

KAYNAĞA DÖNÜŞ YOLUNDA GERİLLANIN UMUDU

Gürcan
(Abdullah BAYIK)

**Kaynağa Dönüş
Yolunda
GERİLLANIN
UMUDU**

**GÜRCAN
ABDULLAH BAYIK**

Basım Tarihi: 2014
Basım Yeri: Azadi Matbaası

Bu eser Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0
Uluslararası Lisansı altında lisanslanmıştır.
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.tr>

Önsöz:

Bugüne kadar dağda birçok anı ve şehit çalışması yapılmıştır. Yine Agit yani Mahsum Korkmaz arkadaşına dönük birçok yazı da kaleme dile alınmıştır. Bu çalışma her ikisini de bağrında taşımakta ve Agit arkadaşına ilişkin (özelde de şahadet öncesi ve sürecinde) bu denli geniş ve derin olmasıyla da bir ilk olmakta.

Agit arkadaşını genç bir gerillanın gözünden, dilinden, kaleminden okumak doğrusunu söyleyecek olursak heyecan vericidir. Agit arkadaşının akıcı kişiliğinin bu denli sade bir dil ve içerikle anlatılması bugüne kadar çok az yapılabilmektedir.

Yine 1984, 1985, 1986,1987’li yılların yaşanmış ve yaşayanlarıyla birlikte bu kadar sade bir üslup ile dile getirilmiş olması da bu çalışmanın farklı bir özgünlüğü olmakta.

Özcesi, Gürcan arkadaş anılarını rafine bir şekilde dile getirmiş, kaleme alan arkadaş ise çok güzel bir şekilde dile getirilenleri ifadeye kavuşturmuştur. Her ikisinin de eline sağlık.

Devrimci selam ve saygılarla
Mücadele Arkadaşları

Çalışmaya ilişkin:

Bu çalışmada yer alan bütün kişiler, bütün ilişkiler, bütün olaylar, bütün mekanlar ve bütün zamanlar gerçektir.

Özgürlük hareketimizin zorluklarının genelde bilindiği koşullarda yapılmaya çalışılan bu çalışma; derleyenin sorduğu sayısız sorulara anlatıcının an an, yeniden yaşayarak verdiği yanıtları, tarihsel esaslarına, özüne sadık kalarak ifadelendirme çabasının ürünü oldu.

Çalışma boyunca, anlatıcı geçmiş an be an yeniden yaşarken, yeri geldi Lolan'ın kucağında çocuklar gibi sevindi... Yeri geldi Şekif'in zirvesinde kana kana ağladı...

Derleyen: halkı inkâr ve imha edilmek istenen, ana dili yasaklanmış bir özgürlük savaşçısının dili olmaya çalıştı...

Anlatansa: eylemi ile derleyenin diline hayat verdi... Dolayısıyla bu çalışma birbirinden hunharca kopartılmış olan eylemin ve dilin, belirtilen koşullarda bir buluşma ve birlik denemesi oldu...

Çalışmanın kaba dökümü (anlatımı) Xınere'de, lojistik kurumumuzda, derlemesi Lolan'da, Şekif'in sırtında, üretim kurumumuzda yapıldı. Çalışmanın elyazmaları da peş peşe yapılan Kongrelerin, Konferansların, toplantıların yarattığı çalışma yoğunluğu içinde, Başkanlık Basınında bilgisayara geçirildi.

Ne yapmak istediğimizi çok iyi anlayarak, bize gösterdikleri candan yaklaşımlarıyla, onca yoğun ve yorucu çalışmaları içerisinde kendi yaşam alanlarını daraltarak, bize çalışma alanı açan bu kurumlarımızın sadık emekçilerinin hepsine şükranlarımızı sunuyoruz.

Üretim kurumumuzun sorumlusu arkadaş bize:

"Neye ihtiyacınız varsa söyleyin," dediğinde ona:

Üzerinde çalışmak için bir masaya ihtiyacımız olduğunu söyledik.

Rakımı 3500 metre olan Şekif'in sırtına yalnızca iki gün sonra, üstelik kırmızı renkli bir plastik masa geldi. Sarı renk bir sandalyemiz zaten vardı. Kırmızı masamız ile sarı sandalyemizi, yaz günü çalışmak için altına kurduğumuz ceviz ağacının, yerlere kadar sarkan avuç içi genişliğindeki yaprakları da yemyeşildi...

2006 Yazı Lolan - Şekif

GİRİŞ

Konu geçmişten açıldığında bir gün Abbas arkadaş bana:

-Gürcan arkadaş, sen o kurtların arasında hayatta kalmayı nasıl başardın? diye sordu.

Ben, Abbas arkadaşın bu beklenmedik sorusuna karşı “ne denebilir” diye geçmişin; özellikle 87-88-89 gibi felaket yıllarının karanlık dehlizlerinde aranırken, o bana şöyle bir baktı, baktı, sonra da:

-Kurnaaz... Sen çok kurnazsın Gürcan arkadaş. Kurnaz olmasaydın o kurtların arasından sıyrılıp, hayatta kalmayı başaramazdın, dedi.

Ma doğrudur; Abbas arkadaşın bildiğini senden niye saklayayım. Biraz kurnazımdır, kurnaz olmasına da... Fakat ben yine de içimizdeki kurtların pençesinden sıyrılıp, bu günlere gelebilmemin, kurnazlığımın yanı sıra başka nedenlerle de izaha muhtaç bir durum olduğu inancındayım. Ne olabilir? Bir tür mucizeye işaret bir durum mudur bu... Gerçi ben doğduğumda, bildiğim kadarıyla bizim Deşta Lala’da ve çevresinde, belirgin olarak herhangi bir mucize işareti görülmemiş. Ne bileyim, mesela ne katırlar kunnamış, ne tekelerden süt sağılmış, ne de öküz altında buzağı bulunmuş... Her ne ise, öyle ya da böyle her şeye rağmen bugün hayattayım, yaşıyorum, saflardayım ve şükürler olsun Başkan Apo’ya ki kimliğimleyim! Kürdüm! Bütünlükçüyüm! Paylaşımçıyım! Eşitlikçiyim! Komünalcıyım!

Aslına bakılırsa hepimiz her bakımdan mucizevî bir süreçten geçtik... Halkımızın son otuz yıl kuşağı, insanlığın toplumsal evriminin, Başkan Apo’nun savunmalarımızda gösterdiği gibi: cins bilinçli kadının doğaya, topluma, insan ilişkilerine bakış açısına; onun dünya görüşüne, kadın ideolojisine göre, olması gereken doğru ve iyi yönde akışının önündeki tarihsel tıkaç olan Kürt kördüğümünün (bu aynı zamanda asıl olarak, insanlığın yaşadığı temel çelişki olan, cins çelişkisinin kör düğümüdür) çözüm kuşağı oldu... Bu kördüğümün çözümü için, esası daha önce hiç sınanmamış yollardan verilen olağanüstü mücadelemizin doyumsuz sevinciyle, mutluluğuyla coşup, esridik; Sarmal

burgulu sancılarından, ağdalı çilesinden hepimize çokça pay düştü... Bütün bunları paylaşarak gelişeceğiz.

Hayatta kalmaktan, yaşamaktan söz açılmışken kısaca belirteyim:

Ben doğduğumda öyle uzak-yakın akrabalar, konu-komşu bizim evde toplanıp, beni kollarında altı okka yapıp, aralarında elden ele dolaştırarak:

“Maşallah omuzları kırıış, omurgası mazı kadar sağlam... Tıpkı Rüstemê Zal gibi! İpliği, kumaşı kalın, dokuması sıkı, kalıbı yerinde. Öyleyse Rüstem diyelim buna...”

“Yok canım, nerde... O kadar olmasa da, yine de fena değil... iyisi mi Battal diyelim buna,” denmediği gibi;

“Yutmuk gibi küçücük, pek de şirin... Ayy, Naif diyelim buna...”

“Yok aman, pek sakın bir şey. Mülayim olsun, hepimiz mülayim diyelim buna,” da denilmemiş. Nerdeee bu ilgi... Seninle biz insanlık kördüğümünün lifleri olarak Kürdistan’da doğmuşuz, kimin umurunda...

Seni bilmem ama ben doğar doğmaz, benden önce hakkın rahmetine kavuşmuş olan sevgili muhterem dedemin, öbür dünyaya giderken mecburen geride, bu tarafta bıraktığı adı konulmuş bana. Bu tümceden olarak benim adım: Abdullah Avdenaze Bayık’tır. Başkan Apo’nun önderliğindeki özgürlük hareketimizin saflarında, kaynağa dönüş yolunda özgürlük yürüyüşümüze katılınca kadar, bizim Deşta Lala’daki küçücük, buğulu, sımsıkı kapalı ve müphem doğuş dünyamda çok seyrek, neredeyse arada bir böyle çağrıldım... Bir avuç kapı-komşu ve üç-beş arkadaş arasında böyle tanındım, böyle bilindim. Ve hiç anlayamadığım nedenlerle, yine böyle horlandım, böyle azarlandım...

Fakat omuzlarındaki egemen yaşam yükü dağlardan da ağır olan anamın, her şeye rağmen arada bir de olsa (sanki bir suç işliyormuş da günaha giriyormuş gibi) gizliden, uğrun uğrun hissettirmeleri dışında hiç ama hiç sevilmedim. Yetişkinler sevmeyi ve seilmeyi yaşam ve mücadele içerisinde kazanarak hak etmeliler elbette! Ama çocuksak, ana sütü kadar doğal hakkımız değil midir seilmek? Ve böyleyken bizde (Ortadoğu’da) bu işin doğasında bir terslik

yok mu? Sen istediğin kadar sakla, ben biliyorum ve aha buraya yazıyorum:

Sen de hep horlandın, azarlandın, örselenip berelendin ama hemen hemen hiç sevilmedin!

Bizde sevgi: hala bilinmeyen ve örgütlü egemenlerce özenle körülenip, gizlenen zamanlarda işlenmiş ve sonuçları zorla meşrulaştırılmış korkunç tarihsel suçların yarattığı, ağır ve derin aşağılık komplekslerinden dolayı kaçınılıp uzak durulan bir ayıp... Tanımlanmamış zımni bir suç... İlan edilmemiş fakat ilan edilenlerden daha ağır ve daha etkili bir yasak... Herkese zorla kanıksatılmış bir günahıdır... Oysa sen söyle: sen, ben ve biz, bütün bir insanlık sevgiye mahkum, muhtaç ve layık değil miyiz?

Bunca zihinsel ve ruhsal yatalaklığımızın temel nedenlerinden biri, başta geleni de toplumsal sevginin yaratılış kaynağı sevgili ülkemiz Kürdistan'ımızda yaşadığımız bu ağır mahrumiyet değil midir?

Fakat her şeye rağmen sana Önderlik üzerine yemin ederim ki: yaşamı ve yaşamdaki herkesi ve her şeyi, içimdeki gizil kaynaklardan süzülüp gelen doğal, katıksız bir sevgi ile sevdiğimi, çok sonraları zamanla fark ettim. Bizde olanları anamdan, babamdan habersiz çevremizde bunlardan yoksun olanlara gizlice verirdim. Yoksul ve yoksun olanlara karşı yüreğim doğuştan yufkaydı benim.

Meğerse sevgi paylaşmak... Vermekse mutlulukmuş... Ben bunu Önderlik sahasına gittiğimde, Başkan Apo'nun herkes gibi beni de sevdiğini görüp, onun diriltici sevgisini tadınca anladım... Ve ben ilk kez açıktan Başkan Apo tarafından sevildim. Bende Başkan Apo'yu ve onun sevdiği herkesi ve her şeyi seviyorum. Daha henüz pek cılız fakat seviliyorum ve seviyorum. Bu harikulade yaşam ve mücadele duygumun toplumsal, kültürel genlerimde yüklü olduğunu görüyor, biliyor ve anlıyorum.

Şu egemen dünyanın haline bak: asla paylaşmayan, asla vermeyen örgütlü sınıf mensupları ve onlara kendilerinde, kişiliklerinde gerçekleştirmiş potansiyel egemenlik olgusu üzerinden, sayısız bağlarla bağlanmış olanlar ne kadar sevgisiz... Ne denli mutsuzlar... Yan yana, el ele, göz gözeyken bile yalnızlar...

Toprağı bol olsun doğrudan tanışıp, şifahen görüşmüşlüğümüz bile olmayan sevgili dedemden babama, ondan da bana kalan bu ad ve soyadından başka, kayda değer bir şey yoktur. Yanlış anlaşılmasın bu yönde bir beklentim, dünya malında gözüm olduğundan değil; yalnızca öz geçmişimi okuyucuya daha derinliğine açıp, göstermek maksadıyla söylüyorum bütün bunları. Değilse sevgili dedemin, onca yıldır yattığı yerden öfkeyle doğrulup bana, asla hak etmediğim sunturlu Botan küfürleri savurmasına hiç mahal yok elbette...

Mülkiyet bilinci sevme duygusuyla çelişir... Mülk edinme çabası sevgiyi değil, insanın kendisine ve çevresine yabancılaşmasını, sınıflaşmayı, çekişmeyi, çatışmayı, şiddeti yaratır. Paylaşmak ve karşılıksız verebilmektir sevgi... Mülkiyetin, özellikle de özel mülkiyetin kirletici ve çürütücü olduğunu herkes bilmez mi?

Ma ben, öte tarafa giderken adı ve soyadı gibi, bastonunu da bu tarafta bırakmak zorunda kalan sevgili dedemin, şu söylediklerimden dolayı, o tarafta öfkesine hakim olamayıp da oradan bana uyluk kemiğini fırlatmasını da göze alarak, dedeme bile inkarcı yaklaşmıyorum. Kendisinden kalan soyadı, bana değilse bile aileme, babama ve kardeşlerime epeyce pahalıya mal oldu...

Ben hiç kimseye inkarcı yaklaşmıyorum: Babamın ve kardeşlerimin çektikleri soyadı çilesinin sorumluluğu, "Cuma (Cemil Bayık) arkadaş ile onun dedesine aittir," demiyorum... Ma olur mu öyle şey? Fakat babam ve kardeşlerim bu Bayık soyadından çok çektiler. Her defasında durumu, devletin o âli görevlilerine izah etmeye çalışsalar da; işine gelmediğinde o parlak analitik zekası dumura uğrayan ve temel güdülerinin ön gördüğü dogmalarının dışında hiçbir şey görmeyen, duymayan, anlamayan devlet ve onun mankafa uç maymun görevlileri, her defasında al baştan yaparak, iğnesi takılmış gramofon gibi hep aynı şeyi nakarat etmişler:

"Sen Cemil Bayık'ın nesi oluyorsun? Cemil Bayık nerede?"

Ma ne yapalım, anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az...

Okuyucuyu bilgilendirmek için belirteyim:

Cuma (Cemil Bayık) arkadaş ile uzak yakın bir akrabalığımız yoktur. Fakat Başkan Apo'nun önderliğindeki özgürlük hareketimizin öncüsü Cuma arkadaş ile çoktan beri, akrabalıktan da öte olan yakınlığımız, bizimkiler alınmasın ama, akrabalıktan daha üstün ve kalıcıdır. Kuzeyden gelen arkadaşlardan edindiğim bilgilere göre devlet gramofonunun iğnesi hala aynı çizik üzerinde, aynı şeyleri nakarat ediyormuş:

“Cemil Bayık senin neyin olur? Cemil Bayık nerede?”

Şu dağlarda bile biz dahil herkes dijital oldu... Bu ceberrut devlet hala gramofon çağında... Bu nereden belli dersen, yeri gelmişken belirtiyim: Geçenlerde Cemal (Murat Karayılan) arkadaş karargâhta, yanındaki güvenliklerden arkadaşları göstererek bana:

-Gürcan, bunlar sana dijital diyorlar... Nedir bu mesele? diye sordu.

Başta Cemal arkadaşın kendisi, hepimiz topluca gülüştük buna...

Şu bizim arkadaşlar var ya! Birinin elinde farklı, ayrıksı bir şey görmeye görsün... Bu şeyi o kişiye kaşla-göz arasında kulp olarak takıverir de, o andan sonra herkesin bu kulpundan tutarak ilişkilendiği o kişi artık mezara kadar bu kulpuyla gider... Kişi artık musalla taşında, ona bu kulpu takanlarda başındayken, imanı en derin, soluğu en güçlü imamlar bile bu kulpu sökemezler ondan! İmam ne yapsın, dedemin bastonu ya da uyluk kemiği değil ki kaldırıp, atsın... Sonunda çaresiz mezara da o kulpuyla girer ve ölümünden sonra da hep o kulpuyla anılır o kişi...

Bir süredir bir dijital fotoğraf makinem var. Bununla “benim diyen” Botanikçilerin düşlerinde bile göremeyecekleri Kürdistan çiçeklerini; bunların üzerinde ve aralarında tur atan Kürdistan keleklerini; Zagrosların eteklerinde açan şilêreleri; geceleri, Zagrosların zirvesinde asılı duran dolunayın ışığında, bu şilêrelere serenat yapan yaban bûlbûllerini; sivorileri, kınalı keklikleri ve öteki bilcümle Kürdistan kuşlarını; her biri anamın evdeki kuşaneleri kadar geniş ve kocaman olan, Şekif’in heliz mantarlarını; toplumsal yaşamın olduğu gibi, doğal yaşamın da kaynağı olan Kürdistan’ın Aden zamanlarından kalma revaz, guhbizin, luş, soryaz, talik, gulik, kereng vb. envai

çeşit şifalı otlarını... Ve elbette bütün bunların yanında ve arasında, Kürdistan göğünün altında ve Kürdistan toprağının üstünde, arkadaşları ve bir de kendimi resmediyorum... Makine otomatik, dijital... Kur kayanın başına, geç makinenin karşısına; şipşak!

Bu acayip dijital makine ile resmetmek bir tutku oldu bende. Daha şimdiden Botanik (bizim oranın adı olduğundan mıdır nedir pek seviyorum bu deyimi), zoolojik ve hatta politik niteliklere haiz çok zengin bir dijital albümüm oldu. Oldu olmasına da bu arada adımız da "dijitale" çıktı... Ma ne yapalım, yoldaşların canı sağ olsun da.

Saflara katıldığım ta 1984 yılından bu yana, partide kod adım Gürcan'dır. O süreçte bir grup arkadaş ile Önderlik sahasına geçerken, Suriye sınırında düşmanla çatışarak şehit düşen Sivas Türkmenlerinden Gürcan Özcan arkadaştan aldım bu adımı. Gürcan arkadaş ilerde tanıyacaksınız.

Yeniden diriliş için atılım yılımız 1984 yılından bu yana saflardayım. Özgürlük hareketimize katıldığımda, 14 yaşında, çiçeği burnunda bir gençtim. Şimdi kırk yaşımı aştım, ellime merdiven dayadım. Bunca yıllık hizmet süremde, mücadelemize olağanüstü yararlılıklarım, kahramanlık olarak nitelenebilecek etkinliklerim olmadı. Takım komutanlığının ötesinde öyle önemli, yüksek görevlerde de bulunmadım. Senin anlayacağın, ben iyi ya da kötü tanınmış biri değilim. Uzun hizmet sürem boyunca örgütün bana verdiği her türlü görevi, kendi çapımda yerine getirmeye çalıştım. Hiç ama hiç, asla itiraz etmedim. Şimdi artık değilse de, o zamanlar bizde itiraz utanç verici ve pek tehlikeli bir durumdu...

1993'te yaralanınca istihkamcı oldum. 1995'te 5. PKK Kongre'mizin; 1999'da 6. PKK Kongre'mizin; 2000'de 7. PKK Kongre'mizin şikeftlerini, bir grup arkadaş ile dağları delerek açıp hazırladık. Aynı süreçte çeşitli alanlarda güvenlik sığınakları yaptık.

Örgüt içi yaşamda, mücadeleda partiye pek çok zararlar verdim: Diyebilirim ki, hemen hepimizin partiye zarar verme konusunda yanlışlıklarımız oldu... Başta halkımızı, arkadaşlar olarak birbirimizi ve öteki bütün temel

değerlerimizi kırıp döktüğümüz oldu. Bu da partiye çok zarar verdi. Üstelik bütün bunları “örgüte hizmet” adına yaptık... Bizim örgüte hizmet adına verdiğimiz zararları her defasında fazlasıyla telafi ederek gideren Başkan Apo sayesinde bugünlere gelebildik.

Mücadele yaşamım boyunca doğal olarak pek çok şeye tanık oldum. Özgürlük hareketimizin bir dönem görevi olarak, bunları belleğimde kaldığı kadarıyla ve artık tarihe mal olmuş ağırlıklarının ve öneminin bilinci içinde sana anlatmaya çalışacağım.

Okuyucunun şunu bilmesini ve bu konuda bana inanmasını isterim: Başta kendim olmak kaydıyla bu çalışmada adı geçen, yer alan hiç kimseye ve hiç bir olaya inkarcı yaklaşmayacağım. Hiç bir bireysel hesabım, beklentim olmadığından rahat ve kaygısızım.

Buna karşın bu çalışmanın, beklentilerine yanıt verdiği oranda okuyucunun teveccühüne mazhar olacağını biliyorum... Ben bunu candan isterim. Benim bu çalışmadan bundan öte kişisel bir beklentim, umarım yoktur, olamaz!

Fakat doğrudan mücadele anılarına geçmeden önce, okuyucunun da hoşgörüsüne sığınarak biraz kendimden; kısaca ailemden, bir de kendim olduğum sevgili ülkemden, ülkemın yüreğindeki sıcakık kuytuluklardan biri olan biricik yurdundan söz etmek istiyorum. Hep ünlüleri okuyan, ün arayışındadır... Ünsüz biri olarak bir de beni oku ne olmuş...

Ben kendine sevdalı bir kişilik miyim? Benim kişiliğimde kendime sevdalı bir yan var mıdır?

İrademin dışında, tarihsel olarak kendimde (kişiliğimde) gerçekleşmiş olan, potansiyel (örgütsüz) egemenlik olgusundan nasibini almış bir erkek olarak, bu meyanda ben ne söylesem boştur... Anlatacaklarıma bakarak, buna sen kendin karar ver. Fakat bunu yaparken, sen de kendinde gerçekleşmiş egemenlik ve edilgenlik olgusunu gözet...

Tabi sen de aynı dertten muzdarip değil misin erkek okuyucu?

Kadın okuyucu için: “üzüm üzüme baka baka kararır” derler diyeceğim. Egemen dünyada verili kadın gerçeği, aynı dünyada ki verili örgütlü egemen erkeğin yansıması, onun tersyüz edilmiş biçimidir... Edilgenliğin kendisi de

egemenliğin ürünü ve uygulamada ki tamamlayıcı parçasıdır. Egemenlik olmasaydı, edilgenlik; edilgenler olmasaydı egemenler olmazdı. Egemenlik, edilgenliği; egemenler edilgenleri yarattı.

Ne hikmetse ben içimdeki, kişiliğimdeki bu potansiyel olguyu ve bu olgunun özü, ruhu olduğu anlaşılan, kendine sevdalılık yanını bilinçli olarak örgütleyip, egemen bir güce dönüştürme çabasına hiç girmedim. Niyeyse ben bunu hiç akıl etmedim... Kim bilir belki de benim buna hiç gücüm, imkanım olmadı... Ya da kim bilir, belki de benim Botan kaynaklı, kadın eksenli toplumsal-kültürel genlerim, kişiliğimdeki sonradan edindiğim egemen zihniyet olgularına baskın geldi...

Kendime bilinçli bir sevdalanma durumum olmasa da, canımın içi Kürdistan'ımıza ve onun yüreği Botan'a; Botan'ın Gabar'ına, Gabar'ın da Deşta Lala'sına sıırıslıkam sevdalıyım!

Ölürüm, ölürüm Kürdistan için! Ölürüm, ölürüm Botan için, Gabar için! Ölürüm Deşta Lala'm, ölürüm senin için!

Bilirim, bilmez miyim? Senin de tıpkı benim gibi kafanda kavak yelleri esiyor... Apocu Kürt aşkıdır bu! Bırak essin efil efil... Rahat bırak, salıver, kaptır kendini bu kutsal aşka! küfül küfül essin o kavak yellerin...

Bizi çok kırdılar, biz çok kırıldık... Bizi çok ezdiler, biz çok ezildik... Bizi çok parçaladılar, biz çok parçalandık...

Şimdi yeri, zamanı ve kazanılmış hakkımızdır! Ortak sevdalarımızı bütünleştirelim, bir olalım! Buna ekmek, su, güneş ve hava kadar ihtiyacımız var!

Kürt aşkı insanlık aşkıdır! Kürt yaşamı kom (komünal) yaşamıdır! Kom (Komünalizm) lokmasının kaynağı emek, katığı sevgi, işlevi paylaşmaktır...

Başkan Apo'nun yüreğime ektiği ve artık ruhumda çiçeklenen, halkımıza ve insanlığa, ülkemize ve dünyaya duyduğum katıksız, yalın, saf sevgimin bütün içtenliğiyle, kulağına şunu fısıldamak isterim:

"Ben senim... Sen bensin... Biz birbirimiziz... Kendimi ve seni seviyorum! Kendime ve sana güveniyorum! Sana kendimden ve birlikte kendimiz olduğumuz sevgili ülkemizden, şirin yurdumuzdan söz etme, onları sana anlatma isteğimin ve ihtiyacımın nedeni budur..."

BİZİM DEŞTA LALA

Ben sevgili Kürdistan'ımızın yüreği Botan'ın Harran'a bakan balkonu Gabar'ından; Gabar'ın da benim için en gözde yeri, yurtluğu Deşta Lala'sındanım.

Bizim Deşta Lala üzerine ne söylesem az gelir... Ne desem yetersiz kalır... Ben orada doğdum, orada Kürt oldum, oraya aitim! Sana şu kadarını söyleyeyim de gerisini var sen anla:

Bizim Deşta Lala, benim için dünyada başka bir eşibenzeri olmayan en güzel yer, en güzel yurttur! Hani övünmek gibi olmasın ama bizim Deşta Lala gerçekten pek güzeldir...

Sakın bana: "nesi varmış senin şu Deşta Lala'nın? Onu bu kadar eşsiz, bu denli güzel kılan nedir?" diye sorma! Çünkü bizim Deşta Lala'nın her bir şeyi eşsiz ve harikuladedir... Benim ana toprağımın küllüğü, temegi bile bir başkadır... Zaten "karğaya yavrusu şahan görünürmüş..." ve de dahası "bülbulü altın kafese koymuşlar, ille vatanım!" demiş, bilmez misin... Dedim ya ben orada doğdum! Orada Kürt oldum! Her şeyimle oraya aitim ve yaşadığım sürece nerede olursam olayım, ilklerime olan saf sevgimin sadakatiyle hep oraya ait kalacağım. İlklerimin yurtluğu, ana toprağım Deşta Lala'dan asla kopmam! Ve hiçbir güç de koparamaz beni! Kanımla, canımla, kişiliğimle sana aitim, her şeyimle seninim Deşta Lalam!

Ana toprağım Deşta Lala, vakti zamanında üç yüz hanelik bir komdu. Deşta Lala'mızın "Lala"'sının oturum oyunlu terki Osmanlının "şehzade eğitimcisi" Lala'lığıyla bir ilgisi yok. Egemen tarihin ilgili kesitlerinde, bizim Deşta Lala'da şehzade ya da Lala'sı görülüş değil. Deşta Lala'mızın aslı "Deşta Lava" (lav düzlüğü, ovası) imiş. Zaman içinde "Lava" nasıl olduysa "Lala'ya" dönüşmüş, halkımızın dili sürçmüş... Aklına öyle esmiş... Halk bu ve böylesi konularda ne isterse, nasıl isterse öyle olur. Fakat bunu anlamayanlar var...

Devletin, cumhuriyetle birlikte ta 1934'lerde dönemin başbakanı İsmet İnönü ve dönemin Kürdistan özel espektörü (özel valisi) Abidin Özmen üzerinden geliştirerek,

uygulamaya koyduğu KÜRTLERİN İNKARI VE İMHASINA - KÜRDİSTAN'IN TÜRKLEŞTİRİLMESİNE yönelik kuralsız asimilasyon stratejisinin, Kürdistan'daki genel uygulamasının bir parçası olarak isim değişikliği olmuş. Biliniyor bu planlamanın öncesi de var. O meşhur "Şark Islahat Planının" özünde Türkleştirme projesi olduğunu bugün daha iyi öğreniyor ve anlıyoruz. O yıllarda Ankara'dan, nevi şahsına münhasır zıp çıktı bir keyfiyetle verilen, uyduruk bir talimata göre, bizim kırk kere kırk yıllık Deşta Lala'ya "Kırkkuyu" adı verilmiş ve Deşta Lala'mızın girişine de, üzerinde "KIRK KUYU" yazan bir teneke tabela çakılmış... Kırk bir kere maşallah (!) Başka ne diyelim! Teneke kafa, tabela zihniyet... Kafa teneke, zihniyette tabela olunca, amaç için her şey mubah oluyor.

Biliyor musun? Bizim Deşta Lala'yı ismini değiştirip inkâr etmekle kalmadılar. İnkardan sonuç alamayınca, çekip vurdular şahanımı... Çocukluğumun yuvası, ana yurdumu viran ettiler... Kaç zamandır yüreğimin örenidir artık bizim Deşta Lala... Ve bu haliyle bile, bütün Deşta Lalalılara yasaklıdır hala bizim Deşta Lala...

Peki sen, ya sen sevgili Kürdistan'ımızın neresinde doğdun? Nerede Kürt oldun? Bu teneke kafa, bu tabela zihniyet senin şahanına, senin için bizim Deşta Lala'dan da daha güzel, daha eşsiz olduğuna sevinerek inandığım, ilklerinin yurdu ana toprağımıza ne yaptı? Hangi uyduruk ismi taktı? İnkardan sonuç alamayınca, çekip vurduralım mı senin şahanını da? Senin yüreğin nerenin öreni?

Birbirimize ihtiyacımız var, savunmalarımızın ışığında buluşalım; elver elime, el ele olalım!

AİLEYE İLİŞKİN

Dördü kız, dördü erkek, 8 çocuklu standart bir Kürt ailesiydik; anamın ölen ilkini de sayarsak dokuz çocuk...

Bağ, bahçe ve sınırlı küçükbaş hayvancılıkla uğraşan babam sert mizaçlı, aksi biri; görünüşe bakılırsa tutucu bir Müslüman'dı... Yaşamı boyunca hiç anlayamadığı ve asla çözemediği sayısız sorunları içine atıp, biriktire biriktire sonunda yay gibi gerilmiş, bir avuç biber, bir tutam barut olup çıkmıştı... Bazen durduk yerde, olmadık şeylere takılıp

parlayıverir, hemen ardından üzerine bir kova su serpilmiş köz gibi sönüverirdi...

Pek seyrek de olsa, babamın da eşref saatleri vardı. Bu saatlerinde kendi özünü, asıl gerçeğini dışa vuran babam iyiler iyisi, çelebi, kalender biri olurdu... O seyrek eşref saatlerinde babam, her defasında sözü mutlaka ailenin geçmişine getirir:

“Biz Şengal’den gelmeyizdir, bizimkiler Laleş’e bağlıydılar...” diye başlardı ve her defasında geçmişimize ilişkin, ne yazık ki şimdi anımsayamadığım, tuhaf olaylarla dolu öyküler anlatırdı...

Böylesi eşref saatlerinin sonunda içini boşaltan babam, yine her defasında sanki bir günah işlemiş gibi:

“Estağfurullah, tövbe yarabbi...” diyerek; yine, kişiliğine dışarıdan vurulmuş kocaman bir yama gibi duran o zoraki, yapay, aksi kimliğine bürünüverir... hemen ardından salavatlar çekerek, nedamet getirirdi...

Ve işlediği her günahın sonra erkek, belalı ve tehlikelidir... Neden ve ne zamandan beri bilinmese de... babalarımız ve onların oğulları bizler (erkek cinsi) böyleyizdir... Ya kendimizde gerçekleşmiş potansiyel egemenlik olgusunu örgütlemenin bir gereği olarak iradi; ya da örgütlü egemen güçlerin dayatmalarıyla, zorunlu olarak işlediğimiz her günah, içimizde manevi bir zehir olur... Tıpkı akrep gibi, yanı başımızdaki kaba güçten yoksun zayıf, korunmasız, küçüğü, her nasılsa iyicil kalmış olanı sokarak rahatlarız... Ve her defasında sonradan bilir, sonradan anlarız ki, bu da bir günahdır... Fakat elden ne gelir? Bir kez daha yeniden ağulanmışızdır, alışkanlık gereği yeniden sokarız... Biz Ortadoğulu erkekler, cins çelişkileri ve cins çatışmalarıyla tutuşturulmuş, tarihsel bir yangının ortasında kalmış akrepler gibiyiz...

Şu meşhur pandoranın kutusu sende, bende, bizim cinsten tarihsel olarak gerçekleşmiş olan, egemenlik olgusunun ta kendisidir!

Erkek okuyucu: gel her şeyi itiraf edelim! Tarihsel sorumluluğundan muaf olduğumuz güncel alışkanlıklarımızın, zaaflarımızın, suçlarımızın ağır vebalinden, hamallığından kurtulalım... Bak işte, olmuyor, sırtımızdaki bu kamburla yaşayamıyoruz... Kadında

yaşatmıyoruz... İtiraftan kaçanın geleceği yoktur... İtiraftan kaçan birey ve toplum, kendini tekrardan öte geçemez... Kendini tekrar edenler de, artık tarihsel olarak kapanmakta olan cinsiyetçi, sınıflı yaşamlar çağının küfü, külü, gübürü, molozu olmaya mahkumdurlar... Şimdi artık itiraf, en büyük erdemdir!

Dokuz kere dokuz ay on gün gebe kalmış; her dokuz ay on günün sonunda, sarmal burgulu keskin sancılar içinde kıvranıp, canhıraş çığlıklar atarak (bizim asla anlayamayacağımız), tanımsız acıların yoğunlaştığı kaskatı parmaklarının ucundaki tırnaklarını yün yataklara, çaput minderlere, ebenin etlerine saplayarak, kan-ter içinde dokuz kere doğurmuş olan anama...

Memelilerin en acizi, en çileli, en meşakkatlisi olan sekiz insan yavrusunu besleyip, büyötmüş anama...

Her defasında, birkaç günlük doğum ve doğum sonrası lohusalık dışında, yemek, bulaşık, çamaşır; bağ bahçe, tarla, ahır, kümes işleri gibi, ömür boyu hizmet köleliğinin gereği asli görevlerini hiç aksatmadan sürdürmüş olan anama...

Babam: dudaklarına bir öpücük, yanaklarına bir buse kondurup, bir demet çiçek sunmuş mudur?

Her defasında içindeki ikinci canın çektiği şeyleri, uykularında samranıp, sayıklayarak; uyanıkken iç geçirip, imrenerek sessizce aşerirken: dokuz gebeliğinin birinde bile "cancağızım, canın ne çekiyorsa söyle! Gider bulur, alır getiririm sana!" demiş midir?

Karnı burnunda iki canlı anamı, kuş tüyünden dökölmüş puf minderlere oturtup, sırtını puf yastıklara yaslayarak: "yemeği bacım yapıyor, bulaşığı da ben yıkarım. Ahırdaki tekelerle, kümesteki horozların da Allah müstahakını versin... Onların icabına da ben bakarım. Sen hiç depresme, burada otur, keyfine bak, içindeki haytamızın tekmelerini say. Bir ihtiyacın olduğunda hemen beni çağır, herdem emrindeyim; dile benden ne dilersen, gönlümün tanrıçası..." dedikten sonra, evdeki yetişkin çocuklarına dönüp:

"Bana bakın! Bu ananız bizim hizmet kölemiz değildir! Bizler onun hizmet köleleriyiz! Ben evde yokken, ananızın

etrafında pervane olup fır dönecek, onun bir dediğini iki etmeyeceksiniz! Anlaşıldı mı?” demiş midir? Asla!

Sana kendi babamdan bildiğimi anlatıyorum, senin babanı sormuyorum... Zaten babam bir an yanılıp da, bunlardan birine kazara azıcık meyletseydi, bu kez de anam bunu kesinlikle hayra yormaz; tamamen ve kesinlikle şerre yorar:

“Ooy oy! Düğün değil, bayram değil... Durduk yerde bu herif niye öptü beni? Acep üzerime ferik-kuma getirecek de onun yerini, yolunu mu yapıyor...” diye dövünerek, dert yanar... Yemeden-içmeden kesilip, günlerce kurar, başına giren ağırlardan yataklara düşerdi...

Anam ile babam: Birbirlerine (tarihsel olarak) prangalanmış iki mahkum gibiydiler... Bu iki mahkumdan en gözü kara, en “azılı” olanı da, kendisine yüklenen bunca angaryaya bakılırsa, anamdı... Ne büyük bir “suç işlemiş” olmalıydı ki, onu kölenin kölesi kılmışlardı...

Bütün bunları bizimkiler de sizinkiler de hiç kitap karıştırmazlar diye gönül rahatlığı içinde söylüyorum... Söyleşi kıvamındayken ve hani yeri gelmişken şunu da söyleyeyim: İslam’ın hac dışındaki bütün farzlarını eksiksiz yerine getiren anamın, aslında ve aynı zamanda (gizli) bir Ezîdî olduğu inancındayım... Bunu bana anam ya da bir başkası demedi. Ben bunu anamın yaşamında, kendisinde gördüm...

Ana-babama, kardeşlerime, aileme ilişkin anmak, anlatmak istediğim o kadar çok şey var ki... Gel gör ki devlet bizimkiler gibi kitaplara, kayıtlara ilgisiz değil, tam tersine çok meraklı ve bildiğin gibi acımasız bir kör intikamcıdır. Benden, benim bir özgürlük savaşçısı olmamdan, bir de dedemden kalan Bayık soyadından dolayı anlatamam, susarım...

BİR ARA OKULLU OLDUK

Okullu olmaya olduk da ... Kuralsız asimilasyonun, sınırsız ve ahlaksız basıncı altında, kişiliklerimiz parçalandı... Tıpkı sizdeki gibi, bizde de aile içinde, özel ortamda, Deşta Lala’mızın genel ortamında Kürtçe konuşulur; Kürtçe görüşülür, Kürtçe tartışılır, Kürtçe

söyleşilir, Kürtçe sevilir ve erkek okuyucunun uygulamalı olarak kendinden bildiği gibi, Kürtçe sövülürdü.

Anam, Kürt olduğu ve Kürtçe bildiği halde birbirleriyle Türkçe konuşup, anlaşılanları alenen yererek, ayıplardı. Buna rağmen, uğradığı kurlsız asimilasyonun ölçüsüz basıncı altında kendini arabesk bir ciddiyetsizlik içinde yılışarak, Türkçe ifade edip:

“Ne olmuş, bu da bir insan dilidir” diyenlere anam, öfkeyle sırtını dönüp giderken, elinin tersini ardına savurarak, Kürtçe öyle şeyler söylerdi ki ben onları buraya yazamam...

Bu konuda (elimde olmadan) inkarcı yaklaşmak zorunda kaldığım anam, o kişiyi bir daha görmek istemez; kişi gıyabında anıldığındaysa, yine buraya yazamayacağım hem ağır hem de gülünç sıfatlarla anardı onu... Ana dilini konuşmamak, unutmak, utanç verici bir ayıptan da öte, yüz kızartıcı bir suçtu anam için! Resmi Türklüğün pek sevdiği kulpla ‘sözde’ eğitim için gittiğimiz okulda bu ayıp, bu suç bize devlet zoruyla dayatılmış olsada, yinede sana karşı suçluyuz ana...

Babam, özellikle erkek çocuklarını okutarak “adam” etmek istiyordu... Ona göre devletin okullarında okur, yüksek mekteplerini bitirirsek, büyük adam olurduk... İlginçtir, bu noktada Kürtleri inkâr ve imha stratejisi güden devletin örgütlü, resmi Türk egemenleri ile babamdaki örgütsüz (potansiyel) egemenlik olgusu, objektif olarak buluşunca; devletin kurlsız asimilasyon zoru ile babamın bizi “devlet standartlarında adam etme” hayalleri sonucunda anama karşı ayıplı, suçlu durumlara düştük...

Devletin bizi nasıl “eğittiğini” sen, doğrudan deneylerinle biliyor olsan da; olduğu gibi anlatayım da bir de benden dinle. Çünkü bizde bu konular, sorunlar hiç konuşulmuyor, sineye çekiliyor... Devlet de bu satırların okuyucusu olursa eğer, her zaman ve her konuda yaptığı gibi övünebiliyorsa yine övünsün... Yok eğer övünemezse, o zaman her şeye rağmen insana özgü bir kurum olarak, yaptıklarından utansın...

İlkokula başladığım günü bugün de anımsıyorum. Kapalı, tek düze dünyamda yaşadığım farklı bir gündü. Merak, heyecan, şaşkınlık, sevinç, kaygı yüklü karmaşık

duygular... O ilki yaşıyan herkes bilir... Kahkahalar içinde gülmeye de, çığlıklarla ağlamaya da hazır halde, sıralarında oturan öğrencilerin yazgısı artık öğretmen ve onun zihniyetine bağlıdır. Karşımızda, kara tahtanın önünde ayakta konuşan yetişkin birini dinliyor, fakat söylediklerini bir türlü ayırtıp, anlayamıyorduk. Devletin bizi eğitmek, babamın deyimiyle “adam” etmek için yolladığı bu yetişkin kişinin, o durumda neler hissettiğini bilemem. Fakat bizim duygularımızın toplamı, büyük bir şaşkınlıktı.

Bir süre sonra, bize hariçten gazel okuyarak sonuç alamayacağını anlayan öğretmen, üst sınıflardan bir öğrenciyi tercüman olarak getirdi. Kimin oğluydu anımsamıyorum ama bu tercüman öğrenci: öğretmenin bize ana dilimiz Kürtçeyi yasakladığını, yine ana dilimiz Kürtçe ile duyurdu! Tercümanımızın ana dilimiz Kürtçe ile bize bir bir izah ettiğine göre: “bundan böyle derste, teneffüste birbirimizle; evde anne, baba ve kardeşlerimizle Kürtçe konuşmayacaktık (!)”

Öğretmen: “herhangi birimizin Kürtçe konuştuğunu görür ya da duyarsa, bizi şiddetle cezalandıracağını, döveceğini” söylüyordu. Dahası, öğretmen: “kendisinin olmadığı, ulaşamadığı her yerde başkaları tarafından bu konuda izlenip, gözleneceğimizi; bu kişilerin Kürtçe konuştuğumuzu kendisine bildirmesi durumunda da bizi cezalandırıp, döveceğini” söylüyordu.

Devlet bizi “eğitmeye”, ana dilimizi bize dayak zoruyla yasaklayarak başladı. Devletin bize verdiği ilk ders, bizim devletten aldığımız ilk eğitim bu oldu (!)

Sen söyle: bize “terörist” demekten, sadistlere ve mazoşistlere özgü garip bir haz duyan devletin bu uygulamaları, terör değilse nedir? Bundan daha zalim ve alçakça bir terör olur mu? Devletin bu yolla kişiliğini parçaladığı Kürt çocuklarının sayısı kaçtır? Bu yolla kişilikleri parçalanan Kürt çocuklarının, toplumsal yaşamdaki durumları, sorunları nelerdir? Bu sorular Türkiye’nin ve dünyanın pedagoglarınca ele alınıp, işlenmesi gereken bir insanlık sorunudur!

Daha okulun ilk günlerinde, öğretmenin devlet adına koyduğu ana dil yasağına rağmen okulda, teneffüste ana dilimle Kürtçe konuştuğum için, öğretmenin içimizden

örgütlediği arkadaşlar tarafından ihbar edildim. Sınıfta öğretmen tarafından cezalandırılmak üzere, arkadaşların karşısına, kara tahtanın önüne çıkarıldım. Dört kişiydik; teneffüste okulun önünde kendimizi kaptırdığımız oyunda attığımız çığlıklarımız bile Kürtçeydi...

Ana dillerini konuşmaktan “suçlu” yedi yaşındaki dört çocuk olarak, bak nasıl cezalandırıldık: Kürtçe konuştuğumuz için bizi cezalandırmak üzere kara tahtanın önüne çıkaran öğretmen, elinde esaslı bir sopayla başımıza dikilmiş vahşi bir öfke içinde:

“Domalın ulan!” diye hırıliyordu.

Anlamı neydi, ne demekti bu? Bilmiyorduk. Öğretmenden ve onu bizi eğitmek için yollayan devletten çok “geri” (Botan vahşileri (!)) olduğumuzdan anlayamıyorduk... Biz korku içinde, ne yapacağımızı bilmez halde, bön bön öğretmene bakıyorduk. O, yani eğitimci “pedagog” da hırlama ötesine geçmiş, öfkeden öte cinnet içinde:

“Domalın dedim ulan!” diye uluyordu.

Öğretmen (ama ne öğretmen...), kendisiyle dil birliğinden yoksun olduğumuz için; derste bize anlattığı şeylerin esasını bir de vücut diliyle anlatma çabası içinde, jest-mimik hareketleriyle olmadık maymunlukları, şebeklikleri yapardı.

Kendini, Kürt çocuklarını Türkleştirme çalışmalarına adanmış bu ülkücü, büyük Türk “pedagog’u” pandomim sanatından tatmin edici bir sonuç alamazsa; resim sanatına başvurur, küçük ‘vahşiler’ olarak bir türlü anlayamadığımız konuyu, ‘büyük uygar’ olarak o, birde kara tahta üzerinde beyaz tebeşirle çizdiği çizgilerle anlatırdı bize. Bu büyük Türk münevverine bir plaket olsun verilmiş midir acaba? Devlet bencil ve nankördür! Böylelerini alır, önce ekonomik olarak düşürüp, kendine muhtaç ve mahkum eder; sonra ideolojik, kültürel olarak balon gibi şişirir; ardından da göreve atayarak, üç-beş kuruşa köle gibi çalıştırarak, posasını çıkartır; sonra da egemen yaşamda ekonomik, psikolojik, toplumsal olarak her bakımdan domalmış halde bir kenara fırlatıp atar onu.

Bu domalma bahsinde öğretmen hırılayıp, uluyor fakat nedense bir türlü uygulamalı izaha girişmiyordu. Bunun

yerine, çılgın bir cinnetli öfke içinde ve iğrenç küfürler eşliğinde:

“Domalın ulan! A... s... min sıpaları” diye haykırarak, elindeki sopayla kıyasıya vuruyordu bize. Fakat biz, bizden istenenin ne olduğunu ve nasıl olduğunu bilmediğimizden, iyice perişanlıyorduk.

Sonunda, tık nefes ter içinde çaresiz kalan İttihatçı büyük “pedagog”, üst sınıftan Türkçe bilen bir tercüman öğrenci getirdi. Ona sorunu anlattı. O da bize uygulamalı olarak tercüme etti: buna göre; Avuçlarımızı diz kapaklarımıza bastırıp, gövdemiz ve başımız yere paralel oluncaya dek belimizi kırıp, eğiliyorduk. Batı merkezli örgütlü egemenlerin Prusya ekolünden, İttihatçı “pedagog’u” da elindeki sopayla kalçalarımıza vuruyor, vuruyor sonunda hırsını alamayıp, tekmeyle girişerek bizi yere yıkıyordu.

İşte bu İttihatçı “pedagog” öğretmen müsvedtesi ve onu bize yollayan ittihatçı devletten aldığımız ikinci ders bu oldu.

İkinci ders konumuz, devşirme ittihatçı resmi Türk argosunun, çocuk eğitimi (pedagojisi) ile ilgisinin ne olduğunun izahı, elbette ki kuralsız asimilasyoncu devlet kurumuna düşer. Eğer yaşıyorsa, kendisi de devlet tarafından ekonomik, psikolojik, toplumsal olarak domaltılıp bir kenara atılmış olduğu yerde, madden ve manen süründüğü kesin olan, o zavallı öğretmen müsvedtesine değil...

Bu kadar değil, konu ne denli kokuşmuş ve iğrenç olursa olsun yine de ele alıp, kabaca irdelemek zorundayız.

Devlet görevlisi “öğretmenin”, ana dilimiz Kürtçeyi konuştuğumuzda bize uyguladığı cezalardan biri de, kendi deyimiyle “eşek tıraşydı”... Devletin öğretmeni, o gün ya da o an eşek saatinde değil de eğer “eşref” saatindeyse; ana dilini konuşma “suçunu” işlemiş olan erkek öğrencileri sınıfın önüne çıkarıyor, elindeki makas ile onların saçlarını çeşitli biçimlerde, mesela bir favoriden ötekine, alından enseye kadar kesip kırparak “haç” işareti yapıyordu.

Ana dillerini konuşma “suçunu” işleyen kız arkadaşlar da, devlet öğretmenin evine su ve odun taşıma, temizlik vb. angarya işleri yapmakla cezalandırılıyordu.

Bir de bu her bakımdan terbiye yoksunu, türedi hergele İttihatçı devlet memuru, hem hepimize toplu, hem de her birimize ayrı ayrı “kırolar ve kıro” diye hitap ediyordu. *Üslubuyla beyan aynıyla insan* diye bir özdeyiş vardır. Söyledikleri esasta kendisinin ne olduğunu ele vermeye veriyordu da... Ahmet Arif’in “bilmezlikten değil, fukaralıktan” dediği gibi, bizimkisi de bilmezlikten değil, örgütsüzlükten...

Bu konuda senin durumun nedir? Devlet senin üzerine, öğretmen kisvesine büründürdüğü hangi zebanisini yolladı? Ve ana dilini konuşma suçunu (!) işlediğinde, sen daha yedi yaşındayken o küçücük ya da kepçe fakat kesinlikle pespembe saydam kulağından tutup, körpe başını kara tahtaya çarptığında, o yaşta sana neler olduğunu bu güne dek anlayabildin mi? Yalnız ve yalnızca ana dilini konuştuğun için seni nasıl dövdü? Sana hangi hakaretleri etti? Anımsıyor musun? Mutlaka anımsa ve asla unutma; nedenlerini, sonuçlarını anla, anlat ve sen de mücadeleye aş!

İçimizdeki bu dert çok ağır ve çok derindir... O yaşta uğradığımız derin kişilik kırılmalarımızın zaman içinde kişilik parçalanmalarına dönüştüğünü; bu konuda bütün yaşam süreçlerimizi belirleyen çok derin, çok ağır ve üstelik örtülü (bilincinde olmadığımız, ayırımına varmadan yaşadığımız) köklü kişilik sorunlarına neden olduğunu görüp anlamalıyız.

İnsan kişiliğinin, yaşamının bütün süreçlerinde baştan sona belirleyici olan, toplumsal kültürel genleri üzerinden gelen kalıtsal ve bunun üzerine, çevresine daha ana rahmindeyken sağlamaya başladığı edimsel alt yapı değerlerinin oluştuğu, sıfır ile altı yaş arası çekirdek birikimini alçakça kırıp, dökerek, bize: “Türkleştiğin ve benim gibi olduğun oranda toplumsal yaşama katılabilirsin! Değilse sana yaşam hakkı tanımam. Kendini Kürt olarak ifade edemezsin!” diyen ve bu dediğini devlet zoruyla, şiddetle uygulayan bir zihniyetin hakim olduğu yaşama-düzene; kırılıp, parçalanmış bir kişilikle yedi yıl geriden başlamanın kendimizde, halkımızda ve insanlıkta yarattığı sonuçları anlatalım, ortaya koyup, tartışalım. Birbirimizin terapisti olalım, bu dertle, bu yükü yaşanmaz...

Yaşadıklarımızın, çocuklara uygulanan bir faşist devlet terörü olduğunu haykıralım! Böyle bir terörle uğradığımız kişilik parçalanmaları ve kişilik sorunlarımız içinde egemen dünyada kendimizi toplumsal ifade çabamızın sonucu “arabeskleğimizi” anlayalım ve aşalım...

Böylesine ağır ve korkunç devlet terörü altında sürdürmeye çalıştığımız toplumsal yaşamda çocuğun, insanın sonradan kazanabileceği toplumsal yetenekleri, becerileri kazanamayıp, devlet terörüyle savrulduğumuz metropol varoşlarında heba olduğumuzu anlayalım.

Doğanın insana lütfettiği toplumsal, kültürel genlerimizdeki potansiyel yeteneklerimizi açığa çıkaramadığımızı ve bizde yüklü bu harikulade insanlık değerlerinin açığa çıkmadan yitip gittiğini, halkımızın ve insanlığın bu bakımdan tahmin edilemeyecek kayıplara uğradığını haykıralım! İç Asya’dan, Balkanlardan, Kafkaslar’dan, Anadolu ve Mezopotamya’ya gelen devşirme birileri, geldikleri yerlerde uğradıkları kimlik yıkımının kompleksiyle, güçlerinin yettiği herkesi kimliksizleştirip, kendine benzetme çabası içinde ulus devlet kurup, temel güdülerini doyuracaklar diye, bize reva görülenlere boyun eğmeyelim, bunları bütün çıplaklığıyla bütün dünyaya anlatalım!

OYUNLARIMIZ

Daha henüz oyun çağımızdayken, gerillada silah arkadaşı olduğumuz Halil İvedi (kod adı Fadıl), Hasan Çelik (kod adı Cemil), Hasan Adak (kod adı Bahrî) ile mahallede oyun arkadaşydık. Halkımızın ve ülkemizin gerçekliğinden dolayı yarım kalan, doyamadığımız oyunlarımızın özlemi içimde, yüreğimde hala...

Bunlar arasında en sık oynadığımız oyun, Gokê Bileyzê oyunuydu. Bu oyunda: sicim ile sarılarak yapılmış, yan yana açılmış iki avuç içine sığacak büyüklükte bir çaput top ile yukarıdan aşağı, topa vuruş noktasına doğru kalınlaşan, orta boy bir sopa vardır. Takımlar düz bir alanda, epeyce bir mesafede karşılıklı yerlerini aldıktan sonra, bir takımın görevlisi, topu karşı takımın üzerine fırlatır; karşı takımın görevlisi de elindeki sopa ile üzerine gelen topa vurmaya

çalışır. Bu takım havalanan topu yakalarsa oyunu kazanır; yakalayamazsa kazanan öteki takım olur.

Bu satırları okuyan, batı merkezli düşüncenin etkisinde olan gri aydınlar, o egemen nitelikli salt analitik “bilgeliği” içinde:

“Aaa... Bu oyun Amerikan beyzboluna ne çok benziyor...” diyecektir.

Ma, ne var ki böyle bir söylem ve yaklaşım; bir nineyi torununa benzeterek ona:

“Aman nineciğim, torununuz ne kadar benziyorsunuz, ancak bu kadar olur...” demek kadar absürt yani abestir!

Bu, her şeyi kendisiyle başlatan narsist egemen batı merkezlilikten, hepimiz bir parça muzdarip değil miyiz?

Bizim Gokê Bileyzê Amerikan Beysboluna değil, Amerikan Beysbolu bizim Gokê Bileyzê’ye benzer.

Çünkü bugünkü batı toplumları ve onların cinsiyetçi, sınıflı yaşam “uygarlığı”, egemen tarihin kaydetmekten bilinçli bir özenle kaçındığı, yok saydığı kadın eksenli çağda, Kürdistan’dan-Botan’dan Avrupa’ya göç eden, kadın eksenli uygar tarım toplumları ve onların tarım uygarlıklarının üzerinde yükselmektedir. Öyle ki günümüzün sanayi ve sanayi ötesi toplumlarının altyapılarındaki tarım toplumu ve tarım uygarlığının kadın eksenli temel değerlerini, mümkün olsa da tutup çekiversek, geriye beyni, içorganları alınmış insan kadavrası gibi bir şey kalır ki, bu da zaten mevtadır...

Nitekim bugünkü “centilmen(!)” İngiliz egemenleri soyluların, tutkulu hobileri Golf oyunu da, bizim Botan çıkışlı bir oyundur. “Centilmenler(!)” gocunmasınlar ama Botan’da bu oyunu, özellikle Koçer çobanları oynarlar. Aryen çobanlarının ana yurtları Botan’ın, sadık Koçer çobanlarının, Anglo-Sakson “centilmen (!)” soylularından daha tutkulu oynadıkları bu oyunda: Gokê Bileyzê de ki toptan çok daha küçük ve çok daha sıkı sarılmış bir top (Kürtçe Go), bu kez topa vuruş noktası, bir sopa ve topun içine girebileceği büyüklükte bir çukur vardır. Her oyuncu kendi başına olmak kaydıyla iki-üç-dört ve daha fazla oyuncuyla oynanan oyunda, oyuncular ellerindeki sopalarla vurdukları topu, yerdeki çukura sokmaya çalışırlar.

“Go Bileyzê” top oyunudur. Kürtçe “go ve gok” ile İngilizce “golf”ün kökleri de aynıdır.

BOTAN

Sevgili ülkemiz Kürdistan'ın yüreği Botan'ı tanır mısın? Onun örgütlü erkek egemenler tarafından inkâr ve imha edilen, kayıtsız tarihteki yerini; bugünkü köhne ve hödük egemen merkezi "uygarlık" uğruna yağmalanan kadın uygarlığının yaratılışındaki destansı rolünü bilir misin?

Botan'ı ne koynunda yaşayan kendi insanı, ne de kendi bağrından türemiş "uygar" insanlık bilir... Egemen zihniyetin cenderesinde mağrur ve megaloman hallere düşmüş; yumurtadan çıkıp da kabuğunu beğenmeyen "uygar" insanlık, bir kez olsun yönünü dönüp bakmaz Botan'a... O, Ağrı dağında Nuh'un gemisini (!) okyanusun dibinde Atlantis'i (!) arar... Ama Botan'ı anmaz...

Çünkü Botan: "uygar" insanlığın toplumsal bilinçaltına bastırılıp, körlenerek, orada dumura uğratılmış kendi bellek dağarcığı, bellek haznesidir... Çünkü örgütlü erkek egemen zihniyetin ve onun cinsiyetçi güçlerinin, kendi belleklerinin derinliklerinde bastırıp, gizledikleri en büyük günahlarının, en ağır yüzkızartıcı suçlarının mekanı ve tanığıdır Botan... Tarihin derinliklerinde, örgütlü erkek egemen güçlerin kadın uygarlığına ve kadına karşı gerçekleştirdikleri büyük yağma ve çapulun neden olduğu büyük çöküş, karmaşa ve kaosun ardından arta kalandır Botan... Uğradığı yağma ve çapulun ardından, aklını kaçıran kadının travmalı toplumsal gerçeğidir Botan...

Örneğin: Her şeyi kendileriyle başlatan, üsküflerinden yanlarına yaklaşılmayan Avrupa merkezli, modernist bilimci "aydınlar" köklerinin, erkek egemen Grek-Helen kültüründen geldiğiyle böbürlenir... İdollerini egemen erkek Zeus'tur... Fakat bu gün üzerinde yükseldikleri global yerleşik yaşam uygarlığının altyapısının, kadın eksenli prototip Kürtler tarafından yaratılıp geliştirildiğini; idollerine övünçlerini ifade ettikleri, anadillerindeki kök sözcüklerin yüzlercesininin, Kürtçe kök sözcüklerle aynı olduğunu bilmezler... Yoksa, bilir de... bilmezden mi gelirler?

KÜRDİSTAN YERLEŞİK YAŞAM VERİSİ

Arkeoloji biliminin yeryüzünde belirlediği en eski yerleşik yaşam verileri Kürdistan'dadır. Daha önce Amed-Ergani-Çayönü, Hasankeyf-Nevalaçoli, Batman-Demirköy kazılarında sağlanan MÖ.10-11 bin yıllık veriler, Urfa -Harran-Göbeklitepe verileriyle MÖ.13 bin yıllarına kadar uzanmıştır. Dersim, Botan, Zagros ve Rojhilat sahalarında henüz hiç arkeolojik kazı yapılmadığı dikkate alınırsa; Kürdistan'da sağlanan yerleşik yaşam verileri 13 bin yıldan çok daha derinlere inecektir.

Kürdistan'da, 13 bin yıla dayanan göbekli tepe verilerinin ovada olması, KOM özelliklerini taşımaması, kadının ve ona özgü verilerin bulunmaması, erkeklere özgü bir ritüel yeri olması vb. nedenlerle buranın; yerleşik yaşam uygarlığı KOM' un eksenini kadına karşı yarattıkları tarihsel cins çelişkisi ve cins mücadelesinde, KOM' un içinde dikiş tutturamayarak, KOM 'dan kovulan yada kaçan yaşlı şaman (plütokrat, jenetokrat) egemen erkeklerin, kendilerinde gerçekleşen tarihsel egemenlik olgusunu örgütledikleri yerlerden biri olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, Kürdistan'da kadın eksenli gerçek KOM'un tarihinin göbekli tepe verisinin çok ötesine geçeceği kesindir.

KÜRDİSTAN'DA YERLEŞİK YAŞAM UYGARLIĞININ YARATICILARI KADIN EKSENLİ PROTOTİP KÜRTLER

Son buzul çağının 15 bin yıl önce sona ermesiyle birlikte oluşan elverişli iklim koşullarında, yer yüzünün değişik yerlerinde ve birbirinden ayrı-bağımsız, (modernist bilimin 'neolitik yaşam' olarak tanımladığı) sayısız kadın eksenli yerleşik yaşam oluştu. Yeryüzünde oluşan ve iklim, proto egemen erkek saldırıları vb. Nedenlerle, kendi içinde tıkanarak sönen ya da çöken yerleşik yaşam uygarlıklarının aksine; Kuzey Kürdistan'da, Sümer öncesi çağda gerçekleşen kadın eksenli yerleşik yaşam uygarlığı, kadın eksenli dinamiği ile kendisini kalıcı olarak geliştirmekle kalmamış; geliştirdiği yerleşik yaşam uygarlığını zamanın dünyasında

ulaşılabilir bütün yaşam alanlarına taşıyıp ulaştırarak, buralarda (Batı Avrupa, Rusya stepleri, İskandinav tunduraları, Afganistan, Hindistan, Aşağı Mezopotamya ve Kuzey Afrika da) yaşayan toplayıcı-avcı toplulukları ellerinden tutup kendi yerleşik yaşam uygarlıklarına çekerek, onlarla birlikte insanlığın bugün üzerinde yükseldiği yerleşik yaşam uygarlığının alt yapısını kalıcı olarak kurup inşa etmiştir.

Sümer ncesi çağda Kürdistan’da yerleşik yaşam uygarlığını kuran, onu zamanın dünyasında ulaşılabilir bütün yaşam alanlarına ulaştırarak, bugün insanlığın üzerinde yükseldiği global yerleşik yaşam uygarlığının alt yapısını kurup inşa eden kadın eksenli prototip Kürtlerdir.

Sümer ncesi çağda Kürdistan’da yerleşik yaşam uygarlığını oluşturup geliştiren kadın eksenli prototip Kürtler’ler:

-Temel bir üretim aracı olarak toprağı işlemeyi biliyor, geliştirdikleri baraj (bent) sistemiyle sulu tarım (bahçecilik) yapıyorlardı.

-Tek eşli aileyi (mal) kurmuşlar ve sedir ağaçlarından inşa ettikleri evlerde barınıyorlardı. O çağlarda Kürdistan’da, bugün Hindistan’da görülen muson iklimi hakimdi ve Kürdistan sedir ormanlarıyla örtülüydü.

- Kadın eksenli prototip Kürtler, bedensel ve ortam temizliği olarak hijyen kültürünü oluşturup geliştirmişlerdi.

-Hayvanları evcilleştirmiş olan kadın eksenli prototipler Kürtler, sürü ve ahır sistemini kurmuşlardı. Totemleri keçiydi.

- Sümer ncesi çağda Kuzey Kürdistan’da kurulan kadın eksenli prototip Kürt KOM’ları kadınlar tarafından yönetiliyordu.

KADIN EKSENLİ PROTOTİP KÜRTLER VE YERLEşİK YAşAM UYGARLIğININ GLOBAL İNşASI

Kadın eksenli prototip Kürtler, Sümer öncesi çağda Kuzey Kürdistan'da oluşturup geliştirdikleri Yerleşik yaşam uygarlığını, M.Ö. 8-9 bin yıllarında:

-Batıda, İç Anadolu kıvrım havzasına (Eti-Hitit yerleşik yaşam alt yapısı);

-Doğuda, İran platosuna (Med-Part-Pers yerleşik yaşam alt yapısı) ;

M.Ö. 4-5 bin yıllarında:

-Batıda, Avrupa-İtalya'ya (Roma yerleşik yaşam alt yapısı);

-Kuzeyde, Rusya stepleri ve İskandinav tundralarına;

-Doğuda, Afganistan ve Hindistan'a;

-Güneyde Aşağı Mezopotamya'ya (Sümer yerleşik yaşam alt yapısı) ve şimdiki Yemen ve Suudi Arabistan'a (Belkis uygarlığının altyapısı);

-Güneybatıda, Kuzey Afrika'ya (Fas-Kartaca yerleşik yaşam altyapısı) taşıyarak, buralarda ellerinden tutup kendi kadın eksenli yerleşik yaşam uygarlıklarına çektikleri toplayıcı ve avcı topluluklarla, insanlığın bugün üzerinde yükseldiği global yerleşik yaşam uygarlığını kalıcı olarak kurup inşa etmişlerdir.

Erkek egemenler tarafından tamamen bilinçli, sistemli ve sürekli olarak inkar ve imha edilen bu gerçeğin en çarpıcı kanıtı Filoloji (Dilbilim) verileridir. Günümüzde konuşulan (Dımılı, Kurmanç, Soran, Goran, Havraman lehçeleriyle) Kürtçe ile temel Avrupa dilleri İtalyanca, Fransızca, İspanyolca, Romence (bu dillerin altyapısı Latince), İngilizce, almanca, Rusça, (Fince dışında) İskandinav dilleri, Afgan dilleri ve bazı Hint dilleri arasında,

filologların belirlediği iki bin (2000) kadar ortak-aynı kök sözcük vardır.

Bugün Hindistanda on milyon kişinin ana dili olarak konuştuğu ve aynı zamanda bütün Hinduların ibadet dili olan SANKİRİSTÇE ile KÜRTÇE egemen tarih öncesinde oluşan kadın eksenli yerleşik yaşam uygarlığının dilidir.

GÜNÜMÜZDE KONUŞULAN (DIMILI-KURMANÇ-SORAN-GORAN-HAVRAMAN LEHÇELERİYLE) KÜRTÇE İLE TEMEL AVRUPA DİLLERİ ARASINDA ORTAK-AYNI KÖK SÖZCÜKLER

KÜRTÇE	ANLAMI	FRANSIZCA	ANLAMI
Kom	İnsanların kadın cins ekseninde bir araya geldikleri yer. Orada grup (Koma) ve toplum (Komar) olma halleri. Düşünceleri ve nesneleri toplama, birleştirme fiili.	Com	Sınırlı ve sığ düzeyde aynı. Etimolojisi yok...
Du-tu	Brinci tekil şahıs	Du-tu	Anlamı aynı
Ki	Kim	Ki	Kim
Ku	Nereye	U	Nerede
Re	Yol	Re	Yol
Pi	Ayak	Piye	Ayak
Lev	Dudak	Lev	Dudak
Dıdan	Diş	Dan	Diş
Pel	Yaprak	Pel	Yaprak
Ling	Bacak	Ling	Hat
Por	Saç	Por	Deri

Gıran	Ağır	Gran	Büyük
Dur	Uzak	Dur	Zor
Nu	Yeni	Nuvel	Yeni
Mır	Ölüm	Mor	Ölüm
Jıyan	Yaşam	Vıvan	Yaşam
Bırındar	Yaralı	Bılese	Yaralı
Çawani	Nasılsın	Çava (sava)	Nasıl
Par-ça		Par-taj/Par-la	Paylaşmak/ yön
Meş	Yürümek	Marş	Yürümek
Şer	Kavga,savaş	Ger	Savaş
Şirin	Tatlı	Şeri	Tatlım
Sutun	Direk	Stun	Direk
Bılok	Set çekmek	Blok	Karşılama
Sonda	Hortum	Sondaj	Delmek
Germav	Doğal sıcak su kaynağı	Termal	Doğal sıcak su kaynağı
Kut	Koparma,ayırma	Kup	Kesme-Darbe
Mın	Benim	Mon-ma	Benim
Rez	üzüm bağı	Rez	Üzüm
Mahser	Şarap yapımı	Mahserasyon	Şarap yapımı
Tapi-(Dımılıca)	Pala kilim	Tapi	Anlamı aynı
Ar-koli	Yer kazımı	Arkeoloji	Kazı bilim
Lekolin	Araştırma	I-ecol	Okul
Dayın	Vermek fiili	Done	Vermek fiili
Bar	Yük	Balya-barem-baskül	Yük ve basınç ölçü birimleri
Deri	Kapı	Deriyer	Arka -Dış
Tendurusti	Sağlık	Tentirdiyot	Dezenfekte ilacı
Jin	Kadın	Jinekoloji	Kadın hastalıkları bilimi
Botan		Botanik	Bitki bilimi
Ser	Üstü	Sür	Anlamı aynı
Post (soran)	Unvan	Post	Akademik

Mezintır-Mastır	Büyüğünde büyüğü	Master	akademik kariyer
Kivark	Mantar	Kuvark	Uzayda oluşan Mantarsı alan
Mezra	En eski ve en küçük yerleşim yeri	Mezolitik	Mağara dönemi
Glover	Yuvarlak	Global	Yuvarlak
Pire	Köprü	Pon	Köprü
Kew	Bodrum	Kaw	Bodrum
Sel (Dımılca)	Tuz	Sel	Tuz
Payada	Keçi yolu	Patika	Dağ yolu
Rot (Dımılı'ca)	İnce uzun sırık	Rot	Damar
Medya		Medya	
Star	Kürt Mitolojisinde tanrıça	Star	Şöhret yıldız
Kon-gre	Büyük çadır	Kongre	En üst Karar mekanizması
Pırpırok	Kelebek	Papıyon	Kelebek
Arteş	Ordu	Arme	Ordu
Mama (Dımılı'ca)	Anne	Mama	Anne
Av	Su	Av (İspanyolca)	Su
Man(Dımılı'ca)	Adam	Man (İngiliz'ce)	Adam
Hek	Yumurta	Heyk (İngilizce)	Yumurta
Bıra	Erkek kardeş	Brader(İngiliz 'ce	Erkek kardeş
Penaber	Mülteci	Pena(Alman'ca)	Sokağa düşen
Mır	Ölü	Mor	Ölü

MODERNİST BİLİM VE AKADEMİK LİTERATÜRDE KÜRTÇE KAVRAMLAR

KÜRTÇE		A - LİTERATÜR	
KOM (KOM)	İnsanların kadın cins ekseninde bir araya geldikleri yerin adı. O yerde grup (Koma)vetoplum (Komar) olma, halleri. Düşünceleri ve nesneleri toplama, birleştirme fiili.	Com (okunuşu Kom) Sınırlı ve sığ düzeyde anlamdaş. Etimolojisi yok...	
Jin	Kadın	Jinekoloji	Kadın hastalıkları bilimi
Ar-koli	Toprak kazımı	Arkeoloji	Kazı bilimi
Gilover	Yuvarlak	Global	Yuvarlak
Medya		Medya	
Botan	Güzel bahçe ?	Botanik	Bitki bilimi
Mezıntır- Mastır	Büyüğün büyüğü	Master	En üst
Post (Hawraman' ca)	Unvan	Post	Unvan
Kivark	Mantar	Kuvark	Astronomide mantarsı alan

Mezra	En küçük yerleşim birimi	Mezolitik	Mağara devri
Kon-gre	Büyük çadır	Kongre	En üst karar organı
Lekolin	Araştırma	L-ekol	Okul
Germav	Sıcak su-kaynağı	Termal	Sıcak su kaynağı
Mag	Kor ateş-Köz	Magma	Dünyanın çekirdeğinde ki kor ateş.

Sipitama (Dımılıca): Ruh
Ruhçuluk

Spirtüalizm (Latince):

Egemen zihniyetle beyni tütsülenmiş, ruhu afsunlanmış olan “uygar insanlık,” bugün de tepe tepe kullandığı temel uygarlık değerlerinin altyapısının Botan’da yaratıldığını; o pek övündüğü bugünkü egemen mega uygarlığın, bir zamanlar Botan’da yaratılan kadın eksenli temel uygarlık değerleri üzerinde yükseldiğini; kendisinin de Botanlılarla hem genetik hem de toplumsal-kültürel genlerle bağlı akrabalar olduğunu bilmez...

Kendisinden olanın hışmına uğramış Kadın gibidir Botan... Tıpkı kadın gibi yalnız... Tıpkı kadın gibi güzel... Tıpkı kadın kadar üretken ve verimli... Ve tıpkı kadının kapatılmışlığı kadar kapalı... Ağdalı koyu, ıssız, çınıl çınıl bir sessizlik içindedir Botan...

Botan’ın bu çınıl çınıl, ağdalı sessizliği ve kahredici yalnızlığı; doğada başıboş gezerken, onu elinden tutup kendi yarattığı KOM (Komünal) yaşamına çekerek, uygarlığa kattığı erkeğin; bir süre sonra yarattığı bütün temel uygarlık değerleriyle birlikte, kadının kendisini de yağmalayıp özel ve geneleve kapatarak, kışkırtılmış temel güdülerinin hizmet kölesi ve haz avadanlığı yapması; örgütlü egemen erkeğin bu yaptıkları karşısında acıdan, çaresizlikten ve kahırdan aklını oynatan kadının özürlü sessizliği gibidir...

Botan’ın tarihsel kapalılığı ile kadının tarihsel kapatılmışlığı; Botan’ın tarihsel ıssızlığı ile kadının tarihsel sessizliği, biçare yalnızlığı birbirinin tıpkısıdır... Bende

kapalıyım... Bir Önderlikten, Başkan Apo'dan başka kimseler görmez, bilmez benim bu gerçeğimi... Anlamaz içimi... Seyrekte olsa bazı geceler "ortada hiçbir neden yokken" dizlerimi karnıma çekip ağladığımı kimse bilmez... Bunu şimdi bir sana söylüyorum... **Çünkü biliyorum, bu lanetli egemen yaşamda, sende benim gibi, toprağa ters düşmüş bir tohum gibisin...** Ezilerek bastırılmış ve içe dönüksün... Ve sen geceleri belki benden daha çok, üstelik hıçkırarak ağlıyorsun... Öyle mi?...

1990'da sahaya gittiğimde Önderlik bana: "sende Botan'ın kapalılığı var, bunu aşmalısın," demişti. Sabırla ve tane tane, beni bana anlatarak, beni bana gösterdi... İşte o andan sonra zaman içinde anladım ki:

Bendeki "Botan'ın kapalılığı da," kadının örgütlü erkek egemenler tarafında yağmalanarak kapatılmasının sonucudur!

İster kadın, ister erkek olalım; tarihsel olarak yaşanmış olan bu yağma ve çapulun yağmalanıp, kapatılanı ile yağmalayıp kapatanının, binlerce yıldır toplumsal, kültürel genlerimize işlemiş köklü alışkanlıklarıyla ilişkilendiğimizi bilir misin?

Ana-oğul, bacı- kardeş, iki sevgili ve evli eş, arkadaş-yoldaş olarak bütün ilişkilerimizde, daha önceden bize yüklenmiş olan kişiliğimizdeki, toplumsal-kültürel genlerimizdeki yağmacı egemen ile yağmalanmış edilgen veriler ve alışkanlıklara göre davrandığımızın bilincinde miyiz?

Sahi Botan adının anlamı, Botan sözcüğünün etimolojisi nedir? Sorduk: belleklerde yok... Baktık: sözlüklerde yok...

Bizde kendi başına somut bir anlamı olmayan, özel isim olarak görünen Botan; Latince ve Fransızcada Botanik yani bitki bilimi olarak görünüyor...

Dört bir yanı kadın eliyle oya, kaneviçe, dantel gibi işlenmiş küçük çaplı sebze-meyve bahçeleriyle çevrili; her biri paylaşımcı, eşitlikçi gerçek uygarlık ocağı olan sayısız komlarla dolu Aden diyarı Botan'ın adı ile Latincedeki Botanik (bitki bilimi) tanımı arasında; tıpkı Botan'da kadına "Jin" denilmesi ile Latince, Fransızcada kadın hastalıklarına "jinekoloji" denilmesi arasında olduğu gibi; yağmalanıp kapatılmış kadının, inkâr ve imha edilmiş

kayıtsız-kalıtsız tarihinin derinliklerinde kaybolup giden bir bağ, belki de bir aynılık mı var?

Temel bir üretim aracı olarak toprağın keşfedilip işlenmesi ve bunun üzerine yerleşik yaşam uygarlığı Botan'da yaratıldığından; sebze ve meyveler başta olmak üzere genel olarak bitkilerde, önce Botan'da uygarlık ocakları komların anası kadın tarafından, kom çevresinde açılıp, geliştirilen küçük çaplı sebze-meyve bahçelerinde denetim altına alınıp, ıslah edilerek; elde edilen tarım ürünleri ve bunların tarım bilimi ve tekniğinin çevredeki geri topluluklara, patentsiz, tamamen karşılıksız sunulup dağıtılmış olmasından; Botan'dan dünyanın öteki yaşam alanlarına göçen kadın eksenli prototip Kürt topluluklar, bu tarım bilimini-tekniğini oralara taşımış olduğundan; Botan adı da "bitkilerin denetim altına alınıp ıslah edildiği" yani tarım devriminin gerçekleştirildiği yerin unutulmuş adı mıdır?

Bütün bunları, batı merkezli analitik bilimci kumpaslara göre kanıtlayacak yeterli verilerimiz (şimdilik) yok elimizde... Fakat yine bütün bunları bu çerçevede tartışmak için, bu tür kanıtlar ortaya koyma zorunluluğumuz da yok. Çünkü söz konusu olan örgütlü egemen keyfiyete göre kayıtlı dogmalar yığını egemen tarih değil, erkek egemenler tarafından bin bir türlü hile ve zorla yağmalanarak, inkar ve imha edilmiş olan kadın eksenli yerleşik yaşam uygarlığının tarihidir.

Kadın uygarlığının ve yarattığı uygarlık değerleriyle birlikte kadının fizik olarak kendisinin de yağmalandığına ilişkin, örgütlü egemenlerin bütün inkar ve imha çabalarına karşın yine de yok edemedikleri kanıtlar var:

Bir zamanlar (M.Ö. 2000) Kralları Süleyman'ın yönetiminde, bugünkü Mekke-Medine'de yaşayan egemen Yahudilerin, komşuları Yemen'deki kadın eksenli Belkis uygarlığına, önce kendilerine hizmet kölesi ve haz avadallığı olmaları için teslimiyeti dayattıkları; kadın eksenli yaşamın Yemendeki öncüsü Belkis bunu kabul etmeyince, kadın uygarlığına ve örgütlü kadına saldırarak, orada yaptıkları yağma ve çapulculuktan sonra, yalnızca kendi payına " bin kadın aldım " diye böbürlenlen Krallarının bu sözleri belgedir...

Uygarlığı, yağmacı, talancı Sami akınlarının öncüsü olarak gelip yerleştikleri Harranda komşu oldukları, kadın eksenli prototip Kürtlerden öğrenen (o zamanki peygamberleri Hanok'un cennet rivayeti) prototip Yahudi erkek egemenler, Romalı egemenler gelip sultalarını kırincaya kadar (1500 yıl boyunca), Kürdistan ve Ortadoğuda gerçekleşen kadın eksenli yerleşik yaşam uygarlıklarının tümünü yağmalayarak talan etti.

Suriye'de Zennube uygarlığına ne oldu? Örgütlü egemenlerin teslimiyet çağrılarını ve dayatmalarını, meşru savunma temelinde savaşılarak karşılayan Zennube'nin, zalim egemen saldırganlar karşısında yenildiğinde de teslim olmadığını, egemenlere hizmet kölesi ve haz avadanlığı olmaktansa, hep yanında taşıdığı yılanına kendisini zehirleterek intihar ettiğini biliyoruz.

Dido Alisa'nın kadın eksenli Kartaca ocağına, Romalı egemenler tarafından incir ağacı dikildiğini biliyoruz...

Bütün bu ve öteki kadın uygarlıklarının doğuş kaynağının Kürdistan ve onun yüreği Botan olduğunu da biliyoruz.

Botan'ın bu gizemli geçmişini, Botan'lılar tamamen kendilerine özgü dansları ve müzikleriyle anlata anlata bitiremezler... Botan'da davul güm, zurna düt demeye görsün... Kadın-erkek, genç, yaşlı o ana dek ortalıkta görünmeyen Botanlılar, ıssız Botan'ın kuytuluklarında bulundukları yerlerden sökün edip davulun güm, zurnanın düt dediği yerde peyda oluverirler... Ve hemen orada el ele, gönül gönüle bir govende dururlar ki, te heyt! Ya dengbejlerimizin lavikleri, hayranokları, velorandınları, payzokları, şînleri, paleleri, beriteleri, lorileri, davetleri, destanları... Botan dansları ve Botan müziğinin ana temaları, figürleri ve tınları kadın eksenlidir! Doğayla bütünlüklü bir uyum içinde, toplumsal üretimi ve üretime dayalı bütünlükçü, paylaşımcı, eşitlikçi bir toplumsal yaşamı anlatan kadın eksenli Botan dansları ve Botan müziğinin bu harikulade tınları ve figürleri, örgütlü egemen güçler tarafından yağmalanarak inkar ve imha edilmiş olan kadın uygarlığının dolaysız, tartışmasız belgeleridir!

Gel, cins bilinçli kadının doğaya, topluma, insan ilişkilerine bütünlükçü, eşitlikçi, paylaşımcı bakış açısının

bilimsel ifadesi olan Başkan Apo'nun savunmalarının üzerinde yükseldiği Evrensel Yeni Tarih Bilincimizin ışığında Botan'a bakalım... Ve ışığın kaynağı olan Botan'ı ilmik ilmik çözelim... İplik iplik sağıalım...

Yeni tarih bilincimizin ışığında Botan'da çözeceğimiz her ilmik, Botan'da sağıacağımız her iplik, insanlığın bugün yaşadığı toplumsal kördüğümlemlerden birinin çözülüşü, sorunlar yumağından birinin sağılışı olacaktır... Çünkü uygarlık; çünkü insanlık ilmik ilmik, iplik iplik Botan'da dokundu...

Verili toplumsal, kültürel özelliklerin, kimliğin ne olursa olsun; bilinmeyen zamanlarda tarihsel, toplumsal zorunluluklar ya da gerekliliklerle Botan'dan ayrılmak zorunda kalarak, Botan'a sırtını dönüp gidenlerin çocuklarındansın sen... İnsanlığın çocukluk bahçesi Kürdistan ve onun yüreği Botan anayurdundur senin... O zamanlar dünya henüz çocukluk çağındaki insanlık için bilinemez; gidilen yerlerden geri dönülemezdi... Çünkü o zamanlar dünya büyük, insanlık küçüktü... Şimdi insanlık büyüdü, dünya küçüldü... Küçülen dünya, büyüyen insanlığın ortak vatanıdır... Fakat insanlık yereli anlamadan geneli; Kürdistanı ve onun yüreği Botan'ı anlamadan dünyayı anlayamaz...

İnsanlığın Kürdistan'da, onun yüreği Botan'da doğup filizlenen kadın eksenli toplumsal evrimine yapılan örgütlü erkek egemen müdahalenin nedenleri ve sonuçları anlaşılmadan, dün ve bugün yaşadığımız ve yarın yaşayacağımız toplumsal sorunlarımızı anlayıp, çözemeyiz. İşte bunun için: cins bilinçli kadın ideolojimizle donatarak zihin ve gönül gözümüzü açıp, yönümüzü Botan'a dönmeli; Botan'ı görmeli, Botan'ı anlamalıyız! Botan'ı gördükçe kendimizi göreceğiz! Botan'ı anladıkça kendimizi anlayacağız! Kendimizi görüp, anladıkça birbirimizi görüp, birbirimizi anlayacağız! Kendimizi ve birbirimizi anladıkça cinsiyetçi, sınıflı egemen dünyadaki, yaşamdaki bu kendiliğinden, çarpık, egemen ve edilgen duruşumuzu, yaşama bakış açımızı; cins bilinçli kadın ideolojimizin üzerinde yükseldiği "Evrensel Yeni Tarih Bilincimizle" sorgulayarak, egemen dünyadan, onun cinsiyetçi, sınıflı yaşamından kopmak için; yaşamda ve mücadeledeki

yerimizi-duruşumuzu-bakış açımızı yeniden düzenleyeceğiz... Ve egemen zihniyetten, onun cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminden kopacağız!

Gizem yüklü hüznü Botan, senin de görülme, tanınma ve anlaşılma zamanın geldi artık... Terk edilmiş ve yalnız değilsin bundan böyle! Kadın eksenli toplumsal yaşam uygarlığının doğuş kaynağı, ana yurdumuz Aden'sin sen!

Ve biz, cinsiyetçi, sınıflı erkek egemen dünyadan sıtkını sıyırmış olanlar kaynağa, sana dönüş yolundayız! Aç kollarını iki nehir arasındaki kutsal ülke Kürdistan, kucakla, sımsıkı sar, bas bağrına bizi... Muhtacız sana...

KATILIMDAN ÖNCE

Bizim Deştalala, Gabar'ın her bakımdan önemli ve hareketli yerleşim birimlerinden biriydi. Yetmişli yılların sonunda hala dünyaya kapalı olan Botan'ın ticari, kültürel ve siyasi bakımdan gelişkin yerlerindendi. Daha o zamanlar epeyce politize olmuştu. Duvar yazılarından, ailede ve çevredeki genel sohbet ve tartışmalardan KDP, KUK, KAWA gibi çok kullanılan klişe isimler kalmış aklımda.

Kamil ve Abdullah Papu kardeşler vardı. Bunlar KDP'li olarak tanınıyor KDP ile anılıyorlardı.

Bir **Gurî** vardı. Onun da KUK'çu olduğu söyleniyordu.

Fakat bunlar arasında en namlısı KAWA'cı olduğu söylenen Şahin Baliç (Metin)'di. Bizim evde, mahallede ve genel ortamda "tövbe estağfurullahlarla, haşalarla" anıldığını anımsadığım Şahin'den halkın bütün kesimleri çekinir, ürkerlerdi.

O zamanlar Türkiye'de okul okumuş olan Şahin Baliç'in "azılı yanı" tanrıya, peygambere, dine-kitaba karşı her zaman ulu orta savurduğu küfürlerinden geliyordu. Buna karşın Şahin'in komünistliğine ilişkin eşitlikçi, paylaşımcı ve bütünlükçü bir yanını ne o yıllarda Deşta Lala'da ne de daha sonra birlikte olduğumuz örgüt ortamında ve savaş pratiğinde gördüm. Şahin Baliç yakından tanıdığım ailesi içinde, anne ve babası ve kardeşleri arasında da ayrık ve kabul görmeyen bir kişilikti. Türk metropollerinde aldığı eğitimi kendi halkına karşı bir ayrıcalık, üstünlük olarak gören; her koşulda kendisi için yaşayan ve kendisine göre davranan; fakat kendisinden bihaber, şişirilmiş bir kişilikti.

Gittiği Türk metropollerinden halkına karşı tepeden bakarak geri dönmüştü. Şahin, o yıllarda bizim Deşta Lala'yı, daha sonra da özgürlük hareketimizi kasıp kavurdu... Karanlık yıllarda ülke sahasında Ana Birlik komutanı olarak geliştirdiği çeteci tasfiyeciliğini, Önderlik sahasında önderliğin çokluk arkadaşı Hamza Bindal arkadaşı katletmeye kadar vardırdı. Önderlik: "hedef Hamza değil, bendim..." dedi.

79-80'li yıllarda Batman, Urfa taraflarında yoksulların hayıfını almak için ağaları vuran, talebelerden söz edildiğini anımsıyorum. Bizim evde de genel ortamda da bu talebelerden açık bir heyecan ve örtülü, gizil bir memnuniyetle söz edilirdi...

DARBEYLE GELENLER

1980 yılının yaz sonuydu. Bir gün: "Ankara'da darbe olmuş" denildi. Darbeyle birlikte bizim Deşta Lala'ya ve Gabar'a ordu çıkarma yaptı. Adeta yeniden işgale uğradık. Hızla bozulan gündelik yaşamımız bir daha düzelmek üzere alt-üst oldu.

Darbeyle gelenler bizden ve bizim gibi değildiler... Bu askerler, özellikle bunların komutanları da bizi kendilerinden görmüyorlardı. Bütün Deşta Lala'yı, hiç ayırım gözetmeden hepimizi ve her şeyimizi postallarıyla çiğneyip, yapay silahlarının dipçikleriyle ezdiler, bütün hanelere tecavüz ettiler. Darbeyle birlikte gelenler her bakımdan egemen ve erkek olduklarından, bunların bir de doğal silahları vardı. Kışkırtılmaktan kokuşmuş kaba güdüleriyle tetiklenen bu doğal silahlarıyla, hepimize yakası açılmadık, gün görmemiş küfürler yağdırdılar.

Ben "şanlı" Türk ordusuna da inkarcı yaklaşmıyorum. Bu ordunun şanının ne olduğunu, nereden geldiğini bilmek gerek. Bunun için de, bu ordunun bizim Deşta Lala'da da her zaman ki şanına uygun ve layık davrandığını görmezden gelmek inkarcılık olur...

Görünüşe göre ordu, örgütlü devrimci, militan ve silah peşindeydi. Buna karşın ayrıcalıksız her evden bir silah isteniyordu. Çünkü darbeyle birlikte gelenlere göre, her Kürt fiili düşmandı ve silahsız düşman (Kürt) olmazdı. Bu durumda, silah vermeyenler tutuklanıyor, yasal işleme tabi

tutuluyorlardı. Bazılarının gerçekten teslim edecek silahı yokmuş... olsun, Kürt'tür ya işte yeterlidir... Tutuklanıyor, incelikleri harbiye de öğretilen orman yasalarına göre işleme tabi tutuluyorlardı. Dayak, küfür ve sistemli işkence, gündelik yaşamın olağan halleri oldu.

Darbe olduğunda ben on bir yaşındaydım. O günlerde başımdan geçen iki olayı anlatayım da, bunlardan yola çıkarak, olanları sen kendin değerlendir:

Darbe günlerinde bir grup oyun arkadaşı köyün içinde yolda yürürken, operasyon birliklerinden biriyle karşılaştık. Birliğin başında ellerinde deri eldivenler, bir elinde bastonuyla yürüyen, ileri yaşta omuzu kalabalık bir Harbiyeli vardı.

Biz on küsur yaşlarında dört-beş çocuk, askerlerle karşılaşmanın yıldınlığı içinde yolun en kenarına çekilerek yürüdük. Yan yana geldiğimizde, birliğin başındaki bu komutan elindeki bastonuyla, kırmızı görmüş boğa gibi birden üzerimize saldırdı.

Bize yalnızca elindeki (muasır medeniyetlere ulaşmışlığının sembolü) bastonuyla değil; aynı anda ve daha haşin olarak, doğal erkeklik silahıyla saldıran, kolları ağarmış bu Harbiyelinin ancak kart züppelere özgü yakası açılmadık küfürlerini buraya yazmak, hem imkansız hem de gereksizdir. Bu tecavüzcü zihniyet, bu dili öyle bir hale getirdi ki; Türkçe de cinsel organlar ve tanımlar hiçbir nedenle kullanılamaz duruma düştü.

O gün orada uğradığımız bu alçakça çirkin saldırıda, Harbiyelinin yapay silahı bastonunun hedefi biz çocuklardık. Fakat aynı lümpen kişiliğin doğal silahının hedefi analarımızdı. Herkes bilir ki, analar insan türünün ve onun toplumsal yaşamının tarihsel ve güncel yaratıcılarıdır.

Anaya küfür yaşamın kaynağına küfürdür.

Bu çift silahlı Harbiyeli, Kürt'ten nefret ediyordu. Ben bunu o gün orada çocuk ruhumun derinliklerinde, sırtıma inen bastonun iliklerime işleyen acısıyla, üzerimize yağın küfür sağanağının utancıyla hissettim. Bu neden böyle? Biz Kürtler ne yaptık bu sonradan görme devşirme ittihatçılara? Neden bu kadar korkuyorlar? Neden bu denli nefret ediyorlar bizden?

Yine darbe sonrası günlerdi. Anam sofralık üzümle bağa yollamıştı da içi üzüm dolu küçük sepetimiz kolumda, bağdan eve dönüyordum, bir başımaydım. Benimki de kara yazgı, kör talih... Bir operasyon birliği de burada, bağ yolunda çıktı karşıma. O zamanlar Türkiye’de ipini koparan Kürdistan’a, Gabar’a yağmıyordu. Kendi yurdumuzda bize yaşam ve oyun alanı kalmamıştı. Bu defa da, birliğin başındaki yandan pırpırlı uzatmalı, koşar adım üzerime gelerek:

-Teröristler nerede ulan kıro! diye uludu.

Üzerime gelen uzatmalının göbeği, kalçası, pazuları, yanakları; ortadan ikiye yarılmış çenesinin yanları obez tümseği çıkıntıydı. Bıdıl bıdıl et, vıcık vıcık yağ içindeydi. Ben, içimde kapıldığım korkuyla cebelleşirken, kulağımın tozuna yediğim şiddetli bir asker tokadıyla yolun kıyısındaki otların içinde, elimdeki üzüm dolu sepetim bir yana kendim bir yana yuvarlandım. Nasıl oldu bilmiyorum... Düştüğüm yerde, otların arasından pençelediğim okkalı bir taş Türkmencilerin deyişle: “kaptığım gibi düşünün ortasına vurunca, bağ yoluna oturttum” komutanı.

Gittiği her yerde, herkesi ve her şeyi sömürüp, iyice semirmekten karaman koyunları gibi kuyruk bağlamış olan bu kışla beslemesi, bizim bağ yolunun o pudra tozuna, İstanbulluların deyişle: “kış üstü oturuverince” çok iyi anımsıyorum, pof diye bir toz pavsudu (kalktı); aramızda yükselen bu kesif toz bulutu içinde bir an göz gözü görmez oldu, birbirimizi göremedik...

Komutanları gözlerinin önünde, üstelik kışın üzerinde böyle yerlerde sürününce, askerlerin bir bölümü hemen üzerime atılarak beni tuttular. Fakat şunu içtenlikle belirteyim ki, beni kollarımdan sımsıkı tutmaktan öte, askerler bana ne bir fiske vurdular ne de kötü bir söz söylediler. Sanırım onlarda olanları şaşırtıcı ve gülünç bulmuş olmalıydılar...

Komutan düştüğü yerden yekinenerek, askerlerin yardımıyla toparlanıp ayağa kalkar kalkmaz hışımınla üzerime saldırdı. Bu kışla beslemesinin orada, bana attığı yumruk ve tekmeleri ile aynı anda taramaya aldığı doğal silahından yağdırdığı küfürlerin bir bölümünü, onları da hayal meyal anımsıyorum...

Yarı ölü, belki de öldü diye atıldığı yol kenarından, beni eve, bağlarından evlerine dönen komşularımız götürmüşler. Evde uzun süre sonra kendime geldiğimde, haşat durumdaydım. Yirmi gün boyunca yatakta kaldım. Özel bakım gördüm ve bu yaşadıklarımı bir daha asla unutmadım...

DARBEYLE BİRLİKTE GİDENLER

Askeri-faşist darbeyle birlikte KDP, KAWA, KUK ve bunlara mensup kadroların hepsi önce sindiler, ardından da silindiler... Cuntaya karşı bu örgütlerden ne bir eylem oldu, ne bir fişek patladı. Darbenin derinleşen karanlık süreçlerinde, Apocu'lardan ve onların Amed zindanında başlatıp geliştirdikleri direnişleri üzerine gizli, saklı söylentiler yayıldı...

Bu söylentilerin ardından, cuntanın o yaprak kıpırdamayan en karanlık, en umutsuz süreçlerinde babam, evimize alışılmışın dışında her bakımdan çok farklı insanlar getirmeye başladı.

Başlangıçta seyrek aralıklarla ve her zaman geceleri gelen bu insanların farkları neydi(?) diye sorarsan:

Dedim ya, her bakımdan farklıydılar. Ne bileyim mesela: KDP'li Kamil ve Abdullah Papu, KUK'çu Gurî, KAWA'cı Şahin gibi değildiler...

Bizde, köklü ve asla ihmal edilmez bir gelenektir: eve gelen konuklara hizmet için, başta anam olmak üzere bütün aile hepimiz seferber oluruz. Bizim Deşta Lala'da Gabar'da, Botan'da ve bütün Kürdistan'da nesnel toplumsal bir yasadır bu.

Kamil ve Abdullah Papu, Gurî ve Şahin köyün içinden bize gelseler, misafirdirler, bu statüde gerektiği gibi ağırlandır; onlar da doğal olarak kendilerine sunulan hizmeti kabul ederlerdi...

Bu yeni gelenler, mesela bu bakımdan bilinenlere göre normal olmayan insanlardı. Çünkü hiçbir biçimde özel hizmet kabul etmiyorlardı.

Diyelim ki o zamanlar Kamil ve Abdullah Papu bize gelmiş olsalardı: yalnızca babamla konuşarak, hasbıhal ederler, hane halkının, anamın ve bizim yüzümüze bile bakmazlardı. Sofradan kalktıktan sonra, bacımın ibrikten

döktüğü suyla ellerini yıkarlar, öteki elinde tuttuğu peşkirle silinirlerdi.

Yemekten sonra anam ve kız kardeşlerimle sofrayı toplamaya kalkışan yeni gelenlerin eline su dökmek, peşkir tutmak mümkün değildi. İbriği, peşkiri elinden alıp yolladıkları bacımın ve hepimizin şaşkın bakışlarımız altında, birbirlerinin eline su dökerek kendiışlerini kendileri yapıyorlardı.

Diyelim ki o zamanlar Gurî bize gelmiş olsaydı: içeride buyur edildiği yerde serili, anamın yün minderlerine mafsallarıyla mesanesini yayarak, en az üç kişilik yere birden otururdu. Şöyle etli pilav ya da kıyma içli, gutılık gibi esaslı bir yemeğin ardından, üzerine bolca ayrıntı da içip (ohhh...) yayıldığı yerde sık sık makaraları koyvererek propaganda yapardı.

Yeni gelenlerin oturuşları, kalkışları derli-topluydu. Öyle makaraları koy verip gülmeleri yoktu. Fakat bunların gözlerinin içi gülüyor, hepsi gözlerinin içiyle gülüyorlardı. Üslupları son derece sade ve terbiyeliydi.

Diyelim ki o zamanlar Şahin Baliç bize gelmiş olsaydı:

Şeref, namus babama ve eğer varsa öteki konuklardan hiçbirine bir kez olsun "turşu" dedirtmezdi. Anamı ve biz çocukları zaten hiç takmayan Şahin (zaten biz kimdik ki?) babamdan, öteki konuklardan, bunların ayrı ayrı hepsinden ve tümünün toplamından daha bilgili, daha üstün olduğundan; tabii ki Şahin konuşur herkes dinlerdi ki, gelişme denilen şey de zaten bundan çıkardı... Adam Türkiyelerde okumuş... Devletin yüksek mekteplerinin, üzeri vernikli ceviz doğramalı sıralarında yıllarca dirsek çürütmüş, kafa patlatmış... Ve sonunda, toplu ve tek tek kafa nasıl ütülenir... Ütülendikten sonra birbirine nasıl çatılıp-tokuşturulur... İlgili yüksek mekteplerle, o mektepleri çevreleyen genel ortamda bunların ince ilmine ermiş, yüksek bir şahsiyettir... Yaşamda ve mücadelede evler, dernekler, kahvehaneler, örgütler, hareketli ana birlikler vb. yerlerin, kurumların bir an için iki girişli, çift kapılı birer fincancı dükkanı olduklarını var sayarsak, Şahin Baliç de bu dükkanların bir kapısından dalıp-girip öteki kapısından çıkan fildir...

Yeni gelenler babamın yanı sıra annemi, beni ve kardeşlerimi, konuklarımızı yani erkek, kadın, yaşlı, genç, çocuk herkesi bütün insanları dikkate alıyorlardı. Ölçülü, saygılı bir üslupla, yerinde, öz ve etkili konuşuyorlardı. Ses tonları muhatabına göre saygı ve sevgi yüklü oluyordu. Bunlar anamdan, babamdan kardeşlerime dek, hepimize “**Heval**” diyorlardı. Kendileri zaten “heval”dılar... Böylece bir hevaler yani eşitler toplamı, bütünü oluyorduk. Bu ne hoş bir şeydi...

BİZE GELEN “SERJİNİKLER”

Bize gelenler kesinlikle özel hizmet kabul etmedikleri gibi, çok seyrek olarak yatılı kaldıklarında yataklarını kendileri serip, kendileri topluyorlar; yemekten sonra sofranın toplanmasına yardım ediyorlardı. Erdal (Mustafa Yöndem) arkadaş, bir yemekten sonra sofranın toplanmasına yardımı, bulaşıkların yıkanmasına kadar vardırıncı; zaten bir erkek olarak “üzerlerine vazife olmayan” işlere karıştıkları için, hem anamı ve kız kardeşlerimi hem de babamla bizi huzursuz eden bu insanların, içine girdikleri bu inanılmaz durum karşısında, hepimiz şaşkınlıktan bir hoş olmuştuk...

Erdal arkadaşın davranışı karşısında gözlerine inanamayan anam, ne yapacağını bilmez bir şaşkınlık içinde babama yönelerek:

-Ma, Kimin nesi bunlar? Nereden buldun bu serjînikleri (kılıbıkları)... diye yakınmıştı.

Bir gün dayanamayıp Erdal arkadaşına:

-Sizin karılarınız yok mu? Niye işlerinizi kendiniz yapıyorsunuz? diye sormuştum.

Kendisine sorduğum bu soruyu, büyük bir ciddiyetle yanıtlayan Erdal arkadaş: neden insanların kendi işlerini kendilerinin yapmaları gerektiği üzerine bana, anlamakta zorlandığım, anladığım kadarıyla da beni şaşırtıp afallatan birçok şey söyleyip anlatmıştı... O zamanlar kendimde, kişiliğimde daha o yaşta gerçekleşmiş, potansiyel egemenlik olgusunun duvarlarına çarpıp geri yansıyan bu sözlerden, anlatımdan, şimdi aklımda hala Erdal arkadaşın iki elini uzatıp ellerimi tutarak; tamamen doğal ve derin bir inançla söylediği:

“Bak, bizim de ellerimiz var... Bunlarla kendi işlerimizi kendimiz yapabiliriz...” sözleri kalmış okuyucu.

İnan bana: bize gelenler, anamın yakındığı gibi “serjinik” değillerdi... Fakat sende, bende, bizde, hepimizde hala bin bir kılıkta hükmünü sürdüren, hani şu bildiğimiz anlamda egemen erkekler de değildiler. Farklı, hiç alışılmadık ve tuhaf insanlardı bunlar...

Geceleri evimize sessizce süzülerek giren bu insanlar, sivil giyimli fakat silahlı ve raxtlıydılar. Evde kaldıkları sürece babamla ve çevreden dikkatle seçilerek çağrılan özel konuklarla uzun uzun görüşüp tartışıyorlardı.

Çok ilgimi çekse de içeriğini anlayamadığım bu görüşme ve tartışmalardan geriye aklımda: Kürdistan, sömürge, Başkan Apo, PKK, TC. ve silahlı mücadele, savaş kavramları, ifadeleri kalmış...

Bu insanlar herkesin her türlü inancına, saygılı ve ölçülü bir mesafede duruyorlardı. Hepsi de güler yüzlü, tatlı dilli olan yeni gelenler cins, yaş, sınıf ayrımı gözetmiyorlardı... Özellikle bana ve kardeşlerime karşı pek candan ve çok sevgiliydiler.

Tıpkı babama, anama ve görüşüp tartışmak için çağrılan konuklara olduğu gibi, bana ve kardeşlerime de candan, içtenlikli gerçek bir ilgiyle soruyorlardı:

“Biz nasıldık? Durumlar nasıldı? Neler yapıyorduk bakalım...” Erdal arkadaşın böylesi anlarda kolunu omzuma atıp, beni kendine çekerek, bir sıkıvermesi vardı ki ufff... İnan bana insanın çocuk içi geçiyor, yağları eriyordu... Önceleri şaşkınlıktan ve utançtan çenelerimiz döşümüze düşmüş, kulaklarımıza kadar kızarmış olsak ta; bize verilen büyük değeri, gösterilen bu candan, derin ilgiyi duyumlarımız zerresine kadar algılayıp emiyordu...

Maksadım onu incitmek değildir beni yanlış anlamasın. Fakat babam, babamken beni bir kez olsun böyle ciddiye alıp, durumlarımı sormamıştır...

İnan bana: yaşamın ve bu yaşam içindeki varlığımın ayırımına, bu tamamen farklı, sevgili iyi insanlarla vardım!

İnsan bu insanları tanıyıp ta sevmeden, sevip de onlara bağlanmadan edemezdi! O zaman nasıl bağlandıysam onlara, bugün de öyle bağlıyım ve yaşadıkça hep bağlı kalacağım onlara!

Bana olan yaklaşımları öylesine farklı, öylesine alışılmadık ve öylesine hoştu ki... Başlangıçta çok şaşırdığımı, tedirgin olup ürktüğümü anımsıyorum...

Hepsi okumuş, bilgili-görgülü, yetişkin “büyük adamlar” olarak, beni kendi eşitleri gibi görüyorlar, bana eşit davranıyorlardı...

Aklı biraz evvel, bilgisi-görgüsü ve parası biraz fazla olanın, bunları en yakınlarından başlayarak çevresinde ve toplumda ulaşabildiği bütün kesimler üzerinde güç ve baskı, denetim ve egemenlik aracı olarak kullandığı bir dünyada; çok bilgili, çok görgülü, çok güçlü oldukları kesin olan bu insanlar, bana ve çevredeki herkese, sanki aramızda böyle bir fark yokmuş da eşitleriymişim ve eşitleriymişiz gibi davranıyorlardı...

Yaşamda ve mücadelede, doğru ve iyi olan ne varsa bu insanlarda toplanmıştı! Hayır! Önderlik üzerine yemin ederim abartmıyorum! Biliyorum propagandaya karnın tok, ajitasyona hiç ihtiyacın yok...

Fakat sen de şunu bil ki: insanlık hareketimizin grup döneminden hemen sonraki öncülerinden olan, bu ayrıkçı-farklı insanlar henüz yeterince anılmadılar, tanınmadılar... İnsanlık hareketimizin kişilik mayasını oluşturan ve her bakımdan insan olan bu insanlar henüz yazılmadılar...

Sen, söyle bana, Sen: Erdal-Mustafa Yöndemleri! Şiyar-Kazım Kuluları! Cemil-Kerim Baytarları! tanıyor musun?

İşte bize gelenler bunlardı! Ben defalarca gördüm onları, beni kendileriyle eşit insan yerine koyan bu insanlarla eşitliği yaşadım... Bana dokundular... Benim koluma girdiler... Bizim Deşta Lala'nın yollarında böyle kol kola yürüdük onlarla... Beni sevdiler ve ben de onları çok sevdim... Sevgiyi paylaştılar benimle... Sevgiyi paylaştım onlarla... Halkımızın ve insanlığın anayurdu Botan'da, örgütlü egemenlerin katman katman suçlarıyla körledikleri; en son “betonlamakla” övündükleri bütünlükçü, eşitlikçi, paylaşımcı yaşam kaynağımızın, sevgi pınarının gözelerini açmak için birlikte savaştım onlarla!

Bırak da övüneyim, hakkımdır! Sakın beni kınama... Dahası hadi gel sen de övün onlarla! Çünkü eğer bu günleri gördüysen, bu yaşamda kendi dilinle, kendi kimliğinle “ben de varım!” diyebiliyorsan bugün... Bütün bunlar, yani

yaşamdaki kendi kimliğinle varlığın, onların yokluğunun bedelidir... Tanı, anla, sev ve sen de övün onlarla! Çünkü onlar hiç tanımadan, yokluğunda çok sevdiler seni! Şimdi sen de, yaşamlarının en acar çağlarında, en değerli varlıkları canları pahasına seni var edenleri, yokluğunda sev... Bizi onlar yarattılar... Biz onlarız... Ve onlara olan sevgimiz, kendimize olan sevgimizdir... Kendimizi sevmeliyiz... Biz bunu her bakımdan hak ettik!

Bazen durduk yerde bir sırtta, bir zirvede ufkun enginliğine dalıp giderek... Kimi zaman ummadık bir yerde, ummadık bir çağrışımla, bize gelenleri; Komata zamanını anımsarım ve yakıcı bir özlemle ararım onları... O anlarımda aranarak bakarım çevreme, yoklar... O zaman daha bir kavurucu, acıtıcı olur özlemim...

Aslına bakarsan benim senden başka kimim var... Bu yüzden saklamam söylerim sana:

Şekif'in zirvesinde ya da Lolan'nın kucağında kuytuluk bir yerde, bu özelemlerime ansızın kapılıverdiğimde, ağlamaklı oluyorum... Ağlayasım geliyor da fakat niyeyse bir türlü ağlayamıyorum... Çocukluğumda çok ağladığımdan mıdır? Yoksa yıllardır içinde cebelleştiğim kuralsız savaşın acımasız yasaları, göz pınarlarımı kuruttu da ondan mı... Bilmiyorum! Ama ağlayamıyorum... Böylesi anlarımda, gözlerim değil de, nedense lanet olası genzim yanıyor, burnum sulanıyor... Ve ben, ufkun enginliğine ya da önümdeki sabit bir noktaya, burnumu çeke çeke bakınıyor, arıyorum... Yoklar...

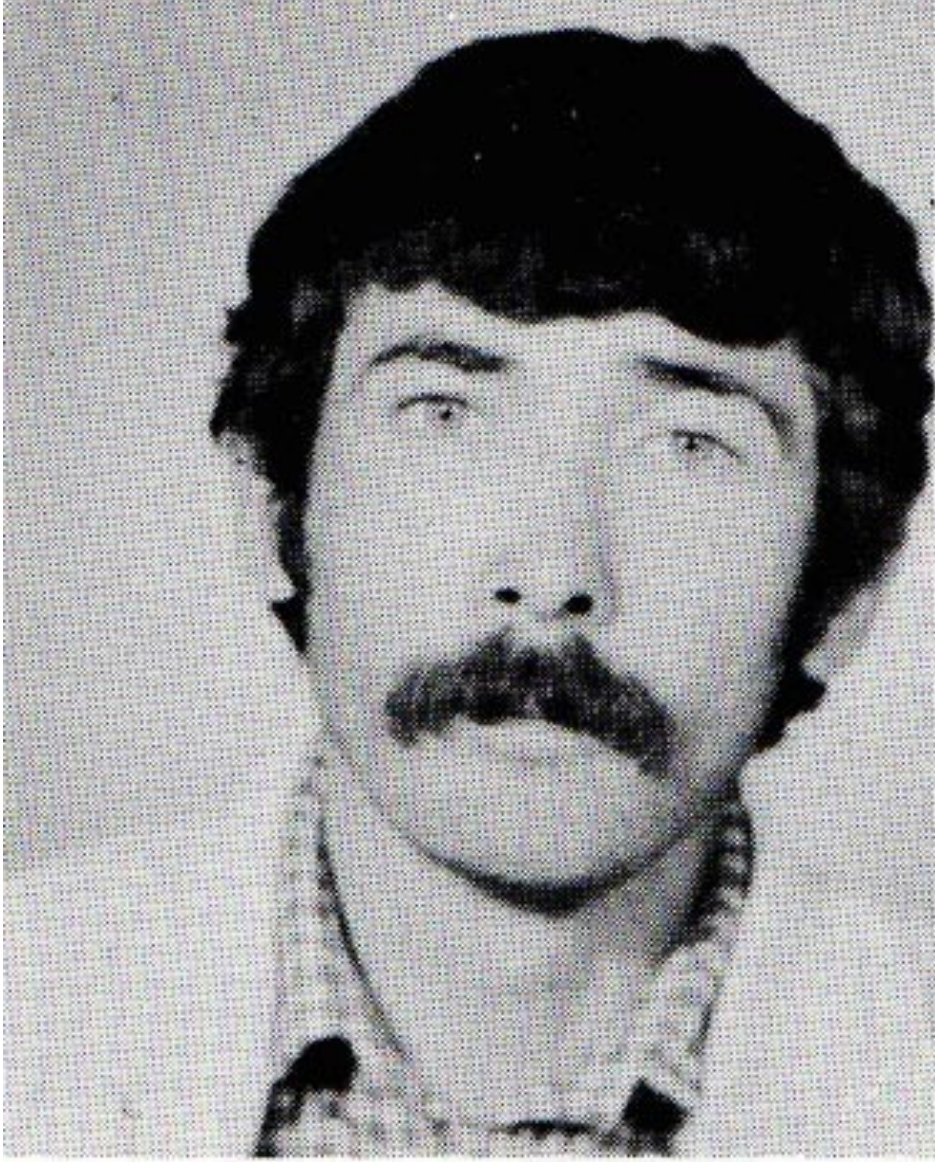
ERDAL (MUSTAFA YÖNDEM) ARKADAŞ

Kadın eksenli halkımızın güzel ruhlu oğlu! Bize avucunda sunduğun, insanlık aşkıyla çarpan çatal yüreğinde büyüttük umutlarımızı! Senden sonra neler oldu bilemezsin... Bir eksikimiz var, o da sensin...

ŞİAR (KAZIM KULU) ARKADAŞ

Kadın eksenli DIMILI oğlu! Yağmalanan uygarlığımızın yeniden yaratılışında; kahredilen insanlığımızın yeniden dirilişinde, Sümer öncesi çağdan yankılanan özgürlük şiarımızsın sen!

CEMİL (KERİM BAYTAR) ARKADAŞ

Kolun hala kolumda... Kol kola birlikte yürüyoruz, yeniden dirilen halkımızla, özgürlük yolunda!

İşte ben böyle, özlemle kavruarak aranırken bir de bakıyorum, ufkun enginliğinde de, önümdeki sabit noktada da, onların yerine sen beliriyorsun... karşımda sen varsın...

Başkan Apo'nun halk olarak, insanlık olarak, birey olarak içimize ektiği, yeni tipte insanlık mayası olan onları, tekil varlıklarıyla aramak, bunun peşine düşmek yanlış tabii...

Onlar, yeni tipte insanlığın mayaları olarak halkımızın, insanlığın dokusunda, kişiliklerimizin içinde eriyip dağıldılar... Onlar, toplumsal ve bireysel dokularımıza, toplumsal-kültürel genlerimize karıştılar...

Onlar, sen oldular... Sen onlarsın... Ve ben seni seviyorum...

YENİ BİR DÜNYA İÇİN EGEMEN DÜNYADAN FİRAR EDENLER...

Babam evimize sık aralıklarla gelen bu insanları başlangıçta bize: "Firari mahkumdurlar," diye tanıtmış; "çevreye bir şey sızdırmayın," diye de sıkı sıkı uyarıp, iyice tembihlemişti hepimizi... O zamanlar Gabar, devletten kaçan adli firari mahkumların sığınağı, barınağıydı.

Babamın bize karşı uyguladığı beyhude illegalitesi hiç uzun sürmedi... Çünkü evimize gelen bu tamamen farklı, adı kötüye çıkmış firari adli mahkumlarla hiçbir alakası olmayan, bu güzel ruhlu insanların, Gabar'da ilk anıldıkları adlarıyla talebeler, yani PKK gerillaları olduklarını öğrendik. Bu kez de aynı kural geçerliydi: "PKK gerillalarının evimize geldiklerini" hiç kimseye söylemeyecektik.

Babam onların milisiydi. Erzaklarını, genel ihtiyaçlarını sağlıyor, bizim Deşta Lala ve çevresindeki ilişkilerini kuruyordu.

Bazen onları bağımızda, omcaların-teklerin dibinde oturmuş konuşur, tartışırken görüyordum.

Evimize çağrılı özel konuklarıyla bu insanların yaptıkları konuşmalarda, tartışmalarda, her fırsatta ilan ettikleri

amaçlarıyla; görünürdeki güçleri, olanakları arasında büyük bir uçurum vardı... Konuklar doğal olarak buna dikkat çekip, sözü buraya getirerek: “iyi de” diyorlardı, “devletin yüz binlerce askeri, her türlü ağır silahı, tankı-topu-uçağı var... Siz bir avuç insan, elinizdeki bu kleşle mi yapacaksınız bütün bu işleri?” diye soruyorlardı... Bu soruları yanıtlarken, karamsarlık ve sıkıntı bir yana, büyük bir inanç ve coşku içinde konuşuyorlardı. Özgürlük, yeni bir dünya ve yaşam için önce inanç diyorlardı... Kendileri inanmış ve emin insanlardı! Erkek egemen cinsiyetçi, sınıflı yaşam sistemiyle koparılabılır bütün bağlarını koparmış Apo’culardı hepsi!

1984 ortalarına doğru, hem bizim eve hem de bizim Deşta Lala’nın geneline geliş-gidişler yoğunlaşıp, hızlandı. Bir zaman yalnızca evimizde gördüğüm bu insanların benzerlerini, köyün içinde görmeye başladık. O günlerde PKK gerillalarının varlığı herkesçe bilinen fakat alenen anılmayan bir gerçektir. Biz gençler kendi aramızda gerillayı konuşuyor, tartışıyorduk. Bu konuşma ve tartışmalar bizde gerilla olma isteği doğuruyordu. Öykünüyorduk onlara... Sonuçta her şeyin ve herkesin birbirinin aynı olduğu, kapalı, durgun ve bunaltıcı, kapalı ortamda onları görüp, onları tanıdıktan sonra; artık birinci dereceden yakınlarımızda içinde olmak kaydıyla onlardan, PKK gerillalarından başka bir kimseye öykünemez, başka kimseler gibi olmak isteyemezdik... Çok çekiciydiler... **Gerillalar gibi olmak istiyorduk...** Dururken, yürürken, oturup-kalkarken, konuşurken gerillalar gibi oluyorduk...

Bu koşullarda 1984 yılının Ağustos ayı ortalarına geldik. Ve o zaman o büyük sarsıntı oldu...

YENİDEN DİRİLİŞ ATILIMIMIZ

16 Ağustos sabahıydı. Dışarıda yetişkinler kendi aralarında konuşurlarken duydum:

- Talebeler, Apocular Eruh’u basmışlar!

-Olur mu canım, deli mi bunlar? Gidip düz ovadaki Eruh’u niye bassınlar...” diye hararetle tartışıyorlardı.

O gün bütün Deşta Lala bu haberle çalkandı. İşte o çalkantı, ta bugünlere kadar, derinleşip, genişleyerek kendi iç dinamiğindeki patlamalarla büyüdü... Hala da büyüyor... Dahada büyüyecek...

15 Ağustos Atılımı: kualsız asimilasyon stratejileri ve politikalarıyla topyekun inkâr edilerek, parça parça imha edilen... Uğradığı akıl almaz zulümler altında inim inim inleyen: fakat bütün bu tarihsel alçaklıklara karşı ne yapacağını bilemeyen halkımıza, ulusal ve toplumsal kurtuluş çağrısı, tek doğru yol gösterisiydi.

15 Ağustos Atılımı: ana dilinin yasaklanması, kimliğinin inkarı gibi inanılmaz hakaretlere, zulümlere uğrayan bir halkın, içinde biriktirip, altında ezildiği bu zulmün hayıfını, ÖCÜNÜ alma; onun ölümüne isteyip de kendi başına bir türlü güç getirip, yeltenemediğini yapma, ona: "hah, işte buydu!" dedirten bir vuruştı...

15 Ağustos atılımı: Kişiliğinden, ana yurduna, coğrafyasına kadar her şeyiyle param parça edilen Kürtlerin de, her şeye rağmen yeniden bir araya gelip, birleşebileceklerini gösteren bir yeniden yaratılış destanıydı.

15 Ağustos Atılımı biz Kürtler için: örgütlü egemenler tarafından, inkâr ve imha edilen tarihin, belleklerden kazınmış (fakat toplumsal-kültürel genlerimizde kayıtlı...) bilinmeyen derinliklerinde uğradığımız ağır bir travma sonucu yitirdiğimiz belleğimizi ve benliğimizi yeniden kazandığımız, ikinci ama yapıcı, diriltici bir travma oldu...

15 Ağustos Atılımıyla biz kendimizi yeniden gördük! Kendimizi yeniden bulduk! Kendimizi yeniden tanıdık! 15 Ağustos Atılımıyla biz yeniden kendimiz olduk! Atılımın yaratıcısı Başkan Apo ve PKK ile inkâr ve imha edilen gerçek kimliğimize, toplumsal-kültürel genlerimizdeki kaynağımıza kavuştuk... Ve bir daha asla yitirmemek üzere kendimiz olduk! 15 Ağustos Atılımının yarattığı sarsıntının derinliği ve kaçınılmaz tarihsel sonuçları henüz bütün yanlarıyla açığa çıkmadı. Verilen bunca mücadelelerin bütün sonuçlarına rağmen bu böyledir. 15 Ağustos Atılımıyla Kürtler ve Kürdistan... Özellikle de Botan ve Botanlılar sarsıldı...

15 Ağustos Atılımından bu yana, yoğunlaşp derinleşerek süren ve içinde yaşadığımız Ortadoğu-Kürdistan merkezli global kaos (çağ değişimi) sürecinin derinliğine paralel olarak derinleşecek olan sarsıntı;

Kürtlerin toparlanmaları belirli ve yeterli olgunluk düzeyine ulaştığında, bu düzeye bağlı olarak insanlık sarsılacaktır...

Vuruşun merkezi Botan'dı... Yeniden diriliş için atılım travmasını en şiddetli yaşayan da Botan oldu... Binlerce yıldır yatırıldığı kan uykularından atılımın vuruşuyla, yerinden sıçrayarak uyanan Botan'ın derinliğindeki, kadın eksenli yaşamın ve uygarlığın kaynak rezervleri her gün biraz daha artarak açığa çıkıp taşmaktadır... Savunmalarımız, bu tarihsel kaynak rezervin ideolojik yoğunluğu, tanımı, KCK (Koma Ciwakên Kurdistan) sistemide, insanlığın bu kadın eksenli, tarihsel kaynak rezervinin, günümüz koşullarına uyarlanmasıdır.

Önümüzdeki mücadele sürecinin bütün evrelerinde de, egemen dünyanın konjonktürel koşulları ne olursa olsun, örgütlü egemenler tarafından bastırılıp körlenerek tıkanan, halkımızın ve insanlığın kadın eksenli yaşam kaynağının gözenekleri, 15 Ağustos atılımının derinleşen, yeniden diriliş sarsıntılarıyla açılmaya devam edecek... Ve yalnızca özgürlük hareketimiz değil; artık kaçınılmaz olarak cins çelişkisi ve cins mücadelesini esas almak zorunda kalacak olan, radikal demokrasi ve demokratik sosyalizm mücadelesinin örgütlü ve potansiyel güçlerinin tümü, bu yaratıcı sarsıntının Botan'da ve Kürdistan'da açığa çıkardığı temel zihniyet değerleri ile beslenecektir... Biz bunun ilmindeyiz...

15 Ağustos atılımımızın bizim Deşta Lala'da yarattığı sonuçlarını, arkadaş ortamımızda bizde kendimize göre tartıştık... Oyun aralarımıza karışan bu tartışmalarda söylemlerimiz, elbette ki tamamen apolitik, çok basit, çocukça söylemlerdi... Fakat biz yine de bu apolitik, basit söylemlerimizle, bu söylemlerimizin kaynaklandığı sezgilerimizle ve bütün bunların ifadesi saf çocuk duygularımızla sonuca hiç ikirciksiz, hiç dolambaçsız, doğrudan ulaştık...

Bu işte biz de varız... Biz de katılalım, gerilla olalım diyorduk.

KATILIM

Botan'ın Gabar'ında, Gabar'ın da bizim Deşta Lala'sında, yeniden diriliş atılımıyla derinden sarsılıp,

devinen, coşkun erinçli günlerinde, bir akşam Cemil (Kerim Baytar) arkadaş bize geldi. Kapıyı ben açtığımdan, çok iyi anımsıyorum. Başında Siirt yöresine özgü bir şapka, sırtında ceket, ayağında cizlavet kara lastik, elinde kaleşnikof silahı, belinde raxtı vardı. İçeride babamla görüşmelerini bitirdikten sonra benden, kendisini köydeki bir aileye götürmemi istedi. Aileye gitmek üzere evden birlikte çıktık. Yolda koluma giren Cemil arkadaş:

“Bize, gerillaya katılmak ister misin Abdullah arkadaş ?” diye sordu.

Aldığım teklifle adeta başım dönmüş, kapıldığım sevinç ve gururla kendimden geçip mest olmuşum... Benzer durumlarda bana hep olduğu gibi, yine göğüs kafesimin çatına ve boğazımdaki “Ademelmasına” termal bir yumru düğümlenmiş; içimi, genzimi ve kulaklarımı ateş basmıştı...

Bu gibi durumlarda benim nutkum durur, dilim tutulur... Sevinen insanın duyguları, davranışları; kapıldığı sevincin dozuna göre dışa taşar, hatta patlar. Yerinden sıçrama, hoplama zıplama, çığlıklar atmalar olur... Yetkin ve doyumlu ifadeler duyulur...

Benim sevinçlerim de tıpkı öfkelerim gibi içimde patlardı... İçime ağar... Oradan geri oluştuğu yere, kaynağına yağar... Sevinç alivyonu; mutluluk mağması olarak içime, ruhuma çöreklenirdi... Ve hiç yaşanmamış olur, yaşanmazdı... Sevincimi ifade için konuşamazdım...

Fakat o gece, bizim Deşta Lala’nın tozlu yollarında yürürken, karanlıkta Kerim arkadaşın tutup kaldıran, kendi düzeyine çekerek, kendisiyle eşitleyen kolumdaki koluna dayanarak... Bundan aldığım güç ve güvenle, içimden geleni, kendi doğrumu söylemeyi başardım ve ona:

-Evet, katılırım! dedim.

Benim bu yanıttımdan sonra, yol boyu kol kola ilerlerken Kerim arkadaş:

-Peki ya ailen ne der, nasıl karşılar katılımını? diye sordu.

-Ne diyecekler ? Bir şey demezler... dedim.

Katılım kararımı aileme bildirmek, onlara danışmak aklımdan geçmezdi, böyleydi... Gündelik işlerin dışında pek bir şey paylaşmıyorduk aileyle. O gün Kerim arkadaş başka

bir şey demedi, katılıma ilişkin konuşmamız bununla sınırlı kaldı.

Bir süre sonra Şiar (Kazım Kulu) arkadaş geldi. Evde bana:

“Gerillaya katılmayı gerçekten istiyor musun, buna kararlı ve hazır mısın?” diye sordu.

Şiar arkadaş: “Hazır olduğumu “söyledim. Yanıtıma çok sevinen Şiar arkadaş, ertesi gün akşam için Meydîn tarafında, iyi bildiğim bir şikefti buluşma yeri olarak verdi.

Ertesi gün öğleden sonra bizim bağa gittim. Akşama kadar orada çalıştım, oyalandım. Akşamüzeri gün batarken, her zaman olduğu gibi eve gitmek yerine araziye vurup Şiar arkadaşın verdiği noktaya, gerillaya gittim. Babama, anneme, kardeşlerime hiçbir şey söylemedim. Beni bırakmak istemezler sorun çıkarırlardı...

Noktaya vardım ki ne göreyim: bizim Deşta Lala’dan Hasan Çelik (Cemil), Hamit Doymak (Azad), Adil Ayhan (Kazım), Hasan Adak (Bahri) da oradalar. Bunlar gerillaya saat farkıyla benden önce katılmışlar...

Şikeftin içinde yanan ateşin başında, gerillaya saat farkıyla benden önce katılan bu arkadaşlardan başka, Şiar (Kazım Kulu), Cemil (Kerim Baytar), Kerim arkadaşlar ile Metin (Şahin Baliç) de vardı.

Yeniden diriliş için atılım yılımız 1984’ün Ekim ayıydı. Şikeftin içinde yanan gür ateş, Gabar’ın sonbahar soğuğu ile bir de derinliğinin ve ağırlığının ayırımında olmadan attığımız tarihi adımın heyecanı ile titreyen içimizi ısıtıyordu...

O gece ateş başında Şiar arkadaş sanırım hiç susmadı. Kürtler ve Kürdistan; Bakan Apo, parti, gerilla, düşman ve özgürlük üzerine anlattı, anlattı, anlattı... Gerillaya katıldığımızda ilk kapsamlı eğitimi, o gece şikeftin içinde yanan ateş başında Şiar arkadaştan aldık. O gece orada her şey kutsal bir arınmışlık... Ancak mücadeleyle tanımlanarak kavranabilecek tılsımlı bir güzellikeydi... Şikeft Apocu bir mabet... Şiyar arkadaş inançlı, kararlı bir Önderlik havarisiydi... O gece orada ben, Başkan Apoya, insanlığa ve özgürlüğe iman ettim!

Sabaha karşı nöbetçimiz dışında hepimiz ateşin başında oturduğumuz yerde kıvrılarak yattık.

Yattım ama, farklı olduğunu derinden hissederek anladığım yeni bir yaşam ve mücadele, buna duyduğum yoğun merak, diri umutlar içinde hiç uykum gelmedi.

Bıyıklarım henüz terlememiş, 15 yaşına yeni girmiştım. O zamanlar Botan'da bu yaş, evlilik ve Botan'ın o kapalı, durgun, durağan yaşamına atılma yaşıydı...

O yaşma dek ailede, toplumda etkili bir sevinci ve mutluluğu tattığımı söyleyemem. Örgütlü egemen zihniyetin ve onun cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminin tarihsel kuşatması ve yıkıcı basıncı altında boğulmuş bir toplumda, neredeyse bitkisel bir yaşamdı bizimkisi... O gecenin şafağında tamamen farklı bir yaşam için olağan üstü bir mücadelenin eşiğindeydik. Ateşin başında kıvrılıp yattığım yerde bunu açıktan bilmesem de, sezgilerimle anlıyor ve seviniyordum buna... Mutluluk bu olmalıydı... Benim sezgilerimle tattığım mutluluk buydu... O şafak vakti orada ben mutluydum!

Mutluluğumun geri planında, bazı silik kaygılarım, biraz da korkum vardı... Fakat bunlar etkisiz duygulardı. Benim özgürlük hareketimize, PKK'ye, gerillaya katılımım böyle oldu.

GABAR'DAN ÇÎYAYÊ SİPÎ'YE

Şiar arkadaş bize, askeri ve siyasi eğitim için Güney Kürdistan'a (Irak'a) gideceğimizi, bunun için gelecek kuryeleri beklediğimizi söyledi. Düşmanın yaptığı yoğun operasyonlar nedeniyle sık, sık nokta değiştirerek on beş gün Gabarda kaldık. Bu süre içinde Şiar ve Cemil arkadaşlar bizimle özel olarak ilgilendiler. Özellikle akşamları yaktığımız ateş başları, bizim için yoğun bir eğitim ortamına dönüşüyordu. Düzenli nöbet tutuluyor ve biz de nöbete çıkıyorduk. Bizi ülkemizin güneyine götürecek olan kuryelerimizi beklerken, aynı günlerde bizden ayrı bir kanaldan çıkış yaparak gerillaya katılan Xalıt İvedi (Fadıl) ile Abdurrahman İvedi de bize katıldı.

Gabar'ın Harran ile kucaklaştığı Çîyayê Bızına'da, hepimize kod adlarımız verildi. Şiar arkadaş bana Ferhat Kurtay arkadaşın Amed zindan direnişini anlatarak:

-Bundan böyle sana Ferhat diyeceğiz, dedi.

Gabar'ın Botan'la kenetlendiği Çırav'dayken kuryelerimiz geldi. Evdeki ismini anımsayamadığım Kerim arkadaşta bize katıldı. Şiar (Kazım Kulu) ve Cemil (Kerim Baytar) arkadaşlar ile vedalaşarak Çırav'dan Botan'ın içlerine, Bestler'e hareket ettik.

Hareketimizden hemen önce, kuryemiz Berxwedan arkadaşın yaptığı bazı uyarılar oldu. Bunların başında yol boyunca kesin bir sessizlik ve dikkat uyarısı vardı. Pusuya düşersek, kendisini dikkatle izlememizi, gruptan kopmamaya gayret etmemizi söyledi. Gruptan kopma durumunda, yeniden buluşma yeri ve parola verdi.

Gündüzleri uygun bir noktada konumlanıp, havanın kararmasını bekleyerek iki gecelik bir yürüyüşle, hiç sorunsuz Besta'ya, Elma Tepesine (Girê Sevé'ye) ulaştık.

Sevgili ülkemiz Kürdistan'ın yüreği Botan'ın derinliklerindeki ormanlık ve çakıllı Elma Tepesinin, bizim mücadelemizde ayrıksı ve seçkin bir yeri vardır. Hani bazı insanların, ne zaman gitseniz elinizle koymuş gibi bulabileceğiniz mahallesinde, köyünde, ana ocağında sabahları güneş gören, öğleden sonraları gölgelik bir duvar dibi; dere kenarında bir söğüt gölgesi; pınar başında bir dutluk gibi müdavimleri oldukları bir yerleri vardır. İşte bu Elma Tepesi de, gerillanın müdavimi olduğu bir yerdir. Dost-düşman ne zaman çıksa, Elma Tepesinde mutlaka bir grup gerilla bulurdu... Dahası, öyle ki Agit arkadaşın şahadetinden sonra, gerilla tarzından kopup, geleneksel kozik sapmasına uğradığımız 87-88-89 gibi karanlık yıllarda yüz elli, iki yüz kişilik kalabalık güçlerle üzerine çöreklandığımız bu Elma Tepesinde, neredeyse tepeyi çok ertip rakımını düşürünceye kadar bir batında haftalarca kaldığımız oldu...

Fakat bu kez yalnızca gün boyu kaldığımız Elma Tepesinde hava kararınca, Piro'nun eteğindeki Cınîvêr köyüne indik.

PİRO'NUN ETEĞİNDE BEDRAN ARKADAŞ İLE

Cınîvêr'de gittiğimiz ev tıklım tıklım arkadaş doluydu. Sanırım bir toplantıya denk gelmiştik, içerisi öylesine doluydu ki bize yer yoktu.

Bir arkadaş bizi yan tarafta küçük bir odaya aldı. Çok samimi, sıcak ve neşeli biriydi. Hepimize tanışma soruları sordu. Sözlerini anımsayamasam da, etkisini bu gün de hissettiğim bir konuşma yaptı. Sıcak şakalarla bezenmiş kısa bir sohbetin ardında bizi yolumuza uğurlayan bu sorumlu komutan Bedran (Mehmet Sevgat) arkadaştı.

Cinîvêr'den ayrılırken bizi uğurlayan Bedran arkadaşın ay ışığı altındaki tılsımlı görüntüsünü, ellerimizi kuvvetle sıkıp sarsarak bize başarılar diledikten sonra karşımızda, avuçları birbirine kapaklanıp kenetlenmiş ellerini öne doğru uzatarak; büyük ve sarsılmaz bir inanç ve coşku içinde:

“Gideceğiniz yerde Kızıl ordumuzun temelleri atılıyor! Sizler kurulan ordumuzun savaşçıları olacaksınız!” sözlerini anımsıyorum...

Cinîvêr'den Serkî Muhamedê Uso'nun eteğine buradan geçen Hezil suyu kıyısındaki Bacrît köyüne geldik. Burada on gün kadar kaldık; bu süre içinde başka gruplar da Bacrît'e gelerek bize katıldılar. Toplam kırk kişi kadar olduk.

Bizi ülkemizin güney parçasına geçirecek olan kuryelerimiz geldiler. Güneye geçiş için son hazırlıklar yapıldı.

Hepimize yol için lastik ayakkabı (cizlawet soğuk kuyu), dizlere kadar çekilen yün çoraplar, yün örme çanta (sırt çantası) ve erzak-yiyecek dağıtıldı. Dağıtılan erzakımız-yiyeceğimiz çortan ve miho da denilen Botan'a özgü bir miktar keşkekten ibaretti. Sıcak suda çözüldüğünde ayrına dönüşen bu tıkr tıkr kuru ve çok sert keşkek yol boyu yürüyüş halindeyken ya da molalarda, kuru haliyle atıştırılarakta, yeniliyordu.

Daha sonraki yıllarda, Bedran arkadaşın bu çortanın fotoğrafını çekip altına da “biz bu mücadeleyi çortanla yürütüyoruz...” diye yazarak, Avrupa'ya, basınımıza yolladığını anımsıyorum...

Bacrît yakınındaki noktamızdan güneye, Haftanîn'e hareketimizden önce görevli arkadaş yürüyüş üzerine gerekli açıklamayı yaptı: yolumuz tehlikeliydi. Yol hattımızda düşman vardı. Mevsim kıştı. Arazide derin vadiler dışında her yer yoğun karla örtülüydü. İzinsiz sigara içilmeyecek, konuşulmayacak ve gruptan da geri kalınmayacaktı. Pusu vb. durumlarda gruptan kopma

olduğunda yeniden buluşulacak noktalar ve parola verildi. Kırk kişilik grubumuzda en fazla sekiz-on arkadaş silahlıydı; geri kalanımız silahsız ve deneyimsizdi.

Bacrît'te güneye sınıra doğru yola çıkmak için havanın kararmasını beklediğimiz gün birkaç düşman helikopteri bulunduğumuz nokta üzerinde keşif turları yaptılar. Deneyimli arkadaşların desteğiyle kaya aralıklarına mevzilendik. İnsan deneyimsiz ve üstelik silahsız olunca korkuyor tabii... Arazide bizi görmeyen düşman helikopterleri gittiler. O gün akşam hava kararırken güneye geçmek için sınıra yürüdük. Dört gecelik zorlu bir yürüyüşle sınırı aşp, güneye Haftanîn'e geçtik; sabah erken saatlerde arkadaşlara ulaştık. Yol boyu düşmanla karşılaşmadığımız gibi karla kaplı zorlu doğayla da ciddi bir sorunumuz olmadı. Yolda kayda değer tek sorun içimizden çıktı. Sınır yakınlarında bir yerde Dijwar ile adını anımsayamadığım bir arkadaş karşılıklı hoş olmayan sözleri birbirlerine söylediler. Ben o ana dek hep PKK havarilerini, meleklerini görmüş, onları tanımıştım. PKK'de böylesinin de olabileceğini ilk orada gördüm.

Haftanîn'de kampa girer girmez subay arkadaşın gösterdiği yerde kahvaltı verildi bize. Lezzetli bir pirinç çorbasının üzerine küçük maya tenekelerinden kaynar kaynar çay içtik. Çorbanın lezzeti gibi, içindeki kaynar çay ile ısınan maya kutusunun dudaklarımı kavurmasını da unutmam... Kış koşullarında karda öyle bir yürüyüşten hemen sonra teneke ile dudaklarının kavrulduğunu ancak içindeki bol şekerli sıcak çayı içip, bitirdikten sonra acaba tazeleyebilir miyim, diye çevreye bakarken, diliyle dudaklarını yaladığında anlıyor insan...

Görülen, duyulan, dokunulan, koklanan her şey gibi o koşullarda tadılanlar da kalıcı oluyor... Lezzetli pirinç çorbası ve bol şekerli sıcak çayların ardından öğleye kadar dinlendik. Öğleden sonra kamp sorumlusu iki görevli bizi görmeye geldi. Bunlardan biri Selim Hoca (Selahattin Çelik) öteki, Halil Hocasaydı. Burada genel sorumlu olarak bizlerle görüşüp-konuşan Selim Hoca: Gürçan Özcan adında bir arkadaşın bir süre önce düşmanla girdiği çatışmada Suriye sınırında şehit düştüğünü söyleyerek, benden Gabar'da iken bana verilen Ferhat kodunun bizde yaygın olduğunu;

uygun görürsem kod olarak Ferhat Kurtay arkadaşın yerine Gürcan Özcan arkadaşın adını almamı istedi. Selim Hocaya “olur” dedim. O günden sonra kod adım Gürcan oldu.

ADIYLA YAŞADIĞIM VE ADINI YAŞATTIĞIM APOCU TÜRKMEN GÜRCAN ÖZCAN ARKADAŞ

Yeniden diriliş için atılım yılımız 1984 yılından bu yana bütün mücadele yaşamım boyunca Apo’cu Türkmen şehitlerimizden Gürcan Özcan arkadaşın adıyla yaşadım ve onun adını-anısını mücadelemizde yaşattım...

Kendisi de Apo’cu bir Türkmen olan Metin Aslan (Taylan) arkadaş 1970’li yılların başlarında, Ankara’nın Tuzluçayır mahallesinden komşuları-mahalle arkadaşı; daha sonra hareketimizin grup döneminde mücadele yoldaşı olan Gürcan Özcan arkadaş üzerine bize şu bilgileri verdi: “Sivas’ın Divri kazasına bağlı, Susuz Ören köyünün Alevi Türkmenlerindendi. 1959 doğumluydu. Annesi ev hanımı, babası memurdu. Melek Özcan ile Özcan Özcan’ın kardeşleri, Hürriyet Özcan’ın ağabeyiydi.

“Kısa boylu, zayıfçaydı. Ele avuca sığmaz, çok hareketli, çok çevik biriydi. İlk bakışta insanı sasırtan uzun kirpikleri ve bunla iyicil ve hep kanlı, girişken,

“Parti biydi. Arkadaş li ve eğitim Enstitüsünde memurdu

GÜRCAN ÖZCAN ARKADAŞ

Başkan Aponun gurup yoldaşı. En çorak zamanda Apocu umudun ekicisi... Türkmenlerin ÖZCANI... Seninle onurlandı gadalarını aldığıın halkın...

"1977'de Dev-Yol'cuydu. Tuzluçayır'da öncülüğünü yaptığı bir grup Dev-Yol'cuydular. Karşılıklı görüşmeler, tartışmalar sonunda grup olarak bize (Apo'culara) katıldılar. Bu gruptan yalnızca Gürcan arkadaş bizimle kaynaşıp, bütünleşerek Apo'cu oldu. Ötekiler kısa sürede bizden koptular.

"Gürcan arkadaş gözü pek, cesur bir eylemci, son derece becerikli, titiz bir devrim işçisiydi. Ankara'da faşistlere karşı bir dizi eylem gerçekleştirdi. Gürcan arkadaşın eylem tarzı ilginçti: örgütün ön görüp, planladığı eylemleri gider kendisi tek başına uygular gelirdi. Aralıksız çalışma ve eylem yoğunluğuna rağmen hiç yakalanmadı. Mücadeleyi ve yaşamı şaşırtıcı bir uyum ve denge içinde hiç aksatmadan sürdürdü. Gürcan arkadaş örgütsel çalışmaları, militan eylemleri, öğrenciliği ve memurluğu hiç sorunsuz uyum içinde birlikte yürütürdü.

"Örgütümüz, Ankara'dan Kürdistan'a geçiş kararı aldığıında, Gürcan arkadaşın düzenlemesi, Türkiye koordineliğine yapıldı. Türkiye koordinesi olarak çalışmalarını sürdüren Gürcan arkadaş: 12 Eylül askeri faşist darbesinin karanlık ve ağır koşullarında, partinin geri çekilme kararını uygulayarak, pek çok arkadaşı gruplar

halinde Önderlik sahasına (Suriye'ye) çıkardı. Aynı zamanda pek çok Dev-Yol kadrosunun Suriye'ye çıkışını sağladı.

"Gürcan arkadaş, Önderlik sahasına çıkardığı son grubumuzla kendisi de sahaya geçerken, Türkiye-Suriye sınırının, Kızıltepe Şenyurt mıntıkasında, düşman tarafından fark edildi. Sınır üzerinde, yanındaki tabancasıyla, düşmanın sınır devriyesiyle çatışmaya girerek, grubun Suriye'ye geçişini sağlayan Gürcan arkadaşın kendisi, sınırın Suriye tarafında vurularak şehit düştü. Gürcan arkadaşın kabri, şehit düştüğü yerde Haseki'ye bağlı Tirpê Sipîye nahiyesinin kabristanındadır." Apo'cu bir Türkmen olarak Gürcan Özcan arkadaş, özgürlük hareketimiz içindeki yeri, eylemi ve duruşuyla; kendi varlığını Kürtlerin inkarı ve imhasına koşullayan, devşirme egemen resmi Türklüğün kurlsız asimilasyon stratejisinin, Apo'cu reddi ve teşhirinin Hakilerle, Kemallerle başlatılıp, geliştirilen Türkmen yığitlemelerindendir...

-Hü! diyelim yığitler aşkına, hü!

HAFTANİN KAMPINDA BİR KADIN

Haftanîn kampında hemen dikkatimi çeken ilk ve en önemli şey; omuzunda silahı, belinde raxtıyla kamp içinde bir manganın önünde bekleyen biri oldu. Saçları omuzlarından sırtına dökülen, uzun boylu biri silahı omuzunda orada duruyordu. Bu bir kadındı. Parti içinde kadınların da olduğunu, bizim Deşta Lala'da zaman zaman gördüğüm Xezal'dan biliyordum. Daha sonra Bozan kişiliği ile birbirini düşürüp, düşmana kaçarak kontralaşan Xezal, sivil giyimliydi ve bizimle sivil ortamdaydı. Oysa bu kadın tamamen askeri bir ortamda ve tam bir gerilla olarak kuşanmıştı. İngemde oluşmuş kadının yeri ve konumuyla bu kadının yeri ve konumu çelişiyordu. Gördüğüm bu gerçekliğe hayret ettim, çok şaşırdım, afalladım... anlayamadım... Kampta gözlerimle gördüğüm bu gerçeği o zamanlar biri bana anlatsa, ona hiç inanmazdım. Bir kadının, kızın bu dağ başında bu kışta-kıyamette ve üstelik nede olsa kendisine yabancı, bunca erkeğin arasında ne işi olabilirdi ki? Ben bunu birilerinden dinleyerek ya da bir yerlerden okuyarak algılayıp, anlayamazdım... Kimse beni böyle bir şeye inandıramazdı...

Gördüğüm gerçeklik karşısında hayret edip çok şaşırmakla birlikte büyük bir meraka da kapıldım. Oradaki bir arkadaşına sordum:

“Bu kız kim? Burada işi ne, orada ne yapıyor?” dedim.

“O Saadet (Rahime Kahraman) arkadaşdır. Orada görevdedir, güvenlik nöbetini tutuyor.” dedi.

“Bu kız da arkadaşdır?” diye yeniden sordum. Arkadaş:

“Elbette!” diye onayladı.

“Yani, o da gerilladır?” dedim. Arkadaş gülerек:

“Gerilladır tabii,” dedi.

Aldığım bu yanıtlardan sonra karmaşık ve tuhaf duygular içinde kampın uygun bir noktasına çekilerek, büyük bir merakla güvenlik nöbetini tutan Saadet arkadaşını izledim.

Bu dağlarda kışta, kıyamette ve erkeklerin içinde... Sevgili Saadet arkadaşını, epeyce bir izledikten sonra... Bilinçaltım gördüklerimin gerçek olduğuna biraz ikna olup ta hayretim, şaşkınlığım yatışınca, bu kez de çok duygulandım...

Sonunda kendi kendime...

“Bu kız, kızbaşına bu dağlarda elinde silah bu işleri yapabiliyorsa, bir erkek olarak ben haydi haydi yaparım,” dedim.

Kendi kendime bunu dillendirince, ben de bir rahatlık ve güven duygusu oluştu... Gerillaya katılımımla birlikte, zaman zaman kapıldığım kaygılarım, korkularım da oluyordu... Saadet arkadaşının kamptaki varlığından, oradaki duruşundan aldığım güç ve moral

SAADET (RAHİME KAHRAMAN) ARKADAŞ (Ortada oturan kazaklı)

Ta o zaman, gül yüzünde açan gülücüklerinle muştuladığın geleceğimiz gerçekleşti! Yeniden dirilen halkımız sonsuz SAADET içinde... Onun SAADETİ olarak sende hakımızın içindesin!

ile içimdeki bu kaygı ve korkularımdan kurtuldum. Artık daha güvenli, daha güçlü ve rahattım...

Daha sonra, ertesi gün Saadet arkadaş bizim grubu ziyarete geldi. Onun, uğrunda mücadele ettiğimiz geleceğimizin muştusu güzel yüzünden, hiç eksik olmayan gülücükleri o gün olduğu gibi bu gün de hala bana büyük güç ve moral kaynağıdır! Ve sevgili Saadet arkadaş bundan sonra da yaşamımda ve mücadeleimde en temel güç ve moral kaynağım olacaktır! Bizim özgürlük hareketimizin bütün Saadetleri böyledir. İnsanlık hareketimizin Saadetleri yalnızca bizim değil, insanlığın kalıcı ve gerçek saadet kaynağıdır! Biz erkekler ister anamız, kız kardeşimiz, teyzemiz, halamız olsun; ister eşimiz, sevgilimiz ya da mücadele yoldaşımız olsun; kadından, onun ortamdaki varlığından her zaman ve sürekli güç alırız... Fakat nedense bunu hiç dillendirmeyiz... Hatta bu yalın gerçeği saklar, gizler, inkar ederiz (!) Neden?

Kampta başka kadın arkadaşlar da vardı. Onlar kamp alanında ayrı bir noktadaydılar; biz de kampta fazla kalmadığımız için kimlerdi, anımsamıyorum.

Haftanîn'de yaklaşık bir hafta kaldık. Bu süre içinde çevrede KDP ve Irak Komünist Partisine bağlı peşmergeler gördük.

Grubumuz kamptan ayrılırken, Xalil Hoca'nın yaptığı konuşmasında bize: **"Kızıl Ordumuz Büyüyor!"** dediğini anımsıyorum.

Askeri ve siyasi eğitim için Haftanîn'den yeni kampımıza doğru yola çıktık. Bu kez yürüyüşümüzün bir bölümü düz, ovalık bir araziden geçti. İki gecelik yürüyüşümüzün sonunda yine bir dağa tırmandık. Bu Çîyayê Sîpî dağıydı.

ÇÎYAYÊ SÎPÎ'DE

Garê'den Güney Kürdistan'ımızın içlerine balıksırtı gibi uzanan Çîyayê Sîpî'nin (Akdağ) güneyinde Musul, kuzeyinde Haftanîn, doğusunda Garé-Zavite, batısında Derik'a-Hamko vardır.

Mevsim kış olmasına rağmen, güneyin içlerine uzanan Çîyayê Sîpî'de hava kuzeye kıyasla çok yumuşaktı. Askeri

ve siyasi eğitim kampımız buradaydı. Kampımıza yerleştik. Kamp yönetiminde: Cemal Zedayî (Mardin), Rojhat (Nusaybin) ve Ali Çetiner (Cafer) vardı. Kamp sayımız elli kişiden fazlaydı. Bunlardan Piling (Kıçî), Emin (Arif Tunç-Omyanus), Şahin, Akif, Musa, Zeynel, Bawer, Reşo ve Aslan hemen anımsayabildiğim devre arkadaşları. Kampımızın hemen yanında KDP'nin de bir kampı vardı. Komşu

KDP kampıyla ilişkiler göze gelip nazar değecek kadar samimi, neredeyse içli dışlı denilecek kadar yakın ve iyiydi... Öyle ki, örneğin o yıl, 1985 Newroz'unu peşmergelerle birlikte kutladık. Dahası peşmergelerle yemeklerimizi aynı kantinde birlikte yiyorduk. Peşmergeler bize karşı gündelik yaşamda ve ilişkilerde çok saygılı ve şaşkınlıkla karışık bir mahcubiyet içindeydiler. Peşmergelerin bu tutumları kişi olarak bize değil, Önderliğe ve PKK'ye idi.

Bize büyük saygı ve ilgi duyuyorlar, bizlerle ilişkilenecek, görüşmek istiyorlar fakat aynı zamanda:

"Bu Karkerler, insanı daha ilk ilişkide-görüşmede kazanıp, elde ediyorlar..." diyerek bizden çekinip uzak durmaya çalışıyorlardı.

Bizim yaşamımıza çok büyük saygı duyuyorlar ve böyle bir yaşama nasıl güç getirebildiğimizi merak ediyorlar; bizim gibi yaşayabilecek gücü kendilerinde bulamadıkları için bizden uzak durmaya çalışıyorlardı. Bunların yanı sıra KDP yönetiminin, gündelik yaşamda bizden uzak durmaları için yaptıkları özel ve yoğun uyarıları da onların bu tutumlarında etkili oluyordu.

Peşmergelerin çoğunun, bir ellerinin KDP de bir ellerinin Saddam yönetiminde olduğu söyleniyordu. Zaten üç ay askeri kampta, cephede, üç ay evlerinde kalan peşmergelerin bu koşullarda başka türlü ayakta ve hayatta kalmaları olanaksızdı. Onlar için peşmergelik bireysel yaşam ve geçim kapısı, ekmek parasıydı. Osmanlı imparatorluğunun dağılışından beri, fiili savaş sahası olan Güney Kürdistan'da başka türlü bir üretim, geçim ve yaşam olanakları yoktu.

Bizim hiç karşılıksız bunca büyük tehlikelerin içine atılmamıza bir türlü anlam veremiyor, akıl-sır erdiremiyorlardı. Bize yakından iyice bakıp, aklından zoru olan çatlak-deli ya da kandırılmış akılsız insanlar

olmadığımızı; tersine normal, akli başında insanlar olduğumuzu görüp anladıklarında:

“Bı şeref biz sizin gibi olamayız... Helal olsun size...” diyerek, bizi takdir ediyorlardı.

Peşmergelerin bizde hiç anlam veremeyip, hiç kavrayamadıkları; gerçekliğine bir türlü inanamayip, her defasında “Allah Allah” diyerek kendi kendilerine söylendikleri bir durumda:, bizim hiç evlenmeyişimiz ve bizde cinsler arası özel ilişkinin olmayışı durumuydu... Gerçi o zamanlar, eğitim devredeki arkadaşlar olarak biz de bu durumu henüz anlayıp, kavramış değildik... Fakat pratik olarak partinin ölçülerine göre yaşıyorduk ve peşmergelerin bu vb. konulardaki saygılı ve şaşkın yaklaşımları hoşumuza gidiyordu...

Peşmergeler her fırsatta, bazen hiç nedeni yokken durduk yerde hep aynı soruları soruyorlardı:

“Niye evlenmiyorsunuz? Gerçekten hiç evlenmeyecek misiniz? Hiç evlenmemek, bekarlık iyi değildir... Hep böyle mi kalacaksınız? Kekocan, gençliğinize yazık...” diyorlardı. Bize gerçekten üzülyolar, acıyorlardı (!)

Biz de onların bu sorularına, öğütlerine karşılık eğitimlerimizden edindiğimiz bilgi ve görüşlerle karşılık veriyorduk:

“Heval, bizim her şeyimizi elimizden almışlar! Evlensek, yuvayı nereye kuracağız? Özgür bir vatanımız yok! Siz şimdi evlisiniz ve Saddam’a karşı savaşmak için buradasınız. Bu koşullarda yuvanızın, içindeki eşinizin ve yavrularınızın güvenliği var mı? Önce vatani kurtaralım!” diyorduk.

İçlerinden dürüst ve dobra olanları:

“Kuro bunlar doğru söylüyorlar! Bu karkerler akıllı adamlar! Bı şeref bizimki akıl karı değil!” diyorlardı.

Bir de peşmergeler bizim için:

“Karkerler çok çalışkan, çok fedakar!” diyorlardı. Gerçekten öyleydik. Hepimiz çok çalışıyorduk; hizmette birbirimizle yarışıyorduk. Bize verilen her işi, her görevi severek ve coşku içinde yapıyorduk. Peşmergeler bize imrenmekte haklıydılar. Karkerler gerçekten çok çalışkandılar. Onlarınsa elleri silahtan, parmakları tetikten başka bir şeye yatkın değildi. Sürekli savaş ve üretim dışılık

onları yaşam becerilerinin çoğundan uzaklaştırmış, atıllaştırmıştı.

Mangalar halinde ettiğimiz yemin ve verdiğimiz sözlerle başlayan eğitimlerimizin siyasal-teorik bölümünde: Kürdistan Devriminin Yolu, Kürdistan'da Kişilik Sorunu, Kürdistan Tarihi, Sosyalizm ve Dünya Devrimleri Tarihi, Parti Programı vb. ders konularımız vardı.

Derslerimizi, kamp yönetiminden arkadaşların yanı sıra, Önderlik sahasından gelen ya da oraya giden arkadaşlar, geçerken yol üstündeki kampımızda kısa süreli kalarak veriyorlardı.

Askeri eğitimde:

Ferdi silahların eğitiminin yanı sıra doçka, havan gibi ağır silahları da KDP'den alıp eğitim amaçlı kullanıyorduk. Partimizin o günlerde bizi hemen silahlandırma imkanı yoktu, çoğunluğumuz silahsızdık. Askeri eğitimlerde araziye çıkıyorduk. Belden yukarı çıplak, çamur içinde ya da kuru yerde uzun mesafeli sürünerek ilerleme, ateş çemberinden atlama, yükseğe tırmanma, yüksekte atlama, uzun mesafeli koşu, ağır kültür-fizik hareketlerinin yanı sıra, düzensiz (uykunun en derin, en tatlı yerinde) intişarlara çıkıyorduk.

Küçük gruplar halinde üç-beş günlük sürelerle araziye bırakılıyorduk. Eğitimin bu bölümünde, araziye bırakılan gruplara ateş yakmak için kibrit ya da çakmak dışında başka bir şey verilmiyordu. Gruplar her türlü yaşam gereksinimlerini araziden, doğadan kendileri sağlamak zorundaydılar. Bu koşullarda yaşama tutunabilmek için: yılan, kaplumbağa, kurbağa (bacakları lezizdir), kezwan kabuğu (yalamuk) ve sakızı (yüksek proteyinli ilaçtır), ham yada çürük bulnabilen her türlü yabani meyve ve insanı zehirlemeyen her türlü ot yenilmek zorundaydı.

Askeri eğitim komutanımız Rojhat arkadaştı. Eğitim devremizin sonlarında Rojhat, Aslan, Bawer ve Reşo arkadaşlar görevli olarak Haftanîn'e gittiler. Arkadaşlar görev dönüşünde yolda Şuyî (Irak Komünist Partisi) peşmergelerinin pususuna düşmüşler. Rojhat ile Bawer arkadaşların şahadet haberleri geldi. Reşo arkadaş pusudan yaralı kurtulmuştu. Bu arkadaşların şahadet ve yaralanma

haberlerini, aynı hattan Çîyayê Sipî'ye yanımıza gelen Erdal arkadaş (Mustafa Yöndem) ile Ebubekir getirdi.

Bu gelişme üzerine Haftanîn'de Şuyîler ile aramızda birçok noktada çatışmalar oldu. Bu çatışmalarda yirmiden fazla Şuyî peşmergenin öldüğünü, sekiz arkadaşın da şehit düştüğünü anımsıyorum.

Beklenmedik bu durumlar bizim eğitim devremizin düzenlemelerini de aksatıp geciktirdi. Daha sonraları Şuyîleri, bizi güneyden çıkarmak isteyen KDP'nin örgütleyerek, üzerimize saldırdığı anlaşıldı...

Şuyîlerle aramızda çatışmaların başlamasıyla birlikte KDP Çîyayê Sipî'den çıkmamızı istedi. Görüşmeler sonuç vermeyince buradaki eğitim kampımızı boşaltmak zorunda kaldık. KDP ile aramızda doğrudan bir çatışma çıkmadı. Saddam güçlerinin KDP'ye ciddi yönelimleri vardı. KDP'yi bize karşı açıktan yönelmeye engelleyen, bu durum olsa gerekti...

Çîyayê Sipî'deki eğitim gücümüzün düzenlemeleri bu koşullarda yapıldı. Benim düzenlemem Behdinan'a-Zap'a oldu. Çîyayê Sipî'den Behdinan'a-Zap'a gidecek grubumuzda Erdal arkadaşın komutasında Piling, Şahin, Cemal ve Cafer arkadaşların yanı sıra Ebubekir vardı.

ÇİYAYÊ SİPÎ'DEN ZAP'A

Şuyîlerle aramızdaki çatışmalar devam ettiğinden, Çîyayê Sipî'den Zap'a geçiş hattında durumlar çok gergin ve riskliydi. KDP yetkilileri bu gerginliği öne sürerek, yeni bir çatışmayı önlemek ve bizi Şuyîlerden korumak (!) gerekçesiyle yanımıza bir grup peşmerge verdi. Koruyucu peşmergelerimizin kanatları altında (denetiminde) Çîyayê Sipî'den Zap'a doğru yola çıktık.

Eğitim boyunca olduğu gibi, devre sonunda Zap'a giderken de partimiz bana bir silah veremedi. İmkan yoktu, yeni arkadaşlar olarak hemen hepimiz aynı durumda, silahsızdık ve savaş koşullarında daha uzun süre silahsız kalacaktık...

YOLDA HASTA DÜŞTÜM PILING YOLDAŞ BAKTI BANA :

Yolda grup komutanımız Erdal arkadaş, Metina yakınlarındaki Pasa köyünde Sadık Ömer'i görmemiz gerektiğini, fakat başımızdaki peşmergelerin buna engel olup, izin vermeyeceklerini söyledi. "Pasa'da kalmanın bir yolunu bulmalıyız... Ne yapabiliriz arkadaşlar? Peşmergeleri nasıl atlatabiliriz?" diye sormasına rağmen hiç kimseden bir görüş, öneri çıkmıyordu...

Sonunda Pasa yakınlarına ulaştığımızda, Erdal arkadaş yanıma geldi ve bana:

-Gürcan arkadaş, sen şundan itibaren çok hastasın... Bu nedenle biraz ileride yere düşeceksin ve bir daha da kalkmayacaksın! dedi.

Erdal arkadaşın, ilk anda anlam veremediğim bu sözlerine

çok şaşırdım. Yürüyüş halindeydik ve benim maşallahım vardı. Turp gibiydim! Bu yüzden:

-Heval Erdal ben çok iyiyim... Durduk yerde kendi başıma hemen hasta olamam ki! dedim.

Erdal arkadaş ile bizim Deşta Lala'dan, evden tanıştığımızdan, ona karşı rahattım. Gerçi Erdal arkadaş karşı rahat olmak için böyle bir tanışıklığa da gerek yoktu. Çünkü o sözcüğün dar, siyasal anlamıyla değil, geniş, ama algılanabilen en geniş anlamında gerçek bir arkadaştı. İhtiyacı olan herkese, her şeyini, istemeden veren, yüreği avucunda bir Apo'cuydu. Hepimizi seven ve bu sevgisini bize dokunarak gösteren bir arkadaş. Ben böyle deyince, Erdal arkadaş bu defa, kesin bir resmiyet içinde:

-Heval Gürcan, anladık sağlığın yerinde, bunu ben de görüyorum. Fakat buna rağmen, talimattır! Hemen ve çok ağır derecede hasta olacaksın ve şu ileride yere düşeceksin! Kim ne derse ve ne yaparsa yapsın bir daha da kalkmayacaksın! Anlaşıldı mı heval! dedi.

Bu kez anladım ki durum ciddiye. Erdal arkadaş şaka yapmıyordu.

-Doğrudur heval, anlaşıldı! dedim.

O zamanlar talimatla ve belirtilen derecede, mesela Erdal arkadaşın talimatında olduğu gibi çok ağır derecede bile hasta olunabildiği gibi; aksi durumlarda yine talimatla, hastalanmak ve bilumum her türlü hastalıkta yasaklanabiliyordu! Tabii ma öyleydi...

Bende Erdal arkadaşın, askerlerine kesin zafer için nihai saldırı hedefini gösteren komuta jestiyle, işaret parmağıyla gösterdiği yere geldiğimizde, talimat gereği aniden ve çok ağır derecede hastalanıverdim... Ve hiç beklenmedik bu ani hastalık beni yıktı... Daha on beşinde, çiçeği burnunda sırim gibi bir gençken düşerek, burnumdaki çiçeğin üstüne yere çakıldım... Ve orada, bana talimatla gösterilen nihai yerde külçe gibi yığıldım kaldım, kalkamadım...

Ben, birden bire böyle pat diye yere düşüp kalınca, yürüyüş kolu bozuldu; arkadaşlar ve peşmergeler başıma toplandılar. Ben arkadaşlardan biriyle, özellikle Pıllıng'la göz göze gelirim, dayanamaz gülüveririm de, Erdal arkadaşın bütün planları suya düşer korkusuyla yerde, başımı karnıma çektiğim dizlerimle kollarımın arasına gömüp saklayarak kıvranıyor, inim inim inliyordum... Arkadaşlar telaş içinde:

“Neyin var heval, ne oldu?” diye soruyorlar. Fakat ben onlara:

“Heval ben nereden bileyim? Gidin Erdal arkadaşına sorun. Benim derdimin teşhisi de tedavisi de ondadır. Bu derdi bana veren odur” diyemiyordum.

Bir ara fark ettim ve anladım ki, herkesten daha çok Erdal arkadaş ilgileniyor benimle... Neredeyse kol kanat gerip, üzerime kapanmış, kollarının arasında teskin etmeye çalışıyordu beni... Erdal arkadaşın bu yakın ilgisi, doğrudan onun talimatıyla yakalandığım hastalandığımı iyice azdırdı... Karnımdaki hayali sancılarımdan duramıyor, Erdal arkadaşın kollarında kuşpalazı olmuş çocuklar gibi çırpınıyordum...

Durumumun ağırlığı, arkadaşların yanı sıra peşmergeler tarafından da yerinde ve alenen görülüp kabul edilince, bu durumda yola devam edilemezdi elbette. İnsanlık ölmemişti ya... Böylesine insani, hassas durumlarda yapılması gereken ilk şey yapıldı. Peşmergelerin onayı, Erdal arkadaşın talimatıyla, arkadaşların kolları arasında en yakın yere, doğal olarak çevredeki tek yerleşim birimi olan yakınımızdaki Pasa köyüne götürüldüm. Orada bir eve yorgan-döşek yatırıldım. Ohh... **Biradosların** saf yün döşekleri de yol yorgunluğuna bire birdir mîratê...

Yatırıldığım ev, elbette ki büyük yurtseverlerimizden Sadık Ömer'in eviydi. Böylece bizi denetlemekle görevli peşmergelere rağmen istediğimiz yere erleşmiştik.

Sadık yurtseverimiz Sadık Ömer ve hane halkı, beni ve arkadaşları büyük bir telaş içinde yoğun ilgiyle karşıladılar.

Hemen bir doktor çağrıldı. Fakat acil çağrı yapılan doktor, bir buçuk gün sonra ancak gelebildi... Acil vakaya gelen doktor, yorgan-döşek yattığım yerde bana şöyle bir baktı... Ateşimi ve nabzımı ölçtü. Küçük dilime bir göz atmak için "aaa..." dedirtti...

"Her şey normal... Sırtta ciğer, göğüste kalp körük gibi çalışıyor... Delikanlı nabzım gümbür gümbür atıyor..." Böyle bir durumda doğal olarak doktor hasta sahibine:

"Bunun hiçbir şeyi yok! Senden, benden diri! Sopalık bu! Neresinin ağrıdığını sorun, gösterdiği yerden basın sopayı buna..." demesi gerekirken:

-Halsizlik... dedi. Halsizlik teşhisi koydu...

Tedavi için de "iyi beslnmesi ve dinlenmesi gerek" diyerek gitti.

Doktorun ardından Erdal arkadaş "hasta" ziyaretine, geçmiş olsuna geldi bana:

-Geçmiş olsun Gürcan arkadaş... Nasılsın? Neyin varmış bakalım? dedi.

Ben yatağın içinde, yorganı çenemden yüzüme doğru çekip, kikirdeyerek güldüm... Napım, iyiymişim falan mı diyeyim (!)

Durumu, gerçeği anladığından beri her an tepeme dikilip, beni hicveden Pıllıng:

"Arkadaşın durumu ağırdır heval Erdal... dedi.

-Öyle mi? Bu iyi bir haber! diye ellerini ovuşturan Erdal arkadaş:

-Çok önemli bir işimiz var, onun için burada bir süre kalmamız gerekiyor. Hastalık talimatımız, buradan Haftanîn'e geçinceye kadar geçerlidir! Yani Haftanîn'e ulaşıncaya kadar sen hastasın, anlaşıldı mı heval Gürcan? dedi. Ben de gülerek:

-Anlaşıldı heval! dedim.

-İyi o zaman. Fakat hasta insanın tadı, tuzu olmaz... Böyle ağzı kulaklarında gülemez, hep somurtur...

Peşmergeler geçmiş olsuna geldiğinde iyice tırş ol, somurt... Kendinden geç, inle (!) dedi, kendiside gülerek.

Erdal arkadaş çıkarken, yürüyüş kolunda yere düştüğünden beri hep tepemde dikilen Piling arkadaş:

-Hastamızla ilgilen, ona iyi bak Piling arkadaş... dedi.

Körün aradığı bir göz, tanrının verdiği iki göz... Zaten tepemde dikildiği yerde beni sürekli ibikleyip duran Piling'a gün doğdu. Erdal arkadaş çıkar çıkmaz, hemen müşvik bir hasta bakıcı pozlarına bürünen Piling, o andan başlayıp, Haftanın'e geçinceye dek:

"Ben sana sadece gözlerimle bakamam heval Gürcan... Hasta insan dünyevi, somut ve ciddi bakım ister. Şu Ebubekir'den tavuk, baklava, siyasi cigara, meşrubat falan iste ki, ben de sana onlarla bakayım. Yiyip içmeden iyileşilir mi? Böyle olmaz! Hasta arkadaşlara hiç ilgi yok, sen böyle bakımsızlıktan öleceksin! Bana, sana bakmam için talimattan başka bir şey verilmiyor ki!" diye aralıksız kafamı ütüledi. Öyle ki, eğer Sadık Ömer'in evinde birkaç gün daha fazla kalsaydık, hasta bakıcım Piling'ın bu yoğun bakımından bunalıma girip, bu kez gerçekten yataklara düşecektim...

Arkadaşlar mahiyetini bilmediğim fakat yorgan, döşek hasta yatarak katkıda bulunduğum işlerini bitirene kadar, Sadık Ömer'in evinde bir hafta kaldık.

Bu süre içinde (talimat gereği) iyileşemesem de, durumum kötüye de gitmedi... Tek sorunum, başımın püsküllü belası, hasta bakıcım sevgili Piling arkadaştı.

Piling arkadaş ile birbirimize yumurta ikizi kadar benziyorduk. Yaşıttık. Adaştık. Buna rağmen kişilik yapılanmalarımız farklıydı. Ben içe dönük, durgun ve kapalıydım. Sevgili Piling yerinde duramaz, ele avuca sığmaz, afacan biriydi. Normal ortamda-koşullarda, Piling bir topluluğa katıldığında orası hemen ısınır, kıpırdar, hareketlenir ve eğer oradakilerle daha önceden ilişkilerin bir geçmişi alt yapısı varsa, sonunda o topluluk dalgalanıp coşarak kükrerdi... Ya da bir topluluğa, dışarıdan bakıldığında benzer durumlar gözlenirse, o zaman şöyle düşünülürdü: "Ha, demek ki Piling orada..." Her an ve tamamen bulaşıcı bir neşe ve hareket kaynağıydı...

Kod: Pılingê Kîçî
Adı-Soyadı: Abdullah Mazgal
Ana adı: Beybi
Baba adı: Mehmet Sadık
Doğum tarihi: 1973
Doğum Yeri: Botan-Pervari Çemekare
Katılım tarihi: 1984
Aldığı görevler: PKK Merkez Komite Yedek üyesi
Şahadet tarihi: 1998 Çatak

Arkadaşlar işlerini halledince yol hazırlığına girişildi. Ben hala ve ciddi derecede hasta olduğumdan grup Haftanîn'e; elbette ki arabayla geçecekti... Tabiatıyla KDP yetkilileri bize bir araba tahsis ettiler. Başımın tatlı, püsküllü belası, hasta bakıcım sevgili Pıling hastasını (beni) arabanın en uygun ve rahat yerine büyük bir titizlik ve abartılı bir özenle yerleştirdi. Kendisi de sadık refakatçim olarak, yanı başıma otururken beni baldırımdan öyle bir çimdikledi ki duyduğum acıdan az kalsın avaz avaz bağıracaktım.

Arabayla Haftanîn'de bir yere kadar gidebildik, yol bitti, inip yürüdük. İşte tam burada Erdal arkadaşın omzumu tapikleyerek verdiği yürü talimatıyla ben iyileştim. Yolda bir çeşme başında peşmergelerle karşılaştık. Yanımızdaki KDP sorumlusu bize:

"Bunlar Şuyi'lerdir. Sizden rica ediyorum bir sorun çıkarmayın. Siz burada kalın ben gidip onlarla görüşeyim; sularını alıp gitsinler," dedi.

PILING (ABDULLAH MAZGAL)

Sevgili Piling Botan Koçerlerinden, Kıcî aşiretindendi: 1998'de Çatak'ta düşmanla girdiği bir çatışmada yaralı olarak esir düştü. Düşman yaralı haldeyken, bilgi almak için işkence yaptı ona. Sonuç alamayınca sevgili Piling'ın hep güler yüzlü, onurlu başını keserek, katletti onu... Esir düşmüş bir yaralı savaşçıya bunu yapanlar değil, ama onlara ("iyi çocukları" özel tim çetelerine) bunu yaptıranlar, şimdi toplumdaki Piling gülüşlü gençlerimizin sayısını biliyorlar mı?

Gidip Şuyilerle konuştu; bizde silahlı olan arkadaşlar, çatışmaya hazır durumda mevzilenip beklediler. KDP

sorumlusunun söylediği gibi oldu, Şuiler sularını alıp gittiler, biz de yolumuza gittik. Haftanîn'de bir KDP kampına geldik.

Burada bizi bir mangaya yerleştiren KDP'liler başımıza da bir gözcü-nöbetçi dikerek: "kamp içinde serbest olduğumuzu, fakat kamp dışına çıkamayacağımızı" söylediler. Gerekçeleri aynıydı: Dışarıda, kamp dışında Şuyiler vardı; bizi bırakamazlardı... Yani açıkçası bir tür uygulamadaydık...

Erdal arkadaş bana:

"Gürcan arkadaş, sen hala hastasın... Birazdan seni kamp doktoruna yollayacağız. Doktorun başka görevleri de var... Muayene sırasında sana, bize ilişkin soracağı sorulara "ben bilmiyorum" dersin," dedi ve beni kamp doktoruna yolladı.

Doktoru iyi anımsıyorum. Rızgar adında, otuz beş yaşlarında, etine dolgun tıknaz kumral biriydi. Genel bir muayeneden sonra bana bir iğne yapan doktor:

"Bu yaşta nasıl gerillalık yapıyorsun? Zorlanmıyor musun?" diye sordu. Doktorun bu sorusu beni tahrik etmişti, bu yüzden ona "bilmem" demedim.

"Yaparım!" diye kabardım. Fakat dayanamayıp, "hasta düştüğümü sanıyorsan, aslı yok numaradır..." diyemedim.

"Haftanîn'de kaç kampınız var? Sen hangisinde kalıyorsun?" dedi.

"Bilmiyorum" dedim.

"Nasıl yani, insan gerilla olur da kaç kampları olduğunu, kendisinin hangi kampta kaldığını bilmez mi?" dedi.

"Ben yeni katıldım, bilemem," dedim. Doğrusu da buydu, ama tıp ile politikayı birlikte ve üstelik bu kadar paldır-küldür götürmeye çalışan bu adam, doğruluk ve iyilikten anlamıyordu...

"Grubunuzun komutanı kim?" diye sordu.

"Bilmiyorum," dedim...

Doktor bu defa:

"Nasıl olur? Sen şimdi komutanının kim olduğunu bilmiyor musun?" diye sorusunu yinelerken, öfkeli ve alıngandı... Benim kendisiyle alay ettiğimi, doğru söylemediğimi sanıyordu. Oysa sorduğu her soruya doğru yanıt vermiştim. Grup komutanımıza ilişkin sorusuna da öyle. Ona:

“PKK’de bu işler önemli ve belli değil” dedim.

Gerçekten de öyleydi... O dönemde güçlerimize dışarıdan bakanlar, komutanın kim olduğunu, yetkinin kimde olduğunu anlayamayacakları gibi, bu durum dar resmiyet, çatışma vb. durumlar dışında, içeriden bakıldığında da hemen görülüp, anlaşılamazdı.

Sonunda Dr. Rızgar sitem yüklü bir öfkeyle bana bakarak “iyi, git hadi” dedi.

Mangaya gelince Dr. Rızgar’ın sorularını ve bunlara verdiğim yanıtları Erdal arkadaşına anlattım. Kolunu omzuma atıp sırtımı sıvazlayarak.

“İyi yapmışsın Gürcan arkadaş,” dedi.

Erdal arkadaş böyleydi, geliştirip, kaynaştırıcı bir sevgiyle sarıp sarmalardı bizi.

Bir gün sabaha karşı KDP kampından çıkma-kaçma girişiminde bulunduk... Fakat denetim sıkıydı, daha kamp içinde önümüzü kestiler. Bu gelişme üzerine KDP bizi resmen tutukladı. Aynı mangada tutuklu kalıyor, artık kamp içine de çıkamıyorduk. Biz de KDP’nin bu tutumuna karşı açlık greviyle karşılık verdik. Peşmergeler yemeğimizi getirdiklerinde onlara:

“Serbest kalıncaya kadar yemek yemeyeceğiz, geri götürün” diyorduk. Günler böyle aç acına geçerken, bir gün sinsice yanıma sokulan Piling:

“Heval Gürcan ben iki gündür bisküvi ve çikolata yiyorum, gel sen de ye,” dedi. Piling’in teklifi çok çekici, tahrik ediciydi... Buna rağmen:

“Yok... Olmaz, bu kuralsızlıktır... Arkadaşlara karşı ayıp olur... Bizi cezalandırırlar...” dedimse de, Piling:

“Boş ver, bisküvileri, çikolataları yedikten sonra, üzerine de cezayı yeriz, iyi gider...” diyerek aklımı çeldi. Sonunda ona boyun eğdim...

“Olur” dedim.

O zaman Piling beni günah torbasının yanına götürdü. Tutuklu bulduğumuz manganın girişinde bir yığın işlevsiz ıvır-zıvır gereksiz şey vardı. Aç Piling, üzerinde iki gündür çalışıyor olmasına rağmen torbanın hala yarıdan fazlası doluydu.

Piling ile gün içinde aralıklarla içeride aç oturan arkadaşları kollayarak, torbadan atıştırıyor, sonra da

ağzımızı silip, içeri giriyorduk. Sonunda bir gün Ebubekir ikimize birden:

“Siz niye bu kadar çok su içiyorsunuz?” diye sordu.

Temel güdülerinin gereksinimleri söz konusu olduğunda hemen kulakları dikilen hilebaz ve açığöz Ebubekir’in gözünden hiçbir şey kaçmazdı... Ebubekir’in bu sorusunu Piling:

“Sudan başka neyimiz var ki,” diye savuşturdu.

Piling da ben de aslında bu yaptığımızdan vicdanen hiç rahat değildik. Ebubekir’in kuşkulu sorusuyla durumumuz daha da ağırlaşınca zorlandık, gerçeği itiraf edip, torbayı arkadaşlara teslim etmeye karar verdik. Gerçeği Ebubekir ile Cafer’den önce Erdal arkadaşına açmayı kararlaştırdık. Çünkü Ebubekir’in üslubu çok sert, kırıcı ve yıkıcıydı. Cafer de öyleydi. Fakat Erdal arkadaş başkaydı. O, dinler, anlar, anlatır, izah ederdi...

Durumumuzu kendisine itiraf ettiğimizde Erdal arkadaş bizi dikkatle dinledikten sonra, sevecen bir üslup ve gülümsemeyle; karşıda oturan Ebubekir’e:

“Gel bak, bunlar ne yapmış,” dedi.

Ebubekir yanımıza gelince biz suçumuzu bir de ona itiraf ettik. Bizi dinlerken Ebubekir’in gözleri parladı, yaptığımızı ve bizi boş verip hemen:

“Daha var mı?” diye sordu.

“Çok,” dedik.

“Nerede” diye adeta bağırdı.

“Mangada,” dedik.

“Mangada mı?” diyen Ebubekir’in sesi öyle bir tizleşmişti ki.

“Getirin de yiyelim şunları” diye şakıdı...

Piling ile ikimiz hemen fırlayıp daha yarısına kadar dolu olan torbayı getirip manganın ortasına koyduk.

Ebubekir çikolata ve bisküvileri iştahla yerken bir yandan da:

“İnsafsızlar neredeyse hepsini kendiniz yiyecektiniz ha,” diyordu...

KDP kampındaki esaretimiz sanırım on beş gün kadar sürdü. Bir gün manganımıza gelen yetkililer bize: “Laka 1 (Lolan’daki KDP karargahı) ile cihaz görüşmesi yaptıklarını; bizi Zap’a arkadaşlara götüreceklerini” söylediler. Biz de

zaten içeriden boşa çıkardığımız “açlık grevine” son verdik. O günlerde partinin KDP’ye yoğun baskı yaptığını ve KDP’nin bizi bırakmak zorunda kaldığını daha sonra bize Abbas arkadaşın söylediğini anımsıyorum.

Yedi-sekiz kişilik bir peşmerge grubunun eşliğinde yeniden Zap’a doğru yola çıktık. O dönemde, Haftanîn ile Zap arası Saddam güçlerinin denetimindeydi. Yaya bir gecelik olan bu yol, bu yüzden tehlikeliydi. Arazinin stratejik noktalarını tutmuş olan Saddam güçleri, gördükleri her hareketi ağır silahlarla vuruyorlardı. Nitekim, gece arazide ilerlerken bunların yoğun havan atışına maruz kaldık. Kayıp ve yaralı vermeden bunların atış menziline çıktık.

ZAP’TA

O gün, tan yeri ağarırken Zap’taki kampımıza ulaştık. Buradaki kampımızda, tıpkı Çîyayê Sipî’deki kampımız gibiydi. Burada da KDP kampıyla “çağırsan duyulacak” yakınlıkta yan yanaydık.

Zap arazisi ve içinden geçen Zap suyu, atan şafağın ve ağaran tan yerinin ilk ışınları altında, hırçın bir güzellik içindeydi.

Kampta bir mangaya yerleştik. Bir süre sonra, biz mangamızın önünde çaylarımızı içerken, dört arkadaş geldi yanımıza. Erdal arkadaş ve Ebubekir ile gelen arkadaşlar arasında koyu bir sohbet başladı. Bu arkadaşlardan biri, her bakımdan farklı ve dikkat çekiciydi.

Kısa saçları kumral, nispeten daha uzun olan sakalları alev rengiyle kına kızılı karışımıydı. Uçları omuzlarının üzerinden boynunun iki yanına, döşüne dökülen sırtına atılmış Filistin kefiyesi (bugün de tıpkı öyledir); omuzunda kaleşnikov silahı ve elinde uzun darcığarası; çok düzgün ve akıcı Türkçeyle aralıksız konuşan bu arkadaş, benim çok dikkatimi çekmiş ve üzerimde farklı bir etki yaratmıştı. Ciddi duruşu, sert görünümü, etkili üslubu ve dili, doğrusu bana farklı gelmişti.

O, Başkan Apo’nun Haki Karer ve Kemal Pir gibi gözde Türkmen havarilerinden; partimizin, halkımızın ve hareketimizin kararlı, sadık ve bilge öncülerinden Abbas (Duran Kalkan) arkadaştı. İnançlı bir Apocu, ilkeli bir Önderlik pratisyeni olan Abbas arkadaş ile Zap’ta böyle

karşılaştım ve tanıştım. O zamanlar elinden neredeyse hiç düşürmediği darcığarasını (ağızlığını), sık sık tüttürerek, oradaki herkese olduğu gibi bana da bir dizi soru sormuştu.

Sorduğu sorulardan memleketimi öğrendiğinde, benden Metin'e (Şahin Baliç) ilişkin bilgi aldığını anımsıyorum. Tarih: 1985 yaz'ının dut zamanıydı.

Kampta sivil giyimli kadınlar görünüyordu. Sonraki günlerde askeri giysiler içinde aramıza katılan ve bir süre sonra yakından tanıştığımız bu arkadaşlar: Dr. Cihan (Lamia Baksi), Azime (Mihriban Sarı) ve Ruken (Selcan Çiçek) arkadaşlardı.

Zap'ta fazla kalmadık. Burada buluştuğumuz kadın arkadaşlar ile Sadık arkadaş da bizim gruba katıldı. Abbas arkadaşın komutasında Zap'tan ayrıldık. Zap suyunu, o zamanın eldeki imkanlarıyla yapılmış derme-çatma bir teleferikle, gözümüzü kapatıp ürpererek geçtik, karşı kıyıda bir süre yürüdük. Bir pınar başında mola verdik. Batan güneşin ışınlarıyla tutuşarak, alev alev yanan bulutların Zagros ufuklarını bakıra kestiği, bir gün sonu, akşamüzeriydi. Abbas arkadaş, pınar başında yükselen dut ağacına bakarak:

"Biraz dut yiyelim, iyi olur," dedi.

Abbas arkadaşı duyar duymaz, kaşla göz arasında ağaca tırmanan Piling, dalları öyle bir silkti ki, yukarıdan aşağıya, üzerimize hışırım gibi dut yağdı. Yeşil çayır, beyaz dutla bezendi. Biraz dut yedik.

YİNE BİR DUT ZAMANINDA ABBAS ARKADAŞLA

Yine bir dut zamanında Abbas arkadaşla, ama bu kez 2005 yılında, Zap mekanında, aynı yerde, biraz daha dut yedik...

Komata zamanının PKK doktoru, sağaltıcı meleğimiz Dr. Cihan arkadaş; yüreği avucunda Erdal arkadaş; Ruken, Azime, Haşim, Sadık arkadaşlar, sevgili Piling gelemediler... Bir Abbas arkadaş, bir de ben gelebildik buraya... O selvi boylu, genç dut ağacı büyümüş, koca bir bedestan olmuş...

Gelemeyenlerimizin, özgürlük savaşçılarımızın inanılmaz emekleriyle; canlarıyla, kanlarıyla beslenip gelişen, özgürlük hareketimiz de, sevgili ülkemiz Kürdistan'ın dört parçasına kök salıp, dal budak saçarak koca bir ideolojik, siyasal, örgütsel, toplumsal bedestan oldu...

Bir Abbas arkadaş, bir ben... bir de sen varsın okuyucu! Gelemeyenlerimiz, senin bu günkü varlığın ve gelecekteki özgür esenliğin için hayatlarının baharında sonsuzluğa gittiler... Sen varsın ya yeter! Çünkü her şey, ama her şey, senin inkar ve imha edilmek istenen bu günkü varlığın ve

kimliğin içindi! Ve işte Şimdi bu gün, sen varsın! Öyleyse onlar sende varlar!

Ha! Bir de Ebubekir vardı o gün burada, güdülerinin esiri Ebubekir... Az kalsın unutuyordum... İnkarcı yaklaşmamak, onu da anmak, unutmamak gerekir... O da yaşıyor, ama onunki de yaşamaksa eğer...

KOMATA ZAMANINDA KOMATA MEKANINDA

O gece Zaptan Miros'a geçtik. Miros'ta Fatma (Kesire Yıldırım) ile bikaç arkadaş daha katıldı grubumuza. Miros'tan Türkiye, Irak sınırı üzerindeki Komata'ya gelerek burada konumlandık.

Komata... Partimizin, halkımızın, insanlık hareketimizin ve dolayısıyla insanlığın gelişim sürecinde, çok önemli dönemlerinden birinin yaşandığı tarihsel bir mekandır Komata... Zaten Komata adı, Komata tanımlaması da, insanlığın egemen tarih öncesi toplumsal evrimine dayanan olaylarla dolu, gizem yüklü bir ad ve tanımlama olsa gerek. Halkımız, Türk ve Arap egemenleri arasında yapay sınırlarla bölünmüş uzun, derin ve heybetli bir vadi ile Hırır, Kaşura, Hedriş, Yekmal, Elamun, Kanîsipî gibi mıntikalardan oluşan bu bölgeye neden Komata demiş? Halkımızın bu adlaması-tanımlaması kuralsız asimilasyoncu Kemalistlerin Kürdistan'da yürüttükleri kültür katliamında yaptığı gibi (örneğin bizim Deşta Lala'ya Kırkkuyu demesi gibi) öyle rastgele zıppıktı içeriksiz bir adlama-tanımlama değildir. Halkımızın öteki bütün adlandırma ve tanımlamalarında olduğu gibi Komata adlandırması-tanımlaması da onun doğrudan kendi toplumsal yaşam ve mücadelesinin; eyleminin imbiğinden geçmiş olayların ve olguların ürünü bir adlama ve tanımlamadır. Komata, bir araya gelme, toplanma, birleşip bütünleşme anlamında verilmiş bir ad ve yapılmış bir tanımlamadır. Böylesine adlar tanımlamalar özellikle Kürdistan'da egemen tarih ufkunun ötesindeki toplumsal yaşam ve mücadelelerin derinliklerinden gelen iş ve eylem içerikli adlar ve tanımlamalardır. Zaten KOM ve KOMA sözcük ve kavramları insanlığın toplumsal evriminin, örgütlü egemenler tarafından yağmalanarak inkar ve imha edilen gerçek oluşum ve gelişim süreçlerinin anahtar

sözcüğü, kavramı, gizemli etimolojik şifresidir... Çözmeliyiz bu şifreyi...

Öyleyse demek ki Komata'da daha önce bizim vardığımız 1985 yazının dut zamanından çok ama çok zaman önce (belki de örgütlü egemenlerin, yarattığı uygarlığıyla birlikte kadının kendisini de fiilen yağmaladığı... Kadın uygarlığından sınıflı toplum sistemine geçişin kaos aralığında...) halkımızın o zamanki öncüleri orada toplanıp birleşmiş olmalı ki burası Komata olarak tanımlanmış...

Kimler ne zaman ve neden toplanmışlar burada? Ne yapmışlar Komata'da? Egemen tarihin inkar, tahrif, tahrip ve imha ettiği kendi insanlık gerçeklerimizi böylesi adların tanımlamaların peşine düşerek, bunların etimolojilerini açığa çıkararak öğrenmeli ve anlamalıyız... Halkımızın bilinmeyen zamanlarda üzerinde var olup; bilinmeyen zamanlardan beri üzerinde yaşadığı kendi öz yurdunun parçalarına verdiği adların, yaptığı tanımların da içinde yer aldığı geniş anlamıyla folkloru, onun oluşumundan beri doğaya, topluma, insan ilişkilerine bakış açısının dolaysız ve bütünlüklü ifadesi yani onun ideolojisidir...

Halkımızın dansları, müziği, dili, eski gelenekleri, yeni tarih bilincimizin ana kaynağı, alt yapısıdır. Egemen tarih algısından kopup kurtularak, yerine bunları öğrenip özümsemek, cins biliçli kadın eksenli yeni tarih bilincimizi edinmenin öncelikli ve ivedi güncel görevidir.

1985 yazının dut zamanı Komata'ya geldiğimizde özgürlük hareketimizin öncüleri de partimizin üçüncü kongre hazırlıkları için Komata'da toplanıyorlardı. Abbas arkadaşın komutasında bizim Komata'ya geliş nedenimiz de buydu. Ne hoş, ne anlamlı bir tarih kesişmesi, tarih buluşması...

Halkımızın ve insanlığın uzak ve yakın tarihindeki bu önemli yeri ve işlevinden dolayı, 1985 yılının dut zamanından, hazan zamanına (yaprak dökümü) kadar kaldığım Komata'da gördüğüm, duyduğum, yaşadığım her şeyi, okuyucuya anlatmam gerektiğini biliyorum. Okuyucunun bu yöndeki haklı beklentisi aşıkardır.

Fakat okuyucu, zamanın Komata'sında henüz on altıncı yaşımı sürdüğümü dikkate alarak, benden kendisine (kırkımı aştığım bu zamanda bile hala nedense

ısınamadığım...) politik ve örgütsel konularda bilgi ve belge sunmamı beklememelidir. Daha çocukluğundan sıyrılammış, toy bir Botan delikanlısının yaşama ve mücadeleye, uçarı ve ürkek bakışından ne çıkarsa, bahtına razı olmalıdır...

Zaten zamanın Komata'sında, Üçüncü Kongre arifesinde politik-örgütsel açıdan olmuş bitmiş her şey, Başkan Apo tarafından Üçüncü Kongre Platformu'nda ele alınarak değerlendirilip, çözümlenmiştir. Bu konularda bilgi edinmek için, Partimizin 3. Kongre belgelerine olduğu gibi, Cuma arkadaşın Önderlik sahasında, akademide verdiği "Parti Tarihi" dersinin ilgili bölümüne de başvurabilir.

Bunu böyle, bir iyice ayan beyan duyurup ilan edeyim ki sonra: sevgili Kürdistan'ımızın, hüznü yüklü şirin kuzey kasabalarının çarşı merkezlerinde elektrik direklerine asılı, devlet ağızlı hoparlörlerinden halkımıza yapılan "çok önemli..." duyuruların ardından, her defasında denildiği gibi:

"Yok ben duymadım... Viii ben bilmiyordum... Böyle olduğunu bilseydim ben bu kitabı elime almazdım, okumazdım" deme.

Komata gibi tarihsel bir mekanda, Partimizin 3. Kongre öncesi gibi önemli bir zamanda tanık olduğum kişileri, olayları ve şeyleri anlatmaya, bir Önderlik pratisyeni olan Abbas arkadaş ile başlayıp onun çevresinde sürdürmem gerekir.

Bu çalışma sürerken Abbas arkadaş bana:

"Yanlış bir şey söylersen yazılı açıklama yaparım..." dedi.

Ben hiç kimseye inkarcı yaklaşmıyorum. Söz konusu "yanlış bir şeyin" geniş anlamıyla politik ve örgütsel yorumunun, fevkalade eksik olası sonuçlarını da göze alarak, ben Abbas arkadaş da inkarcı yaklaşmayacağım. Fakat yine de hafıza-i beşer, nisyan ile maluldür

(insan akli unutkanlıkla sakattır), olası bir yanılgıdan dolayı şimdiden Abbas arkadaşın engin hoşgörüsüne sığınırım.

ABBAS ARKADAŞLA KOMATA'DA

Komata'ya gelir gelmez Abbas arkadaş bana:

“Sen bizimle kalıyorsun Gürcan arkadaş,” dedi.

Görevim Abbas arkadaşın çalışmalarında gündelik işlerine yardımcı olmaktı.

Abbas arkadaş PKK 3. Kongre’sinin yoğun hazırlık çalışmalarını Komata’da, yazın Kanî Sevê’de (Elma çeşmesi) iki bölmeli bir şikeftin yanına yaptığımız bir holikte (alaçık); güzün de Hırór’da büyük bir kaya kütlesinin dibindeki genişçe bir doğal kovukta sürdürdü. Yazın Kanî Sevê’de holikte, gömleğinin kollarını dirseklerine kadar çemreyerek; güzün Hırór’daki kovuğun ortasında yaktığım ve sürekli odunla besleyerek canlı tuttuğum ateşin başında parkasını omuzlarına atarak; azıcık yemek, kısacık uyku vb. zorunlu ihtiyaçları dışında, kuru yerde oturup, sırtını kayaya vererek, aralıksız okuyup, yazarak... Kampta bulunan ya da gelip-geçen bütün arkadaşlarla bireysel ve gruplar halinde görüşmeler yapıp, ateşli tartışmalar yürüterek; toplantılar düzenleyerek, müthiş bir tempoyla çalıştı. Kanî Sevê’de de, Hırór’da de Abbas arkadaşın bir masası, sandalyesi, kürsüsü yoktu. Nedense çalıştığı yerde serili, üzerinde oturduğu bir sergisi de yoktu. Kuru yerde oturup, sırtını kayaya dayayarak, daha çok rapor olduğunu tahmin ettiğim elyazması kağıtları okuyor; bazen bağdaş kurup, dizlerinin, bazen bir ayağını uzatıp baldırının üzerinde yazıyordu.

1989 yılında sahada gördüğüm Başkan Apo’nun inanılmaz ve erişilmez çalışma temposundan sonra, bizde en yoğun ve en disiplinli çalışanın Abbas arkadaş olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

Komata’da ona genel mutfaktan yemeğini getiriyordum. Kendisine ve konuklarına çay yapıyordum. Okuyucuya kesinlikle şunu belirtiyim ki, Abbas arkadaşın hiçbir zaman özel mutfağı olmadı. Temel bir ilkesel sorun olarak gördüğü bu konuda her zaman büyük bir öfke, nefret ve hatta tiksintiyle karşıladığı özel mutfağı asla kabul edilemez ve iğrenç buluyordu...

Kamp içinden görüşmek istediği arkadaşları çağırıyordum. Yine kamp içindeki bazı arkadaşlara ve birimlere yazdığı notları, belgeleri onlara benimle postalıyordu.

Komata’da Abbas arkadaşın yanında, bu görevlerimin yanı sıra ilk bakışta tali gibi görünse de aslında tamamen

stratejik önemde bir görevim daha vardı: Abbas arkadaşına tütün sarıyordum. O günlerde ben eğer bu stratejik soruna el atmasaydım, zamanının çok büyük bölümünü ikide bir tütün sarmaya ayırmak zorunda kalacak olan Abbas arkadaş çalışmalarında kesinlikle zorlanırdı...

Öyle ki, Vietnam'ın ulusal kurtuluş önderi Ho amcanın (Ho Şi Minh) tütsü çubuğundan nispeten biraz daha uzun olmakla birlikte, onun tipik bir benzeri darcigarasıyla çok sigara içiyordu.

Üzerinde "Made In Germany" yazılı bizde, Kuzey Kürdistan taşrasında hala yaygın olarak kullanılan "ilk yardım dolaplarından" biraz daha küçük, değirmi bir Alman tabakası vardı.

Kara ormanların çam yarmaları gibi iri Bavyeralıların ebatlarına göre üretilmiş olan bu tabaka, iyi istiflendiğinde en az yetmiş, seksen sigara alıyordu. Mübarek tabaka değil, kereste ardiyesi gibiydi...

O günlerde kuzeyden, Garzan'dan Komata'ya gelen Abdullah Ekinci arkadaş, üç kilo Muş tütününü ile birkaç tane de cam çay bardağı getirdi. Abbas arkadaş ve konuklarına çay servislerini küçük teneke maya kaplarında yapıyordum. Cam bardağımız hiç yoktu.

Sırma gibi incecik, tel kıyılmış kehribar renkli, esrik kokulu üç kilo Muş tütününü, ince kağıdına sarmaktan parmaklarım uyuşmuş, tükrük bezlerim kurumaya yüz tutmuştu... Gereğinden fazla aşırı mütevazılık, böbürlenmenin ters-yüz edilmiş değişik biçimidir... Sezar'ın hakkı Sezar'aysa, benimki de bana! Yanında kaldığım süre boyunca çerez atıştırır gibi sigara içen Abbas arkadaş hiç sigarasız bırakmadım. (Bir parantez açarak söyleyeyim ki: Abbas arkadaş yıllardır bu denli çok sigara içen biri olarak artık içmediği gibi, birçok yoldaşın da sigara bırakmasına vesile olmuştur.)

MA BU DEVE DEĞİL

Genel mutfakta bir aksaklık mı çıktı, erzak sorunu mu oldu anımsayamıyorum. Artık nedense o gün çevremizdeki ormanda iki tane sincap avladım. Bunları közde çevirme yaparak pişirip, yemek saatinde Abbas arkadaşına götürdüm.

Abbas arkadaş, önce önünde duran nar gibi kızarmış sincap çevirmelerine, sonra da dönüp bana bakarak:

“Bütün arkadaşlara verildi mi bunlardan Gürcan arkadaş?” diye sordu.

Toru-topu, birerden iki damla sincap çevirmesini bütün Komata’ya nasıl bölüştürüp pay edeyim? Ma deve değil, sincap bu mîratê... Doğal olarak:

“Öteki arkadaşlara verilmedi, heval,” dedim.

Bunun üzerine Abbas arkadaş soğuk ve kesin bir ifadeyle:

“Öyleyse ben de yemiyorum, al götür bunları. Bir daha da arkadaşların yediklerinden farklı bir şey getirme bana,” dedi.

Abbas arkadaşın her zaman ve her koşulda, titizlikle uyup uyguladığı temel ilkelerinden birinin gereği idi bu tutumu. Türü ve niteliği ne olursa olsun genele karşı ayrıcalığı, farklı ve özerk yaşamayı asla kabul etmiyordu. Bunu zamanla anladım. Fakat o gün Abbas arkadaşın, Apo’cu kom zihniyetinin bütünlükçü, paylaşımcı, eşitlikçi davranışını kendime, özel çabama yönelik bir tutum olarak algıladığımdan, doğrusu kırılıp, gücenmişim. Sincap yakalamak kolay mı sanılıyordu... Bu duygular içinde çaresiz önündeki tabağı alıp, çekildim. O gün Abbas arkadaşına bunlardan başka verebileceğim yiyecek bir şeyimiz yoktu, Komata’daki herkes gibi o da aç kaldı. O sincap çevirmelerini aynı koşullarda orada bulunan Ebubekir’e götürseydim, yanındaki ve çevresindeki hiç kimseyi düşünmeden bunları ziftlenir, bana da daha sonraki öğünlerde bu tür ayrıcalıkların devamı için kim bilir ne övgüler yağdırırdı...

Abbas arkadaş nefis konusunda tam bir dervişti. Genelle ayrıcalıklı ve koşullarımıza göre lüks görmediği sürece, önüne konulan her şeyi yerdı. Öyle ki bazen genel mutfakta beceriksiz, özensiz ya da tepkili bir arkadaşın gadrine uğramış lezzetsiz, tatsız, tuzsuz pirinç lapasıyla, dibine tutmuş yanık kokulu kuru fasulyeyi kuru ekmekle yer, sessizce çalışmasına dönerdi. Bir Önderlik pratisyeni olarak Abbas arkadaş mücadelemizin bütün süreçlerinde her zaman ve her koşulda böyle oldu:

2002 yılında Xınere’de alımda görevliydim. Abbas arkadaşın görüşeceği resmi konukları vardı ve görüşme bizim kurumda yapılacak, konukları biz ağırlayacaktık.

Yaz günleriydi, yerleşik durumdaydık ve alım kurumu olarak İran ve Irak pazarlarından istediğimiz her şeyi alabilecek imkanlara sahiptik. Bu imkanlar içinde konuklar için, gerilla koşulları bir yana olağan tüketim koşullarına göre savurganlıktan da öte müsriflik sayılacak kadar çok çeşitli yiyeceklerle hazırlık yaptık.

İçeride görüşme sürerken ben toplantı arasında konuklara vereceğimiz yemeklerin, tatlıların, meyvelerin ve çerezlerin tümünden orada görevli bulunan güvenlik biriminden arkadaşlara da sundum. Onlar da bana karşı çıkarak:

“Abbas arkadaş ve konuklar içeride, onlara servis yapın, biz yemesek de olur,” dediler. Onlara:

“Heval hazırlıklarımız onlara da size de yeter. Siz Abbas arkadaşı tanımamışsınız. Önünüze konulanı yiyin, sesinizi çıkarmayın,” dedim.

Görüşmelerden sonra konukları uğurlayan Abbas arkadaş, konukların bindiği araba hareket eder etmez, hızla dönerek büyük bir öfke içinde, hışımla bana yöneldi:

“Ben aşiret ağası mıyım? Nedir bu kadar yiyecek Gürcan arkadaş! diye başlayarak, ateş püskürdü. “Ne müsrifliğim kaldı, ne mirasyediliğim:

“Bu yoğurdun bolluğu, bu değirmenin suyu nereden geliyordu? Bu halk parayı sokaktan mı süpürüp bize veriyordu?” vb. vb.

Hazırlığımız gerçekten aşırıydı... Abbas arkadaş haklıydı haklı olmasına da... Biz ne bilelim, nereden bilelim bu işleri? Yıllardır savaş koşullarında, olağan bir sofraya kurmamış, yan mangadan ya da öteki kamptan gelen arkadaşların dışında, konuk ağırlamamıştık. Bir de gelenler resmidir, eldir, çeşit ne kadar bol olursa konuklar da o denli hoşnut olurlar mı sandık... Ne bileyim, aynı zamanda konukları bahane edip, varlığını bildiğimiz fakat uzun süredir uzak kaldığımız çeşnileri biz de tadalım mı istedik, bilmiyorum. Bildiğim bir şey varsa o da, bizim bu işleri bilmediğimizdi...

Sonunda biraz sakinleşen Abbas arkadaş, ikinci ve bu kez yıkıcı bir hamleye hazır bir öfkeyle, yanımda duran güvenlik biriminden arkadaşları göstererek:

“Bize verdiğin her şeyden arkadaşlara da verdin mi?” diye sordu. Ben de gönül rahatlığı içinde:

“İçeride yenilen her şeyden, sizden önce onlara verildi heval,” dedim.

İşte buna pek memnun olmuştu. Bütün öfkesi dinmişti... Artık biraz önceki gibi ses tonunu yükseltmiyor, munis bir eda içinde, sevecenlikle gülümsüyordu... Müsrifliğin, savurganlığın yanına bir de ayrıcalık ve yağcılıktan hedef olsaydım, o gün orada, belki de tutuklanırdım... Ve sürecin eğitim devrelerinde numunelik vaka olarak gösterip, işlenerek üzerime çözümleme yapardı Abbas arkadaş, böyleydi.

1996'da Metina'da gümrüğe bakıyordum. O yıl bir görev için ana karargaha Zap'a gittim. “Zap Cumhuriyeti” süreciydi. Karargahta genel koordine Zeki (Şemdin Sakık) idi. Görevim gereği karargaha çıkıp, Zeki'yi de görmem gerekiyordu. Karargaha vardığımda Zeki eski bir silah arkadaşı olarak beni epeyce abartılı bir samimiyetle ku caklayarak karşıladı. Karşılıklı hal-hatırın ardından işimizi görüştük. Biraz hoş-beşten sonra Zeki, koluma girerek:

“Aşgelek em li ku xwarinê bixwin,” dedi. (Çewlîg bölgesine özgü bir ahbapçavluk nişanı, aşırı samimiyet ifadesi...)

Fevkalade iştah açıcı duygular içinde yemeğe geçtik. Sofrada: geniş bir tepsiye yayılmış pirinç pilavının üzerine, tepeleme yığılmış kızarmış et vardı. Kayık tabakta çoban salata, içecek olarak da litrelik pet şişede, fanta konulmuştu.

Sofrada Zeki ile baş başaydık. Başka “aşgelek” yoktu. Yemeğin ardından, sini yavrusu büyüklüğünde bir lalik içinde meyve geldi. Önümüze konan lalığın içindeki muz, portakal, kivi, elma yığınının arasında, taze hıyarlarda görünüyordu. Meyvenin yanında, bir tas içinde fındık, fıstık, leblebi, çekirdek karışık çerez servisi de yapılmıştı. Servisi genç bir arkadaş yapıyordu. Zeki, önümüze konanları iştahla atıştırırken, elleriyle soyup, ikiye böldüğü bir portakalın yarısını, bana uzatarak:

“Ye, ye, çekinme” diyerek eliyle ikram ediyor, bir yandan da erestek, kerestek her tarladan bir kessek hesabı konuşuyor, anlatıyordu... Bir ara lafı bana getirerek:

“Nasıl, Gürcan arkadaş, sen de kendinde devrimi gerçekleştirebildin mi? diye sordu.

Gerilla sofrasını, yağma sofrasına dönüştürüp, her gün ve her öğün bunca nevaleyi, zerzevatı devirerek, bu kadar aşırı harcamayla yiyecek Zeki’ye ben ne diyeyim?

Sürekli “bal tutan” bir gümrük sorumlusu olarak, bizim parmağımızı yalamak bile aklımızdan geçmez... demiyeyim ama... Hani yanılıp ta böyle bir şey içimizden geçse, imanımız titrer... Buna rağmen meyletsek, bu kez de cesaret edemeyiz... Cesaret etsek, o zamanda elimize, yüzümüze bulaştırır başaramayız, rezil oluruz...

Bu yüzden Zeki’nin bu pek derin, manidar ve okkalı sorusunun karşısında zorlandım, altında kaldım, yanıt veremedim... Öyle sustum kaldım... Gecikmeli de olsa, bari şimdi yanıtlayayım:

Okuyucu af buyursun, sözüm sayfadan dışarı.

“Eşeğe: hadi bir gerdan kır,” demişler, o da çifte (zitik) atmış...” Kendinde devrimi gerçekleştirdiğine inanan Zeki’nin ki de o... Zeki’nin kendinde gerçekleştirdiği “işkembe devriminde...” açtığı özel mutfağında, sofrası hizmetini, bu işler için özel seçildikleri besbelli arkadaşlar yapıyorlardı. Bir emek örgütü olan PKK’de inanılmaz, alçakça ve iğrenç bir durumdu bu.

O günlerde Zeki’nin genel sorumluluğu altında olan genel güçler sabahları mırtoxe (yağda kavrulmuş un) öğle ve akşamları da mercimek bulmakta zorlanıyorlardı. Fuat arkadaşın genel fırında gırıkleri küçülterek idare yoluna gittiği Zap’ta, arkadaşlar çoğu günler nefislerini yavan ekmekle körleme imkanını bulmakta bile zorlanıyorlardı.

Aynı yıl, söz konusu Zap ziyaretimden kısa bir süre sonra Abbas arkadaş benim düzenlememi Metina’dan, Çîyayê Sipî’ye yaptı. O süreçte “Zap Cumhuriyetinin” foyasını meydana çıkaran Başkan Apo, Zeki’yi Önderlik sahasına çekti. Zap’tan Önderlik sahasına giderken, Suriye’ye geçiş hattında, Çîyayê Sipî’de bu kez Zeki benim konuğum oldu. Yanında Fuat arkadaşta vardı. Zeki, Çîyayê Sipî’de beni karşısında görünce, boynuma sarılarak ağladı...

Zulmedilerek elinden her şeyi alınmış, masum ve mağdur biri havalarında, eski bir silah arkadaşı olarak bana sığınan Zeki'nin, omzumun üzerinde, genzini çekerek, içinde bastırmakta zorlandığı hıçkırık hırıltıları, hala kulaklarımdadır... Meğer güdümenlerde ağlarmış... Eee, eden bulur, inleyen ölmüş...

Eline geçirdiği örgüt yetkisine dayanarak, temel güdülerinin sınırsız doyumunu kendinde gerçekleştirdiği "devrim" olarak gören ve gösteren Zeki, yetki elinden alınınca çaresiz ve acınacak kadar zavallı biri olmuştu.

Bizim her zaman olduğu gibi Çîyayê Sipî'de de yine sade ama candan, kuru fasulye-pilavımız ve yanında kuru soğanımız, üzerine de odun ateşinde demlenmiş tavşankanı çayımız vardı. Konuklarımıza bunları sundum. Yemek sırasında ve sonrasında, haleti ruhiyesi yerinde olmadığı için, Zeki'ye: "aşgelek, senin şu kendinde gerçekleştirdiğin devrim hangi aşamada, ne alemde?" diye sormadım.

Bu yeme içme, sofrası bunca uzamasından, anlatılanların neredeyse bunlarla sınırlı kalmasından dolayı, okuyucuyu afakanlar basmış olabilir... Eğer öyleyse, bunda ne var ki... Örgütlü egemenler tarafından kışkırtılmış temel güdülerinin, egemen zihniyetin ileri versiyonlarıncı bile artık kabullenilmediği, yağmacı-sünepe doyumunu, özgürlük hareketimize "sosyal reform (!)" olarak dayatan Ferhat (Osman), Kongra Gel Birinci Kongre platformunda: "aç aslan olmaktansa, tok çakal olmayı" yeğlediğini ilan etti...

İşte okuyucu: Cins bilinçli kadının ön gördüğü özgür yaşam ve özgür ilişki için, örgütlü egemenlerce kışkırtılmış temel güdülerin denetim altına alınması ve toplumsal yaşamın ve mücadelenin, Kadın İdeolojisinin esaslarına göre yeniden düzenlenmesi için verilen, özgürlük mücadelemizin kongre kürsüsünde Ferhat, düşkün meşrebini böyle sergiledi...

Abbas arkadaşta Komata'da o gün, önüne koyduğum sincap çevirmelerini yemektense, Komata'daki öteki bütün arkadaşlarla birlikte aç kalmayı yeğledi... Tok çakal olanlarla komünalci devrimcilerin farkı bu!

ÖZEL İŞ İLKESİ

Abbas arkadaşın her koşulda titizlikle uyguladığı birde “özel iş” ilkesi vardı. İnsanın toplumsallaşmasının ve toplumsal yaşamın temellerinden biri olan bu ilkeye göre: cinsiyeti, yaşı, toplumsal konumu, düzeyi ne olursa olsun; eli ayağı tuttuğu, sağlıklı olduğu sürece herkes kendi özel işlerini kendisi yapmalıydı.

özel işlerini bana asla yaptırmadığı gibi, başka bir arkadaşla yaptırdığını da görmediğim Abbas arkadaş, özel işlerini kendisi yapardı.

2002 de Xinerede bir gün (yanında görevli değildim) beni çağırttı. Karargahtaki mangasına gittiğimde Abbas arkadaş mütevazı bir şilteyle battaniyenin arasında, yerinden kalkamayacak kadar bitkin halde yatıyordu. Bana, büyük bir sıkıntı ve mahcubiyet içinde:

“Gürcan arkadaş, yarın mutlaka katılmam gereken çok önemli bir toplantım var. Yürüyüş boyunca aldığı yol tozundan ve üst üste attığım terden giyilecek halleri kalmadı. Yıkayacak gücüm yok, şunları bir suya vurabilirmisin... ” diyerek, yanındaki şalı ile gömleğini gösterdi.

Abbas arkadaşın yanında, örgütsel çalışmaların gündelik işlerinde yardımcı olmak ve güvenliğini sağlamakla görevli bir grup arkadaş vardı. Abbas arkadaş istese, arkadaşlar bu vb. özel işlerini de hiç sorunsuz yaparlardı. Fakat bu durum o arkadaşların özgür gelişimini ketter, onların kişiliğini yıpratırdı... Böyle bir durum Apocu yaşam ve mücadele amaçlarımızla ilkesel düzeyde çelişen bir durumdu. Abbas arkadaş bu nedenle beni çağırtmıştı. Abbas arkadaşın yedek takımında yoktu. İstese lojistikten hemen yeni bir takım elbise getirilirdi fakat giydiği takımın hala kullanım değeri vardı. Bende, zaten partimizin olan şalı ve gömleği yıkayıp astım.

ABBAS ARKADAŞ İLE KOMATA’DA ÇOCUK ÇOCUĞA

Hırır’da öne doğru eğimli büyük kaya kovuğu karargahında Abbas arkadaş, yanan ateşin başında parkesi omzunda, sırtını kayaya verip, oturmuş... Kah katlanmış dizinin kah uzanmış baldırının üzerinde durmadan yazıyor, ben de biraz ötesinde ona tütün sarıyor; arada bir çay

yapıyor; feri geçtikçe ateşi odunla besliyordum. Bazen de çevreyi şöyle bir kolaçan ederek, kendime geziyordum. Böyle bir defasında çevreyi öylesine kolaçan ederken hemen üzerimizde ki yalçın kayalıklarda dikilmiş merakla bizi, Komata sakinlerimizi izleyen bir geyik gördüm. Geyik ayaklarını ne vermiş, bütün Komata'ya tepeden bakarak, "kim bunlar, dertleri ne" diye anlamaya çalışıyordu sanki. Geyiği orada böyle görüverince, hemen Abbas arkadaşın yanına koştum, önünde hafifçe eğilerek, kısık bir sesle:

"Heval Abbas," diye seslendim.

Dalıp gittiği çalışmasından başını bir an kaldıran heval Abbas, benim sesimden daha kısık bir sesle, neredeyse fısıltıyla:

"Ne var?" dedi.

Bu kez ben de ona:

"Gel bak, üstümüzdeki kayalıkta bir geyik var," diye fısıldadım...

Söylediklerimi duyunca hemen elindeki kalemini, kağıtlarını yerine bırakıp, ayağa kalkan Abbas arkadaş, daha kısık bir fısıltıyla:

"Hani nerede, göster bana," dedi. Sessizce peşimden gelirken de:

"Ben hayatımda hiç geyik görmedim, gidip bakalım," diye fısıldarken, tatlı bir heyecan ve muzip bir sevgi yüklüydü sesi...

O halde kolundan tutup:

"Gel, gel" diye fısıldayarak, biraz daha açığa çektim onu ve orada, bir elimim ayasını diz kapağıma kapatıp, dayayarak öne doğru hafifçe eğildim ve:

"İşte bak, orada" diye fısıldarken, öteki elimin işaret parmağıyla kayalıktaki geyiği gösterdim.

O anda, ellerinin ayalarını dizlerine kapatıp, benimle aynı hizaya kadar iyice eğilmiş olan Abbas arkadaş, gösterdiğim yerde geyiği görünce, burada yazıyla ifadesi imkansız fakat tamamen çocuksu ve çok tatlı sesler, önlemler çıkararak, benimle ocuk oldu orada...

Ve Abbas arkadaşla ikimiz, Komata'da ocuk çocuğa, bir süre o geyiği izledik... Abbas arkadaşın çocukluğu çok hoş, çok tatlıydı. Bir de şurada biz bize konuşuyoruz: onu "yazılı açıklama yapmaya" zorlayacak biçimde gündem

yapmamak kaydıyla söylüyorum: Abbas arkadaş bence, bugün de çocuklarla çocuk olmaya, her an hazır ve buna özelemlidir... Zaten Apo'cular, yaşlanmaz... ve egemen dünyaya karşı uslanmaz çocukturlar...

Komata'da sürekli yanı başında olduğum Abbas arkadaşın, ancak birkaç kez ama o da birim anlık zaman kesitleri içinde, kendi başına "boş" kaldığını (ben eminim Abbas arkadaş bu anlarında da düşünüyor, bir şeyler tasarlıyor ve zihnen çalışıyordu) anımsıyorum.

Bu anlarında Abbas arkadaş... Yok! Bundan sonrasını, ancak Abbas arkadaş bu konuda yazılı bir açıklama yaparak, üzerime geliverdiğinde, bana arka çıkacağına dair söz verirken söylerim...

(...) (...)

Okuyucunun ilgisi, cesareti ve kararlılığı, insanı duygulandırıyor tabii... Tamam yeterlidir... Evet bu anlarında Abbas arkadaş tamamen dinğin, çevresinde kimselerin olmadığından emin olarak (heyhat! Ama ben oradayım...) cebinden aynasını, tıraşını çıkarır, kudretten kınalı sakalını, bıyıklarını tıraş düzenleyerek, kendisine bakardı. Benim gördüğüm ve bildiğim kadarıyla ve eğer denilebilirse, Abbas arkadaşın yaşamındaki tek ve bütün "lüksü" buydu... İnsanın, özellikle dağ koşullarında doğal, olağan ve zorunlu olan bu "kendine bakım"ını, Abbas arkadaş böyle tamamen kendi başına olduğu anlarda yaparken: Agit arkadaş, bu gibi toparlamaları, bazen birimize bir şeyler söylerken, aynı anda cebinden çıkardığı tıraşıyla yapıverirdi.

Ne bileyim işte, insanın aklına geliverince dikkatini çekiyor.

Partimizin Üçüncü Kongre'sine hazırlık çalışmalarının merkezi olan Abbas arkadaşın karargahı, sürekli bireysel görüşme ve toplantı yoğunluğu içindeydi. Abbas arkadaş ile bireysel görüşme ve toplantı için gelenler arasında kimler yoktu ki...

1985 yılının dut zamanından yaprak dökümü, hazan zamanına kadar, Komata'da gördüğüm herkesin adlarını da buraya kaydediyorum.

**KOMATA ZAMANINDA KOMATA MEKANINDA OLAN
KADIN ARKADAŞLAR:**

Dr. Cihan -Lamia Baksi arkadaş
Havva -Hanım Yaverkaya arkadaş
Ruken -Selcan Çiçek arkadaş
Komando Ayşe -Bircan Şemsiye Yıldız arkadaş
Rojîn -Aygül Aliekber arkadaş
Cahide -Necla Çelik arkadaş
Saime Aşkın... arkadaş
Saadet -Rahime Kahraman arkadaş
Azime -Mihriban Sarı arkadaş
Zeynep.... arkadaş
Bahar... arkadaş
Feride ... arkadaş
Aysel... arkadaş
Elif (Tatar)... arkadaş
Zelal... arkadaş
Asya... arkadaş

**KOMATA ZAMANINDA KOMATA MEKANINDA OLAN
ERKEK ARKADAŞLAR:**

Abbas -Duran Kalkan arkadaş
Ağit- Mahsum Korkmaz arkadaş
Erdal -Mustafa Yöndem arkadaş
Bedran -Mehmet Sevgat arkadaş
Şiyar -Kazım Kulu arkadaş
Gözlüklü Ali-Abdullah Ekinci arkadaş
Kaymakam Xalit... arkadaş
Ahmet Rapo-Abdolvahap Korkmaz arkadaş
Xılıxıla Kemal -Veli Tayhan arkadaş
Propagandacı Kemal -Veysi Güzel arkadaş
Pılın (Kıçî) -Abdullah Mazgal arkadaş
Haşim- Nuri Aslan arkadaş
Cemal Zedayî arkadaş
Sabri- Mehmet Emin Aslan arkadaş
Sadun- İsmet Doğru arkadaş
Mahmut Afarof arkadaş
Sert Zeki arkadaş

Kerim arkadaş
Arap Aziz arkadaş
Zeydin arkadaş
Zeynel arkadaş
Ferit Arkadaş
Aslan arkadaş
Karker arkadaş
Kıvırcık Hasan arkadaş
Sadık arkadaş
Şoreş arkadaş
Ziver arkadaş
Şexmus... arkadaş
Ferhan... arkadaş
Adil arkadaş
Delil arkadaş
Dr. Baran (Müslüm Durgun) arkadaş
Dişsiz Mahmut - Harun (Şeyhmus Yiğit) arkadaş
Ape Mamo Kazo
Agitê Gamêş milis

Daha sonra farklı zamanlarda ve farklı mekanlarda o zaman burada olupta özgürlük mücadelesine ihanet eden kişilerin isimleri:

Zehra -Meral Kızır
Fatma -Kesire Yıldırım
Botan -Nizamettin Taş
Metin -Şahin Baliç
Selim Hoca -Selahattin Çelik
Ebubekir -Halil Ataç
Zeki -Şemdin Sakık
Kör Cemal-Halil Kaya
Sarı Baran -Cangir Hazır
Terzi Cemal-Ali Ömürçan
Celal -Şırnak
Veli- (Mardin)

Kanî Sêvê ve Hıror'da Abbas arkadaşın bu arkadaşlarla yaptığı ikili görüşmelerin ve toplantılarının içeriğine ilişkin okuyucuya hiçbir şey söyleyemeyeceğim gibi, bu görüşme

ve toplantıların geliş-gidişleri sırasında da, farklı ve kayda değer bir olay da anımsamıyorum. Görüşme ve toplantılar hep gözümün önünde olsa da, benim tamamen dışımda olan durumlardı. Zaten ben de bu durumlara henüz kapalıyım. Şimdiki aklım olsaydı her şeye kulak kabartır, gözümü dört açardım, gördüğüm, duyduğum her şeyi de sana anlatırdım... Amma ve lakin o zamanlar toyduk işte...

Söz konusu görüşme ve toplantılara ilişkin aklımda kalan tek şey bunların her birinin diğerinden daha uzun olduğu ve bunların hepsinde Abbas arkadaşın uzun uzun konuştuğudur...

Abbas arkadaş ile ikili görüşmelerden ya da toplantılardan çıkan bazı arkadaşların mangalarına dönerlerken derin bir nefes aldıktan sonra uzun bir:

“Mirati, huf...” çektiklerini anımsıyorum...

Okuyucu, Abbas arkadaşın bu yanını buraya eleştiri maksadıyla naksettiğimi sanmamalıdır. Ma, çünkü asıl ve hala “miratilik” olan biziz. Ve bu yüzden bize ne kadar anlatılsa-konuşulsa azdır...

Abbas arkadaşın görüşme çağrılarını ve notlarını ilgili arkadaşlara iletmek için gece-gündüz dolaştığım Komata’da ne zaman nereye gitsem çok ateşli, hummalı bir tartışmayla karşılaşıyordum.

Komata’da, gündüz yaz mangaları holiklerinde, gece geç saatlere, bazen sabahlara kadar yakılan ateş başlarında yaygın ve yoğun bir tartışma hakimdi.

Abbas arkadaş bir gün bana:

“Gürcan arkadaş, bizim işlerimiz yoğun, seninle ilgilenemiyoruz, ihmal ediyoruz seni. Böyle gelişemezsin tabii. Bu iyi değil. Ne yapalım, bari Cemal arkadaşın eğitimlerine katıl,” diyerek, beni eğitime yolladı.

Cemal Zedayî arkadaş, Komata’da açılan yaz devresinde eğitim veriyordu. Sabah belli saatlerde eğitime katılmaya başladım. Bir süre devam ettiğim bu eğitim ortamında da, neredeyse kıran kırana tartışma yapılıyordu.

Komata’da yapılan bütün bu tartışmaların sistemli gündemi, esası neydi? Bunu somut olarak ifade edemem. Fakat mangalarda ve eğitim ortamında, kulağıma dolan ve bugün de hala belleğimde olan ülkeler ve kavramları söylersem, söz konusu hummalı tartışmaların ana

temasına, konularına ilişkin bir görüş edinebilirsin: Sovyetler Birliği, Vietnam, Küba, Çin; sosyalizm, ulusal kurtuluş; kızıl ordu, kızıl siyasi iktidar, kurtarılmış alanlar, uzun süreli halk savaşı...

Tabii bütün bunlar, Kürdistan ve Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi ekseninde ifade ediliyordu. Irak-Türkiye sınırı üzerindeki Komata'da yürütülen, bütün bu hummalı tartışmaların dönüp-dolaşıp geldiği yer, hemen önümüzde uzanıp-giden kuzeyde, Botan'ın derinliklerin de geliştirilip, oradan bütün Kürdistan'a taşırılacak bir gerilla gücünün (ordunun), nasıl oluşturulacağı, silahlı mücadelenin nasıl geliştirilip derinleştirileceği sorunuordu.

ABBAS ARKADAŞIN YÜKÜ

Çok sabırlı olmakla birlikte, Abbas arkadaş bir yerden sonra yer yer daralarak kırabiliyordu. Söz konusu meselelerde haklılık payı neredeyse her zaman olsa da, bu durum böyleydi. İster beşeri yetmezlik ve zaaftan, ister doğanın azizliği olarak nesnel nedenlerden kaynaklansın; olumsuzlukları asla kabul etmeyen Abbas arkadaşın eleştiri dozu yüksek ve üslubu sertti. Abbas arkadaşın bu ilkesel yönelimini, kurumsal olarak kavrayıp karşılamayan; bireysel algılayanlar kırılır, gücenir, incinirlerdi...

Önderlikte zaten Abbas arkadaş, 1995 sürecinde yaptığı cihaz görüşmesinde "o üslubunu düzeltmen gerekir" demişti.

Benim görebildiğim kadarıyla Abbas arkadaş, önderliğin bu talimatına konu olan bu yanını, Önderliğin esaretinden sonra sorumlulukları inanılmaz derecede artınca aştı...

Fakat Abbas arkadaş, Komata'da ya da daha sonraki yıllarda beni hiç incitmedi, hiç kırmadı. Özellikle Komata'da, bana yaklaşımı her zaman müşvik ve nüktedandı... O yaşlarda bireysel olarak ihtiyacım olan özel ilgiyi, sevgiyi istese de bana gösteremezdi... Savaşın gerçekleri her zaman ve her koşulda soğuk ve mattır... Resmi olmak zorundaydı... Fakat ben Abbas arkadaşın bu resmiyetinin ardındaki sevgisini hep hissetmekten öte, her zaman gördüm. Bu yalnızca Komata zamanına özgü bir durum değildi. Bugün de böyledir.

Yükü gerçekten ağır olan Abbas arkadaşın, yoğun çalışmaların stresinden, zaman zaman kulunçları tutulur. Böylesi durumlarda eğer oralardaysam beni çağdırır. Gider masaj yaparım ona, iyi gelir. Komata zamanından beri, bildiğim kadarıyla Abbas arkadaşın her şeye rağmen tek şikayeti budur. İşaret parmaklarımızı içe katlayıp, bükerek, tersiyle tahtalara vuralım... Ve “ilgili meleğin kulağına kurşun!” diyelim...

Partimizin olağanüstü kesintisiz çalışma temposu içinde, Abbas arkadaş bir gün fena halde üşüterek, hasta düştü. Hırır'daydık. Halsizdi, çok kötü ve kuru kuru öksürüyordu.

Hemen bir koşu gidip Dr. Cihan (Lamia Baksi) arkadaşı çağırdım. O da yanına Ruken arkadaşını alarak geldi. Xalil Hoca ile bir iki arkadaşta orada yanımızdaydı. Dr. Cihan arkadaş Abbas arkadaşın muayenesini bitirdikten sonra ona:

“Üşütmüşsünüz, size bir iğne yapalım,” diyerek, şırıngasını hazırlamaya girişti.

Aynı anda iğne olmak için yere uzanarak kendini hazırlamaya girişen Abbas arkadaş Cihan arkadaş:

“Yatmanıza gerek yok. İğnenizi ayakta yapacağım,” dedi.

Cihan arkadaşın bu sözlerine çok şaşırın Abbas arkadaş doğrulup, toparlanmaya çalışırken:

“Nasıl yani? Olur mu öyle şey? Ben insana ayakta iğne yapıldığını ne gördüm, ne de duydum... Çiçek yada kızamık aşısı değil ki bu” diye şaşkanlığını belirtmişti.

Dr. Cihan arkadaşın iğnesini ayakta yapacağını söylemesi, Abbas arkadaş olduğı gibi bize de çok tuhaf gelmiş, buna biz de çok şaşırmıştık. Fakat Abbas arkadaş kaygılandırıp aksilendiren bu tuhaf durum nedense bize pek gülünç geldiğinden, biz de hep birden bu duruma gülüvererek, gülüşmüştük...

Abbas arkadaşın kaygılı aksilenmesine de, bizim muzır gülüşmemize de aldırmayan Dr. Cihan arkadaş ona iğnesini ayakta yaptı. Abbas arkadaşın da haklı olarak belirttiğı gibi bu “görülmemiş, duyulmamış” şey, Komata'da duyulunca hızla gündem oldu. Ortamda herkes Dr. Cihan arkadaşın cesaret ve becerisini takdir ederek onu övüyor... Abbas

arkadaşın ilk kez yaşadığı, kendilerinin de ilk kez duydukları “ayakta iğne olma” vakasını hicvediyorlardı.

KOMATA ZAMANININ PKK DOKTORU SAĞALTICI MELEĞİMİZ DR. CİHAN ARKADAŞ

Ayakta olduğu iğneden sonra Abbas arkadaş iyileşti. Aynı günlerde bu kez ben hastalandım. Ağzımın içi çiriş çanğı gibiydi. Hiçbir şeyin tadı-tuzu yoktu. Ateşin başında bile titremekten birbirine vuran dişlerim takırdıyordu... Ateşe sokuluyor neredeyse içine giriyordum... Üzerimdeki elbise sıcaktan göynüyor, neredeyse yanıyor fakat ateş tenime kar etmiyordu, kötüydüm.

Sağaltıcı meleğimiz Dr. Cihan arkadaş bu kez de benim için geldi. Ateşin başında beni öyle tortop titrerken görünce: “Sıtma olmuşsun, üzülme geçecek,” dedi.

Hemen kinin verdi. Bir de soğuk suya girmemi istedi. Bunu bana başka biri söyleseydi, o zamanki düz mantığımla yanlış anlar, fena halde alınır:

“Kıza bak! Ben ateşin başında donuyorum, o bana “soğuk suya gir” diyor, deli mi ne?” diye aksilenirdim.

Fakat bunu Cihan arkadaş söylüyorsa, demek ki bu doğru, iyi ve gerekliydi. Sanırım bu Komata’da Cihan arkadaş tanıyan bütün arkadaşlar ve bölgedeki halk için de böyleydi.

DR. CİHAN (LAMİA BAKSİ) ARKADAŞ
And olsun sana! İçimizdeki erkeği öldürerek yaşatacağiz
seni!

“İyileşinceye dek bir süre arkadaşlardan ayrı tutacağız seni,” dedi Cihan arkadaş.

Arkadaşlar arazide uygun bir yere yerleştirdiler beni. Ben orada, leyleğin yuvadan attığı yavru gibi büzülüp, buruşmuş halde beklerken, ertesi gün Ruken arkadaşı da yanıma getirdiler. O da kolları göğsünde çapraz bağlı, ellerini koltuk altlarına sıkıştırmış, omuzları kulaklarına yapışmış tortop haldeydi. Cihan arkadaş ikimize:

“Sıtma olduğumuz için iyileşinceye kadar karantinada kalacağımızı; bizimle kendisinin ilgileneceğini” söyledi. Mutfakta bizim için özel hazırlattığı yemeklerimizi bize kendisi getirdi. Kininlerimizi düzenli verdi. Karantina boyunca bizimle candan ilgilendi. Şefkatli ve çok sevgiliydi.

Toplumsal-kültürel genleriyle yapısal olarak insanlık aşığı olan Dr. Cihan arkadaş, arkadaşların yanı sıra bölgede bütün halkımızın ve KDP peşmergelerinin sağlık sorunlarını da çözüyordu.

Halktan ve peşmergelerden hasta olanlar muayene ve tedavi için Dr. Cihan arkadaşla geldikleri gibi, acil durumlarda ve belirli günlerde Cihan arkadaş bölgede tedavi ve sağlık kontrollerine çıkıyordu.

Kuzeyde Botan’da partimize milislik yaparken deşifre olan Agitê Gamêş’a düşman yönelince, oda eşi ve çocuklarıyla Komata’ya yanımıza gelmişti. Dr. Cihan arkadaş da bu ailenin kaldığı evde düzenlenen bir odada konumlanarak, bölgenin doktor yüzü görmemiş köklü ve müzmin sağlık sorunlarıyla mücadele etti.

Sağaltıcı meleğimizin yanında yardımcı olarak bir başka meleğimiz Rojîn (Aygül Aliekber) arkadaş vardı. Rojîn arkadaş yetenekli ve becerikli bir hemşire olarak çalışıyordu. Halkımızın bu Ninhursakları (dağ tanrıçaları), bölgenin bütün hastalarına şifa dağıttılar. Özellikle kimselere diyemedikleri özgün kadın hastalıklarını lanetli bir yazgı olarak kabullenip sürünen kadınların ve bir de çocukların dert ortakları ve sevgilileri oldular.

Halkımız Dr. Cihan arkadaşla “PKK doktoru” diyordu. O süreçte bölgede partimizi en fazla tanıtan Dr. Cihan

arkadaş oldu. Dr. Cihan arkadaşına bölge dışından Zaxo'dan, Süleymaniye ve Hewler'den hastalar geliyordu.

Saddam güçleriyle çatışmalarda yaralanan peşmergelerde Dr. Cihan arkadaşına getiriliyorlardı.

Yoksul halkımız ta İskandinavya'dan, İsveç'ten gelerek dertlerine derman olan bu sevgili kızının iyilikleri karşısında ne yapacağını bilemiyor, hizmetlerinin karşılığında çam sakızı çoban armağanı hediyeler getirip, üzerine atarak bir tür aynı ödeme yapıyordu. O da bunları kampa, arkadaşlara yolluyordu.

Komata zamanının PKK doktoru, sağaltıcı meleğimiz sade, dürüst, rahat, dobra ve çok sevgiliydi. Egemen dünyada, sistemde herkesin peşinden koştuğu fakat çok az kimsenin elde edebildiği, İsveç'te doktor olmanın sağladığı dünya nimetlerini konforunu, lüksünü, forsunu bir çırpıda tepip, elinin tersiyle iterek, Avrupa'nın rehabilitasyon cenderesinin çelik zırhını delerek özgürlük hareketimizin en zorlu, en çetin döneminde ülke sahasında mücadeleye atılan Dr. Cihan (Lamia Baksi) arkadaşı kendi içimizdeki tehlikeye karşı koruyamadık...

Komata zamanının PKK doktoru, sağaltıcı meleğimiz en verimli çağında, içimizdeki alçaklığın kurbanı oldu... Suçlu falancaydı diyerek, işin içinden çıkmaya çalışmak ucuz değil, kelepirci bir yaklaşım olur! Dr. Cihan arkadaş, dörtlü çeteciliğin baş elemanı Kör Cemal tarafından, kendinde gerçekleşen erkek egemen zihniyetin kadına sahip olma güdüsünden kaynaklı komplosuyla katledildi. Suçlu yalnızca bu düşkün zihniyetin sefil tetikçisimidir?

Hayır! Suçlu biziz... Hepimiziz! Ona kıyan içimizdeki egemenlik olgusudur! Bu olgunun tarihsel olarak kişiliğinde, ruhunda yuvalandığı erkek cinsin içindeki örgütlü yada potansiyel erkekliktir! Öyleyse ancak içimizdeki bu erkeği öldürerek, tarihsel anlamda temize çıkıp, kadın karşısında beraat edebilirsek, Cihan arkadaşına karşı işlediğimiz parça suçun vebalinden de kurtuluruz...

ROJİN ARKADAŞIN PASTALARI

Rojîn arkadaşı Dr. Cihan arkadaşın yardımcısı olarak onunla birlikte bütün bölgede koştururken anımsıyorum. Halkımızın sevgili hemşiresi, şefkatli hasta bakıcısıydı.

Belleğim beni yanıltmıyorsa o sonbahar sonunda, düzenlemesi sağlık nedenleriyle ülke dışına Avrupa'ya olmuştu. Komata'daki bu kısa birlikteliğimizden sonra Rojîn arkadaşı bir daha ancak 1998 yılında, Başkan Apo'nun "Demokrasi kahramanlarımız" olarak nitelediği Barış Gruplarımızın ikincisi içinde Türkiye'ye geldiğinde TV'de gördüm. Ve görür görmez hemen tanıdım. Ma, unutmuyum?! Komata'nın o büyülü ortamındaki kısacık birlikteliğimizde, Rojîn arkadaşın genzime, tat alma duyuma sinmiş çok tatlı, çok leziz bir anısı vardır bende... O yaz ve sonbahar boyunca Komata'nın ortasından geçen Xabur suyunun kıyısında Dr. Cihan arkadaş ile birlikte enfes pastalar yapmışlardı bize. Komata'da olağan yaşam ölçülerine kıyasla olanaklarımız son derece sınırlı ve kıt. Rojîn ve Dr. Cihan arkadaşlar bizim "yoktan var eden perilerimiz olarak, Komata'nın o kıtlık koşullarında, Habur suyunun serin suları kıyısında gastronomi mucizeleri yaratıyorlardı.

Dr. Cihan arkadaş ile birlikte yaptıkları o enfes pastaları kendi elleriyle bize dağıtırken, Rojîn arkadaşın:

"Bu pastaları düzen pastanelerinde bile bulamazsınız..." dediğini anımsıyorum. Gerçi benim düzen pastanelerinde bilinen nedenlerden dolayı hiç pasta yemişliğim olmadı. Fakat bundan benim pasta konusunda ağzımın tadını bilemediğim sonucunu çıkarırsan fena halde yanıltmış, faka basmış olursun...

Bu meyanda benim ülkemizin dört parçasından, Avrupa'dan, Kafkasya'dan, Rusya'dan, Kazakistan'dan, Kanada'dan ve Avustralya'dan Medya Savunma alanlarımıza gelen arkadaşların ve yurtseverlerimizin getirdikleri envai çeşit pasta, börek-çörek, kek ve kömbeleri tatmışlığım ve bu yoldan kapsamlı bir damak tadı edinmişliğim vardır.

Görüldüğü gibi, sen yalnızca içinde yaşamak zorunda kaldığın düzen ortamındaki pastanelerin pastalarını tadabilirken, ben neredeyse bütün dünyanın pastalarını tatmış oluyorum... Bu nedenle, pasta söz konusu

olduğunda, ben ağzımın tadını bilirim. Ve sen, Komata'da, Habur suyunun kıyısında, özgür perilerimizin yoktan var ederek yarattıkları mucizevi pastaları tadmak bir yana, düşlerinde bile göremezsın...

Dahası, gündüz gözüne dolandırılıp, ayaküstü çarpılıncaya kadar bir süre bulunduğum gümrük sorumluluğu görevim boyunca, öteki pek çok gastronomi çeşnisinin yanı sıra bu çeşnide de damak tadımın bir hayli geliştiğini belirtebilirim. Ma, napım, kendisi istemese de böylesi yerlerde insana bir biçimde yediyorlar mîratê...

Gizemli Ortadoğu'muzun küflü, güherçileli loş kilerlerinde, bütün tavanı post modern sanat erbabının derin ilgisine mazhar, örümcek ağlarıyla örülü kurum ve is bağlamış tandırliklarında (hiçbir krema da, karemela da, bunların tadı olmadığı gibi, hiçbir kabartma tozu da buraların tozu kadar kabartıp şişiremez...) Ortadoğu'muzun en ücra ve en izbe yerlerine kapatılarak, zorla karılaştırılmış kadınların, özgür perilik zamanlarından kalma becerileriyle hazırlanmış o enfes şeyleri, doğrudan Alibabalar tarafından değilse bile onların mallarını gümrükten geçiren kırk haramilerinin gümrükte verdikleri molalarda azık çıkınlarını çimenlerin ortasına açıp sererek:

"Keremke heval!" dediklerinde:

Bunu kim, neden ve nasıl reddedebilir?

Bu konu bu kadarla kapanmaz. Bundan daha önemli ve tehlikeli olan şudur ki:

Kürt'ü çek vur, öldür! Ama onun davetini, sofrasını red etme! Amed'de bir evden, Zagroslarda bir gerilla mangasına kadar bütün Kürt komlarında, gerekçeniz ne olursa olsun böyle bir red, büyük ve tehlikeli bir gaflettir!

Diyelim ki herhangi bir Kürt komunda size yapılan sofrada davetini nasıl olduysa: "size afiyet olsun, ben yedim, aç değilim" diyerek kazara geri çevirdiniz... Ve yine diyelim ki sofrada ve davet sahibi de (rastlantı bu ya) Siverekli çıktı... Eee, böyle bir durumda, parti sana kolaylık versin... Önceden verilmiş sadakan bile olsa beyhude... Çünkü orada o bol isotlu enfes Urfa tavayı, artık her nedense yemeye yanaşmayan "bir lokma alsana" ısrarlarına direnen, her kimse sonunda o tavanın tersini kafasına yer! Çünkü bu

direnış bir Kürde yapılabilecek en ağır hakaretlerden biridir. Zehir midir, bir lokma alsan ölür müsün mîratê...

Oysa modernist “uygar” dünyada durum tam tersidir. Sofra sahibi direnir, dışarıdakiler bir şeyler koparmak için sofraya akıl almaz yol-yöntem ve araçlarla, hamle üstüne hamle yaparlar. Buna karşı Kürt sofrası “duvarsız ve sınırsız bir kardeş sofrasıdır...” Kürdün sofrası bir komünal yani ortakçı sofradır. Tarihten bugüne miras kalan ortakçı ve paylaşımcı bir sofradır...

Sahi sevgili Kürdistan’ımızda bu neden böyledir? Ortadoğu’muzun öteki halkları örneğin Arap’lar, Türkmenler, Acemler, Türkler böyle değildirler... Örneğin Türkmenlerde sofraya davet mutlak olmakla birlikte üsteleme, red etme durumundaysa davet edileni tavayla, kepçeyle mağdur etme durumları olmaz. Kürtlerin bu kararlı davranışının kökeninde ne olabilir? Bazıları halkımızın bu hassasiyetini, üzerindeki feodal sınıf kültürünün etkisine verip, “bu feodal bir davranış ve tutumdur...” diyorlar. Hiç ilgisi yok! Çünkü sınıf zihniyetinin hiçbir versiyonu böylesine karşılıksız, sınırsız ve ısrarlı paylaşımı, vermeyi öngörmez! Paylaşmak, vermek, sınıf zihniyetinin mülkiyetçi, egemen doğasına aykırıdır.

Kürdün sofrasındaki lokmasını paylaşmak için insan olmak, her koşulda yeterli temel nedendir. Örgütlü sınıf mensubu egemenlerin sofralarına ancak o sofrayı hazırlayan hizmetçi-uşak olarak yaşanabilir... Ve o sofraya sofrasıyla kan bağı ve ortak çıkarları olan sınıf mensupları oturabilir... Potansiyel egemenlerin pek çoğu sofrayı kurmadan önce çevreyi kolağan ederler... Yakınlarda birileri varsa onların gitmesini beklerler. Olmadı bir bahaneyle onları sepetleyip sofrayı öyle kurarlar. Hatta bazıları vardır ki sofranın üzerine gelen bir konuğa “buyur” bile demezler. Başlarını ters yana çevirip yemeye devam eden böylelerinin avurtlarının gölgesi duvara düşer... Böylesi durumlarda duvara öylesine bir bakıldığında, duvardaki bu gölgenin, gün boyu şirdeninde, kırkbayırında biriktirdiğini, işkembesinden çekerek yeniden öğüten, golik-düve vb. bir çift tırnaklı yavrusuna ait olduğu sanılır.

Oysa Kürdün sofrası herkese açıktır. İster gökten zembille inmiş bir tanrı misafiri, ister yoldan geçen bir

yolcu; hangi cinsten, hangi yaştan, hangi sınıftan, kim ve ne olursanız olun, sofraya sahibi Kürdün görüş alanı içindeyseniz eğer, düşman bile olsanız o sofrada mutlaka sizin de yeriniz vardır. Çünkü ta ilk cennet tasvirlerinden beri, Kürt kültüründe yaşamın sürdürülmesi, hayatta kalınabilmesi için asgari gereksinimlerin bulunduğu sofraya, bütün Kom üyelerine olduğu gibi, Kom üyelerinden daha fazla dışarıdan gelen ayrıcalıksız herkese açıktır. Çünkü kadın eksenli Kürt ahlakında yaşama hakkı hiçbir gerekçeyle yadsınamaz nitelikte kutsal bir temel haktır. Dışarıdan, yoldan gelen yabancılar-konuklar bu nedenle konumları gereği, (aç, susuz, yoğun vb. olduklarından.) Kürt sofrasında Kom (aile) üyelerinden daha önceliklidirler. Kürdün kendisine yedi kat yabancıya olan sofraya ısrarının nedeni budur.

Halkımızın bu kararlı davranış ve tutumunun çok ama çok köklü, egemen tarihin kaydetmediği ve örgütlü egemenlerin tamamen bilinçli olarak üzerini kapatıp unutturduğu zamanlardan süzülüp gelen, onun toplumsal kültürel genlerinden kaynaklanan köklü bir paylaşımcı ortakçı ahlakının-kültürünün temel yaşam ilkelerinden biri olduğu açıktır! Bu aynı zamanda, kadın eksenli doğal toplum koşullarında, dışarıdan gelen yabancıyı sınavarak onun dost mu düşman mı olduğunu anlama yöntemidir. Yabancı-konuk bu sofradan bir lokma aldığı anda, o artık oradakilere hiçbir kötülük düşünemez, yapamaz. Çünkü ta evvelden beri Kürt kültüründe, Kürt ahlakında bir lokmada olsa ekmeği yenilenin baldırına saldırılmaz. Çünkü insanların sofrayı paylaşmaları, onların doğrudan yaşamı paylaşarak, yaşamda ortaklaşmalarıdır. Neyse, derin konular... Pastalara geri dönersek:

Lezzet ve gelenek gerçekliklerine boyun eğerek tattığım yaş, kuru, tatlı, tuzlu; kuru üzüm, cevizli pastaların; çeteneli çöreklerin; kıymalı, peynirli, ıspanaklı, daha bilmem neli su böreklerinin haddi hesabı yoktur...

Gümrük görevim boyunca, benim taamım, bu tür bir taamdır! Değilse böylesi sıralı işlerde bizde bile zaman zaman görüldüğü gibi egemen tıknama değildir, olamazda!

Sanırım bu konuyu fazla uzattık... Söz aramızda, bizde bu konuda ısrar, düşkünlük olarak algılanır... İyisini biz

ağzımızı silip bu riskli alandan hızla manevra yaparak tekrar başa, Komata'ya Habur suyu kıyısına dönelim:

Rojîn arkadaşın 1985 yazının Komata zamanında, Komata mekanının ortasından geçen Habur suyunun serin suları kıyısında, Dr. Cihan arkadaş ile yaptıkları pastaları bize kendi elleriyle sunarken dediği gibi: gerçektende bunca zengin deneyimlerime ve bunca gelişmiş damak tadıma rağmen hiçbir yerin pastasında o pastanın tadını bulabilmiş değilim... Ve zaten biliyorum, asla bulamam da... Çünkü o yaz Komata'da, Habur suyunun kenarında yediğimiz pastalara o tadı, lezzeti veren 1985 yılının Komata zamanı, o zamanın Komata mekanı ve o zaman ve o mekanda, kaynağa dönüş yolunda birlikte olduğumuz o güzel ruhlu Apocu arkadaşlardı elbette...

O nedenledir ki: gönül, ne pasta ister ne pastane... Gönül anmak, anımsamak, mümkünse söyleşerek yeniden yaşamak ister... Pasta da pastahane de bahane...

Fakat ben yine de buradan Rojîn arkadaşla seslenmekten kendimi alamayaca ğım:

"Rojîn arkadaş, tıpkı o zamanın Komata'sında Habur suyunun kıyısında olduğu gibi, sağaltıcı meleşimiz Dr. Cihan arkadaş artık aramızda olmasa da, onun yarattığı mücadele zemininde, kimliğini, cins bilincini edinme yolunda olan genç Cihanlarımızdan Lamialarımızdan birini yanına alıp: şöyle bol cevizli, bir tepsi pasta yapsan da; pastaneye gitme imkanı olmayan çocuklara dağıtsan ne iyi olur... İnan bana Rojîn arkadaş çocuklar senin verdiği pastalarını yerlerken, ben de tıpkı Komata'da Habur kıyısındaki o pastaları yeniden yemiş gibi olurum..."

KOMANDO AYŞE ARKADAŞ

Komata günlerinde arkadaşların örgütsel, politik gündemlerinin dışında gündelik gündemlerinde en çok konuştukları konu Ayşe (Bircan Şemsiye Yıldız) arkadaşın Roboskî-Zevyan eyleminde gösterdiği başarı ve gözü kara yiğitlikti.

Biz Komata'ya gelmeden kısa bir süre önce arkadaşlar düşmanın sınır üzerinde kalıcı-yerleşik olarak tuttuğu

Roboskî-Zevyan tepesine eylem yaparak, bu tepeyi kaldırmışlardı.

Bu eylemin saldırı kolunda yer alan Ayşe arkadaş, çatışma sırasında gerçekleştirdiği saldırıyla, gafil avladığı düşmanın bir mevzisini tek başına düşürmüş ve mevzideki MG-3 silahını kaldırmıştı.

Ayşe arkadaşın Roboskî-Zevyan eyleminde gösterdiği bu gözü kara yiğitlik, kadını yaşamın her alanında hizmet kölesi, mücadelede, savaştaysa baş “belası” olarak gören bizdeki egemen zihniyeti fena halde sarsmıştı... Komata’da

anlattım herkese. Rahat uyu dünyalar güzeli. Tıpkı Komata zamanında olduğu gibi, bu günde yarattığın fırtınayla harlanıyor, yüreklerde tutuşan özgürlük ateşi!

Halkımızın evlatlarından oluşan gerilla benzer durumlarda tıpkı halkımızın yaptığı gibi, bütün bu tartışmalar sırasında Ayşe arkadaşına bir unvan vererek, ona “Komando Ayşe” demiş, ondan sonra Ayşe arkadaş hep “Komando Ayşe” olarak anılır olmuştur. Biz Komata’ya geldiğimizde ona herkes “Komando Ayşe” diyordu.

Ayşe arkadaşın yiğitliği üzerine yapılan gündelik konuşmaların birinde, Ayşe arkadaş ile düzende aynı okulda (üniversitede) okuyan Botan (Nizamettin Taş) onun yurtsever-devrimci öğrenci hareketi içinde, faşistlere karşı korkusuz bir eylemci olduğunu; Ayşe arkadaşın eylemlerde faşistlere karşı elinde bir zincirle dövüştüğünü, bir ucunu bileğine dolayarak, avucunda sımsıkı tuttuğu zincirini başının üzerinde sloganlar eşliğinde savurarak, hızlandırıp, indirdiğinde darbeyi yiyenlerin düştüğünü, ötekilerin de çil yavrusu gibi dağılıp, kaçtığını anlatmıştı.

Komata’da güz süreciydi. Agit arkadaşın komutasında bir grupla mahiyetini şimdi anımsayamadığım bir göreve gittik. Görev grubumuzda Komando Ayşe arkadaş da vardı. Aramızdaki tek kadındı. Gruptan Mahmut Afarof arkadaş, Şoreş’i, Celal Şırnak’ı anımsıyorum. Görev için Komata’dan içeri, Habur suyunun ötesine geçmemiz gerekiyordu. Suyun kıyısına gelince, suyu geçerken ıslanmaması için başımızın üstünde tutmak için hepimiz ayakkabılarımızı, çoraplarımızı çıkarırken Agit arkadaş, yan tarafta aynı hazırlıkları yapmakta olan Ayşe arkadaş için:

-Komando nasıl geçecek? Dedi.

Bizde (Ortadoğu’da) bilinçaltımıza da bilinç üstümüze de yerleşmiş garip bir inanç vardır. Bu inanca göre: “büyük işleri iri insanlar yaparlar (!)”

Örgütlü egemen erkeğin, yaratıcı kadın karşısında kapıldığı derin aşağılık kompleksinin ürünü bir doğma olsa gerek bu... Çünkü Komando Ayşe arkadaş, öyle batı merkezli erkek egemen medya tasarımcılarının, Yunan mitolojisinden yarattıkları çam yarması zebellah Zeyna gibi

bir tip değildi. Tam tersine, Komando Ayşe arkadaş fizik olarak, hani şöyle giyinip kuşansa “çıtı pıtı” denecek kadar kısa boylu, ufak-tefek biriydi. Buna karşın Komata zamanının zeytin gözlü, esmer güzeli bütün insanlığı kucaklayıp, saracak kadar kocaman ve sımsıcak bir yürek sahibiydi. İşte Komando Ayşe arkadaşın gözü kara yiğitliğinin kaynağı ondaki o silme insanlık sevgisi dolu bu yürekti.

Agit arkadaşın, bizden biraz aşağıda suyu geçmek için hazırlanan Ayşe arkadaş üzerine sorduğu “Komando nasıl geçecek sorusunun” bir nedeni baharda yanına yaklaşılmaması mümkün olmayan Habur suyunun güzünde derin ve yeğin olmasıydı. Fakat bundan daha önemli olan bir başka neden, Komando Ayşe arkadaşın her koşulda kendi işini kendisinin yapma özelliği idi. Hiçbir zaman hiç kimseden yardım kabul etmeme inatıydı.

O gün orada Agit arkadaş da dahil hiç kimse Ayşe arkadaş yardım, destek önerisinde bulunma cesaretini gösteremezdi.

Hazırlıklarını tamamlayan Ayşe arkadaş suya girdi. Biz Agit arkadaşın talimatıyla suyun iki yanında uygun noktaları tutmuş, olumsuz bir durumda müdahale için komandoyu izliyorduk. Habur suyu bu... Komando olsan nafiye, kar etmez... Alıp götürmese de sürükler zalim su. Ayşe arkadaş suyun ortalarına ulaştığında çenesine kadar battı. Başının üzerine kaldırdığı silahını, ayakkabısını tutmakta zorlandı ve bir yerde ayakları yerden kesilip ya da tökezleyince tamamen suya bata çıka sürüklenmeye başladı. Kendisine yardım için suya giren arkadaşlara:

-Yaklaşmayın istemiyorum, kendim çıkarım! Diye seslenirken, öfkesiyle birlikte suları da püskürtüyordu.

Ayşe arkadaş kimse yaklaşmadı. Biraz sürüklenen Komando tamamen ıslanmış halde fakat kendi başına çıktı kıyıya. Agit arkadaş bu kez:

-Hepimiz ıslandık, bir ateş yakalım da kurunalım. Dedi.

Agit arkadaş eğer: “Ayşe arkadaş çok ıslandı, ateş yakalım da kurunsun” deseydi Komando bunu kesinlikle reddeder, öyle sıırıslıkla ıslanmış halde yola devam etmesine hiç kimse ve hiçbir şey engel olamazdı. Orada hemen bir ateş yaktık, hep birlikte kurunduk.

O günlerde Abbas arkadaşın bir çağrısını iletmek üzere mangalarına gittiğimde Delil arkadaş beni bir kenara çekerek, komanda Ayşe arkadaşına vermem için elime bir not tutuşturdu:

“Bunu Ayşe arkadaşına ver, kimseye de bir şey söyleme” dedi.

Komata’da resmiyet dahilinde ki işler, çalışmalar dışında kimse kendi başına gezip-dolaşamazdı. Bunun bir yolunu bulan biri de kadın arkadaşların kampına resmi bir gerekçesi olmadan giremezdi. Fakat bu benim için “görevimin niteliğinden dolayı” geçerli değildi. Ben Abbas arkadaşın kuryesi, postası olarak bütün Komata’yı dolaşıp, herkesi gördüğüm gibi bir işim olmadığında da kadın arkadaşların kampı da dahil, istediğim yere gidip, istediğim herkesi görebiliyordum.

O zamanlar henüz hiçbirini anlayıp, bilemediğim partimizin yaşam ve mücadele ilkelerini, ölçülerini uygulayabilecek durumda değildim. Parti-örgüt yaşamını, parti-birey ilişkilerini, parti içinde bireyler arası ilişkileri bu temelde kadın-erkek gerçekliğini bilmiyor, anlamıyordum. Militan bireyin partiden gizli, hiçbir şeyinin olamayacağını, tek sırrın düşmana karşı örgüt sırrı olabileceğini bilip-anlayacak yaş ve deney sahibi değildim.

O büyüleyici Komata günlerinde bana göre herkes ve her şey doğru, iyi ve güzeldi... Bütün Komata’yı ve Komata’lıları çok seviyor ve çok sayıyordum.

Delil ve özellikle Komando Ayşe arkadaşlar benden ne isteseler ikiletmeden hemen yapardım. Akif arkadaş da elime tutuşturduğu bir kağıt parçasını Komando Ayşe arkadaşına iletmemi istiyordu. Yapardım tabii, bundan kolay ne vardı... Akif arkadaşın “kimseye bir şey söyleme” diye tembihleyerek elime tutuşturduğu notu Ayşe arkadaşına ilettim. Bundan da o gün bugündür kimseye söz etmedim. İlk burada sana söylüyorum.

Aradan iki yıl geçti. Komata zamanının o, insanı geliştirip, yücelten, yürek ferahlatıcı aydınlığından; kaynağını kendimizde gerçekleştirmiş tarihsel (potansiyel) egemenlik olgusundan alan, bu olgudan türeyen çeteciliğin, egemen olduğu o lanetli karanlık yıllara sivrildiğimizde... 1987 güzünde Gabar’da ana birliktaydım. Bir görev için

gittikleri Bestlerden dönen ana birlik komutanımız Metin (Şahin Baliç) ile Eruh gücü komutanı Zeki (Şemdin Sakık) bize: “Komando Ayşe ile Delil arkadaşları infaz ettiklerini söylediler...”

Gerekçe yine bir nottu. Biri diğerine bir not yollamıştı. İkisinin böylesine çete tarzından infazlarını öğrenince, hemen onların Komata’daki notlaşmalarını anımsadım. Acı, hüznün, korku, öfke ve yılgınlık yüklü karmakarışık duygular içinde; öylece suskun, çaresiz kalakaldım...

Komata’da örgüt ve mücadele yaşamımızın ilkelerini, ölçülerini bilebilseydim de o gün Delil arkadaşın Ayşe arkadaşına vermem için elime sıkıştırdığı notu, Ayşe arkadaşına değil de Abbas arkadaşına götürseydim; Abbas arkadaş sorunu Komata zamanının yöntemleriyle çözüme kavuşturur, ilkeler söz konusu olduğunda tavizsiz olan ideolojik duruşu, tavrı ile her iki arkadaşını eleştirir, gerektiğinde izahat raporu ve özeleştiri tutumunu ister ancak arkadaşlara asla kıymaz, kıyamazdı.

Partimiz Ayşe ile Delil arkadaşları, daha sonra dörtlü çetenin-pratikleri gün yüzüne çıktığında, itibarlarını iade ederek, her iki yoldaşı da şehit ilan etti.

KAYMAKAM XALİT ARKADAŞ

Okuyucuya daha önce belirttiğim kişisel gerekçelerimden dolayı Komata’nın tamamen ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri konular ve sorunlarla yüklü gündeminden kopuk olduğumdan olsa gerek; Komata zamanından belleğimdeki kalan anılar çoğunlukla birbirinden kopuk, parçalı karelerden ibarettir.

İşte belleğimdeki bu parçalı karelerden birinde Kaymakam Xalit arkadaş görünüyor:

Bizde (Ortadoğu’da) erkek cins, özellikle temizliğin “imanın yarısı” olarak ilan edildiği güneye doğru indikçe aman, aman pek pasaklıdır. Hele o malum özel evde bir anası; anasının gözetiminde kısmeti açılıp da taliplisi çıktığında, nasıl olsa gideceği öteki özel evdeki ömür boyu hizmet köleliğinin stajını sürdüren bir kız kardeşi; imamdan, papazdan, hahamdan ya da belediyeden tescilli, derbeder bir hizmet kölesi, yani sebebi hayatı, bir tanesi yoksa...

Böylelerinin bakımsızlıktan, kirden, pasaktan gözleri ışıldar, dişleri parlar...

Bizde (Ortadoğu'da) erkek öksüz, bekar ya da dul olduğunda yazıık... Tamamen bakımsızdır. Kendine karşı çaresiz olur. Yaşam karşısında sınıfta kalır. Yırtığını, söküğünü dikemez; on beş günde bir olsun başını eğmeye yıkayamaz.

Bizde (Ortadoğu'da) erkek: kendine bakmayı düşünemeyecek kadar akılsız(!) olmakla birlikte; her nasılsa beslenme, barınma, örtünme vb. gibi en temel yaşam gereksinimlerinden kaynaklanan kendi gündelik iş ve ödevlerini hemen yanı başındaki karşı cinsin üzerine yıkıverecek kadar akıllı ve pek zekidir(!)

Aklın dumura uğradığı yerde o, kendini beğenmiş bir tiyinetin sahibidir... Kadınsan eğer hele bakalım hizmet etme de gör... Analitik zeka ve pazu bahsinde dikiş tutturamayarak, kendilerinde gerçekleşmiş potansiyel egemenlik olgusunu örgütleyemeyenler biçare öyle ortalarda dolaşıp dururlar...

Bizde (Ortadoğu'da) insan, erkek, Ortadoğulu ve bir de gerilla olunca... Şimdi eğri oturup, doğru konuşalım:

Ben bizde bazı erkek arkadaşların koyunlarında kendilerini semirmekten, şimdilerde Kayseri ve Kasımpaşa ekollerıyla palazlanarak, robdöşambra merak salan, helal kazanç sahibi (!) Anadolu Sırtlanlarının daha önce eşrafken geceleri yatarken giydikleri, fitilli-kalın çizgili pijama düğmeleri iriliğine erişmiş çetelerini koyunlarından, koltuk altlarından çıkarıp, avuç içlerinde birbirlerine göstererek "kimin çetesi daha eke..." diye yarıştırdıktan sonra; türlerinin en huzurlu, en uzun ömürlü yaşamını sürmekte olan, dünyanın bu en bahtiyar elit çetelerini, ihtimamla geri kotluk altlarındaki yerlerine koyduklarına tanık olmuşumdur. Hadi neyse isim vermeyeyim, ne de olsa hemcinsiz. Bu da benden, bu arkadaşlara bir cins dayanışması olsun, ne önemi var erkek değil miyiz?

İşte Kaymakam Xalit arkadaş, Komata'nın o dağ koşullarında, her biri birer su perisi olan kadın arkadaşlarla yarışan, cinsimizin yüz akı, seçkin örneğiydi. Aahh, ah! Zalim zaman... Siz şimdi bakmayın böyle olduğuna. Komata zamanında onun, laciverdi-siyah saçları, yoğurt karası

bakımlı kaytan bıyıkları vardı. Komata'da erkek arkadaşlar arasında Şiyar arkadaş gibi köse, ya da benim gibi bıyıkları terlememiş olanlar dışında sakal bırakmayan belki de tek arkadaşıtı.

Kaymakam Xalit arkadaş ne yapar eder, günlük sinekkaydı tıraşını olur; tertemiz ve düzenli, iki dirhem bir çekirdek (pek şık ve pek titiz) giyinirdi. Komata'da onun bir şalının ütüsü, bir de gömleğinin kolası eksikti. O kadarı kadı kızında da olurdu.

Ben iki cinse de inkarcı yaklaşmıyorum:

Biz erkekler her zaman ve her yerde (genellikle) olduğu gibi 1985 yılının Komata mekanında da pek pasaklı ve savruk durumdaydık.

Üçümüz, beşimiz bir noktada bir araya geldiğimizde oraya daha önceden doğanın verdiği düzen, tertip ve denge birden bozulup, alt-üst oluyor; orası artık tam bir ibibik ya da porsuk yuvası haline geliyordu.

Kaymakam Xalit arkadaşın kendisi de, kaldığı mangada asla öyle değildi. Hani derler ya: "Aslan yattığı yerden belli olur..." Biraz erkeksice olsa da, işte Kaymakam Xalit arkadaşın bu konudaki gerçekliği, ancak böylesine veciz bir sözle tanımlanabilir.

Bizde (Ortadoğu'da), beş bin yıldır burnundan kıl aldırmayan erkeğin, alıngan hassasiyetini dikkate alarak; kadın cinsinde de bizim gibi küflüler olduğunu vurgulayalım ki, alınganlarımız bir parça rahatlasın "oh..." desinler. Fakat kadın cinsindeki bu istisnalar elbette ki bu konuda Kaymakam Xalit arkadaşın eline su bile dökemezler. Hiç mubalaasız söylemek gerekirse: Komata zamanında Kaymakam Xalit arkadaş sürgücünden (sofra bezinden) su içilecek kadar temiz ve titiz bir arkadaşıtı, o bugün de öyledir.

APÊ MAMO KAZO

Komata'da o zamanlar en az ellisinde olan bir de Mamo Kazo vardı. Avucunun içi gibi bildiği bütün arazide, o yaşına rağmen gruplarımızın öncüsü kuryesi olarak yorulmak nedir bilmeden dolaşarak hepimize taş çıkartırdı.

İşte bu Apê Mamo Kazo'yu, Komata'da bir gün melun bir at teperek, onu tam şakağından nalladı. Onu olaydan hemen sonra yerde yarı baygın halde yatarken gördüm. Başından fışkıran kan yüzünün bir tarafını kızıla kesip, çenesinden aşağı boynuna, oradan da koynuna akmıştı. Yüzü gibi omzunun bir tarafı da kan içinde kalmıştı.

Abbas arkadaş:

"Koş Cihan arkadaş! çağır!" der demez, karargahtan kadın arkadaşların mangalarına dek, korku ve heyecan içinde hiç durmadan koşarak bir solukta gitmişim. Apê Mamo Kazo'nun durumu ölümcül denecek kadar ağırdı.

Dr. Cihan arkadaş aceleyle yetişti. Mamo Kazo'nun yarasını pansuman etti ve başını çepeçevre saran bembeyaz bir bezle sardı. Artık iyice pörsümüş, güneş yanığı buruşuk, esmer yüzüyle tuhaf bir tezat teşkil eden bu beyaz bez kuşağı, ona çok hoş bir görünüm kazandırmıştı...

Dr. Cihan arkadaş Mamo Kazo ile günlerce özel olarak ilgilendi. İlk birkaç gün adeta başında nöbet tuttu. Ancak bu ilgi ve bakımla ölümden dönen Apê Mamo Kazo yeniden toparlanıp, ayağa kalktı, yine gruplarımızın önüne geçti.

Mamo Kazo'nun düzenlemesi Hakkari alanına giden Kaymakam Xalit arkadaşın grubuna yapılmıştı. Biz bu çalışmayı yaparken, Xalit (Kaymakam) arkadaş, grup olarak Hakkari'de yürüttükleri çalışmalar sırasında, Mamo Kazo'ya ilişkin bir anısını anlattı. Biz de Kaymakam Xalit arkadaşın bu anısını olduğu gibi okuyucuya aktarmayı uygun bulduk anlatmasaydık okuyucuya haksızlık olurdu:

"Mamo Kazo elli yaşlarında, orta boylu, kurudiri, esmer, çalışkan ve çok samimi biriydi. Grup içinde yürüttüğümüz eğitim çalışmalarında kafasına ağırlar giriyor, resmiyetin her türlü biçimi onun başına vuruyordu... Eğitim ve resmiyet söz konusu olduğunda Apê Mamo Kazo pek daralıyor, aciz kalıyordu. Bu kusurlarının dışında o gerçek bir militandı.

Hakkari bölgesinde dolaşüyor köylerde, zomlarda halka ajitasyon-propaganda yapıyorduk. Apê Mamo Kazo Çukurca'nın şimdi anımsayamadığım bir köyündendi.

Grup sorumlusu olarak ben, Mamo Kazo'yu bölgede öne çıkarırsak, yürüttüğümüz ajitasyon-propaganda

Çalışmalarımızın halk üzerinde daha etkili ve sonuç alıcı olacağını düşündüm. Ve bunu uyguladım. Nitekim düşündüğüm gibi oldu. Biraz uzatmakla birlikte, halk üzerinde Ap Mamo Kazo'nun konuşmaları bizimkinden çok daha etkili ve sonuç alıcı oluyordu. Bir gün şimdi ismini anımsayamadığım bir köye girdik. Köyde dolaşırken, bir evde on, on beş kadar kadını bir arada bulduk. Bu alanda, özellikle kadınlar için zor bulunur bir "kitlesellikti" bu. Hemen fırsatı değerlendirip, bu kadın kitesine ajitasyon-propaganda yapmaya karar verdik."

Ajitatr ve propagandistimiz Ap Mamo Kazo, odada toplu halde oturmakta olan kadınların tam karşısına oturdu. Kapı tarafındaki yanına ben, öte yanına da Xebat arkadaş iliştik. Bu koşullarda Ap Mamo Kazo konuşmaya başladı. Yre dilinde oldukça etkili bir üslubu vardı. Her şey, iynin de ötesinde tek sözcükle alaydı. Ap Mamo Kazo o etkili üslubuyla konuştukça açıldı, açıldıkça konuştu ve bir yerde öyle bir coştu ki; eh, inancın olsun biz bile etkilendik... Karşımızdaki dinleyici kadın kitesinin de büyük etki altında kalarak, içten içe coştukları görülüyordu. Hepsi pr dikkat kesilmiş can kulağıyla Ap Mamo Kazo'yu dinliyordu.

Her şeyin böyle yolunda gittiği, benim memnuniyetten apık alıp, içimden "er heval er! Lexın Ap Mamo Kazo lexın!" diyesim geldiği zirvesel bir anda, bir yerde sözü fedakarlığa getiren Ap Mamo Kazo:

"Halk olarak top yekn bir fedakarlık sürecinden geçtiğimizi, bu dönemde her alanda fedakarlığın esas olduğunu" kendisine özgü, yalın ve etkili üslubuyla vurguladıktan sonra, fedakarlık timsali olarak ta kendisini ne sürüp, örnek gösterdi. Aramızda bağdaş kurup oturduğu yerde avuçlarının ayalarını dizlerine bastırıp, yerinden şöyle azıcık kalkıp, kadınlara doğru usulca yekinererek:

"Mesela ben, neredeyse yılı doldu, şeref, namus daha bir kez olsun ukur çözmüş değilim!" dedi.

Ben önce, bu kadar mutaassıp bir kadın (nedense, öyle sanıyordum) kitesinin önünde, kulaklarıma inanamadığımdan, işittiklerimi tam anlayamadım. Bir an şaşırıp, afalladım. Ben Ap Mamo Kazo'nun sözlerinin anlamını, onun bu kendince büyük fedakarlığını algılayıp,

anlamaya çalışırken; aynı anda önümde oturmakta olan dinleyici kadınların durumu gözüme ilişti. Benim kendimce anlayamadığım, daha doğrusu anlamaya yanaşmayıp, anlamak istemediğim Apê Mamo Kazo'nun büyük fedakarlığını, kadınların tümü tamamen ve hemen anlamışlar, ak yazmalı başlarını iki yana sallayıp, ellerini dizlerine vura vura dövünerek:

“Vah! Vaaah, vah!” diye, Apê Mamo Kazo'ya yazıklandıkları acınıyorlardı.

Fedakarlık timsali Apê Mamo Kazo'da, yarattığı etkiden ve aldığı sonuçtan ziyade memnun, munis bir eda içinde, kendisine yazıklandığı, dövünen kadınlara bakıyordu.

O anda beni bir gülme tuttu... Orada makaraları koy versem, top gibi patlayıp, gürleyen kahkahamı bütün köy duyardı...

Başımı, Apê Mamo Kazo'nun arkasına gizleyerek, öte tarafta renk vermeden oturmaya devam eden Xebat arkadaşına kaş-göz işaretiyle:

“Ben dışarı çıkıyorum” diyerek, kendimi hızla dışarı attım. Daha kapının önünde, kefiyemi ısırarak, makaraları koy verdim...

ABBAS ARKADAŞ İLE KOMATA'DAN BOTAN'A

Yaz sonu güz başında, sürdürülmekte olan PKK 3. Kongre hazırlıklarının devamı olarak Komata'dan kuzeye, Botan'a geçiş kararı alındı. Abbas arkadaşın talimatıyla başlayan geçiş hazırlıklarını Erdal arkadaş ile Ebubekir yürüttü.

Kısa hazırlık sürecinde kuzey grubuna uygun görülen bütün arkadaşlar tek tek çağrılarak konuşuldu. Bu görüşmelerde kuzeyin koşulları özetleniyor ve böyle bir göreve hazır olunup, olunmadığı soruluyor, herkesin sağlık durumları, yürüyüp yürüyemeyecekleri öğreniliyordu. Aynı görev için benimle görüşen Abbas arkadaş hazır olduğumu söyledim.

Bu şekilde belirlenen kuzeye geçiş grubumuzda: grup sorumlumuz Abbas arkadaşın yanı sıra, Dr. Cihan, Bahar (Dersim) Azime (Mihriban Sarı), Komando Ayşe, Ruken, Erdal, Haşim, Propagandacı Kemal, Xılxıla Kemal, Zeydin,

Sert Zeki, Kıvırcık Hasan, Piling, Sadık ve Hüseyin arkadaşlar ile Ebubekir ve Veli de vardı.

Daha önce belirttiğim gibi, Komata zamanında partimizin olanakları o kadar sınırlı, o kadar kıt ki, gerillaydık fakat bazılarımızın hala bir silahı yoktu. Silahı olanlarımızın da mermi-cephane sorunu vardı.

Kuzeye geçiyorduk, buna rağmen grubumuzdan Zeydin ve Hüseyin arkadaşlar silahsızdılar. Bana da gerillaya katılışımdan yaklaşık bir yıl sonra, Komata'dan Botan'a giderken portatif bir Bisiving verildi. Bu benim ilk silahım oldu.

Güneyin geleneksel giysisi şallarımız rengarenkti. Şalımız bir renk, gömleğimiz ayrı renkti. Hepimizin yeleği yoktu. Çok azımızın bir parkesi ve kefiyesi vardı. Benim parkem de kefiyem de yoktu. En rahat ve en donanımlı yanımız ayaklarımızdı. Hepimize birer çift sıfır kilometre mekap verilmişti. Hep hareket halinde olan, yürüyen bir savaşçı olarak ayakkabı çok önemliydi.

Erzak olarak, şekerimiz, çayımız, peynirimiz ve kuru ekmeğimiz vardı. Bunların yanı sıra: pusu ya da operasyon durumlarında, hızlı ve aşırı hareket sonucu uğranılan güç kaybında kullanmak için Dr. Cihan arkadaşın herkese eşit miktarda dağıtırken, bana göz kırıp "hepsini birden yeme, idareli kullan" diye uyararak, gizliden iki kat verdiği kırmızı siyah benekli ambalajlarında, yandan bükmeli çikolatalarımız vardı ki, bunlardan bütün arkadaşlarda bir cep, bende iki cep dolusuydu. Sanırım bunlar Dr. Cihan arkadaşın tedavi ettiği hastalarının getirdiği hediyelerdendi. Komata'dan-Botan'a doğru yola çıktık.

Sınırı geçişte Gurî adında bir köylü yurtsever bize kuryelik yaptı. Gurî'nin öncülüğünde sınırı geçip, Tanîna Sîndî'ya kadar gittik. Arkadaşlar buradan öteye yolu bildiklerini söylediler. Gurî geri döndü.

Tanîna Sîndî'den Kela Mêmê eteğine kadar yürüdük, burada Hedriş köyü yakınında mola verdik.

Kamplarda ve molalarda kadın ve erkek arkadaşlar yakın ama ayrı noktalarda konumlanıyorduk. Burada verdiğimiz molada da kadın arkadaşlar küçük bir sırtın ötesinde kalıyorlardı. Daha önce grubun hazırlık sürecinde Erdal arkadaş yol boyunca uyulması zorunlu kuralları bir bir

sıralamış; izinsiz banyo yapılamayacağını, molalarda en fazla başımızı ve ayaklarımızı yıkayabileceğimizi özellikle vurgulamış, hatta “gerillanın ayakları otomobilin tekerlekleri gibidir. Tekerlere iyi bakılmazsa otomobil, ayaklara iyi bakılmazsa gerilla zorlanıp, tekler. Ayağını temiz ve bakımlı tutan gerilla rahat ve uzun yürür,” demişti. Mola yerinde gün boyu kaldık. Akşam üzeri Erdal arkadaş bana:

“Git kadın arkadaşları çağır, hareket edeceğiz,” dedi. Ben de kadın arkadaşlar ile aramızdaki küçük sırtı tırmandım ve sırtın üzerinden başlayarak birkaç kez:

“Heval müsaade var mı” diyerek, yürüdüm. Ne “buyur” diyen ne de dur bekle diyen oldu. Ses-seda yoktu. Baktım silahları, çantaları orada, kendileri yok. Bir an kaygılandım, bu kaygı içinde ilerledim. Her yer sık meşe ormanıydı. Meşe dallarını ellerimle önümden çekerek ilerlerken, birden arkadaşlarla karşı karşıya geldim. Hepsi bir suyun kenarında, belden yukarıları çıplak halde temizlik yapıyorlardı. Ben arkadaşları bu halde görüverince çok büyük bir utanç ve şaşkınlık içinde hemen başımı önüme eğdim, bir an öylece orada kaldım. Gömleğini göğsüne kapatarak, üzerime yürüyen Ayşe arkadaş:

“Dikilip durma orada öyle, arkana dön, kuralısız!” diye bağırdı.

Öteki arkadaşlar engel olmasalardı, Ayşe arkadaş kesinlikle bir güzel pataklardı beni orada. Ben o utanç ve şaşkınlık içinde arkamı döndüm ve o halde:

“Erdal arkadaş sizi çağırıyor, gidiyoruz,” diyerek oradan koşa koşa noktaya geldim. Nuktada Erdal arkadaşla soluk soluğa:

“Geliyorlar,” dedim.

Kadın arkadaşlar geldiler. Ayşe arkadaşın suratından düşen bin parçaydı. Her an üzerimde hissettiğim zeytin gözlerinden öfke fışkırıyordu. Ben çok kötü olmuş, iyice perişanlaşmıştım.

Bu durumu gören Dr. Cihan ile Ruken arkadaşlar beni yanlarına çağırdılar. Dr. Cihan arkadaş:

“Ortada bir sorun yok, rahat ol. Ayşe arkadaşla aldırma, biz onunla konuşuruz, senin bir kabahatin yok ki, hata bizde” dedi. Özellikle Dr. Cihan arkadaşın bu anlayışlı

yaklaşımı, kapalı bir toplumdan gelen biri olarak beni kırılmalara kadar götürecek bir sarsıntıdan kurtardı. Sana sıkıcı gelse de ben tekrar tekrar vurgulama gereği duyuyorum: Dr. Cihan arkadaş gerçekten çok farklı, çok anlayışlı ve çok sevgiliydi. Dr. Cihan arkadaş ile Ruken arkadaş kendisiyle konuşmuş olmalılardı ki, yolda Komando Ayşe arkadaşta artık bana hiçbir şey olmamış gibi davrandı.

O gece sabaha kadar Kela Memê'ye tırmandık. Ancak tanyeri ağarırken ulaştığımız zirvede mola verdik. Abbas arkadaş:

"Bir çay içelim iyi olur," dedi.

Ben bir çay yaptım. Kela Memê'nin zirvesinde güneşin doğuşunu teneye kutularındaki çaylarımızı yudumlayarak izledik. Bir süre sonra nöbetçi dışında hepimiz bir yere uzanarak, uyuduk.

KELA MEMÊ'NİN ZİRVESİNDE UNUTULDUM

Ben mola noktamızın tam ortasında yükselen bir kaya kütlesinin üzerine çıkıp, oraya yüz üstü uzanmıştım. Sırtımda ilk silahım portatif Bisiving'im asılıydı. Onu yatarken bile bırakmak istemiyordum. Aradan ne kadar geçti bilmiyorum, sırtımın ısınmasıyla uyandım. Kalktım, üzerinde uyuduğum kayadan aşağıya çevreme baktım, hiç kimse yok. Herkes gitmiş, ben orada Kela Memê'nin tepesinde bir başıma kalmışım. Uykulu mahmur gözlerimle araziye defalarca taradım. Bulunduğum yerden her yer görünüyor, fakat hiçbir yerde arkadaşlar görünmüyordu. Araziyi bilmiyordum. Bildiğim hiçbir yer ve ilişki yoktu. Çevremde ufkun dört bir yanında görünen tek şey dağlar, dağlar, dağlardı. Ne yapayım, nereye gideyim? Çaresizlikten kaygı ve biraz da korkudan daraldım, epeyce bir içlendim, ağlayasım geldi, ağlamaklı oldum... Benzer durumlarda hep olduğu gibi sulanan burnumu elimin tersiyle silip, içime çekmiş olabilirim fakat ağlamadım. Biraz toparlandım, sonra kendi kendime:

"Ben nereye gideceğim, hiçbir yere gitmeyeyim, burada noktada oturayım. Beni unutan nasıl olsa hatırlar, geri gelip, alır. Abbas arkadaş beni burada bırakmaz," dedim.

Noktada kah oturup, kah dolaşarak gözüm hep çevrede beklerken, öğleden sonra geç saatlerde taa aşağıdan, bulunduğum zirveye doğru gelen silahlı iki kişi gördüm. Hemen Bisiving'ime bir gülle takıp, mevzilendim. Zaten toru topu iki güllem vardı. Kişi başına bir gülle.

Gelenler görüş alanıma iyice girince baktım bunlar Xılxıla Kemal ile Kivircık Hasan arkadaşlar. Yattığım mevziden hızla fırladım, sevinçten uçarak, onlara koştum. Beni karşılarında görünce onlar da çok sevindiler. Xılxıla Kemal arkadaş:

"Bizimki de iş değil ama seni unutmuşuz işte Gürcan arkadaş, hadi gidelim" dedi.

Yeni noktada herkes özel ve sıcak bir ilgiyle karşıladı beni. Çobanlardan koyun almış, et kızartmışlar, çay yapmışlar. Bana hemen yemek verdiler. Ben karnımı doyururken Abbas arkadaşın duruma ilişkin sorduğu soruları da yanıtladım: grubun dışında değil tam ortasında bir kayanın üstünde yattığımı izah ettim. Bunun üzerine Abbas arkadaş:

"Bundan sonra molalarda, noktadan ayrılmadan önce sayım alınacak," dedi, öyle de oldu. Her molanın sonunda sayım alındı. Uyuyup kaldığım ve unutulduğum için bir süre Piling'in eğlencesi oldum. Mola sonlarında sayım alınırken, kendi teknilini verdikten hemen sonra kulağıma eğilip "Gürcan da burada..." diye fısıldıyor, bu da beni "deli ediyordu". Baktım olmuyor, sayımlarda ondan uzak durdum.

Zirvesi ve sırtları çıplak, etekleri ormanlık olan Kela Memê'deki ikinci noktamızdan o akşam Gelî Tirşkê vadisine indik. Besta'ya, Piro'ya gidiyorduk. İçimizde araziye bilen, Herekol'un Omyanus köyünden Zeydin arkadaş, yanında Ebubekir ile grubumuzun kuryesiydiler. Hava açık ama ortalık zifiri karanlıktı. O gece gökte ay olmasına rağmen derin ve heybetli Gelî Tirşkê vadisinin içinde göz gözü görmüyordu. Burnumuzun ucunu bile görmeden el yordamıyla ilerlemeye çalışıyorduk. Vadide her yer asi, her yer sarptı. Bütün gece boyu kendimizi nereye vurduysak olmadı. O gece Gelî Tirşkê vadisinde kaybolduk, kuryelerimiz bizi vadiden çıkaramadılar. Abbas arkadaş bu duruma çok kızdı, daraldı. Sabaha karşı geri Kela Mêmê'ye

döndük; gün boyu orada konumlandık. Akşamüzeri kuryelerimiz bizi Hêzil suyu kıyısında bir noktaya götürdüler. Sabah nokta çevresinde arazi keşfinden sonra ateş yaktık. Kahvaltından sonra Xılxıla Kemal arkadaş ile Ebubekir arazide yol hattımızda keşfe çıktılar. Döndüklerinde, “arazide asker gördüklerini, büyük olasılıkla düşmanın da kendilerini görmüş olabileceğini” söylediler. Bu arada, grubumuzdan Veli, Kela Mêmê’de aşırı et yemekten ishal olmuştu. Sık sık kendini açıyor (dışarı çıkıyor) oflayıp, pufluyarak, kıvranıyordu...

Keşif teknilini alan Abbas arkadaş hareketten önce hepimizi topladı ve bize:

“Heval önümüzde düşman var. Tedbirli, dikkatli olmamız gerek: konuşmak, öksürmek, gruptan geride kalmak, kopmak yok,” dedi. Ek olarak Veli’yi de “sen de gayret et heval” diye uyardı. Ardından yürüyüş kolumuzu düzenledi. Önde Haşim arkadaş, ardında Zeydin arkadaş vardı. Sert Zeki, Ebubekir vardı. Yürüyüş kolunu düzenleyen Abbas arkadaş bana:

“Sen benim yanımda olacaksın,” dedi. Hemen önümüzde Erdal arkadaş vardı. Benden sonra kadın arkadaşlar, onların ardında da Xılxıla Kemal, Sadık, Kıvırcık Hasan, Hüseyin vardı. Her olasılığa karşı gruptan kopmalar da yeniden buluşma yeri ve parola belirlendi. Parola “baykuş ötüşüydü”. Bu koşullarda hava kararırken yola koyulduk. Bir süre yürüdük. Bir yerde yürüyüş kolumuzun arkasından “baykuş sesi” geldi. Abbas arkadaş buna yanıt verdi, durduk. İshal olduğu için sık sık ihtiyaç gideren Veli geride kalmış, gruptan kopmuştu. Veli gruba ulaştıktan sonra Abbas arkadaş uyarısını yineledi çok daralmıştı, öfkeyle:

“Böyle olmaz! Çocuk oyuncağı değil, bu heval” dedi kısık sesle, adeta fısıldayarak. Ve ekledi: “Artık düşmanın içindeyiz... Veli arkadaş biraz gayret göster, etrafımız çevrili...” dedi. Hiç unutmam: Abbas arkadaş “etrafımız çevrili” derken sanki düşmanı görmüş gibi kesin bir vurguyla konuşuyordu...

ABBAS ARKADAŞLA PUSUDA

Saat gece 21.00-22.00 sularıydı. Besta'nın Çakçako mıntıkasında küçük bir sırtın altındaydık. Abbas arkadaşın öfke yüklü fısıltılı uyarılarından sonra harekete geçerek önümüzdeki sırtı tırmanmaya başladık. Çakıllarla ve seyrek ağaçlarla örtülü kayalık, topraksız bir sırttı. Yürüyüş kolumuzun ucu sırtın öbür yamacına ulaşip inişe geçmiş, bizde sırtın üzerine ulaşmıştık ki, tam burada yoğun tarama tarrakalarından oluşan müthiş bir çatırtı koptu... Çevremizdeki bütün vadilerde yankılanarak, gecenin içinde büyüyen bu çatırtıyla hemen kendimizi yere atıp sırta kapaklandık. Önümde çoktan mevzilenmiş olan Abbas arkadaş, yattığı yerden karşıyı taramaya başlamıştı. Silah sesleri öylesine yoğun ve ürkütücüydü ki, gecenin karanlığından üzerimize yağmur gibi yağan mermilerin üstümüzden, çevremizden geçerken çıkardıkları keskin, soğuk metal vınlamaları, kayalara çarptıklarında çıkardıkları tınlamaları, namlusundan fırladıkları silahların tarama tarrakalarıyla birlikte; toplumsal yaşamın yaratıldığı Botan'da bu yaşama kastedenlerin egemen ölüm senfonisiydi...

Güneyden gelirken üzerimize yağan Saddam ordusunun havan mermilerinden sonra bu benim ilk doğrudan çatışma-savaş deneyimimdi. Ma, korktum tabii... Savaşın ve ölümün çirkin, soğuk ve çıplak gerçekliğiyle, acımasız dayatmasıyla ilk kez yüz yüze gelmek, izahı zordan da öte, imkansız bir korku yaratıyor insanda... Korktum elbette, baştan sona korkusuzluk var mı? Bilmiyorum... İnsan korkuyor, çünkü korku, insana özgü çok derin ve tuhaf bir duygu...

İlginçtir: o anda yaşadığım korkunun nedeni nihai olarak ölüm korkusu değil, düşmanın eline sağ geçme korkusu oldu ve daha sonraki bütün savaş pratiğim boyunca da bu bende hep böyle kaldı.

İnsanın en büyük korku kaynaklarından biri de yalnızlık olsa gerek... Çünkü Abbas arkadaşın hemen yanı başımda:

“Durumun nasıl, Gürcan arkadaş,” diye soran sesini duyunca... Komata'daki geyiği, yan yana eğilip, çocuk çocuğa gizlice izlerken duyup, tattığım aynı bütünlük ve güven duygusuyla toparlanıverdim. Bu beni rahatlatmıştı. İçimdeki korkunun etkisini tamamen kırdı. Bu rahatlık içinde Abbas arkadaş:

“İyiyim heval,” dedim.

Yanımda düşmanı tarayan Abbas arkadaş aynı anda, her iki taraftan arkadaşlara ulaşmaya çalışarak, grubun durumunu anlayıp, kontrol etmeye çalışıyordu.

Çîyayê Sipî’deki askeri eğitimlerimizde öğrendiğim gibi kollarım ve ayaklarım yanlara açık durumda Abbas arkadaşın yanında yatarken, sırtımdan Bisiving’imi aldım. Hazırlığımı yaparken Abbas arkadaş:

“Sakın ateş etme,” diyerek, bana engel oldu.

Biraz ileride Erdal arkadaş ve ötekiler, yan tarafta kadın arkadaşlar, hepsi mermiyi saymadan sıkıyorlardı düşmana. Benim gülleyi engellemesine hiçbir anlam veremediğim ve kendimce alındığım Abbas arkadaş:

“Hepiniz ateş ediyorsunuz,” dedim.

Abbas arkadaş o can pazarının en çekişmeli, en kritik anında sabırla izah etti bana:

“Senin silahın Bisiving Gürcan arkadaş. Ateş ettiğinde arkasındaki borudan alev (ateş) püskürtür. Bu da düşmana sabit noktamızı gösterir. O zaman burada tutunamayız,” dedi.

Önderlik pratisyenimiz Abbas arkadaş için eğitim her yerde ve her koşulda esastı... Sonraki yıllarda pek çok komutanım oldu. Düşünüyorum da, yıllara yayılan savaş pratiğim içinde bunlardan hangisi benzer durumlarda Abbas arkadaşın sabrını, anlayışını gösterebilirdi bana? Agit arkadaş dışında sanırım hiçbirisi...

Çatışma bütün hızıyla sürüyordu. Bu koşullarda, her iki taraftan arkadaşlarla, grubun toparlanması için diyalogunu sürdüren Abbas arkadaş sonunda, yanındaki Erdal arkadaş:

“Sürünerek çekilin, ben sizi koruyacağım. Aşağı vadide buluşalım,” dedi. Arkamızdaki kadın arkadaşlara da çekilmek için hazırlanmalarını söyledi.

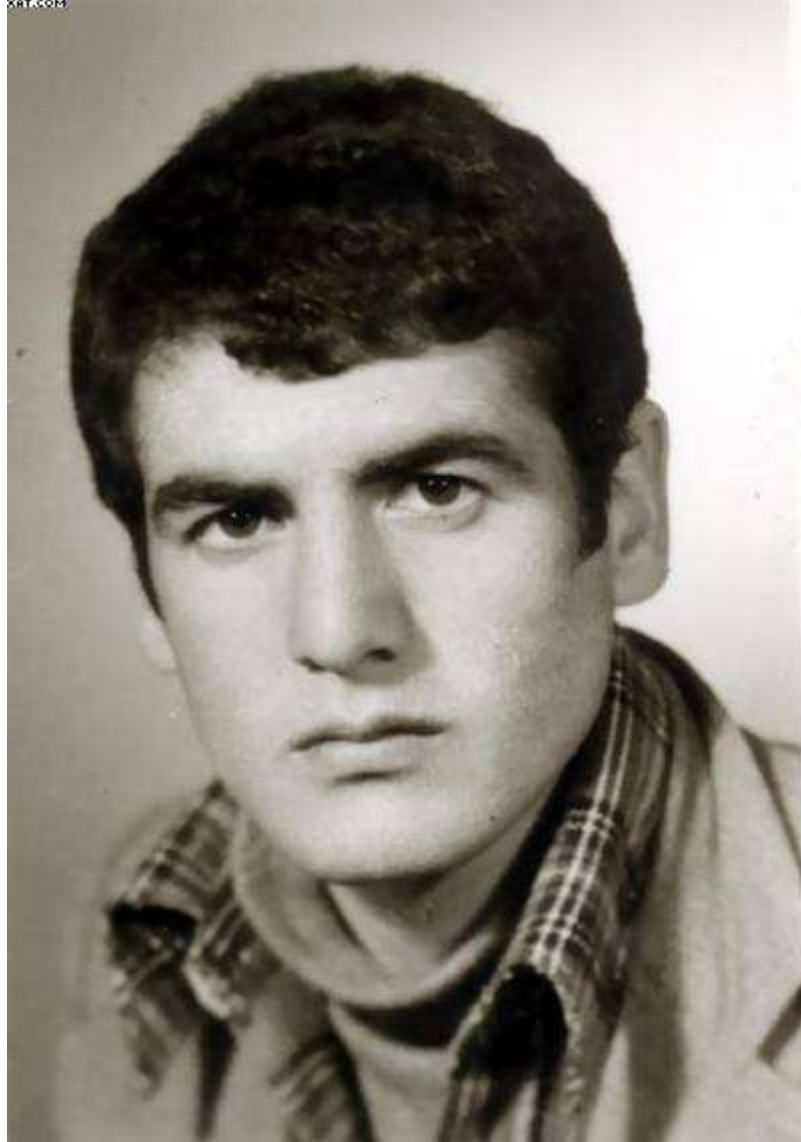
Önümüzdeki arkadaşlar çekilirken Abbas arkadaş onları korudu. Bir süre sonra bana:

“Sakın ayağa kalkma! Dizlerinin üzerine de gelme! Sürünerek beni izle!” dedi.

Abbas arkadaş önde, ben peşinde, bir yere kadar sürünerek çekildik. Daha önce önümüzden çekilen arkadaşlar ileride uygun noktada mevzilenmiş, bizi

koruyorlardı. Bizim peşimizden kadın arkadaşlar, onların ardından da öteki arkadaşlar ulaştılar. Sırtın üzerinde bir yerde Abbas arkadaş bana:

“Yine benim gibi yapacaksın, buradan aşağı yuvarlanacağız, ayağa kalkmak yok!” dedi. Ve önden, aşağı vadiye yuvarlandı, ardından ben de yuvarlandım. Aşağı vadiye indik. Arkadaşlar vadide toplandı. Abbas arkadaş hemen sayım istedi. Yapılan sayımda Haşim arkadaş ile Bahar arkadaşın olmadıkları anlaşıldı.

HAŞİM (NURİ ASLAN) ARKADAŞ

Sen Komata zamanında o gün, küçük grubumuzun önündeydin. Bu gün, şehitleriyle yeniden dirilen halkımızın önündesin!

Yürüyüş kolumuzun öncüsü Haşim arkadaş pusudaki düşmanın ilk ateşinde vurularak, şehit düşmüştü. Asıl adı soyadı: NURİ ASLAN olan Haşim arkadaş Mardin-Kızıltepeliydi.

Bahar arkadaştan haber yoktu. Düşman ateşi sürüyordu. Mermiler, içinde toplandığımız dar vadinin üzerinden geçip, karşı sırta yağıyordu. Abbas arkadaş sayımdan sonra kısa bir moral konuşması yaptı. Pusudan çıkmak için gayret sarf etmemizi istedi. Hemen ardından büyük bir öfkeyle Veli'ye çok sert kızdı ve:

“Silahını hemen Zeydin'e ver!” dedi.

Veli bu talimat üzerine silahını hemen Zeydin'e verdi.

Abbas arkadaş bu defa: Kimde çikolata kaldığını sordu. Gruptan yalnızca Doktor Cihan arkadaş:

“Bende var heval” dedi. Bütün arkadaşlar kendilerine verilen çikolatalarını çoktan yemişlerdi. Ben de daha Komata'dan çıkarken başlayarak Dr. Cihan arkadaşın (idareli kullan) uyarısına rağmen çoktan bitirmiştım, duble payımı.

Pusudan çıkarken hızlı hareket edileceğinden zaten yoğun enerji yitirmiş olan arkadaşlara şimdi gerekli olan çikolatalar yenilmişti. Dr. Cihan arkadaş kendi payından hepimize ikişer tane daha çikolata dağıttı.

Zeydin arkadaş araziye biliyordu, artık kendi arazilerindeydik. Yapılan hızlı ve kısa bir yön keşif'in den sonra uygun görülen hattan hızla çıktık. O sabah Besta'nın Meyremê mıntıkasına ulaştık. Bütün grup bitkin bir haldeydik. Erzakımız yoktu, hiçbir şeyimiz kalmamıştı. Burada Dr. Cihan arkadaş: “Bunlar son artık” diyerek, herkese birer tane çikolata daha dağıttı. Sıra bana geldiğinde ona uzattığım elime dört tane çikolata bıraktı.

Bu arada Abbas arkadaş haberleri dinlemek için cebinden çıkardığı radyosunu olağan bir şeymiş gibi bize göstererek:

“Benim radyoma pusuda kurşun isabet etmiş, çalışmıyor, radyosu olan var mı, haberleri kaçırmayalım,” dedi.

Abbas arkadaşın cebindeki radyosuna pil yatağından isabet eden kurşun pili parçalayıp, radyonun içinde kalmıştı. Sürekli yeleğinin sol göğüs cebinde taşıdığı radyosu Abbas arkadaşın yaşamını kurtarmıştı. Arkadaşlardan aldığı başka bir radyodan haberleri dinlemeye hazırlanan Abbas arkadaş:

“İlk nöbeti Gürcan arkadaş tutsun,” dedi.

Belirlenen nöbet yerine geçtim. Nöbet süresi bir saatti. Nöbet sırasında hemen karşıdaki ormanlık tepenin üzerinde hareket gördüm. Oraya daha dikkatle bakınca, zirvedeki kayalıklarda dört kişi tespit ettim; hızla noktaya koşup, Erdal arkadaş uyandırdım, ona durumu bildirdim. Erdal arkadaş da Abbas arkadaş uyandırdı. Tepedeki görüntünün düşman olduğu saptandı. Bunun üzerine Abbas arkadaş, toparlanma talimatı verdi ardından da müşvik bir üslup ve eda ile:

“Bu Gürcan arkadaş bundan sonra nöbete çıkarmayalım. Dürbün gibi gözleri var, her şeyi görüyor, uykumuzu bölüyor,” dedi...

Abbas arkadaş böyle söyleyince ben bir kıvandım, bir kabardım, keyiften mest oldum.

Biz toparlanıp, düşmanın hareketini izleyerek denetimde tutmaya çalışırken, öyle tuhaf bir gelişme oldu ki buna hepimiz çok şaşırdık. Arazide bize epeyce yaklaşan düşman gücünden biri, Kürtçe birkaç kez tekrarlayarak:

“Orada olduğunuzu biliyoruz! Çekin, gidin! Biz de gidiyoruz!” diye bağırdı.

Bu tuhaf ama kuşku verici bir durumdu. Birkaç kez tekrarlanan ve aramızdaki vadide yankılanan sözler düşmanca değildi, fakat güç düşman gücüydü. Abbas arkadaşın talimatıyla daha temkinli olduk. Bazı arkadaşlar keşfe çıktı. Döndüklerinde düşman gücünün gerçekten çekildiğini söylediler. Buna rağmen nokta değiştirdik. Abbas arkadaş yeni noktada:

“Kimse uyumasın. Nöbetler ikişerli tutulacak!” Talimatını verdi. O gün, gün boyu hiç uyuyamadık. Hava kararırken hareket ettik.

Gece yol üstünde rastladığımız bir çobandan biraz ekmek ve biraz da kaynamış süt aldık. Ekmek de süt de

hepimiz için o kadar azdı ki... Mataraya doldurduğumuz sütü birer parça ekmekle birlikte sırayla yudumlayarak içtik.

O gece geç saatlerde Herekol ile Piro'nun eteklerindeki Ramuran mezrasına vardık. Aydan dökülen gümüş huzmeleri gecenin karanlığını sildiğinden, Botan doğası rüya alemlerine özgü tanımsız bir gizemli aydınlık içinde renkli cıncık gibi parlıyordu. O saatte Ramuran'nın girişinde gecenin bir yarısında tınaz yapan (döğenle ezilmiş tahılın, tanesi ile samanını birbirinden ayırmak için, yaba ya da kalburla yukarıdan aşağı dökülerek hafif rüzgarda savrulması) bir köylüye rastladık. O gece bizim ay ışığı altında Ramuran'a girişimiz, girişteki köylünün tınazı, yerdeki saman ve tane kümeleri, kalbur, yaba... Aslında hoş bir tablo konusudur. Tınaz yapan bu köylü ile Zeydin arkadaş tanış çıktılar. Köylüden arkadaşların bu çevrede yoğun bir hareketlilik içinde oldukları bilgisini aldık. Bu bilgi üzerine Ramuran çevresinde bir noktaya konumlandık. Tınaz yapan köylü bize su ve yiyecek getirdi.

Sabah burada Abbas arkadaş bize bir toplantı yaptı. Toplantıya şehit Haşim arkadaşın anısına bir dakikalık saygı duruşu ile başladık. Toplantıda kuzeye geçiş pratiğimiz, pusu ve kayıplarımız ele alınarak tartışılıp değerlendirildi. Bahar arkadaşın akıbetinin araştırılıp belirlenmesi karar altına alındı.

Bahar arkadaşla ilişkin toplantıda alınan karar gereği yapılan araştırmada: Arkadaşın pusu koşullarında gruptan koptuğu; bize ulaşamayınca silahını ve raxtını arazide saklayarak, sıradan biri gibi halka ulaştığı; halkın durumu arkadaşlara bildirdiği; arkadaşların da Bahar arkadaşla ulaşarak onu tekrar Komata'ya yolladığı bilgilerini edindik. Dönüşte Bahar arkadaşla Komata'da buluştuk.

Ramuran'daki toplantımızın sonunda, Abbas arkadaş, Erdal arkadaş, Hüseyin arkadaş, Sert Zeki arkadaş, ben ve bir de Ebubekir'in araziye çıkarak arkadaşları aramamız öteki arkadaşların Ramuran'da bizi beklemeleri kararlaştırıldı.

Toplantıdan sonra o akşam arkadaşlara ulaşmak için Ramuran'dan çıktık. O gece, bir yıl önce gerillaya katıldıktan hemen sonra eğitim için güneye geçerken bir süre kaldığımız Cınîvêr köyünün üzerinde bir noktaya

konumlandık. Heval Erdal, heval Zeki ve Ebubekir hem arkadaşlarla ilgili bilgi edinmek hem de erzak almak için Cınîvêr'e indiler. Döndüklerinde, köyden arkadaşlara ilişkin bilgi edinememişlerdi ama yanlarında buğusu hala üstünde tüten sıcak, sıcak ve geniş (hiç unutmam tam 23 tane) bazlama (yufka ekmek), katık olarak bolca otlu Botan peyniri, yanında da artık bostandan eve alınması gereken yetkin bir balkabağı iriliğinde, kocaman bir çaydanlıkla askeri demlenmiş (çayı-şekeri içinde) çay getirdiler. Yine epey bir yol tepmiştik. Ve benzer durumlarda hep denildiği gibi “kurt gibi acıkmıştık”. Mis gibi otlu Botan peynirini, buğusu üstünde mis gibi sıcak Botan bazlamasının arasına yatıra yatıra iştahla yedik. Yanı sıra içtiğimiz bol şekerli askeri çay da insanın iştahını tahrik ediyordu mîratê...

Gece yukarıda, üzerimizde sofrada iştahla yediğimiz bazlama genişliğinde kocaman değirmi bir dolunay vardı. O gece dolunaydan üzerimize dökülen ergimiş gümüş huzmelerin büyüğü aydınlığında, her şey daha dün gece olmuş gibi belleğimde diridir hala.

Bu sıkı Botan yemeğinden hemen sonra Cınîvêr'in içinde dolunay ışığında parlayan bir metal şavkı gördüm. Bunu kendisine söylediğimde Abbas arkadaş bana:

-Sana, “gözlerin dürbün gibi” demiştik ama... Yoksa gözlerin gerçekten dürbün mü senin? dedi.

Ardından da daha önceki grubun köye tekrar inmelerini istedi. Erdal ve Sert Zeki arkadaş ile Ebubekir tekrar Cınîvêr'e indiler.

Onlar köye inerlerken Abbas arkadaş raxtını çözüp çıkardı. Şutiğinin üzerini tapikleyerek:

-Çok yemişiz Gürcan arkadaş. İyi yapmadık tabii... dedi.

Bu gibi durumlarda Türkmenler: “ya kırk adım at, ya sırt üstü yat...” derlermiş ki; bu özdeyişin ikinci şikkını yeğleyen Abbas arkadaş sırt üstü yattı. Hüseyin arkadaş nöbetçiydi. Ben de Abbas arkadaş katılarak noktada farklı bir yere sırt üstü yattım. Orada sırt üstü yattığım yerde, yukarıda, tam göbeğimin denginde krater çapaklarından gelen yüzündeki çopuruyla, tıpkı sac üzerindeki bazlama gibi duran dolunaya bakarak göbeğimi tapikledim; Gerçekten çok yemiştik...

Arkadaşlar köyden çabuk döndüler. Benim Cınîvêr'in içinde gördüğüm metal şavkı (ışık yansıması-parıltı) doğrudu. İki arkadaş o anda köyden geçmişler. Dolunayın ışığı onların silah metalllerinden şavkımış. Köylüler, Erdal arkadaşlara köyden geçen iki arkadaşın yakınlarda bir zom yerine geçtiklerini söyleyerek yeri tarif etmişlerdi. Bu bilgileri alan Abbas arkadaş:

-Toparlanın, hemen çıkıyoruz, dedi.

Hareket için ortalığı toparlarken Erdal arkadaş elinde tuttuğu tek bazlamayı bize göstererek, şaşkınlık içinde:

"O kadar ekmekten geriye yalnızca bu mu kaldı?" diye sordu. Kendisine:

-Doğru heval... dediğimizde

Erdal arkadaş bir gülme tuttu... Koluyla elini karnına bastıra bastıra gülmekten katıldı. Harekete hazır bekleyen Abbas arkadaş, tatlı sert bir üslupla müdahale etmeseydi, Erdal arkadaş orada gülmekten kırılıp yere düşecekti. Erdal arkadaş da toparlanınca hızla yola çıktık.

O gece geç saatlerde köylülerin tarif ettiği zoma ulaştık. Vardık baktık ki, iki arkadaş içeride yatmış uyuyorlar. Eee, gerillada Abbas arkadaş uykuda hem de bir zomda yakalanmak, zemheride Zagroslarda fırtınaya yakalanmak gibidir. Arkadaşlardan biri gerillaya birlikte katıldığımız Deşta Lala'dan Hasan Çelik (Cemil), öbürü de Rızgar'dı. Orada öfkesi fırtına gibi patlayan, tipi gibi esen Abbas arkadaş ikisini de öyle parpıladı, öyle bir haşladı... Normal bir kuşanede normal ateşte bir türlü pişmediği gibi, kaynadıkça inadına sırtaran kart horozlar vardır. Siz onları birde düdüklü kuşaneye koyup kaynatın bakalım... Hani şöyle merhem gibi olurlar ya... İşte Abbas arkadaş tarafından fena halde haşlanan Cemil ile Rızgar arkadaşlarda öyle merhem gibi olmuşlardı.

"Böyle gerilla olur mu?! Gamsız kasavetsiz yatmış uyuyorsunuz. Hadi örgütü anlamadınız... Bari kendi canınızı düşünün be mübarekler! Biz değil de düşman gelseydi üzerinize ne olacaktı?" diye başladı, artık taşıp patlayan öfkesi yatışınca dek konuştu, çözümleme yaptı. Biraz sakinleşip yatışınca artık uykuları iyice açılmış olan Cemil ile Rızgar arkadaşlara:

“Bizi hemen arkadaşlara ulaştırın! Kampa ulaştığımızda girmeden bana haber verin” dedi.

Cemil ile Rızgar arkadaşlar önde biz peşlerinde Piro’ya çıktık. Arkadaşlar bir yerde Abbas arkadaşına, noktayı gösterdiler. Abbas arkadaş grubun önüne geçti, “kimse ses çıkarmasın” dedi. Noktaya sessizce sızdık. Abbas arkadaş bir yerde durdu. Kampın nöbetçisi hemen karşımızdaydı. Cemil ile Rızgar’ın zomda “horul horul uyumaları gibi” burada da nöbetteki arkadaş “fosur fosur sigara içiyordu” karşımızda... Gerillada vahim bir durumdu bu. Abbas arkadaş Cemil ile Rızgar’a, dışlerinin arasından dökülen buz gibi sözlerle:

-Parolayı verin! dedi.

Arkadaşlar parolayı verdiler. Karşımızdaki tiryaki de karşı parolayı verince noktaya girdik. Abbas arkadaş nöbetçi arkadaşla karşı karşıya gelince, hiç selam alıp vermeden öfkeyle:

-Sen nasıl nöbetçisin böyle heval! Bir çayın, kahven eksik! İyi vallahi bu işler bu kadar kolay ve rahatsa biz de işi, gücü bırakıp nöbetçi olalım bari! dedi.

Abbas arkadaşın böyle konuşması onun neredeyse öfke duvarını aşmak üzere olduğu ve kendisini frenlemeye çalıştığı anlamına geliyordu. Durum gerçekten çok ağırdı. Gerillada, gece nöbetinde sigara içmek kilometrelerce ötedeki düşmana davetiye çıkarmak, çağrı yapmak anlamına gelirdi. Sigara içilerek nöbet tutulacağına hiç nöbet tutmamak daha güvenliydi. O gece Girê Piro’daki nöbetçi Selim (Fevzi Aydın) arkadaştı.

Grubumuzun gelişi kampta duyulunca yoğun bir hareketlilik başladı. Abbas arkadaşın gelişi farklı bir sevinç ve moral kaynağı olmuştu.

Piro’nun üzerinde yüksek stratejik bir noktadaki kampta 40-50 civarında arkadaş vardı. Kamp yönetimi Botan (Nizamettin Taş) ile Kör Cemal’di.

Genel karşılamadan sonra, büyükçe bir köz yığını başında canlı bir sohbet ortamını anımsıyorum. Saat çok geç olmuştu. Bizim grup çok yorgundu. Orada, közün çevresinde yattık. Piro’da hava, geceleri her zaman soğuktur. Közün başında yattığım yerde altımda serili bir şey yoktu. Hepimiz düz kuru yerde yatıyorduk. Şalımla

gömleğim dışında, üzerimde parkem, kefiyem de yoktu. Bu yüzden özellikle Piro vb. yerlerde yattığımda daldığım uykularımın derinliğinde üşüyerek uyanır, dizlerimi karnıma çekip, ellerimi koltuk altlarıma sıkıştırarak iyice tor top olur yeniden uyumaya çalışırdım.

Girê Piro'da o gece sabaha karşı közün başında yattığımda havanın sert olmasına rağmen hiç uyanmadan aralıksız mışıl mışıl uyumuşum. Uyandığımda, tıpkı anamın elleriyle döktüğü yün yorganın altında çektiğim deliksiz mis gibi uykularımdan uyandığımda ki gibi sıcacık ve rahattım. Uyku mahmurluğumu atınca, baktım ki Abbas arkadaşın geniş parkesinin altındayım... Ben yatınca parkesini çıkarıp üzerime örten Abbas arkadaşın kendisi, Piro'nun o soğuşunda, gece ayazın da, parkesiz yattığı yerde hala uyuyordu.

Sabah gündüz gözüyle gördüğüm kampta beni çok etkileyen ve bugün de bütün ayrıntılarıyla belleğimde, gözümün önünde olan bir durumla karşılaştım.

Bir kadın arkadaş diz kapağının hemen üzerinden yaralanmış bir erkek arkadaşın yarasını pansuman ediyordu. Onları yakından izlemek için yaklaştığımda, pansumanı yapan kadın arkadaşın, yaklaşık bir yıl önce Çîyayê Sipîye geçerken Behdînan'daki kampımızda gördüğüm ve oradaki varlığından güç ve cesaret aldığım, sevgili Saadet - (Rahime Karer) arkadaş olduğunu gördüm. Arkadaşın bacağına bir taraftan girip, öbür taraftan çıkan kurşunun açtığı yara iltihaplanmıştı. Sevgili Saadet arkadaş üzerine pamuk dolanmış ince metal bir çubuğu-şişi içinden geçirerek yarayı temizliyordu. Kim olduğunu anımsayamadığım yaralı arkadaşın başka yaraları da olsa gerekti, çünkü durumu iyi görünmüyordu.

Kampta partiye birlikte katıldığımız çocukluk arkadaşım Cemil (Hasan Çelik) ile hasret giderdik. Cemil köyümüz Deşta Lala'dan çok önemli haberler verdi. Bizim Deşta Lala'dan partiye katılan evli arkadaşların eşleri, Şırnak kaymakamı, bir yüz başı ve bir doktor tarafından gerilladaki eşlerinin köye-eve gelip-gelmediğini tespit etmek amacıyla "cinsel ilişki" muayenehanesine tabi tutulmuşlar. Düşmanın bu sefil ve alçakça uygulaması, köyde ve çevrede çok büyük infial yaratmış. Duruma hemen müdahale eden

Gabar'daki arkadaşlar, bölgedeki milislerimizin yardımıyla halka karşı bu alçaklığı yapan sefillerin üçünü de (kaymakamı, yüzbaşısı ve doktoru) bizim Deşta Lala yakınlarında pusuya düşürerek, cezalandırmışlar.

Arkadaşların bu eylemi halk üzerinde büyük etki yaratmış. O yakınlarda olan bu eylem Piro'daki kampımızda da büyük etki yaratmıştı.

Abbas arkadaş bizim Deşta Lala'da düşmana karşı yapılan bu eylemin tekmiğini aldıktan sonra beni çağırdı. Yanına gittiğimde bana:

"Arkadaşların sizin köyde gerçekleştirdikleri eylemi duydun mu Gürcan arkadaş," dedi:

"Doğrudur, heval, duydum, Cemil arkadaş anlattı," dedim.

Benim bu yanıtım üzerine Abbas arkadaş yeni bir on dörtlü tabancayı bana uzatarak:

"Bu tabancayı arkadaşlar, o eylemde düşmanın üzerinden kaldırmışlar; al sende kalsın," dedi.

Abbas arkadaşın elinden tabancayı alırken kapıldığım duygularımı ifade edemem... Abbas arkadaşın yanından hemen Cemil arkadaşın yanına koştum. Tabancayı ona göstererek, sevincimi onunla paylaştım. Halkın namusuna göz diken alçakların üzerinden kaldırılan on dörtlü, Cemil'le ikimizin arasında defalarca gitti, geldi... Silahı yakından inceleyerek, o kadar çok şey konuştuk ki...

Daha sonraki günlerde bu eylemin ardından eylemin düzenleyicilerinden olan, bizim Deşta Lala'nın temel yurtseverlerinden Bahri Aslan'ın düşman tarafından yakalanarak, işkencede katledildiğini öğrendik. Düşman, değerli yurtseverimiz Bahri Aslanı işkencede konuşturamayınca, helikopterden köyün içine atarak, katletmiş, bununla da yetinmeyen düşman Bahri Aslan'ın naşını alıp, Şırnak'a götürerek, orada panzere bağlayıp, sokaklarda sürüklemişti.

Piro'da bir hafta kadar kaldık. Ramuran'da kalan arkadaşlar da bu süre içinde Piro'ya geldiler. Tıpkı Komata'da olduğu gibi Piro'daki kampımızda da, çok yoğun ve hararetli bir tartışma ortamı vardı. Bir de hem Komata'da hem de Piro'da daha sonraki yıllarda yitirdiğimiz ve hala o düzeyde sağlayamadığımız dikkat çekici bir olgu

da, kadın ve erkek arkadaşların gündelik yaşamda, ortamda, ilişkilerindeki rahatlıktı. Piro'da kadın ve erkek arkadaşlar oldukça rahat ve serbest bir ortamda, toplu ve baş başa tartışıyorlardı.

Piro'da kaldığımız bu kısa sürenin ardından Abbas arkadaş bir grup arkadaş ile Gabar'a geçti.

ERDAL ARKADAŞ İLE BİRLİKTE AGİT ARKADAŞA

Abbas arkadaşın Gabar'a gidişinden hemen sonra, biz de Erdal arkadaşın komutasında aralarında Xılxıla Kemal, Ahmet Rapo, Rojhat arkadaşlar ile Ebubekir'in de bulunduğu bir grupla Pervari'ye, Çîyayê Xelîla'ya geçmek üzere Piro'dan ayrıldık. Yolda verilen ilk molada Erdal arkadaşın sohbet ortamındaki anlatımlarından, yeniden diriliş için atılım komutanımız Agit arkadaşına gittiğimizi öğrendim. Agit arkadaşın komutasında gerçekleşen 15 Ağustos atılımımızın birinci yıl dönümü günleriydi. Bir yıl önceki 15 Ağustos Eruh baskınında kendisi de Agit arkadaşla birlikte yer alan Erdal arkadaş, gerçekleştirdikleri eylemi ve Agit arkadaşını anlatıyordu. Şimdi ona, onun yanına gidiyorduk... Piro'dan Masiro'ya oradan Çîyayê Xelîla'ya geçiş yolumuz iki gece sürdü. Gündüzleri uygun noktalarda konumlanıp, dinlendiğimiz alan zomlarla doluydu. Moralimiz çok yüksekti. Zomlardaki halk ile ilişkilerimiz çok sıcaktı. Halk bizi gördüğü her yerde baş tacı ediyor, bizi ağırlamak için ne yapacağını şaşıırıyordu. İkinci gecenin sonunda sabah erken saatlerde Çîyayê Xelîla'ya ulaştık.

Noktanın girişinde bizi bir grup arkadaş karşıladı. Bu arkadaşların arasında koyu mavi (şal, gömlek ve yelek) takım giyimli, kısa boylu, etine dolgun, kabarık saçlı, gür sakallı biri öne çıkarak hepimizi tek tek kucakladı; kollarının arasında sımsıkı sararak, sevgiyle öptü. Yüzünde Çîyayê Xelîla'ya yeni doğan güneş kadar aydınlık ve sıcak bir gülüşle: "hoş geldiniz," dedi.

Bu candan ve sımsıkı kucaklamalar atılım kucaklaması... Bu sıcacık öpücükler diriliş öpücükleriydi... Elbette, senin de tahmin ettiğin gibi bu yeniden diriliş için atılım komutanımız, ulusal kahramanımız Agit arkadaştı!

Ben kimseye inkarcı yaklaşmıyorum. Agit arkadaş gerçekten başka ve çok iyiydi!

Piro'daki kampımızda da komutanlarımız vardı... Botan ile kör Cemal kampa girdiğimizde Abbas arkadaş, daha doğrusu Abbas arkadaşın sahip olduğu, taşıdığı yetkiye bağlılık ve saygılarını gösterdikten sonra bize de usulen dönüp, soğuk bir resmiyet içinde merhaba vermiş olmalılar... Bunu anımsamıyorum farklı, candan bir yaklaşım olsaydı asla unutmazdım!

O sabah Çiyayê Xelila'da tanıyan bir arkadaş sorup, onaylatmam gerekmezdi. Ayrıcalıksız hepimize birden gösterilen bu bütünlüklü, eşit, candan yaklaşım, bu herkesi kucaklayan candan insanın o olduğunu gösterip, anlatıyordu... Masiro suyunun üstünde heybetli duran Çiyayê Xelila'da bizi kucaklayarak karşılayan Agit arkadaşın yanında, daha önce Haftanîn ve Çiyayê Sipî'deki kamplarımızdan tanıdığım Rızgar, Resul ve Enver arkadaşlar ile Selahattin Hoca vardı.

O gün kamptaki pek çok arkadaşın da katılımıyla çok canlı, koyu bir sohbet ortamı oluştu. Agit arkadaşın daha çok Erdal arkadaş sorduğu sorular ve Erdal arkadaşın kapsamlı anlatımlarıyla derinleşen bu sohbet ortamında, Agit arkadaş, gelirken Çakçako'da düştüğümüz pusu üzerine sorular sordu. Bir gerilla gurubunun kolay kolay pusuya düşmemesi gerektiğini söylediğini de hatırlıyorum.

Çiyayê Xelila'da bir ay kadar kaldık. PKK 3. Kongre'sinden önce, PKK Merkez toplantısı burada yapıldı. Biz geldiğimizde toplantı hazırlıkları sürüyordu.

Kampta çıktığım olağan nöbet görevlerimin birinde, kamp noktamıza epeyce uzak bir sırtta hareket gördüm. Arazide bir süre dikkatle izlediğim bu hareketin bir düşman birliğine ait olduğunu tespit ettim. Kamp güvenliğinden Selim Hoca sorumluydu. Durumu hemen ona bildirdim. Benimle birlikte telaşla nöbet noktasına gelen Selim Hoca gösterdiğim noktaya baktı, bir şey göremedi, bana da çokbilmiş bir edayla:

"Gösterdiğin yerde asker olsa bile buradan görünmez Gürcan arkadaş," dedi.

Oysa Selim Hoca bana bunu söylerken, ben aynı noktada askerleri görüyordum. Bu yüzden Selim Hoca'ya ısrarla:

“Orada asker var heval,” dedim.

Selim Hoca bu kez bana güldü... Bu benim çok zoruma gitti kızıp, daraldım ve ona:

“Bir daha asker görürsem, kimseye söylemeyeceğim, bu son olsun!” dedim.

Ben bakıyor görüyorum, kendisi bakıyor, göremiyor. Buna rağmen salt kendisi göremediği için orada var olan düşman yok oluyor.

Selim Hoca'nın kafası-zihniyeti egemen resmi: “Bir şeyi, ben görüyorsam vardır, ben görmüyorsam yoktur. Orada görülebilir bir şey varsa ben görürüm; benim bakıp ta hiçbir şey göremediğim bir yerde senin bir şey görmen imkansızdır...” Zihniyet böyle... Yani egemen fakat yarı örgütlü, yarı potansiyel olanından...

Sen benden yetkili, benden bilgili, benden yaşlı, benden deneyimli ve benden daha bilmem neli vs. vb. olabilirsin... Fakat bu göz denilen organ yetkiyle örgütten, ya da parayla Göz Bankasından veya Optikçiden, gözlükçüden alınmıyor ki. Bu organı insana doğa veriyor. Ben bakıyorum görüyorum, sen bakıyorsun göremiyorsun. Demek ki benim gözüm senin gözünden güçlü ve keskin... Ne var bunda, olamaz mı? Selim Hoca'ya göre olmaz, olamaz... Çünkü benden çok yetkili, benden çok büyük ve benden çok bilgili...

Oysa Abbas arkadaşın yol boyu, önce “dürbün gibi” dediği; sonra Cınîvêr'de ay ışığının Cemil ya da Rızgar'ın silahının metalinde şavkımасыnı gördüğümde, gözüme ilişkin daha önce yaptığı belirlemedeki eksikliği hiç kompleksiz, hiç sorunsuz gidererek, kesin bir dille tescil ettiği gibi bende bir tür “organik dürbün” Selim Hoca'daki de göz değil, sanki ağaç kovuğuydu...

Selim Hoca yanımdan ayrıldıktan sonra, noktada durumu Erdal arkadaş ile Ebubekir'e hoş sohbet babından açmış “benim nöbet esnasında hayallendiğimi” söyleyerek, şaka yapmış, benim durumumla alay etmiş... Selim Hoca'yı dinleyen Erdal arkadaş ile Ebubekir:

Aman demişler, “Gürcan gördüğünü söylüyorsa doğrudur; gidip bir de dürbünle bakalım” demişler.

Bu defa üçü birden nöbet yerine, yanıma geldiler. Selim Hoca’nın elinde dürbün vardı ve bu kez aynı noktaya dürbünle baktı, baktı ve bir süre öyle kaldı. Sonra dürbünü indirerek:

“Doğru görmüşsün Gürcan arkadaş, orada düşman var... Hem de kalabalık bir güç,” dedi.

PKK Merkez toplantısına hazırlanıldığı için güvenlik durumu her zamankinden daha da hassastı. Arazideki kalabalık düşman gücünü dikkate alan yönetim, kampta ve çevrede daha sıkı tedbir geliştirdi.

Piro’dan Gabar’a giden Abbas arkadaş da grubuyla Çîyayê Xelila’ya geldi. Abbas arkadaş Komata’dan Botan’a gelirken Çakçako’da olduğu gibi, Gabar’dan Masiro’ya gelirken de pusuya düşmüştü... Bu durum ortamda gündem olmuştu. Agit arkadaş sohbet ortamında Abbas arkadaşın üzerine giderek:

“Nedir böyle ikide bir pusuya düşüyorsunuz heval Abbas,” diye Abbas arkadaşına şaka yollu yükleniyordu...

Abbas arkadaşın gelişiyle birlikte başka gruplar da gelmeye başladı. Masiro’ya geldiğimizde kampta kadın arkadaş yoktu. Gruplarla birlikte kadın arkadaşlar da geldiler. Bunlardan Dr. Cihan, Ruken, Zeynep, Saadet ve Azime arkadaşların yanı sıra Abbas arkadaşın grubunda Gabar’dan gelen Xezal’ı anımsıyorum.

PARTİMİZİN DEĞİL HALKIMIZIN KEÇİSİ

Masiro kampında bir gün ortalıkta bir keçi peyda oldu. Yakın çevremizde zom, sürü, çoban yoktu. Evcil, ama buna rağmen inisiyatif sahibi olduğu anlaşılan bu keçi, mensup olduğu sürüden kendi başına ayrılıp, Çîyayê Xelila’nın üzerindeki bizim kampa kadar gelmiş, aramıza katılmış, kamp ortamında dolaşıyordu. Anımsadığım kadarıyla o yapıyı yadırgamadığı gibi yapı da onu yadırgamadı. Toplantı yoğunluğuyla yüklü kamp yapısının gayri resmi gündemi olarak kabul gördü. Fakat bir süre sonra gayri resmi gündemdeki keçi üzerine, kamp yapısı içinden üç ayrı eğilim ortaya çıktı:

Keçinin yaşamıyla ve endamıyla ilgilenen kadın arkadaşlar, onu resmi oturumların dışında bir an olsun yalnız bırakmayıp, onunla sürekli ilgilenerek, çevreden topladıkları taze otlarla besleyip “ayy, ne şirin şey...” diyerek onu sevip, okşarlarken... Aynı keçinin etiyle-buduyla ilgilenen erkek arkadaşlarsa: “bu bizim kismetimizdir, kesip, yiyelim onu” diyorlardı... Bir keçiye iki ayrı bakış, iki ayrı köklü yaklaşım...

Masiro’da, çalışmaların dışında sohbet ortamına damgasını vuran keçi sorunu derinleşince, eğilimler de hızla çizgileşip, çatallaştı. Bu noktada devreye Agit arkadaş ile Abbas arkadaş da girdiler. Kampta çalışma aralarında oluşan bir sohbet ortamında sorun ele alındı: Ortallığı karıştıran bu keçinin kesilerek, yenilmesinden yana tutum belirleyen Agit arkadaşla karşın, Abbas arkadaş:

“Hayır, olmaz, kesip, yiyemeyiz. Çünkü keçi partimizin keçisi değil, buna hakkımız yok,” diyerek soruna, çatışan cinslerin erkek tarafının solundan geliştirdiği bir yaklaşımla üçüncü bir eğilim oluşturdu...

Yazgısını belirleyecek olan bu üç eğilim arasında derinleşen tartışmaları keçi de (hayvan haklarından doğan demokratik, teamüller gereği) ortamda, fakat elbette ki kadın arkadaşların yakın koruması altında, kendine özgü jestlerle büyük bir merak ve dikkat içinde izliyordu...

Agit arkadaş, Abbas arkadaşın “üçüncü tezine” karşılık olarak:

“Öyleyse ben şu kayanın üzerine çıkıp, üç defa çağrı yapacağım. Eğer bir gelen olursa, mal sahibi odur; keçisini alır, gider. Yok, eğer çağrıma rağmen gelen olmazsa keçi hukuken bizim sayılır, o zaman kesip yeriz onu”. dedi. Ve ardından da hızla gösterdiği kayanın üzerine sıçrayarak, dediğini yaptı:

“Ev pez ê kiye?! Ev pez ê kiye?! Ev pez e kiye” diye bağırarak, üç kez çağrı yaptı. Agit arkadaşın çağrılarına araziden yanıt veren çıkmadı. Bu durumdan kaygılanan kadın arkadaşlar, hemen yanlarında gelişmeleri izleyen keçiye biraz daha aralarına çekerek; her zaman olduğu gibi yine “dediğimiz dedik” diye ayak dirediler.

Masiro’daki kamp yapımızın gayri resmi gündemini tamamen işgal eden ve geldiği noktada bir çözüme

kavuşturulmazsa, kaçınılmaz olarak resmi gündeme de yerleşeceği görülen keçi sorununun çözümünde son sözü alan Abbas arkadaş; halkın değerlerine yaklaşım ve sosyalist mülkiyet felsefesi üzerine kapsamlı bir değerlendirme yaparak Agit arkadaşın pratikte pragmatik yaklaşımını çürüttükten sonra: eliyle kadın arkadaşların aralarındaki keçiyi işaret ederek:

“Bu keçi bizim keçimiz değil. Hayvan belli ki evcildir. Öyleyse demek ki bunun bir sahibi var. Buna göre keçi partimizin değil, halkımızın keçisidir. Böyle bir durumda bu keçiyi kesip, yiyemeyiz,” diyerek keçi sorununu noktaladı.

Böylece nereden geldiği belli olmayan fakat partimize değil, halkımıza ait olduğu Abbas arkadaş tarafından tespit ve tescil edilen keçi, sahibi geldiğinde teslim edilmek kaydıyla kadın arkadaşların gözetiminde kaldı.

Kampta çalışma aralarında oluşan bu sohbet ortamlarının havası-atmosferi bambaşkaydı. Doğal, candan, ironik-lirikti...

Bu sohbet ortamlarının birinde PKK Merkez toplantısı için bölgelerdeki gruplarımıza ulaşılması sırasında yaşananlar gündem oldu. Bu sohbette Kör Cemal: “bütün çabalarına rağmen Abbas arkadaşlara ulaşamadıklarını” söyleyince Abbas arkadaş kör Cemal’e:

“Olur mu! Sonunda biz sizi bulduk... Bulduk bulmasına da, fakat neredeyse parti-cephe bayraklarımızı açıp, Pervari’ye kadar yürümek zorunda kalacaktık,” diye karşılık verdiğini ve herkesin buna çok güldüğünü anımsıyorum.

MUCİZE CİNS ERKEK

Çîyayê Xelila’da yeterli su yoktu. Kamp çevresindeki doğal sarnıçlardan sağladığımız kıştan kalma kar suları, içme, yemek gibi en temel ihtiyaçlarımıza ancak yetiyordu, ya da olanla idare ediliyordu. Banyo, çamaşır ve genel temizlik ihtiyaçları için hazırda su yoktu.

Her nedense, insan türünün erkek cinsinin bünyesi-teni, böylesi koşullarda üstelik kendi başına olağan üstü bir yaratıcı, üretkenlik gösteriyor... Böylesi koşullarda, erkek cinsi kendi teninden, başka bir tür yaratıyor... Bu mucize değilse nedir...

İnsan türünün erkek cinsinin bu neredeyse mucizevi yaratıcılığına karşın; insanın yalnızca kendi türünü üretmekle sınırlı öteki cinsinin teni başka bir türü üretme yetisinden neredeyse tamamen yoksun ve kısırdı...

Yeri gelmişken altını çini mürekkebine bandırılmış kazkanadı tüyüyle çizerek belirtelim ki: her iki cins, yani kadın ile erkek arasındaki uçurumlardan biri de budur...

Başlangıçta, doğa da yalın haldeyken, bu açıdan erkekle tamamen aynı yeteneklere sahip olan dişi, yani kadın nereden estiyse daha sonra, kendi ekseninde bir yerleşik yaşam uygarlığı ve bunun temel kültürlerinden hijyen gibi anlaşılmasa bir fantezi uğruna, başlangıçta sahip olduğu öteki pek çok yeteneğinin yanı sıra bu yeteneğini de (garip ve tuhaf ama) kendi isteği-iradesi ve elleriyle körelttiğinden, kadın teni başka bir türü üretme yeteneğinden neredeyse tamamen yoksun ve kısır durumdadır...

Açıkçası, Çiyayê Xelila'daki kampta bulunan biz erkekler, neredeyse hepimiz bitlendik. Bu yüzden hepimiz her fırsatta kampın dışına çıkıp uygun bir yerde soyunarak, çetelere karşı kapsamlı operasyonlar düzenliyorduk...

Bir gün Kör Cemal'in kamp dışından geldiğini gören Abbas arkadaş ona "nereden geldiğini" sordu. Kör Cemal da "operasyondan" geldiğini söyledi. Abbas arkadaş:

"Ne kadar öldürdün?" diye sordu.

O da: iyice gerilerek açılmış avuçlarını, mehter takımındaki kampanacılar gibi bir aşağıdan bir yukarıdan birbirine çarparak:

"Larvaları da dahil mevcutlu olanların tümünü..." dedi.

Beklenen gruplar ulaşıncı PKK Merkez toplantısı 15 Ağustos diriliş atılımımızın birinci yıl dönümü günlerinde Çiyayê Xelila'da başladı.

Ben toplantı boyunca ihtiyaç duyulan hizmetlerin üretimine katıldım. Toplantı çok yoğun geçiyordu. Öyle ki çoğu zaman yemek, çay gibi ihtiyaçlar, toplantıya ara verilmeden, toplantı zemininde atıştırılarak, toplantıya devam ediliyordu.

Toplantı boyunca çok yoğun, hummalı konuşmalara, neredeyse kıran kırana tartışmalara tanık oldum. Bir defasında, toplantı zeminindeki arkadaşların yiyecek ve çay

servislerini yaparken, Selim Hoca'nın banî "fazla oyalanma, elini çabuk tut" yönünde uyardığını, anımsıyorum.

Toplantıda yapılan konuşmalara ve tartışmalara ilişkin ne diyebilirim ki... Hiç anlamadığım, benim bilinç düzeyimin çok ötesinde konular ve ifadelerdi.

Çîyayê Xelila'da gerçekleşen PKK MK toplantısından sonra kampta genel bir toplantı yapıldı. Bu toplantıyı düzenleyip yöneten Abbas arkadaş PKK MK toplantısının sonuçlarını aktardı. Aktarılan kararların esası 15 Ağustos diriliş atılımımızın birinci yıldönümünde düşmana karşı etkili, sonuç alıcı eylem ve çalışma kararıydı. Toplantı sonrası yapılan genel düzenlemelerde buna göre yapıldı.

Benim düzenlemem Erdal arkadaşın komutasında, Hakkari bölgesine geçecek gruba oldu. Grubumuzda tek kadın olarak Azime arkadaşın yanı sıra, Propagandacı Kemal (Veysi Güzel), Xılxıla Kemal, Sert Zeki, Salih (Serhat), Şehmus (Mardin) arkadaşlar ile Ebubekir de vardı.

Erdal arkadaş Çîyayê Xelila'da grubumuzla yaptığı toplantıda genel görev çerçevemizi belirledi. Buna göre: Hakkari bölgesinde yürüteceğimiz faaliyette; 15 Ağustos diriliş atılımımız ekseninde halka ajitasyon propaganda yapacak, güz sonunda Komata'ya dönecektik. Ayrıca Komata'ya dönüş yolunda, Botan'da belirlenen noktada, daha sonra gelecek gruplarımız için kış üslenmesine uygun barınak yapacaktık. Arkadaşlarla vedalaşarak görev alanımız Hakkari bölgesine hareket ettik.

Masiro'dan, Faraşın zozanlarına geçtik. Buradan Levînê'ye, oradan da Marinos'a, Dolê Köyü mıntıkasına kadar giderek bütün bölgeyi dolaştık. Hiç unutmam: Levînê'de grup olarak bir eve gittik. Akşamdı, hava kararmıştı. Bize kapıyı açan ev sahibi, içeri açılan kapının hemen yanında hepimizi büyük bir heyecan ve coşku içinde kucaklayıp öperek karşıladı. İçeride, girişin sonunda yanmakta olan idare-çıra lambasının ancak dibini aydınlatan fersiz ışığında, sırası geldiğinde Azime arkadaşı da kucaklayıp öpen ev sahibi öptüğü gerillanın bir kadın olduğunu anladığında neye uğradığını bilemedi, şok oldu... Kucaklayıp öptüğü gerilla bir kadındı... Ve birde hiç tanımadığı yetişkin bir kadını öpmüştü... Bu sevgili yurtseverimizin karanlıkta elinde olmadan bir kaza yapmış,

suç işlemiş gibi: “vay, hevaalll, ben ne yaptım!” diyen feryadı hala kulaklarımdadır. Azime arkadaşın “bunun kendisi için sorun olmadığını” izah için ne kadar dil dökerek, çaba harcadığını da unutamam. Saatler sonra evden ayrılırken ev sahibi yurtseverimiz hala çok mahcuptu...

Buralar: Spertî, Zewkî, Mamxurî, Gewda, Ezdînan ve Jîrkî Koçerlerinin, belki de insanlığın toplumsal evrim sürecinde, insanın hayvanı evcilleştirdiği ilk günlerden beri ana yurtlarıdır...

Halkımızın ve insanlığın ana anayurdu sevgili Kürdistan'ımızın cömert ve şefkatli bağrına serpilmiş olan Koçer zomlarında halkımızla buluştuk. Bu buluşmada halkımızla, düzenlediğimiz sayısını anımsayamadığım kadar çok toplantılarda konuşmacılarımız Erdal arkadaş ile propagandacı Kemal arkadaşta. Erdal arkadaş propaganda nitelikli özlü ve kısa konuşmalar yaparken, Propagandacı Kemal arkadaş etkili ve hemen sonuç alıcı ajitasyon konuşmaları yapıyordu.

Propagandacı Kemal arkadaşın halka yaptığı konuşmalar son derece etkili oluyordu. Kemal arkadaş zengin bilgi dağarcığı, renkli ve çok hoş üslubuyla gerçekten güçlü bir hatip, etkili bir ajitatördü.

Onun ta içten yüreğinden gelen sözleri karşısında topluluktaki kadınların zılgıta durduğu, erkeklerin Botan'a özgü gırtlaktan çekilen “eheheheyyy” coşuna kapıldıkları oluyordu.

Çocuklar buralarda her yerde olduğundan daha fazla bir alemdiler... Nereye gitsek, bizim grup bir taburun içindeki manga düzeyine düşüyordu... Ve bu tabur, tabur çocukların neredeyse bitkisel denebilecek kapalı, durgun ve dar toplumsal dünyalarında, bir daha asla unutamayacakları, hep arayıp özleyecekleri örnekleri, idolleri oluyorduk...

AZİME ARKADAŞIN CİNS MÜCADELESİ

Aramızda tek kadın olan Azime arkadaş çalışmalarda halk üzerinde, Propagandacı Kemal arkadaşta dahil bütün grubumuzun toplam çabalarından, çalışmalarından daha etkili ve sonuç alıcı oluyordu...

Azime arkadaşın aramızdaki tek kadın olarak varlığı, evet onun bir kadın olarak yalnızca varlığı bile halkın geneli üzerinde sonuç alıcı bir etki yaratıyordu! Azime arkadaşın aramızdaki varlığı ve özellikle kadınlar arasındaki çalışmalarıyla halk üzerinde yarattığı olağanüstü büyük etki kesinlikle çok derin ve tamamen kalıcıydı.

Gittiğimiz her yerde, Azime arkadaşı özgür duruşuyla karşılarında gören kadınlar, erkekler ve gençler etkilenmekten öte tek sözcükle çarpılıyorlar, sarsılıyorlardı...

Başkan Apo'nun o koşullarda "faaliyete çıkacak olan gruplarda hiç değilse bir kadın arkadaşın mutlaka yer almasını" isteyen talimatının anlamı ve önemi buydu...

Gittiğimiz her yerde ayrıcalıksız bütün kadınlar ve genç kızlar bütün işlerini, güçlerini bırakıp, hemen çevresinde toplandıkları Azime arkadaşı büyük bir şaşkınlık, imrenme ve umutla izliyorlar, can kulağıyla dinliyorlardı...

Yine gittiğimiz her yerden ayrılırken, oradaki kadınların mücadeleye katkı olarak Azime arkadaşına sundukları her biri ince el emeği, göz nuru yün örme kazaklar, çoraplar, eldivenler, atkılardan oluşan hediye öbeklerini Azime arkadaşın yardımcısı olarak ben kaldırıyordum. Geleneksel olarak geri çevrilmesi olanaksız olan bu hediyelerle çantalarımız tıka-basa doluyordu.

Bir de kadınların verdikleri ve her birinin büyük olasılıkla kocalarından bile gizli saklı bir kenarda, kara günler için sakladıkları sınırlı paralarla, küçük altın vb. ziynet eşyalarını, grup içinde toplantıda Erdal arkadaşına teslim ederken Azime arkadaşın ağladığını anımsıyorum...

Gittiğimiz mıntıklar çok kalabalıktı. Yerleşime uygun her nokta zomlarla doluydu. Ulaştığımız her yerde, önce Azime arkadaş-kadınlar ve genç kızlarla "özgün toplantı" biçiminde bir araya geliyorlar, ardından kadın erkek, yaşlı genç, çocuk, herkesin katıldığı genel toplantılar düzenliyorduk. Her toplantının sonunda parti ve ordu bayraklarımızı açıyorduk.

Ve işte bu anda halkımız, kadın, erkek, yaşlı genç hepsi büyük bir bağlılık, coşku ve minnet duyguları içinde, önce gelip bayraklarımızı, ardından da bizleri öpüyorlardı.

Kadının gerilla olarak dağa çıkması halkımızın bütün kesimlerine ilk anda çok şaşırtıcı gelse, onları afallatsa da, yine de o buna kutsallık derecesinde bir değer biçiyor, ibadet derecesinde saygı gösteriyordu.

Halkın geneli, özellikle bu konuda çok duyarlıydı. Başından beri bu gerçeği gören düşman da kendi sefil dünyasındaki düşkün ilişkilerinin tümünü iftira olarak bize atarak, özel savaş kampanyaları yürüttü.

Oysa halkımız kendisiyle olan doğrudan ilişkilerimiz içinde bizi dikkatle gözetleyerek, davranışlarımızı denetleyerek, bizi inceden inceye sinayarak tartıyor, değerlendiriyordu.

Örneğin aramızda tek kadın olarak Azime arkadaşı böylesine el üstünde tutup, baş tacı etmeleri, elbette ki Azime arkadaşın basit, sıradan bir kadın olmadığını, grup içinde aramızda ki ilişkilerin, mücadele amaçlarımızın bu uğurda uyulması gereken zorunlu ilkelerine göre düzenlendiğini; bunların dışında bireysel, hafif istemlerin ve ilişkilerin olmadığını, olamayacağını kendi doğrudan gözlemleri ve deneyleriyle, görüp-sinayarak anladıkları içindi!

Azime arkadaş halkımızın bu sınavından yüz akıyla çıktı! Ebubekir dışında (daha sonra değineceğim) grubumuzda tüm yoldaşlarda öyle!

Azime arkadaşın yanı sıra o yıl 1985 yazında Çîyayê Xelîla'da yapılan PKK MK toplantısından sonra oluşturulan faaliyet gruplarımızın hepsinde birer kadın arkadaş vardı.

Sevgili yurdumuzun yüreği, insanlığın toplumsal yaşamının (uygarlığın) yaratılış destanının kutsal mekanı Botan'ı karış karış dolaşarak, halkımızla kucaklaşan bu faaliyet gruplarımızın aralarındaki kadın arkadaşlarında, Azime arkadaşın Hakkari bölgesinde yarattığı etkileri yarattıkları, aldığı sonuçları aldıkları kesindir!

Egemen dünyada, üstelik Kürdistan'da yaşama kadın olarak gelmenin yazgısal boyutta yarattığı zihinsel ve bedensel bütün yetersizlikleri, engelleri aşarak mücadeleye atılan Botan'ın bu Özgürlükçü Amazonları, hangi koşullarda neler yaptılar, özgürlük hareketimize neler kazandırdılar, bugün artık bunlar neredeyse bilinmiyor, anılmıyor, tanınmıyorlar...

Erdal arkadaşın komutasındaki bizim Hakkari grubunda tek kadın olan Azime arkadaşın yanı sıra:

Sertaç arkadaşın grubunda: Saadet (Rahime Karer) arkadaş tek kadındı.

Yaser'in grubunda: Havva (Hanım Yaverkaya) arkadaş tek kadındı.

Firaz'ın grubunda: Ruken (Selcan Çiçek) arkadaş tek kadındı.

Sarı Baran'ın grubunda: Aysel arkadaş tek kadındı.

Şahin Baliç'in (Metin) grubunda: Xezal tek kadındı. Xezal daha önce de belirttiğim gibi 1988 sürecinde Bozan'la düşmana kaçarak kontra oldu.

PKK bir kadın örgütüdür! Bir kadın partisidir! Özgürlük hareketi bir kadın hareketidir!

Cins bilinçli kadının doğaya, topluma, insan ilişkilerine bütünlüklü ve bilimsel bakış açısının ifadesi olan, Başkan Apo'nun savunmalarına, savunmalarımıza rağmen henüz yeterince algılanıp, anlaşılmasa da bu bizim ideolojik çizgi gerçekliğimizdir!

Botan'ın Özgürlükçü Amazonlarının Önderlikten aldıkları güçle (kendi öz güçleridir) pratikte tek başlarına yürüttükleri yoğun ve ağır cins mücadelesinin bütün deneyimlerini bilmek, öğrenmek ve anlamak, özgürlük mücadelemizin bugünkü sorunlarını aşip, onu geleceğe taşımak için ihtiyaç duyduğumuz temel mücadele değerlerimizi, kazanımlarımızı anlayıp, kavramaktır.

Özgürlük hareketimizin oluşum sürecinde ve bu sürece tekabül eden 1985 döneminde, mücadele veren kadın arkadaşların özgürlük hareketimiz içindeki yerleri, konumları ve mücadele kişilikleri, gerçekten tarihseldir!

Bu kadın arkadaşlar, sadece hareketimizin ve halkımızın değil, özellikle Kürdistan'da ve Ortadoğu'da, yani kadın cinsin ve onun nezdinde insanlığın düşürüldüğü yerde gelişen, cins bilinçli bir kadın örgütü ve kadın hareketinin öncüleri, ilkleridirler. Kadın hareketimizin ve kadın örgütümüzün bu öncülerinin, ilklerinin verdikleri cins mücadelesinin sonuçları, tarihsel ve güncel anlamı, önemi; bizi olması gereken doğru, iyi ve güzel geleceğe götürecek olan muazzam kazanımları ve mücadele sorunları dışarıdan, egemen zeminden hiç kimsenin, (öteki kadınların da) tam

olarak asla kavrayıp anlayamayacağı kadar belirleyici, çetrefilli ve meşakkatlidir... İnsanlığın temel çelişkisi olan cins çelişkisinin artık genel hatları ve esaslarıyla açığa çıktığı koşullarda; bu temel çelişkinin savunmalarımızda ortaya konan kadın ideolojisinin esaslarına göre kalıcı ve köklü çözümü için verilen cins mücadelesi derinleşip, geliştikçe Botan'ın Özgürlükçü Amazonlarının genel cins mücadelesi içindeki tarihsel yerleri ve rolleri de daha iyi görülecek ve anlaşılacaktır...

Botan'ın Özgürlükçü Amazonları, kadının ve onun şahsında insanlığın, düşürüldüğü yerde yeniden özgürce ayağa kalkışının öncüleridirler!

Azime arkadaşın tek kadın olarak grubumuz içindeki durumunu, o koşullardaki gerçekliğini tanımlayabilmek için "zor" kavramı ve tanımı çok hafif kalır.

Azime arkadaş, bir gerila olarak düşmana karşı savaşmak zorundaydı.

Azime arkadaş bir kadın olarak, yeterli fizik (kaba) güç gerektiren gerilla yaşamında ve mücadelesinde doğaya karşı mücadele etmek zorundaydı.

Azime arkadaş, dağ koşullarında ve gerilla gerçekliği içinde bir grup erkek olarak, bizim aramızdaki cins yalnızlığıyla baş etmek zorundaydı.

Azime arkadaş toplumsal cinsiyetçiliğin çok güçlü olduğu bir toplumdan gelen biz erkek yoldaşlarının (bilinçsizce de olsa dayattıkları) geriliklerine karşı durmak zorundaydı.

Ve tabii Azime arkadaş, Ebubekir gibi temel güdülerinin sefil doyumunu, yaşamındaki varlık gerekçesi olarak gören kişiliklerin, egemen duruşları, yaklaşımları ve tavırlarıyla mücadele etmek zorundaydı.

Azime arkadaş belirttiğim bütün bu vb. noktalarda, hem fizik hem psikolojik olarak, çok zorlandığı halde yaşadığı zorlukların hiçbirini, hiçbir biçimde ortama yansıtmadı! Bizi ve çalışmaları hiçbir konuda ve hiçbir biçimde zorlamadı. Azime arkadaşın şahsında kadın cinsinin gösterdiği bu dirayeti, bu metaneti kendi cinsime karşı tarihsel sorumluluğumun bir gereği olarak belirtmek isterim.

Azime arkadaş: Olağan güvenlik nöbetinden, erzak taşımaya; halk içinde ajitasyon-propaganda, örgütlenme faaliyetlerinden örgüt içi resmi çalışmalara kadar bütün işlerde, çalışmalarda bizimle eşit düzeyde üstlenip, yüklendiği görevlerini eksiksiz yerine getirdi. Dahası Azime arkadaş, örneğin kitle faaliyetlerinde belirttiğim gibi tek başına hepimizden daha etkili ve sonuç alıcıydı.

Azime arkadaş içimizde tek kadın olarak görevlerini yerine getirirken bizim gibi sallapati değil, derli-toplu ve duyarlıydı. Pasaklı değil, temiz ve titizdi. Ertelemeci, kaytarmacı, duyarsız ve sorumsuz değil; duyarlı, sorumlu ve ciddiye.

Doğaya karşı mücadelede, zirvelere tırmanışta, inişte, suya vuruşta bütün gece boyu saatler süren yürüyüşlerde hiç sorun çıkarmadı! Geride kalmadı, mola istemedi.

Omuzunda Almanı (Alman yapımı) tek kol kalaşnikof silahı, sırtında payına düşen erzak yükünü taşıdığı sırt çantasıyla olağan, başarılı bir gerillaydı.

AZİME (MİHRİBAN SARI) ARKADAŞ

En karanlık zamanda, Önderliğinden aldığı özgücüyle ayağa kalkarak önden yürüyen; erkek eğemen karanlığı eylemiyle çiğneyerek aydınlatan Botan Amazonu! Kahredilen cinsinin binlerce yıl sonra açığa çıkan gizli gururu, gizli onurusun sen!

Okuyucuya şunu özellikle belirtmek isterim:

Azime arkadaşın bir kadın olarak aramızdaki varlığı bizim için şimdi bile yeterince tanımlayamayacağım gizemli... ama iyicil bir güç ve güven duygusunun doğal kaynağıydı... Onun aramızdaki varlığıyla bize kendiliğinden verdiği; bizim, onun aramızdaki varlığından doğal olarak aldığımız çok şeyler vardı... Erkek egemen cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminin bütün versiyonların da, kadın ve erkek bir araya geldiğinde, erkek kadından hizmet alır, çünkü kadın onun hizmet kölesidir...

Grup içinde bizimle eşit haklara sahip olan Azime arkadaşın bize hizmet etmesi, bizim ondan hizmet almamız, yaşam ve mücadele ilkelerimiz açısından asla söz konusu olamazdı, olmadı da!

Ebubekir hariç, öteki arkadaşlar olarak biz Azime arkadaşına, en azından yaşam ve mücadele düzeyimizin verili koşullarında kadın olarak bakmadık, öyle görmedik, öyle yaklaşmadık!

Buna karşın Azime arkadaştan belirttiğim anlamda çok ama çok şey aldık... Ve Azime arkadaş bize çok ama çok şey verdi...

Yaşamın ve mücadelenin genel akışı içinde bir araya gelerek, ortak amaçlar ve ortak ilkeler çerçevesinde yaşayıp mücadele eden kadınların ve erkeklerin, birbirlerine (egemenlik ve edilgenlik dışında) verebilecekleri ve birbirlerinden alabilecekleri başka şeyler de olduğunu, biz doğrudan yaşam ve mücadele pratiğimiz içinde deneyip, sınayarak kanıtladık!

O yıl Botan'ın bütün bölgelerinde faaliyet yürüten benim bildiğim ve okuyucuya yukarıda tek tek belirttiğim altı faaliyet grubumuzun pratiğiyle kanıtlanmış bir gerçekliktir bu. Kaldı ki özgürlük hareketimizin pratiği bu türden sayısız örneklerle, deneylerle doludur! Ve bunların tümü, yalnızca halkımızın değil aynı zamanda bütün insanlığın özgür yaşam ve özgür ilişki tutkusuyla yüklü geleceğinin kalıcı kazanımlarıdır!

Dışarıdan bakan biri, “Neydi bu karşılıklı ve kendiliğinden alınıp verilenler,” diyecektir. Bu başlı başına kapsamlı bir çalışma konusudur! Ben ancak sınırlı bazı şeyler ifade edebilirim:

Örneğin Azime arkadaşın aramızdaki varlığı yukarıda da belirttiğim gibi, bizim için ya da en azından benim için güven kaynağıydı. Hayır, bu bilinen düşmana karşı dayanak anlamında bir güven kaynağı değil... Ve bu salt Azime arkadaşın bireysel kişiliğiyle ilgili, onun kişisel yetileriyle, yaklaşımlarıyla sınırlı bir durum da değil... Ne bileyim... kadındı, öteki cinsti, iyicildi, iyiydi... Güç kaynağıydı, güç veriyordu... Daha önce belirttim, Haftanîn'den geçerken gördüğümde aynı gücü Saadet arkadaştan almıştım... Orada Saadet arkadaş, beni yanına çağırıp, bayram harçlığı verir gibi: “Al bakalım sana şu kadar güç!” demedi. Saadet arkadaşın o anda benim yaşamdaki varlığımdan bile haberi yoktu. Fakat onu, orada öyle gördüğümde ondan güç aldım ve o da, orada durduğu yerde ki varlığıyla bana güç verdi...

Yaşamda ve mücadelede bir arkadaş olarak görülüp algılandığında kadın, tutunulacak sağlam bir dal, tamamen güvenilir bir sığınaktı... Dr. Cihan arkadaşta, Azime arkadaşta, Saadet arkadaşta, Rojîn arkadaşta öyleydi... Burada adlarını tek tek anamayacağım öteki bütün kadın arkadaşların tümü öyleydi, öyleler.

Bunun, yaşamın küçüklüğünden dolayı o koşullarda bana öyle gelmiş olduğu söylenebilir... Hayır! Ebubekir dışında gruptaki bütün arkadaşlar için bunun, şu ya da bu derinlikte fakat kesinlikle yaşanmış ortak duygular olduğu inancındayım...

Ebubekir için durum tamamen farklıydı... Ebubekir ta o zamanlar temel güdülerinin esiri olduğunu birçok pratikte gösterecekti.

EBUBEKİR'İN FİTNELİĞİ

Ebubekir bir gün bana:

“Gürcan, Azime'ye söyle çıksın evine gitsin, Kürdistan kurtulduğunda, onun payını evine yollarız,” dedi.

Benim için can sıkıcı olsa da gizleyecek değilim. O koşullarda gerçekliğini göremediğim Ebubekir'e bir tür

hayranlık duyuyordum... Çok sağlam yapılı, dayanıklı biriydi. Arazide yılan kıvraklığıyla ve hızıyla hareket eder, yorulmak nedir bilmezdi. Garip bir soğukkanlılığı vardı.

16 yaşında genç bir erkek olarak benim için çok etkileyici bir durumdu bu... Üstelik eskiydi, dahası ve en önemlisi, toy bir genç olarak benim geri ve ham duygularıma hitap ediyor, sanki kendisi de öyleymiş gibi benim nabzıma göre şerbet vererek, beni kendisine bağlıyordu... İşte, bu temelde Ebubekir'e bağlıydım,

Çocuk aklıma yanayım! Ebubekir'in Azime arkadaşına söylememi istediği uyduruk sözleri kendime mal edip, bir molada çay içerken Azime arkadaşına söyledim:

-Heval Azime, sen istersen evine git... Kürdistan kurtulduğunda biz senin payını sana yollarız, dedim.

Azime arkadaş benim bu sözlerimi duyunca bir tuhaf oldu, esmer yüzü iyice karardı ve adeta buz kesti. Yeri gelmişken belirteyim: Azime arkadaşın insanı ürperten çok soğuk, buz gibi bir yanı vardı... Karşımda böyle buz kesince ben de afalladım... Azime arkadaş o gün bana hiçbir şey demedi, öyle buz gibi dondu kaldı...

Ben, bütün iyi niyetimle daha doğrusu bönlüğümle Ebubekir'in aklıma soktuğu bu fikri yine onun sözleriyle Azime arkadaşına gerçekten acıdığım için söylemiştim.

Azime arkadaş pratikte bizi ve genel çalışmalarını hiç zorlamasa da onun bazen çok zorlandığını hepimiz görüyorduk. Yardım kabul etmiyordu. Zorlanarak da olsa görevini yapıyordu. Bu da bende ona karşı acıma duygusu yaratıyordu...

Aradan birkaç gün geçti, Azime arkadaş bana mesafeli duruyor, bende ondan uzak durmak, kaçmak, onunla yüz yüze, göz göze gelmemek için her şeyi yapıyordum. Bir kaç gün sonra Azime arkadaş bana olan eski olağan yakınlığı içinde:

-Gürcan arkadaş, bana söylediklerini sana kim söyledi? diye sordu.

Ben de büyük bir utanç ve sıkıntı içinde:

-Ebubekir arkadaş... diyebildim (arkadaşa bak (!)).

Azime arkadaş yine hiçbir şey demedi. Fakat bundan sonra bana, sanki aramızda hiç bir şey geçmemiş gibi olağan ve iyi davrandı.

Ben gerçekten Ebubekir'in de Azime arkadaşına pratikteki zorlanmalarından dolayı acıdığına, onun için üzüldüğüne ve onu bu çerçevede benim gibi algıladığına inanarak; onun eve dönmesini, orada rahat etmesini istediğini sanmıştım. Kürdistan kurtulduğunda ona payını yollama vaadini de Ebubekir'in iyi kalpliliğinin bir sonucu olarak algılamıştım.

Ma benim düzeyim, gerçekliğim ortada, ben bir şey demiyorum. Peki Önderlik eğitimi görmüş, Kemal arkadaşla çalışmış bu adamın düzeyi ne, derdi ne?

Tipik bir primitif egemen taşra politikacısı... Kaba güdülerinden kaynaklı ucuz amaçlarına, sorunlarına beni alet ediyor... Dışarıdan bakan, toplumsal kurtuluş için silah alıp dağa çıkmış efsane bir kişilik olarak görüyor; içeride durum bu... İlkesiz, köşesiz, çapsız bir kendini bilmez. Temel güdülerinin gereksinimlerine göre her boyaya, kalıba giren, her yola düşen ucube bir kişilik. Mücadele amaçlarımızla, savaş gerçekliğimizin ürünü koşullarımızla kıyaslandığında Ebubekir kişiliğinin bayağılığı ortadadır. Başından beri temel güdülerinin esiri olan Ebubekir'in beni alet ederek Azime arkadaşına neden böyle davrandığı, ancak içimizdeki örtülü, kendiliğinden cins mücadelesi gerçekliği çerçevesinde ele alındığında anlaşılır bir durumdur...

Kendinde gerçekleşmiş egemenlik olgusunu, önderliğin olağanüstü emeklerine, çabalarına, hareketimizin muazzam kazanımlarına rağmen görüp, anlamadığı gibi toplumsal yaşamı yiyip-içip kendini tatmin olarak algıladığı açıktır. Toplumsal mücadeleyi de bunun imkanlarını her yoldan sağlama çabasına indirgeyen "tok çakal" zihniyetli Ebubekir'in o kutsallık sürecine düşkün emellerini dayattığı açıktır...

Ebubekir, primitif bir talancı, yağmacı, alalade bir kapkaççıydı.

Kıçî aşiretine mensup zomları dolaşırken, bir yerde aksakallı bir ihtiyar bana:

"Seni tanıdım, sen bizim Mehmet Sadık'ın oğlu Abdullah değil misin," dedi.

Doğrusu ben de Abdullah'tım fakat onların Abdullah'ı değildim. Bu aksakallı ihtiyar adam beni bizim Pıling (Abdullah Mazgal) arkadaş ile karıştırıyordu. Bu çok normal

bir durumdu, çünkü daha önce de belirttiğim gibi Piling’la ikimiz neredeyse ikiz gibiydik. Boyumuz, posumuz, iskelet yapımız, yüz hatlarımız aynıydı. Bütün bunlara ek olarak adaştık. İhtiyara:

“Hayır mam, ben o değilim,” dedim.

İhtiyar benim bu yanıtım üzerine kırıgın ve alınmış bir halde küşümlenerek:

“Kuro o sensin tabii, ne diye kendini bizden saklıyorsun, ayıptır, yakışır mı sana!” dedi.

Ben durumu izah etmeye fırsat bulamadan yanımdaki Ebubekir girdi araya ve bana:

“Çekinmene gerek yok heval Abdullah, doğruyu söyle,” dedikten sonra ihtiyara dönerek, ona da:

“Doğru bildin, iyi tanıdın Mam, bu arkadaş sizin aşiretten Abdullah arkadaşdır. Biz ona Piling diyoruz...” dedi.

Ben ne yapayım? Ebubekir’in bu “oldu bittisi” karşısında “hayır doğru değil!” diyemem, gülemem... Çaresiz susup boyun eğdim. O zamanlar benim nezdime de Ebubekir değerli, önemli ve büyük bir arkadaş... Bir şey söylüyor, bir şey yapıyorsa doğru bildiği bir şey vardır ki, onun için söylüyor ve yapıyordur... Çok sonradan anladık bu Ebubekir’in ne mal olduğunu...

Ben Ebubekir’in hinliğiyle, partimizin Piling’ı ve Kıçî aşiretinin Abdullah’ı olunca, ortalık birden hareketlendi. Sanki ömürlerinde hiç Kıçî mensubu birini görmemişler gibi kadın, erkek, yaşlı, genç, çoluk çocuk herkes başıma üşüştü. Beni görmeye gelen bütün yetişkin kadın ve erkekler tarafından öpüldüm.

Kıçî aşiretinin gerillası olmanın çok anlamlı, çok hoş yanları vardı da... Ma, bu kadarı da fazlaydı... Defalarca öpülmekten, yanaklarım yelden, siyatikten rahatsız romatizmalı hastaların çömlek-şişe-bardak çekilmiş sırtları gibi oldu...

Sonra beni aralarına alıp Piling’ın anasından, babasından başlayarak Kıçî aşiretinin o taraflara (Piling gilin oralara) uzanan yedi göbek soyundan (şifahen ve gıyaben tanıdıkları) herkesi sordular. Ben nerden bileyim... Ben ne diyeyim...

Hanelerinde bir Kîçî mensubu gerilla olduğu için ikram ziyade artmıştı. Benim sırtımdan önüne konulan bu ikram nevalelerini iştahla tıkınan Ebubekir yüzünden, orada mücadele yaşamımın en sıkıntılı anlarından birini yaşadım.

Bu yoksul Koçerlerin sınırlı bütçelerine ve dönemin parasına göre yüklü sayılabilecek miktarda para ile giysi ve yiyecek gibi hediyeler verildi bana. Akşam beni bırakmadılar, hilekar Ebubekir’le birlikte orada kaldık.

Bu insanlar bütçelerini, olanaklarını zorlayarak zaten partiye gereken desteği veriyorlardı. Aşiret kültürünün Hammurabi’den bu yana kayda geçmiş yazılı bütün yasalardan daha kesin ve keskin olan geleneklerini iyi bildiği için, Ebubekir bu yoksul Koçerlerden daha fazlasını koparmak amacıyla bu hinliği yapmış, amacına da ulaşmıştı.

Daha önce belirttiğim gibi parti, gerilla olarak dağa çıkardığı kadrosunun silah ve cephane gereksinimini henüz köklü ve kalıcı bir çözüme kavuşturamamıştı, maddiyata ihtiyaç vardı. Fakat Ebubekir’inki düpedüz hileydi, halkı soymaktı. Bu PKK’nin tarzı olamazdı! PKK ahlakında bu yoktu!

Hakkari bölgesindeki faaliyetlerimizi hiçbir engelle karşılaşmadan planladığımız gibi sürdürdük. Bölge çok kalabalıktı. Ve halk bize gözü gibi bakıyor, üzerimize titriyordu.

Bir zomda bir ana bana:

“Oğlum, sizin yeriniz, yurdunuz neresi? Nerede yatıp kalkıyorsunuz?” diye sordu. Bende ona:

“Ana bizim yerimiz, her yer... Yatağımız her yerde hazır,” dedim.

“Nasıl?” diye sordu.

“Toprak, ana, bizim yerimiz, yatağımız toprak,” dedim.

Benden bunları duyunca ananın gözlerindeki merak, gözpınarlarına batarak gözyaşlarında kayboldu...

Bir başka yerde oradakiler, biz yanlarından ayrılırken, Azime arkadaşın sırtındaki çantasını, silahını almamız için bize baskı yaptılar:

“Yazık, günahtır bu kıza. Siz yanında bu kadar erkeksiniz, bari silahını, çantasını alın” dediler.

Azime arkadaş onlara, silahını ve çantasını neden kendisinin taşıması gerektiğini anlattı; ondan sonra yola koyulduk.

İÇİMİZDEKİ EGEMENLİK OLGUSU

Sanırım Levînê'de arazide verdiğimiz bir molada, Azime arkadaş başını yıkamak için su ısıttı. Erdal arkadaşta bana:

"Git arkadaş yardım ol, suyunu dök de başını yıkasın," dedi.

Erdal arkadaşın isteğiyle yaptığım bu iş beni epey zorladı, çok zoruma gitti... Evde olsaydım bacımın başına su dökmeyi aklımdan bile geçirmezdim, kimsede benden böyle bir şey isteyemezdi...

Sanırım Azime arkadaşın başına su dökmemi, Erdal arkadaşın benden öteki arkadaşların önünde istemesi... Benim, Azime arkadaşın başına su dökceğimi, bütün erkek arkadaşların bilmeleri beni rencide etmiş, onlar nezdinde benim "erkeklik onurumu" incitmiş, "gururumu" kırmıştı... Daha o yaşta, bu kadar çarpık ve tehlikeli anlayışlara sahip olmak... İnanılır gibi değil ama, benim ve cinsimin uyduruk ve gülünç gerçeği bu! Öyle değil mi?

Başka erkeklerin olmadığı bir ortamda, Azime arkadaş bana:

"Gürcan, gel şu suyu dökte başımı yıkayayım," deseydi sanırım hiç sorunsuz istediğini yapardım. Fakat böyle, bütün erkek arkadaşların bilgisi dahilinde olunca... Ben serjinik (kılıbık) miyim? Değil mi ama...

Oysa hani Azime arkadaş çok acıyordum... Ona o kadar çok acıyordum ki, bu yüzden Ebubekir'le bir olup onun evine dönmesini, orada rahat etmesini istiyordum... Bu dağ başlarında bu kadar zorlanmasına gönlüm razı olmuyordu... Fakat buna rağmen iş bir çaydan suyu onun başına dökmeye gelince, ona olan o derin ve içli acıma duygularımın esamesi bile kalmamış, bunun yerine berbat bir can sıkıntısı... tuhaf bir tepki ve öfke... her yanı ayıpla sıvalı bir utanç... ve acayip bir korku karışımı bulanık, karanlık ve karmakarışık duygular sökün etmişti içimden...

İşte bu duygular içinde, noktada bir kayanın ardında, çaydanlıktaki suyu Azime arkadaşın başına dökerken,

elimin ve dizlerimin sinirden titrediğini çok iyi anımsıyorum...

Her fırsatta belirttiğim gibi o zaman 16 yaşımıydım. Demek ki, egemen dünyaya gözünü açan ve egemen sistemde yetişen ayrıcalıksız her erkekte nesnel, tarihsel olarak gerçekleşen egemenlik olgusu, 16 yaşından çok önce, toplumsal-kültürel genler üzerinden kök salarak, gerçekleşiyor...

Sonunda, en az, egemen dünyadaki en müşvik, en halim selim, en mülayim bir erkeğin kişiliğindeki egemenlik haznesi kadar isli, yateli çaydanlığı başına düşürmeden, içindeki suyu istediği aralıklarla Azime arkadaşın başına dökmeyi başardım...

Kişilikte gerçekleşmiş egemenlik olgusuyla ilgili olarak unutamadığım bir anım da şudur:

KONUK KADIN VE FINDIK FARELERİ LAĞIM FARELERİ VE BEN

2003 yılında Xınere alımında görevliydim. İran sınırının dibindeki yerimizde, bu hattan gelen konuklarımızı da arkadaşlarla içeride görüşmeleri bitinceye dek biz ağırlıyorduk.

Bir gün, aralarında bir de kadının bulunduğu, kuzeyde faaliyet yürüten bir grup konuğumuz geldi. Devletin belge merakından dolayı isim veremem. Konuklarımızın gelişini karargaha haber verdik. Karargâhtan erkek konuklarımızın hemen gelmesini istediler. Kurumda birlikte görev yaptığımız arkadaş onları içeri, karargaha götürdü. Kadın konuğumuzla ben kurumda kaldık. Zagrosların eteğinde gün battı, akşam oldu. Yol yorgunu arkadaş, kadınlar için hazırladığımız mangasını gösterdim. Ben de mangama çekildim. Geç saatlerde kapı çalındı. Açtım, baktım kadın konuğumuz korku içinde:

“Heval ben de burada kalayım, orada fareler var,” dedi.

Ben, cins mücadelesinin hemen hemen tamamen örtülü, kendiliğinden ve kıran kırana yaşandığı bir pratikten gelen biri olarak, dilim döndüğünce izah çabası içinde:

“Olmaz heval yerinizde kalın, onlar zararsız fındık fareleridir, korkmayın, size bir şey yapmazlar,” dedimse de;

bizi hep kuzeyden, kitle içinden ve esasta Önderlik üzerinden izleyip, gören konuğumuz beni hiç anlayamadı. Yaklaşımına, tutumuma şaşırdı, çok öfkелendi, fakat sonunda çaresiz fındık farelerinin cirit attığı yerine döndü.

İçimizdeki çetecilik olgusunun bileşenleri, lağım farelerinden haberi olmayan masum konuğumuz o gece mangasında, şirret fındık farelerinin kuşatması altında kapıldığı korku içinde kim bilir bana ne beddualar etmiştir... Zararı yok heval olsun, biz ne intizarlar aldık... Bunun böyle olduğu, konuğumuzun giderken durumu Cuma arkadaşına rapor etmiş olmasından belliydi, anlaşılıyordu. Konuğumuz, o geceden dolayı Cuma arkadaşına yakınmış, belki de benim için:

“Arkadaş farelere karşı beni yalnız bıraktı,” demişti. Ma Heval, ben fareli köyün kavalcısı değilim ki...

Konuğumuzu dinledikten sonra, benim yaklaşımımı numunelik bir tutum olarak değerlendirip, mahkum eden Cuma arkadaş, eğitimlerde yeri gelince:

“Mesela bizim Gürcan arkadaş, ta 84’ten beri saflardadır. Fakat bunca yıl sonra da bir kadına yaklaşımı hala bu!” diye başlayarak, üzerime değerlendirme ve çözümlemeler yaptı.

Şimdi ben, senin hukukuna sığınarak soruyorum: fındık farelerinden kaçan bir kadın konuk ile aynı mangada yatarken; kısa bir süre sonra Kongra Gel I. Kongresinin ardından, egemen tufan içindeki insanlık gemimizi terk eden lağım fareleri tarafından görülseydik ne olurdu?

Yani kadın konuğumuz, bence sevimli bile sayılabilecek zararsız, masum fındık farelerinden kaçarken, ben de aynı anda, çeteci lağım

farelerinden kaçıyordum... Elini vicdanına koy ve sen karar ver: Burada gerçekten tehlikede olan kimdir? Lağım fareleri karşısında ben mi? Fındık fareleri karşısında kadın konuğumuz mu?

O gece “zalim” fındık farelerine karşı, kendisini yalnız bırakmak zorunda kaldığım kadın arkadaş (konuğumuz) da bu satırların okuyucusu olursa eğer: Beni anlamasını ve bağışlamasını dilerim...

Heval, sen cins bilincinin peşinde bir Apocu olduğun sürece değil fındık fareleri... bütün örgütlü egemenlere

karşı ben her koşulda ve her zaman senin yanında ve her konuda hizmetindeyim!

ERDAL ARKADAŞIN KARPUZU KABAK ÇIKTI

Çukurca ile Beytüşşebap arasındaki Levînê zomlarına geldiğimizde mevsim bağ bozumuydu. Konumlandığımız noktada arazi keşfi yaparken baktık çevrede bostan tarlaları vardı. Arazide hep yalnızca düşman keşfi yapacak değildik ya... Bu kez gün boyu aralıklarla arazide güvenlik keşfi yaparken, aynı anda çevremizdeki bostan tarlalarını da keşfettik. Hava kararınca da önceden yaptığımız keşif doğrultusunda bostanlara sızma yaptık... Girdiğimiz tarlada karanlıkta topladığımız bostanları noktaya taşıdık. Domates, salatalık, biber, kavun, karpuz her şeyimiz vardı artık.

Sabah noktadaki bostan kümемizin ortasında neredeyse bir kucak büyüklüğünde kocaman bir balkabağı ile karşılaştık. Balkabağının özellikle ceviz içi ezmesiyle tatlısı pek güzeldir de... Gerilla da kabak tatlısı nerede... Düşte görülse hayra yorulmaz... Hepimiz hemen bu afat kabağın başına üşüştük. Koca balkabağını kucaklayarak, göbeğinin üzerine yükleyen Xılxıla Kemal arkadaş bir eliyle kabağı şaplaklayıp tapikleyerek:

“Bu ne, biz bunu ne yapacağız,” diye sordu.

Bu sorunun yanıtını o bal kabağını taaa tarladan buraya kadar kim getirdiyse ancak o verebilirdi. Xılxıla arkadaşın kinayeli sorusu hepimizi töhmet altında bırakmıştı... İlk anda kimseden çıt çıkmadı. Sonunda Erdal arkadaş:

“Heval karpuz niyetine ben getirdim onu... Kabak mıymış mîratê,” dedi gülerek.

Erdal arkadaşla birlikte hepimiz gülüştük.

KEPİM VE BEN ALNI KIZIL YILDIZLILAR DURMAZ SECDEYE

Komata zamanının HRK’ sinde (şimdi HPG) Sovyet Kızıl Ordusuna özgü askeri giysiler yaygındı. Omuzları apolet şeritli, çift cepli yakası ve kol manşetleri uzun-sert, kirli sarı renkte gömlek; altında: sıkma belli (dar), kalça ve baldırlarda bol-poturlu, dizden aşağıya indikçe daralan ve

ayak bileklerinde yapışık, düğme paçalı aynı renkte pantolon; başta da alnı Kızıl Yıldızlı kep (şapka).

Üniforma düzeninde giyilmiyordu. Fakat bazı arkadaşlar gömleğini, bazı arkadaşlar pantolonunu giyiyorlardı. Ben de alnı Kızıl Yıldızlı kepimi takmıştım başıma. Yatarken bile başımdan çıkarmadığım Kızıl Yıldızlı kepimi, çok beğeniyor, çok seviyordum... Kepim, ondan hoşlanmaktan öte duygular veriyordu bana...

Levînê'de Sarı Baran'ın komutasındaki gurubumuzla buluştuk. İki gün birlikte kaldık. Bu gurubumuzdan, tek kadın olan Aysel arkadaşı, Şerif'i (Serhat), bir de Bombacı Mahmut arkadaşı anımsıyorum.

Grupta ilk gecemizdi büyük bir ateş yakmış çevresinde yatmıştık. Ateş çevresinde yatarken herkes üzerindeki bombasını çıkarıp, ateşin uzağına bir yere koymak zorundadır. Bu bir kuraldır.

Ateşin çevresinde daldığımız uykudan içimizde bir patlamayla sıçrayarak uyandık ve düşmanın bir nokta baskınına uğradığımız sanısıyla silahlarımızı kaptığımız gibi paldır küldür kaçıp dağılarak çevrede mevzilendik...

Bir süre sonra patlamanın ardından bir şey çıkmayınca baktık, Sarı Baran hiç istifini bozmadan kaldığı ateşin başında hepimize gülüyor...

Meğer Sarı Baran'ın cebinde mika tüplü, gazlı çakmak varmış. Ateşin ısı ile genişleyen gaz çakmağın mika tüpünü patlatmış...

Sabah Sarı Baran'la yakınlardaki bir zoma gittik. Zoma yaklaştığımızda Sarı Baran benden başımdaki kepimi çıkarmamı istedi. Ben, çok sevdiğim alnı Kızıl Yıldızlı HRK kepimi çıkarmaya yanaşmadım. Sarı Baran ısrar etti: "Çıkar" diye... Ben direndim, karşılıklı iyice inatlaştık. Sarı Baran'a boyun eğmedim... Sonunda ben kazandım. Zoma alnı Kızıl Yıldızlı kepimle girdim!

Adama bak! Her nere gitsek, herkes anlımdaki Kızıl Yıldız, dolayısıyla bana bakıyor. Çıkarır mıyım alnı Kızıl Yıldızlı kepimi başımdan, niye çıkarayım...

Noktaya döndüğümüzde Sarı Baran aramızda yaşanan "kep sorununu" Erdal arkadaşına yetiştirdi... Sarı Baran'ı sabırla dinleyen Erdal arkadaş bana ve anlımdaki Kızıl Yıldız bakıp sıcak bir gülümsemeyle yetindi...

Erdal arkadaştan sonuç alamayan Sarı Baran “kep” vakasını resmiyete taşıdı. Sonuçta “talimata karşı gelmekten” iki saat fazla nöbet tutma cezası aldım. Ma, umurumdaydı sanki! O çağlarımda, Komata zamanında ben, sevgili kevim ve anımdaki Kızıl Yıldız uğruna değil iki saat aralıksız günlerce nöbet tutmaya hazırdım.

BOTAN’DAN KOMATA’YA

Arkadaşlardan ayrılıp bu kez Botan’dan Komata’ya doğru yola çıktık. Önce Meydan Belek üzerinden Kevzanê Dolê köyüne inecektik. Burada ardımızdan gelecek gruplar için kış sığınağı yapmamız gerekiyordu.

Artık sonbahar sonlarıydı. Buna rağmen Meydan Belek üzerinde geçen yıldan kalma kar kalkmamıştı hala. Dolê tarafına giderken bir dere yatağı üzerindeki (içten erimiş) uzun bir kar tünelinin içinden geçtik. Baştan sona sazan balığının pulları gibi desenlerle bezenmiş uzun kar tünelinin içinden geçerken, Erdal arkadaşın: “İmkanlar el verse burasını doğal soğuk hava deposu olarak kullanılabilirdik” sözlerini anımsıyorum. Kar tünelinden çıktığımızda, tünel boyunca içimize işleyen saf soğuktan üşümüştük. Birkaç küçük mola dışında neredeyse gün boyu yürümüştük. Tünelden çıkınca verdiğimiz molada bir ateş yakıp ısındık. Geçen yılın karından bir çay yapıp içtik. Erdal arkadaşın imkan olsa kullanılabileceğini söylediği doğal soğuk hava deposundan üşümüş içimizi, çayla ısıtarak zirvenin öteki yakasındaki Kezvanê Dolê köyüne inmek için havanın kararmasını bekledik.

Meydan Belek’in zirvesinde, insanın hiç zıplamadan, ayaklarının ucunda şöyle bir uzanı verse, elleriyle dokunabilirmiş gibi, hemen başının üzerinde serpilmiş asılı duran, ıslıl ıslıl yıldızlar ile aşağıda, vadinin dibindeki Kezvanê Dolê’nin evlerinden sızan ölgün turuncu ışık huzmeleri arasında; gerilla ölçülerini zorlayan uzun ve yorucu bir inişle köye ulaştık. Dış dünya ile hemen hiçbir ilişkisi-bağı olmayan Kezvanê Dolê’de şaşkınlıkla ama çok sıcak karşılandık.

Köy halkı asker görmemiş, dolayısıyla devleti tanıımıyordu. Muhtar yılda bir, olmadı en fazla iki kez o da

salt resmi işler (doğum-ölüm vb. kayıtlar), daha çok da resmilere devlete görünmek için Beytüşşebap'a gidip geliyormuş. Bizi nasıl ağırlayacaklarını bilemediler. Çok sevdiler ve çok sevindiler... Öyle sevindiler, öyle memnun oldular ki, sanırım bizim gelişimiz onlar için bir tür "milat" oldu.

Arkadaşlar, bizden sonra bu hattan geçecek gruplara sığınak yeri için burayı uygun görmüşlerdi. Kezvanê Dolê'deki kısa konukluğumuzun ardından, sığınak için uygun bulunan köyün dışındaki bir noktaya konumlandık. Köy halkı bizi ısrarla yanlarında, evde kalmaya zorladılar. Bizi dışarıdan kendilerine gelmiş konuk olarak algılıyorlar, bu yüzden evlerinde kalmayı kabul etmeyişimize de bir türlü anlam veremiyorlardı. Kendilerinden kaynaklanan nedenlerle yanlarında kalmadığımız vehmine kapılarak çok üzüldü, çok zorlanıyorlardı. Bu yüzden Erdal arkadaşın onlara: Gerillayı, kurallarını anlatırken akla kararı seçtiğini, zor anlar yaşadığını anımsıyorum... Sonuçta kendilerinden kaynaklanan bir sorun olamadığına ikna olup biraz rahatladılar. Biz de kural gereği arazide kaldık ve düzenli nöbet tuttuk.

Kezvanê Dolê'de iki ayrı sığınak yaptık. Bu sığınakların yapımında en çok çalışan Salih ve Şehmus arkadaşlardı. Azime arkadaşta kazma kürek işlerinden yemek yapmaya kadar sırasıyla her işi yapıyordu. Erdal arkadaşın emek sorunu hiç yoktu. Sevgili Erdal arkadaş "ben eskiyim, ben komutanım" demeden ne iş olursa yapardı. Fakat Ebubekir farklıydı. Hani şu sonradan görme taşralı zenginlerin havasındaydı... Böyleleri, içinden çıktıkları ortamda artık herkesten tamamen farklı ve ayrıcalıklı olduğuna hükmedip, bu hükmünü de herkese dayatan; devlet standartlarına göre adam olmuş, fakat toplum için insan olduğu su götürür kuşkulu tiplerdir... İşte Ebubekir bu tür kişiliklerdendi. Günlük yaşamda tamamen emeksizdi: Nöbet tutmuyor, kazma kürek işine yanaşmıyor, mutfağa çıkmıyordu... Ma, bari bu çalışan insanlara bir çay yap... Yok, onu da kendine yediremiyordu. Okumak, yazmak, hasılı düşünmek gibi alışkanlıklardan da yoksun ve uzaktı. Gün içinde herkes çalışırken, Ebubekir ya ortalarda gezip dolaşarak siftiniyor... Ya da ağzının bir kenarına, dişlerinin

arasına sıkıştırdığı sap, çöp parçasını oynatarak çalışanları seyrediyor... Bir yerde artık aylaklık canına tak edip de iyice sıkılınca, işinde gücünde olan, kazma-kürek çalışan arkadaşları abuk subuk sorularla çeneye tutuyordu... Ebubekir'in bu "ver yiyeyim, ört yatayım"cı mirzade duruşu, tutumu grup içinde rahatsızlık yaratıyor, sorun oluyordu.

Kezvanê Dolê'de bu sorun Xılxıla Kemal ile Propagandacı Kemal arkadaşlar arasında patlak verdi. Xılxıla Kemal arkadaş günlük nöbet listesini düzenleyen Propagandacı Kemal arkadaşına: "Ebubekir'i nöbet listesine neden yazmadığını" sordu. O da: "Git kendisine söyle, kabul ediyorsa ben yazarım, nöbete kalkmayanı listeye yazsak ne olacak" dedi. Kemal arkadaşlar bu sorun üzerine hiç hoş olmayan bir üslupla neredeyse birbirlerini kırarak tartıştılar.

Ebubekir eskidi... Grup yönetimindeydi. Böyle olmakla o da PKK'de, egemen ölçülere göre adam olduğuna inanarak hükmediyor, elini sıcak sudan soğuk suya sokmuyordu. Ebubekir'in eskiliği daha sonra partimize, halkımıza ve hareketimize öyle pahalıya mal oldu ki... "eskiyim öyleyse istediğimi yaparım" zihniyetini geliştirip uyguladı.

Kezvanê Dolê'de, Erdal arkadaş ile çalışma aralarında, sönmüş köz kömürleriyle düz taş üzerine on iki taşlık dama çizgileri çizerek dama oynuyorduk. Erdal arkadaş benimle ve hepimizle gerçekten arkadaştı. Yaşam ve mücadele, örgüt ölçüleri zorlanmadığı sürece Erdal arkadaşın gündelik yaşamında-ilişkilerde yetkili, yönetici olduğunu anlamak, hissetmek mümkün değildi. Sıcakkanlı, anlayışlı ve çok sevgiliydi. Kimde olursa olsun olağan koşullarda ironik bir durumu hemen görüp, yakalar, bunu eğitici bir tarzla işlerdi. Pek şakacı, nüktedandı. Olağan koşullarda aynı yaklaşımları herkesin kendisine karşı göstermesine her an açıktı. Bundan özel bir haz duyardı. Sade, candan ve gerçek bir arkadaştı. Bizimle arasına mesafe koymazdı. Doğrudan yaşamımıza girer, bizimle her şeyini ve her şeyimizi paylaşırdı. Bizi dinler, kendinden söz ederdi:

Bir defasında babasından söz etmiş: "Babam benim polis olmamı istiyordu, fakat ben istemedim. Bu zamanda olunabilecek en iyi şeyi bulup, halkımıza gerilla olduk"

demmişti. Komutanımız, sevgili Erdal arkadaş: grupta hepimizle yakından ilgilenir, yaşamın bütün yanlarını paylaşırdı. Dedim ya o hepimizin doğrudan yaşamına girerdi. Onun aramızda kimseyi kırıp, incittiğini, kimseyi zorladığını anımsamıyorum.

Grup içinde olağan ortamlarda çok yoğun siyasi tartışmalara girdiği Azime arkadaş ile bir de bana öteki arkadaşlara kıyasla daha farklı, daha korumacı yaklaştığını anımsıyor ve anlıyorum...

Devletin Komata zamanına kadar henüz fiilen ulaşamadığı Kezvanê Dolê'ye din çok köklü yer etmişti. Bir süre bizi izleyen halk, bizim hiç ibadet etmediğimizi (namaz kılmadığımızı) görünce bunu hiç hoş karşılamadı. Fakat yaşamdaki duruşumuzu, ilişkilerimizi ve kendilerine yaklaşımlarımızı ibadet etmeyişiğimizle yan yana koyan Kezvanê Dolê sakinlerinin kafaları karıştı. İbadet etmiyorduk fakat münafıklara, zındıklara benzemediğimiz gibi kafalarındaki ideal müminlere özgü bir yaşamın sahibiydik.

Erdal arkadaş ile geliştirdikleri sohbetlerde bu durumları değişik biçimlerde dile getiren Kezvanê Dolê'liler sonunda bizlere:

"Siz hiç ibadet etmiyorsunuz, namaz kılmıyorsunuz. Fakat buna rağmen sizin ahlakınız çok temiz, çok güzel," diyorlar ve hemen ardından da: "Zaten sürekli savaş halinde olanlara ibadetin vecibeleri caiz değildir... Hem inançsız olduğunuzu da söylemiyorsunuz," diyerek, sorunu hem bizimle hem de kendi kafalarında "tatlıya" bağlıyorlar, hal yoluna koyuyorlardı.

Tek kadın ve gerilla olarak Azime arkadaşın aramızdaki varlığı Kezvanê Dolê halkını da çarparak, sarstı... Öteki her yerde olduğu gibi burada da halkımız bu hiç görülmemiş, olağanüstü durumu gözledi, kendine göre sınıadı. Ve onaylayıp, saygı duydu, bağlandı.

Kezvanê Dolê'de iki ayrı yerde hazırladığımız sığınakları tamamladık. Köyden bir yurtsever bu sığınakları bizden sonra gelecek olan arkadaşlara gösterecekti. İşimiz bitince Kezvanê Dolê'den Komata'ya doğru yola koyulduk.

Uludere-Çukurca hattında sınır üzerinde bir noktada konumlandık. Sınırı geçmeden önce burada arazi keşfi

yapmamız gerekiyordu. Rus yapımı bir dürbünümüz vardı. Erdal arkadaş ile Ebubekir bu dürbünle önümüzdeki araziye keşif ederlerken ben de yanlarında elimi alnıma siper edip, çıplak gözle aynı araziye bakmaya başladım. Akşam üzeri gün batımı sularıydı. Gözlerimle araziye tararken gunî-çalı ya da yeni yetişen bodur, meşe dallarının dibinde, yan yana olduğu bitkiyle ters düşen bir şey dikkatimi çekti. Dikkatimi oraya yoğunlaştırdıncı baktım ki dazlak kafalı biri o bodur bitki topluluğunun dibinde oturuyor. Adamın dazlağı batan günün ışınlarıyla parlıyordu. Durumu hemen yanımda aynı araziye dürbünle izleyen Erdal arkadaş ile Ebubekir'e bildirdim:

“Karşı sırtta gunîlerin dibinde kel kafalı biri var,” dedim.

“Hani nerede?” diyerek hemen yanıma gelen Ebubekir'e adamın oturmakta olduğu yeri gösterdim. Aynı yere dürbünle bakan Ebubekir:

“Orada kimse yok” dedi.

Erdal arkadaş geldi, aynı yere dürbünle baktı o da bir şey göremedi.

Aralarında sınırı geçiş için konuşuyorlardı. Ben Erdal arkadaştan dürbünü alıp, onunla da baktım:

Ma, adam dürbünsüz de gördüğüm yerde oturuyordu. Onlar aralarında geçişi konuşurlarken ben ısrar ettim. “Adam orada oturuyor, bu bir pusudur” dedim.

Hemen geçmekten yana olan Ebubekir bana tepkilenererek:

“Sana gözün dürbün gibi denildi ama o kadar da değil. Dürbünle bakıyoruz kimse yok. Senin gözün dürbünden de keskin değil ya,” dedi.

“Gidelim” diyen Ebubekir'e Erdal arkadaş:

“Çok acelemiz yok biraz bekleyelim, bakalım” dedi.

Ben çalılığın dibinde oturan adamı markaja almışım, gözümü ondan ayırmıyordum. Aradan ne kadar geçti bilmiyorum. Arkamızdaki yüksek burnun gölgesinde kalmıştık. Fakat önümüzde adamın oturmakta olduğu sırta hala batan güneşin ışınları yağıyordu. Sınırı geçeceğimiz boğazı tutan sırtta birdenbire bir hareketlilik oldu. Orada oturan adamın çevresinde ayakta hareket edenler görüldü. Bunların hepsi askerdiler. Hemen arkadaşlara döndüm:

“Aha, bana inanmıyordunuz, gelin bakın, sırt asker dolu,” dedim.

Hemen geldiler, artık dürbüne de benim gözüme de gerek yoktu. Önümüzdeki pusudan çıkan düşman gücü karargahına dönüyordu. Karşımızdaki hareketi dürbünle izleyen Ebubekir:

“Vay be, Gürcan senin gözlerin dürbünden de keskinmiş. Doğru görmüşsün, içlerinden biri kel bunların,” diyerek güldü. Ardından da elindeki dürbünü kayışından sallayarak:

“Yanımızda sen varken buna gerek yok, sayende pusuyu atlattık,” dedi.

O gün sınırı sorunsuz geçerek, ulaştığımız Komata’da Kanî Sêvê (elma çeşmesi) noktasına konumlandık.

Kısa bir süre sonra Agit arkadaş da grubuyla gelerek, Kanî Sêvê’ye konumlandı. Agit arkadaşlar 15 Ağustos diriliş atılımımızın birinci yıl dönümü vesilesiyle gerçekleştirdikleri bir dizi eylemin ardından son olarak Şikeftyan karakolunu basmışlar; tamamen ele geçirdikleri karakolu, düşmandan arındırarak, kaldıracabildikleri kadar silah-cephane ve malzeme getirmişlerdi.

Grup Kanî Sêvê’ye yanımıza ulaştığında Şikeftyan’dan kaldırdıkları silah ve malzemeleri taşımaktan bitkin bir durumdaydı. Agit arkadaşların Şikeftyan karakolundan kaldırdıkları G-3 silahlarından biri bana verildi. Bu beni çok sevindirdi. İki gülleli Bisivingimi bırakıp, G-3’ü aldığımda doğrusu keyfime diyecek yoktu.

MÜDÜR BEYİN YEŞİL KÜRKÜ YA DA KOMUTANIN YEŞİL ÇADIRI

Arkadaşların Şikeftyan Karakolundan kaldırdıkları malzemeler arasında koyu yeşil renkli, büyükçe bir askeri çadır da vardı. Tıpkı ev gibi iki tarafında (kapaklı) pencereleri olan bu çadırı Kanî Sêvê’ye kurduk. Agit arkadaşın bir tür karargah olarak kullandığı bu çadır o günlerde çok kalabalık, çok hareketliydi.

Bir gün iki arkadaş, araziden aldıkları kısa boylu, ufak-tefek bir köylüyü noktaya getirdiler. Köylü komutanımızla görüşmek istiyordu. Agit arkadaş ile Erdal arkadaş içeride çalışıyorlardı. Çadıra girip, köylünün isteğini Agit arkadaş

bildirdim. İkisi birlikte dışarı geldiler. Agit arkadaş köylüyle tokalaşarak "hoş geldin" dedi. Hal-hatırdan sonra ona, isteğini sordu. Köylü gayet rahat: Uludere'den geldiğini, Uludere karakol komutanının kendisini buraya yolladığını söyledikten sonra Agit arkadaşına:

"Komutan, Şikeftyan karakolundan aldığınız çadırını geri istiyor," dedi.

Köylü bunları söyleyince, Kanî Sêvê'de atmosfer sera basıncına uğradı... Sıkıcı ve tuhaf bir durumdu. Bir eliyle sakalını sıvazlayarak, sakinleşmeye çalışan Agit arkadaş, kendi kendine:

"Demek öyle... Komutan çadırını istiyor ha..." diye söylendi.

"He, öyle," diyen köylü gerçekten samimiydi.

Agit arkadaş artık gayet sakin, biraz yan dönerek:

"İşte çadır burada. Komutan çok istiyorsa gelsin, çadırını kendisi alsın, sen de bu işlere aracı olma bir daha," dedi. Ardında: "Çocuk oyuncağı mı bu işler," diye söylenerek, çadırına geri döndü.

Agit arkadaşın ardından, Abbas arkadaş, Abdullah Ekinci arkadaş, Selim Hoca, Kör Cemal gruplarıyla peş peşe Komata'ya geldiler. Kuzeyden gelmesi gereken gruplarımızdan bir tek Sarı Baran'ın komutasındaki grubumuz takıldı, gelmedi. PKK 3. Kongre hazırlıkları sürüyordu, kış geliyordu, zaman sınırlıydı. Hazırlık çalışmalarının yoğunluğu içindeki yönetim beni çağırdı. Gittiğimde Abbas arkadaş ile Agit arkadaş yerde yan yana oturmuşlar, Kör Cemal de ateşin başında ayakta duruyordu. Agit arkadaş bana yanında yer göstererek:

"Gel şöyle otur, Gürcan arkadaş," dedi. Gösterdiği yere yanına oturdum. Üçü de bana hoş geldin, dedi. Agit arkadaş durumumu sorduktan sonra:

-Sen buraya Hakkari'den gelmişsin. Orada, Kezvanê Dolê'de yaptığınız sığınağa gelmesi gereken bir grubumuz var. Gidip onları buraya getirebilir misin? Diye sordu.

"Gidip getirebilirim, heval" dedim.

"Yolu çıkarabilir misin? Kendine güveniyor musun?" dedi.

"Çıkarabilirim, doğrudur, kendime güveniyorum heval" dedim.

“Öyleyse hazırlan. Yanına iki arkadaş vereceğiz, onlarla gidip arkadaşları buraya getireceksin,” dedi.

Botan’dan grubu getirmem için yanıma Rojhat (Şırnak) ile Arap Aziz (Halep) arkadaşlar verildi. Agit arkadaş bu kez üçümüzü çağırdı: Sorumlu olarak beni gösterdi ve:

“Hakkari’de Sarı Baran’ın komutasındaki grubumuzu Kezvanê Dolê köyünden alıp buraya getireceksiniz,” dedi.

“Yolda özellikle Habur suyu kıyısında düşmanın pusularına karşı duyarlı olun,” diyerek bizi uyardı, başarılar diledi. Biz üç arkadaş Komata’dan yola çıktık.

Hakkari’den Komata’ya gelirken geçtiğimiz aynı yoldan hiçbir sorunla karşılaşmadan yine bir akşam karanlığında başımızın üzerine serpilmiş yıldızlardan dökülen gümüş zerrelere, foton tozunun içinden Meydan Belek’in zirvesinden aşağıya, Kezvanê Dolê’ye indik.

Köyde önce sığınaklara gittik, kimse yoktu. Şimdi ismini çıkaramadığım Kezvanê Dolê’li yurtseverimizin evine gittik. O da bizden sonra köye kimsenin gelmediğini söyledi. Kendisine “sığınakta olacağımızı, gelen olduğunda haber vermesini” söyledim. Hiç unutmam, bu yurtseverimiz benden ismimi sordu, ben de:

“Gürcan,” dedim. İsmim kendisine (kulağına) yadırgı gelince:

“Ma, heval, bu ismi aklımda tutamam ben; sen bir kağıda yaz ver bana da, gelen arkadaşla o kağıdı göstereyim ben,” dedi.

Dediğini yaptım, ismimi kağıda yazıp verdim. Erzakımızı alıp, sığınağa gittik. Üç ya da dört gün sonra sarı Baran komutasındaki grubumuz sığınağa geldi.

Gruptan daha önce Levînê’den anımsadığım Aysel ile Bombacı Mahmut ve Şerif (Serhat) arkadaşların yanı sıra, bu buluşmamızdan Hacı Ömer (Viranşehir) ile Şerif (Hakkari) arkadaşları anımsıyorum.

Sarı Baran bizi kendilerine kimin yolladığını sordu. Ben de Agit ve Abbas arkadaşların yolladığını söyledim. Yol tecrübemi sordu, ona:

“Bu yoldan bir kez Komata’ya kadar gittiğimi, bir kez de oradan kendileri için geldiğimi,” söyleyince, Sarı Baran şaşırdı.

“Sen gece bir kez geçtiğin yolu nasıl çıkardın” dedi. Öteki arkadaşlar da şaşırmışlardı.

Onlar şaşırp inanamasalar da, ben bir kez, üstelik gece geçtiğim bir yolu ikinci kez yine gece çıkarıp Kezvanê Dolê'ye gelmişim işte... Ve yine grubu aynı yoldan Komata'ya götürecektim. Belleğim ve sezgilerim güçlüydü. Her fırsatta belirttiğim gibi (okuyucuyu: “iyi, heval anladık...” demelere getirme pahasına, bir defa daha belirteyim:) gözlerim çok iyi görürdü. Bu gibi durumlarda gönüllü, istekli olmam kendimi iyi hissetmem yeterliydi. Kısacası moralim yerinde olduğunda gözümünden hiçbir şey kaçmaz, bir kez gördüğüm bir şeyi bir daha unutmazdım. Kaba tarif üzerine de gelebilirdim bu yolu. Ben doğma büyüme Botan çocuğuydum... Fakat moralim yerinde olmazsa, isteksizsem... Her nedense o zaman kafam kundır gibi oluyor... Beynim keçeleniyor da, her gün gidip geldiğim kamp yolunda bile yönümü şaşıırıyorumdum...

Komata'dan, Agit arkadaşın bana böyle bir görevi vermekle gösterdiği güvenin yüksek moraliyle çıkmışım yola. Böyle bir moralle insana dağ mı dayanır...

Birlikte bir gün sığınakta kaldığımız grupla, ertesi gün Komata'ya doğru yola çıktık.

Yolda yaşadığımız tek sorun, Hacı Ömer arkadaşın bir yerde geçtiğimiz patikadan en az otuz-kırk metre aşağı yuvarlanması oldu. Hacı Ömer, kısa boylu şişman denilecek kadar etine dolgun, tıknaz bir arkadaştı. Omuzunda silahı, sırtında çantası, yürürken karanlıkta tökezleyip dar patikaya kapaklanınca; biraz da silindir fizik yapısının ülkemizin engebeli, eğimli arazi gerçekliğiyle çelişmesinin sonucu olarak yuvarlanıvermiş olmalıydı.

Bereket, Hacı Ömer arkadaşın aşağı uçtuğu yer, kayalık bir uçurum değil, tamamen xiz-çakıl yatağıydı. Zaten orada birbiri üstünde emanet-iğreti duran yoğun xiz-çakıl kütlesi, yukarıdan ansızın üzerine düşen Hacı Ömer arkadaşın cüssesini bahane ederek, hızla aşağı doğru kayıvermişti. Tabii Hacı Ömer arkadaşla birlikte...

Biz Ortadoğulular (bende dahil) kendimize göre "kusursuz" insanlarızdır. Seni bilmem ama, şahsen benim, kusurumu görüp kabul etmektense her türlü mızıkçılığı yaparak etrafa saldırmayı göze aldığım ve saldırdığım çok

olmuştur... Hacı Ömer arkadaşın durumunda da elbette ki kusurlu olan, ya koskoca Botan'da başka duracak yer kalmamış gibi gelip, genişliği üllük kadar patikanın ortasında duran bir taş... Ya da ikinci bir Ortadoğulu yani bendim. Bunu anlamak için o gece, geçtiğimiz patikadan 30-40 metre aşağıya kulak verip, Hacı Ömer arkadaşı dinlemek yeterliydi:

"Kuryeyim diye önümüze düşmüş, bizi nerelerden geçiriyorsun be Kuralsız, vicdansız adam! Keçi olsa buralardan geçmez, geri döner! Keçi kadar akıl yok mu sende!"

Şunu da belirtelim ki, biz Ortadoğuluların "kusursuzluğu" birinci tekil şahıs durumunda oldukları sürece geçerlidir.

Benim işim karanlıkta dağ başında yön ve yol bulmak. Ülke yüreği bir Botan'ımız var. O da böyle. Ya iniş, ya çıkış, bunun ortası, düzü yok Botan'da, ben napım?

Aşağıya, yanına kadar inen arkadaşlar silahı, çantasıyla birlikte Hacı Ömer arkadaşı da toplayıp getirdiler. Neyse ki biraz sıyrık ve berelenmelerle atlatmıştı, ciddi bir sorun yoktu.

Bu açılım salt Hacı Ömer arkadaşaya yönelik bir eleştiri olarak algılanamaz. Aynı koşullarda zorda kalıp, canı yanan birinci tekil Ortadoğulu olarak bende aynı şeyi yapardım. Yani yuvarlandığım yerde toparlanınca, önce kuryeye bakardım... Yeni, genç ve gözümün kestiği biriyse, günah keçim o olurdu. Yok, gözüm kesmezse, patikada tökezlediğim taşa yönelir, içimden, kim bilir neler söyledim ona...

Yolda bir de Aysel arkadaş zorlanıyordu. O bunu belli etmemek için çaba harcarsa da, hep geride kaldığı için tam olarak saklayamıyor, anlaşılıyordu...

Hemen her molada, değişik arkadaşlarca ısrarla istenmesine rağmen çantasını ve silahını kimseye vermedi. Zorlanarak ama silahı ve çantasıyla yürüdü. Emin ol ve inan bana erkek okuyucu: Kadın arkadaşlar bu günlere kolay gelmediler...

Bunların dışında Komata'ya sorunsuz geldik. Komata inkâr ve imha edilmiş tarihinde kim bilir kaçınıcı kez

bağrında toplanan tarih yapıcılarının olağanüstü çalışmalarına mekan oluyordu...

O Komata zamanında benim anlayıp kavrayamadığım neredeyse aralıksız, peş peşe toplantılar yapılıyor, bireysel ve toplu görüşmeler, tartışmalar yürütülüyordu... Komata: adına yaraşır hummalı bir yoğunluk, derinlerden ama egemen tarihin dogmalarıyla körlenmiş yok sayılan, bir tarihin derinlerinden gelen, sıcak değil... lavmatik, termal bir devinim içindeydi... Başlangıçtaki doğrunun, iyinin, güzelin... Kadın eksenli olması gerekenin kararlı devinimiydi bu...

Sarı Baran'ın Komuta'sındaki grubumuzu Komata'ya getirdikten sonra, yine Abbas arkadaşın yanına geçtim. Abbas arkadaş her zamankinden daha yoğundu. Okuyucuya ne diyebilirim ki? Komata'da ve Abbas arkadaşın karagahında, günlük çalışma temposu öylesine yoğun ve yüksekti ki okuyucuya "şu da oldu" diye anlatabileceğim bir şey gelmiyor aklıma. Demek ki; her şey benim kavrama düzeyimin üzerinde ve ilgi alanımın dışında seyretmiş... Bu durumda, bana değil, gönlüne, şansına küs... Napim...

AGİD ARKADAŞLA BİR EYLEM GİRİŞİMİ

Komata'da günler böylesine yüksek bir çalışma temposu içerisinde akıp giderken Abbas arkadaş beni Agit arkadaşın yanına yolladı:

"Agit arkadaşın yanına git, biraz işiniz var. Seninle görüşecek" dedi.

Uludere'deki karakol komutanının hala "benim" diye kendini avutup, araya köylüleri koyarak, almaya çalıştığı Agit arkadaşın yeşil çadırına gittiğimde, içerisi doluydu. İçeride arkadaşlarla konuşan Agit arkadaş çadırın kapısında beni görünce, hiç unutmam: yüzünde içimi ısıtan, tan yeri aydınlığında bir gülümsemeyle beni yanına çağırdı ve bana:

"Bizimle eyleme hazır mısın, Gürcan arkadaş" dedi.

Hemen yanı başında olmanın verdiği güven ve huzur içinde:

"Hazırım heval" dedim.

Çadırın içinde Erdal arkadaşın yanı sıra Dr. Cihan, Elif, Komando Ayşe, Afarof Mahmut, Xılxıla Kemal, Kahraman, Yaşar, Salih, Sert Zeki arkadaşlar ile bir de Celal (Şırnak) vardı. Agit arkadaşın komutasında gideceğimiz eylem için oluşturulan gruptan anımsadıklarım bunlar. Grup çok daha kalabalıktı.

Agit arkadaş eylem hedefimizi ve genel planlamayı açıkladı. Eylem hedefimiz Uludere merkeziydi. Eylem planlamasının detaylarını anlatırken Agit arkadaşın Elif arkadaşına:

“Heval Elif daktiloya ihtiyacımız var, senin görevin devlet dairelerinden daktilo kaldırmaktır. Önemlidir,” dediğini anımsıyorum.

Uludere baskını için Komata’dan sınırı geçip, içeride, Hedriş köyü yakınlarında bir noktada konumlandık. Güz yağmurları başlamıştı. Hedriş’te konumlandığımız noktada eylem için son hazırlıklarımızı yaparken, hava yağmurluydu, sis vardı. O gün akşamüzeri yağmur kara çevirdi ve öyle yoğun bir kar yağdı ki... Uludere merkezini basmak gibi kapsamlı bir eylem bir yana arazide normal konumlanıp, hareket etme olanağımız kalmadı. Neredeyse bir metreye varan kar içinde o gece Hedriş’e indik. Başta Agit arkadaş bütün grup, üzgündü. Fakat yapılabilecek hiçbir şey yoktu. Önü gelen kış olduğundan bir metreyi bulan yerdeki kar kalkmazdı, kalıcıydı. Bu nedenle beklemenin de anlamı yoktu. Doğa eylem planımızı bozmuş, her şeyi alt üst etmişti.

Tek avuntumuz Hedriş’ten gerillaya katılan iki genç oldu. Bunlardan biri Ahmedî Hedrişî’nin oğlu Hazım’dı. Hazım arkadaş mücadelenin ilerleyen yıllarında Garzan’ın Şirvan alanında 1995 yılının Sonbaharında şehitler kervanına katılmıştı. Öteki Komata’ya geldikten birkaç gün sonra Sule’den kaçtı.

Agit arkadaş yanında bir grup arkadaş ile Hedriş’te kaldı; biz de Komata’ya geri döndük. Hırır’da, gelişmelere ilişkin tekmili Abbas arkadaşına Erdal arkadaş verdi. Tekmil sırasında ben de oradaydım.

Abbas arkadaş durumu öğrenince çok sert tepki gösterdi. Erdal arkadaşına sert çıktı. Abbas arkadaşın daralması karşısında Erdal arkadaşın, doğanın azizliğinden

kaynaklanan sonucu, sanki kendi eksikliyimiş gibi üstlenip, esas duruşta çıt çıkarmadan sessiz, mütevazı duruşunu hiç unutmam...

Bir metre kar yağdı! Ne yapalım? Savaşın, askerliğin doğası bu... Abbas arkadaş gerekçe kabul etmiyordu.

Heval Agit grubuyla Hedriş'ten Komata'ya döndü. Heval Abbas ile daha sık bir araya gelmeye başladılar. Bir araya geldiklerinde önde gelen arkadaşların hepsi tek ya da gruplar halinde geliyorlar, yoğun bir tempoyla aralıksız çalışıyorlardı.

Komata'da süren bu çalışma temposu, 1985 Kasım sonu aralık başlarında genel düzenleme çalışmalarına dönüştü. PKK 3. Kongre'sine gidecek olan delegelerin dışında, düzenlemelerin hedefi kuzeydi.

O günlerde Abbas arkadaş benden: Kazım, İsmail, Şoreş, Şehmus ve Metin arkadaşları çağırmamı istedi.

Arkadaşları çağırdım, hepsi gelince Abbas arkadaş bana:

"Sen de gel Gürcan arkadaş" dedi, gruba ben de katıldım.

Abbas arkadaş bize yaptığı toplantıda:

"Siz PKK'nin hareketli eylem grubusunuz (timi). Grubunuzdan Kazım ve İsmail arkadaşlar sorumludur. Şoreş arkadaş kuryenizdir," dedi.

Grubumuza faaliyet alanı olarak Gabar, Mardin, Batman alanlarını gösteren Abbas arkadaş: "Düşmanı nerede zayıf yakalarsanız, orada vurursunuz" dedi ve ardından: gerillanın yaşam ve mücadele tarzından, taktiklerine; halka yaklaşımından düşmana karşı alınacak tedbirlere kadar temel bütün konuları kapsayan uzun bir konuşma yaptı. Teknik ihtiyaçlar karşılanacaktı, başarılar diledi.

Böylece grubumuz oluşturulmuş, düzenlememiz yapılmış oldu.

Orada Abbas arkadaşla diyemedim fakat gruba ve özellikle yaşamdan tanıdığım Kazım arkadaşla ilişkin yoğun kaygılarım vardı. Nitekim korktuğum başıma geldi. Kaygılarımda fazlasıyla haklı olduğumu pratikte yaşayarak anladım.

Eğer bana kalsaydı ve itiraz gücüm olsaydı Abbas arkadaşla grupla gitmek istemediğimi, Komata'da, yanında

kalmak istediğimi söyledim. Yola çıkmadan önce Abbas arkadaş ile grup olarak vedalaştık. Hepimizi kucaklayıp, tek tek öperek başarılar dileyen Abbas arkadaş bana:

-Yine görüşeceğiz Gürcan arkadaş, dedi.

Abbas arkadaşın bu sözleri bana bir avuntu oldu. Çünkü ondan ve Komata'dan ayrılmak bana çok zor geliyordu...

Komata'dan, yeniden Botan'a fakat bu kez Gabar'a doğru yola çıkmadan önce, insanlık hareketimizin böylesine önemli, tarihsel bir döneminde, bu denli yakınında kaldığım Abbas arkadaşla ilişkin söylemem gereken ve okuyucunun, henüz ben sözümü bitirmeden, "tabii tabii iyi olur..." dediğini duyar gibi olduğum, bazı şeyler daha olduğu inancındayım.

DEVİRİMİN KUŞLARI

Başkan Apo, mükemmel bir kurumlaşmış adanmışlık örneğidir! Kürt ve Kürdistan, dolayısıyla insanlık davasına kendisini adanmış bir Önderlik pratisyeni olarak Abbas arkadaş, çok sevgili olmaktan öte, tükenmez bir sevgi üreticisidir.

Dur durak demeden, yorulmak bilmez çalışmalarıyla aralıksız ürettiği sevgisini ideolojik, siyasi, kültürel, örgütsel, askeri soyutlamalar biçiminde örgütümüze, halkımıza ve hareketimize sunar.

Fakat aynı sevgisini ortamda kimselere göstermez... Gerçi son dönemlerde yeni katılan şeytan tüylü, sevecen, cingöz arkadaşlar Abbas arkadaşın kırk yıllık "mevzuat zırhını" delerek, onun silme insan sevgisi dolu yüreğine girip, özel sevgisini tadıyorlar artık... Eee, zaman değişiyor...

Zagroslarda, Gare'de, Xınere'de bunları böyle el ele görünce, insan gıpta ediyor tabii...

Abbas arkadaşın bağlılıkları Önderliğe, halkımıza ve insanlığa olan bağlılıklarında olduğu gibi zamanın ve mekanın dışında saltık bağlılıklardır.

Abbas arkadaş 1985 güz sonu-kış başında, PKK 3. Kongre'sine katılmak üzere Lübnan'a, Önderlik sahasına, oradan da yeni çalışma sahası Avrupa'ya gitti. Orada iç ihanete karşı yürüttüğü mücadelede, hainlerin hamisi

Alman egemenleri tarafından, sudan bahanelerle yakalanıp, tutuklanarak yıllarca Alman zindanlarında tutuldu.

Esaret yılları boyunca, PKK Düseldorf davası olarak ünlenen davada, Alman egemenlerine karşı partimizin ve halkımızın güçlü desteğiyle yürüttüğü, kararlı ideolojik-siyasi ve hukuki mücadele sonucunda, 1994 yılında özgürlüğüne kavuştu. Ardından Önderlik sahasına, oradan da 1985 yılının Komata zamanında bıraktığı yerden gerilla mücadelesini sürdürmek üzere, tekrar ülkeye döndü. Bütün bu süreci ben resmi parti kaynaklarımız ile bir de okuyucuya “ha deyince” izah edemeyeceğim, fakat bizim genel yapı içinde tıkırtıkır işleyen ve bugünkü interneti aratmayan, kendi özgün iletişim sistemimiz üzerinden öğrendim.

1995 yılının baharında, PKK 5. Kongre süreciydi. O zamanlar istihkamcı olduğumdan kongre yerinin (kongre şikeftinin açılması) yapımı görevi bana verilmişti.

Egemen zihniyetin ve onun cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminin bütün versiyonlarının yarattığı son hilkat garibesi kişilikler olan batılı egemenlerin, biz Ortadoğululara haklı olarak söyledikleri “son dakika efendiliği” her bakımdan Ortadoğu’nun ortasında olarak, bizim için de geçerli olduğundan, görev zamanında belirlenmeyip, görevlendirmede “son dakikada” yapılmıştı. Bu nedenle istihkam birimi olarak geceleri de çalışıyorduk.

Biz şikeft çalışmalarımızı yürütürken, kongre delegeleri gelmeye başlamıştı. Bir gece çalıştığımız şikeftin önünde bir arkadaş ile bazı işler üzerine konuşurken, karanlıktan bir ses:

-Sen Gürçan değil misin? diye sordu.

Hemen tanıdım, bu Abbas arkadaşın sesiydi! Aradan geçen onca yıldan sonra (1985 güz sonu, 1995 baharı), Abbas arkadaş karanlıkta beni sesimden tanıdı. Büyük bir sevinç ve heyecan içinde, karanlıkta sesin geldiği yöne yürürken:

-Doğrudur heval Abbas, benim! dedim.

Karanlıkta buluştüğümüz yerde Abbas arkadaş beni sımsıkı kucakladı. Yanaklarımdan öperken de, dudaklarımdan:

“Devrimin kuşları...” sözleri döküldü.

Bizimki gibi tamamen ve sonuna kadar haklı olursa bile; öldürmek ve en yakınlarının, en sevdiklerinin yanı başında öldürüldüklerini görmek... Nesnel, zorunlu mevzuat kriterleri; olağanüstü zorluklar vb. daha birçok nedenden dolayı, insanın birçok yanıyla insanlığına yabancılaşması gerçeğine rağmen, insan savaşta da insandır... Ve sevgi, ille de sevgi... Sevmek ve sevilme, insan için her koşulda istenen, dışa vursun ya da vurmasın, hep özlemle aranan ve asla vazgeçilemeyecek olan en temel insanlık değeridir. Zaten, cins bilinçli kadın ideolojimizin ve onun bilimsel bütünlüklü ifadesi olan savunmalarımızın ön gördüğü temelde bir toplumsal yaşamın ve mücadelenin, bu anlamda insanlık hareketimizin aslı astarı (son çözümlemede) gerçek sevginin toplumsal üretimi ve yeniden üretiminin sağlanması ve üretilen sevginin yeterli ve eşit paylaşımı değil midir?

Abbas arkadaşın sevgisi ve bağlılıkları böyledir. O da bir bakıma anam gibidir... Çok sever ama göstermez, gösteremez...

Bizler, erkek egemen cinsiyetçi, sınıflı dünyadan, cins bilinçli kadın ideolojimizin ön gördüğü, bütün insanlığın içinde birleşip kaynaştığı bütünlükçü, eşitlikçi, paylaşımcı, ortakçı komünal dünyaya göç eden, devrimin özgür turna kuşlarıyız... Abbas arkadaş da bizim öncü turnalarımızdandır...

Kim bilir, belki ben bir gün yorulup, daha Aden'e ulaşmadan, ona ramak kala, Toros eteklerinde bir Türkmen bağına konabilirim... Fakat öncü turnamız Abbas arkadaştan yana şuncacık kaygım yoktur! O, Başkan Apo'nun gösterdiği DILMUN'ların yedi bucak, dört iklim ötedeki, insanlığın yedi bölgesi çocukluk bahçesi Aden'e ulaşana dek, hep en önde uçar!

KOMATA'DAN GABAR'A

Komata'dan Gabar'a kadar olanları hiç sorma... Çünkü grubumuzu oluştururken Abbas arkadaşta diyemediğim kaygılarım, yol boyunca fazlasıyla gerçek oldu.

Abbas arkadaş neye dayanarak böyle bir grup oluşturdu? Nasıl oldu da olacakları önceden kestiremedi. Belleğim beni yanıltmıyorsa, bize grup komutanı yaptığı

Kazım arkadaş Komata'ya Önderlik sahasından gelmişti. Bu durum Kazım arkadaşın kişilik gerçeğinin, değil Komata-Gabar arasında bir savaş grubunun sorumluluğunu, daha kendi bireysel yaşam sorumluluklarını bile kaldırmaktan aciz olduğu gerçeğini görmesini mi engelledi? Bilmiyorum...

2005 yılı yazında Behdinan'a giderken yolda Xakurke'de, Avdalkovi'nin eteğinde verdiğimiz bir molada, kendisine grubumuzun akıbetini belirttiğimde bana: "mükemmel yoktur... Mükemmeli gözetseydik, hiçbir şey yapamazdık Gürcan arkadaş" dedi bana. Abbas arkadaş haklıydı. Özellikle bizim toplumsal ve bireysel gerçekliğimizde bu böyle olmak zorundaydı da... Fakat yine de... Her neyse, ben Komata'dan Gabar'a kadar olanları özetleyeyim de bunu sen kendin değerlendir!

"Hareketli eylem grubu" olarak biz Kazım ve İsmail arkadaşların komutasında Komata'dan Gabar'a kadar yol boyunca her bakımdan perişan olduk. Özellikle Kazım arkadaş: Abbas arkadaşın grubumuza yaptığı toplantıda özellikle vurguladığı gerilla için hayati derecede önemli yaşam ve mücadele ilkelerinin tümünü bir yana iterek; bunların yerine bireysel keyfiyetini koydu ve bunları da komutanımız olarak bize dayattı!

Ne diyeyim: Kazım arkadaşın şahsında bir komutanla değil, fakat grup olarak katlanmak zorunda kaldığımız yirmi küsur yaşında kocaman bir bebekle yüz yüze olduk...

Okuyucu, anıların akışı içinde ileride aynı Kazım arkadaş, noktada balonlarıyla oynarken görecektir zaten...

Abbas arkadaşın: "köylerde kesinlikle yatılı kalmayacaksınız!" talimatına karşın, Kazım arkadaş bizi her gece köylerde yatmaya talimatla zorladı. Mevsim artık kıştı, yerde kar vardı, hava soğuktu... Buna hem itiraz ettik hem uyduk, köylerde kaldık, yine itiraz ettik...

Grup sorumlularımız Kazım arkadaş ile İsmail arkadaş arasında olur olmaz nedenlerle, eften-püften, ecüş-bücüş şeylerden anlaşılmaz ve inanılmaz sorunlar, çekişmeler, didişmeler patlak verdi. Halk içinde kaldığımız evlerde, uygun olmayan sözler sarf edildi, birbirini incitmeler yaşandı...

Komata'dan-Gabar'a yol boyu böyle sürüklenip giderken, sonunda kaçınılmaz akıbetimize Şırnak'ın Birkê

köyünde uğradık. Gabar ile Çırav arasındaki Birkê'ye akşam saatlerinde girdik. Köyden en geç saat dört sularında çıkmamız gerekiyordu. Hava aydınlanmadan köyden çıkış ve arazinin derinliğine ulaşılabilmek için uyulması gereken bir gerilla kuralıydı bu.

Yol boyu girdiğimiz her köyde yaşadığımız sorunu Birkê'de de yaşadık. Sıcak odada, vurup kafayı yatmış olan komutanımız Kazım arkadaşı bütün çabalarımıza rağmen kaldırıp, evden dışarı çıkaramadık. Çırav'ın eteklerindeydik... Vakit gecenin bir yarısı, sabahın körüydü... Dışarıda kar ve ayaz vardı... Ve evde bulunduğumuz oda sıcaktı... Komutanımız Kazım arkadaş bir köşede mayışmış, mışıl-mışıl uyuyordu. Sesleniyoruz:

"Heval Kazım!" Çıt yok, sarsıyoruz yönünü değiştirip tekrar dalıyor, kolundan tutup çekiyoruz:

"Mala me xera kir!" (evimizi yıktı manasında) diye öfkeyle söylenerek serzeniyor, iyice uyanınca:

"Nolduuu mirati... Yatın uyuyun, sıcak yer... Size de iyilik yaramıyor!" diyor, tekrar yatıyordu...

Baktık olmuyor, komutanımızı kucağımıza alıp, götürüremeyiz... Birkê'de toplu tavır koyduk:

"Sen istiyorsan kal, biz gidiyoruz," dedik ve çıktık.

Çıktık çıkmasına da fakat geç kalmıştık. Köy yerinde erkenden kalkıp işine, ibadetine giden insanlarla karşılaştık, görüntü verdik. Kazım arkadaşta uyku semesi derbeder halde peşimizden geldi:

Dışarıda yoğun sis vardı. Köyden çıktıktan sonra fazla uzaklaşmadan arazide biraz engebeli taşlık bir yerde konumlandık, bir ateş yaktık. İlk nöbeti ben aldım. Arkadaşlar ateşin başında, bende sisin içinde biraz ileride ayaktaydım. Boğuk bir homurtu, bir motor sesi geldi sisin içinden. Yer yer parçalı, hareket halindeki sisin içinden sesin geldiği yöne bakarken, sis aralığında bir grup silahlı insan gördüm. Çok yakınımızdaydılar ve sisin aralığında hemen yanı başımızın köy yolu olduğunu anladım. Bunlar bu araba yolundan gelmişlerdi.

Asker ve sivillerden oluşan bu grup hemen altımızda yirmi, otuz metre uzağımızdaydı. Bütün bunların hepsi bir anda oldu. Ben hızla dönüp arkadaşları kaldırmaya yöneldiğimde yoldaki grubun içinden biri:

“Burada ateş yanıyor! Buradalar!” diye bağırdı.

Ateşin başına geldiğimde Şehmus arkadaşın dışında ötekilerin hepsi uzanmış yatıyorlardı. Şehmus arkadaş ile arkadaşları uyarıp, mevzilendik. O anda düşman megafonla bize “teslim ol” çağrısı yapmaya başladı. Düşmanın “teslim ol” çağrısına, Şehmus arkadaş ile birlikte, ateşle karşılık verdik. Böylece çatışma başladı. Sis içinde farkına varmadan hemen yakınına konumlandığımız yoldan düşmanın açtığı ateş etkili oluyordu. Mevzilendiğimiz yerde Şehmus arkadaş yer değiştirmek istedi. Bunun için hareketlendiği anda vurularak hemen yanıma düştü. Üzerine kapanıp baktığımda başından aldığı bir kurşunla şehit düşmüş olduğunu gördüm. Şehmus arkadaşın silahını, çantasını aldım. Çatışmanın başlamasıyla toparlanıp, geride mevzilenerek, çatışmaya giren Kazım ile İsmail arkadaşın yanına çekildim.

Kuryemiz Şoreş ile Metin arkadaş yoktu. Üç silahla tarayınca düşman zorlandı. Bizde toparlanıp, sis içinde çekilelim, dedik. Biz ateşi kesip birkaç adım atmıştık ki, çok yakınımdan bir çift av tüfeği gümlledi. Kazım arkadaş yaralandı. Fakat yürüdü. Siste çekildik. Yakın mesafeden patlayan çiftenin bütün saçmaları Kazım arkadaşın kalçasına isabet etmişti.

Sisin içinde rasgele giderek, Karnê olduğunu sonradan öğrendiğimiz bir köye ulaştık. Girişte bizi karşılayan köylüler:

“Köyde asker var, dönün” dediler, döndük. Karnê’den Bêsîkê köyüne gittik. Burada Xalile Avdi’nin evine girdiğimizde kuryemiz Şoreş arkadaş sofa başında bulduk. Şoreş’i içeride üstelik sofa başında gören Kazım sert sözlerle, üzerine gitti. Xalile Avdi araya girdi, Kazım’ı yatıştırdı. Kazım arkadaşın durumu vahimdi... Saçmaların kalçasında açtığı yaralardan akan kanla bütün şalı kan içinde kalmıştı. Onu uygun bir yere yatırıp, yaralarına baktık.

Kazım’ın bütün kalçası, apışarası, saçmalardan delik-deşik olmuş, kalbura dönmüştü. Kazım’ın durumu ağır olmaktan çok nedense gülünçtü... O koşullarda Kazım’ın durumuna gülmekten kendimizi alamadık. Bizim kendisine

gülmemize sinirlenen Kazım arkadaş, komutanımız olarak bize sert çıktı... Biz de toparlanıp onun tedavisini yaptık.

Çifte olduğundan Kazım arkadaşın kalçasından ve ağız arasından neredeyse bir avuç saçma çıkardık. Buna karşın ciddi bir şeyi yoktu; bir süre oturamayacaktı hepsi o kadar.

Metin arkadaş kayıptı. Kuryemiz Şoreş arkadaşta görmemişti onu.

Xalile Avdi ihtiyaçlarımızı karşıladı; o gece Bêşikê'den çıktık. Şoreş arkadaş bizi cennet köyüne götürdü. Bizim Deştâ Lala ile cennet köyünün bağları-bahçeleri bitişiktir. Buralar artık Şoreş arkadaş ile benim yerimiz, yurdumuzdu.

GABAR'DA

Gabar'ın sayılı birkaç Ermeni köyünden biri olan Cennet'e, Tîto ve Deştü kardeşlerin evlerine gittik. Bizi büyük bir sevgi ve heyecanla karşılayan Tîto ve Deştü kardeşler, Şoreş ile beni hemen tanıdılar. Büyükçe bir evde ailece birlikte oturan bu yurtsever kardeşler, hepimizi özel bir odaya yerleştirdiler ve bize çok iyi baktılar. Tîto ve Deştü kardeşlerin evinde on gün kaldık. Bu sürede fizik ve moral olarak toparlandık.

Cennetten çıktıktan sonra Gabar'da bir süre dolaştık. Geceleri görüntü vermeden indiğimiz köylerden (çoğu tanıdığımız, akrabalarımız olan insanlardı) erzakımızı alıp, arazideki şikeftlerde kalıyorduk. Amaçsız dolaşıyorduk.

Yine erzakımız bittiğinde cennet köyünün yakınındaki Nanîf köyüne indik.

Nanîf Ermeni Hıristiyanlar ile Kürt Müslümanların birlikte yaşadıkları ender ve örnek bir köydü. Nanîf'te o gece düğün vardı. Davul-zurna sesleri arasında Şoreş bizi bir eve götürdü. Biz henüz evdeyken gece geç saatlerde köyde bir hareketlilik oldu. Bizi kaygılandıran bu durumu anlamak için dışarı çıkan ev sahibi arkadaşlarla birlikte döndü. Gece Nanîf'te bulunduğumuz eve gelenlerden Xılxıla Kemal arkadaş ile Doğan'ı (Şırnak) anımsıyorum. Xılxıla Kemal arkadaş içeri girip de bizi görünce:

"Size ne olmuş böyle, mahkumlara dönmüşsünüz..." (o zamanlar Gabar'da dolaşan adli kanun kaçakları) günlerdir sizi arıyoruz, nerelerdesiniz", dedi.

Hal-hatır, sohbet sırasında: Metin arkadaşın kendilerine ulaştığını, durumunun iyi olduğunu belirten Xılxıla Kemal arkadaş:

“Alanda sizi bulmamız için Agit arkadaş üç ayrı grup çıkardı. Kısmet bizimmiş, hadi gidiyoruz,” dedi.

Nanîf’ten çıktık. Arazi karla kaplıydı. Gece ayazdı. Kızılsu karakolu yakınlarında kayalık bir noktada yanan gür bir ateşin başına kadar yürüdük. Diriltici sıcak ateşin başı kalabalıktı.

Hareketli eylem grubumuzun akıbeti bu oldu. Grup olarak uğradığımız başarısızlığın nedenleri iç ve dış nedenler olarak ele alınıp, değerlendirilebilir:

Grubumuz açısından belirleyici olan iç neden, grup için kadro düzenlemesindeki yetersizliğin yanı sıra yapılan komuta düzenlemesi de isabetsiz görülebilir. Abbas arkadaşın “eldeki imkanlar ve insan gerçeğimiz buydu, ideali esas alsaydık hiçbir şey yapamazdık...” görüşü özü itibarıyla doğru olmakla birlikte, o süreçte Komata’da oldukça gelişkin ve deneyimli bir kadro birikimine ulaşılmış olduğu dikkate alınırsa, bizim gruba deneyimli bir komutan verilebilirdi.

Bir de dış nedenler var ki, bu nedenler sadece bizim grubu değil o zaman Komata’dan kuzeye yapılan bütün düzenlemeleri vurdu, boşa çıkardı.

1985 yılının güz sonunda Komata’dan kuzeye çıkarılan gruplarımızın hemen tümü, o yıl erken ve yoğun yağan kara saplandı kaldı... Bu yüzden arazide hareketsiz kalan gruplarımız büyük kayıplara uğradı.

Başkan Apo yaşanan bu durumu, sonuçları PKK 3. Kongresinde “Sarı Kamış Seferi” olarak nitelemiş ve eleştirmiştir.

**ATEŞ BAŞI EĞİTİMLERİMİZİN YİĞİT BİLGESİ
ÇEKİCO
ARKADAŞ İLE GABARIN DORUĞUNDA DİRİLİŞ
ATEŞİMİZİN BAŞINDA**

***Zemheride uzadıkça uzadı
Bak bıyığım buz tuttu
Üşüyorum da...***

Ahmet Arif

O gece Gabar'ın doruğunda kuytu bir çökekte yanan ateşin başında her şey tıpkı o ulu ozanımızın dediği gibiydi. Yalnız küçük bir farkla; onu da yüce gönüllü ulu ozanımızın affına sığınarak belirteyim ki o zamanlar orada, Gabar'ın doruğunda ben henüz on beşimi yeni geçmiş olduğumdan ayva tüyleriyle kaplı üst dudağımda, bıyıklarım terlememişti daha. Fakat daha önce de belirttiğim gibi 85 yılının yazında, sınır üzerindeki Komata'dan Botan'ın derinliklerine giderken yolda bir yerde Abbas arkadaşın "dürbün" olarak nitelediği şu iki gözüm; Çekico arkadaş ile öteki arkadaşların bıyıklarının ve sakallarının Gabar'ın zemherisinde torba torba buz tuttuğuna defalarca tanıktır.

Kadim halkımızın önce güneşte görüp kutsadığı ışığın ve ısının kaynağı ateş; iyice fırınlanıp ufalandıktan sonra, suyla karıldığında doğal harç olan Gabar'ın kendine özgü beyaz kireç kayalığında oluşmuş genişçe bir çökekte yanıyordu.

Gecenin derinliğinden savrulup gelen zemheri yeliyle alazlanıp palazlanan ateşin yeğîn, telaşlı, kıvrak yalımları; aysız gecenin koyu karanlığını orta yerinden tırpanlıyor; ateş, beslendiği kalın kütüklerin içlerine oylum oylum işledikçe; birbiri peşi sıra çat çat çatlayan kütüklerden dört bir yana, üzerimize çingılar saçılıyor; yukarı doğru sıçrayan kıvılcımlar tırpanladığı gecenin koyu karanlığıyla boğuşan kıvrak ve bıçkın yalımlarla yarışıyordu. Gabar'ın doruğunda yanan bu ateş; tamamen haksız, tamamen kuralsız, tamamen ahlaksız ve tamamen vicdansız inkar ve imha stratejisi ve politikalarıyla yatırıldığı eğementarihin musalla taşında, halkımızın yüreğinde 15 Ağustos diriliş atılımıyla tutuşarak onu yeniden diriltten sayısız diriliş ateşlerimizden biriydi.

Nöbetçi arkadaşlar dışında hepimiz diriliş ateşimizin çevresinde, bir özgürlük haresi gibiydik. En az otuz kişiydik. Kimimiz ellerini önünde pençelemiş ayakta, kimimiz dizlerini kırmış, çömüdüne çömelmiş, kimimiz de bir kütüğün üzerinde oturmuştuk.

Çekico arkadaş; ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi! O da olağan her gecede sürdürdüğümüz her ateş başı eğitimimizde olduğu gibi yine, dizlerine dek inen uzun

parkasının eteğini altına çekerek, tıpkı içimizden bir sıra neferi gibi oturduğu bir kütüğün üzerinde anlatıyor, biz de can kulağıyla dinliyorduk onu.

Bir elinin yumruğunu, önünde yanan gür ateşin içine doğru, örs üzerinde demir döver gibi ağır ve ritmik hareketlerle kaldırıp indirerek, o gece Küba devrimini ve onun “Gerçekçi ol, imkansız iste!” diyen eşitlikçi, paylaşımcı ve karşılıksız verici, güzel ruhlu öncüsü Che Guevara’yı anlatmıştı ilkin.

Ardından, sıkılı yumruğunu gür ateşin üzerine daha sık ve sert hareketlerle indirip kaldırarak:

“Biz ülkemizi, kimliğimizi, dilimizi bizden zorla kopararak alınan, yitirdiğimiz her şeyimizi geri istiyoruz! Bize bunun imkansız olduğu söyleniyor (!) Öyle ki halkımızın büyük bir kesimi bile bunun imkansız olduğunu söyleyenlere kanmış durumda... Olsun, biz de imkansızı istiyoruz! Devrimciler, imkansızın peşinde olan gerçekçi insanlardır! İstedığımız her şeyi, bizden zorla kopararak alınan her şeyimizi geri alacağız!” demişti.

Daha dünmüş gibi gözlerimin önünde. Çekico arkadaş diriliş ateşimizin yalımlarıyla yarışan bir coşkuyla anlatırken, sıram gelmiş nöbete çıkmıştım.

Gabar’ın, yazın bile kuş uçmaz, kervan geçmez yalçın doruklarında bir yerdeydik. Mevsimlerden kıştı. Bütün dorukları ve vadileri karla kaplı Gabar, ak yorganını yüce başına çekip derin uykulara dalmıştı. Vakitlerden geceydi. Yıldızların bir kurşun atımı üstümüzde, Gabar’ın doruk kayalarının ucunda şavkıyıp, balkıdığı aysız, zifiri karanlık bir gece... Ve o zifiri karanlık gecenin içinde, uğursuz bir uğultuyla kol gezen zalim bir zemheri ayazı, insanın açıkta kalan yüzüne kamçı gibi iniyor, ellerine, parmak uçlarına kıymık gibi batıyordu.

Kışın Gabar’da gece nöbetindeysen, bir de sırtında parkan (ben de dahil, çoğumuzun sırtında parkası yoktu), içinde fanılan ve altında bir donun bile yoksa (çetelerden biraz olsun kurtulabilmek için hemen hepimiz, çıkarıp attığımızdan ve yedekte olmadığından, bunlar da yoktu) tiril tiril bir şalvar bir gömlek ve üzerinde bir Koçer kazağıylaysan, karanlıkta önüne gelene kuduz köpek gibi

(aynen soykırımcı faşistler gibi) saldıran zemherinin ayazı; insanın bedeninden sızıp içine, ta kemiklerine işleyerek iliklerini buyduruyordu.

Üşümek... Mesela egemen dünyada yüksek ve orta sınıf mensubu insanın, kendini tekrarlamaktan bıkip usandığı, geleneksel yaşamın dolap beygirlerine özgü yeknesak kısır döngüsü içinde, ayırımına varabilene: “hımm, daha yaşıyoruz be yahu” dedirtecek o mayhoş duygu... Egemen yaşama mahkum olmuş insanın bazen tatlı tatlı efileyip “bırrrr” diye ürpererek üşüyesi gelir. Köhne dünyanın monoton yaşamında mayhoş bir değişiklik işte...

Fakat Gabar’ın doruğunda kışın “üşüme” kavramı çok hafif kalır. Bir kış gecesinde, özellikle nöbetteyken, Gabar’ın doruğunda kol gezen zemheri ayazında iliklerinin buymuşluğu yoksa eğer, bunun nasılinı ne sen sor ne ben söyleyeyim... Bunun yerine sana şu kadarını söyleyeyim:

1985’yılının Kasım ayı sonundan, ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi **Çekico** arkadaşı yitirdiğimiz, 1986 yılı Mart ayının 28’ine kadar, Berkever öreninde olduğu gibi düşmana açıktan kafa tutup, meydan okuduğumuz istisnai durumlar dışında, geceleri Gabar’ın doruklarında hep açık arazide, çoğunlukla ateş başında kaldık.

Yüce gönüllü ulu ozanımızın “tütünsüz, uykusuz” kalışına ek olarak, eylemlerin, çatışmaların ve operasyonların ardından gelen gecelerde, açık arazide kar üstünde ve kar fırtınasının içinde ateşsiz ve lokmasız kaldığımız oldu. İşte o gecelerde kural gereği arazide yakamadığımız diriliş ateşlerimizi yüreklerimizde yakarak ısındık... Başkan Apo’ya, halkımıza ve insanlığa olan inancımızı tazeleyerek beslendik... Köylere inmedik, şikeftlere girmedik, kural bunu gerektiriyordu.

Biliyor musun? O zamanlar bir gün olsun deliksiz bir uyku çekmedik. Bir öğün olsun “doymak” bir yana, çoğu günler kursağımızdan tek lokma bir şey geçmedi. Şeker, tuz ve öteki minerallerin, madensel tuzların, vitaminlerin eksikliğinden ve hiç yokluğundan, gözlerimize anlık perdeler indiği, diz bağlarımızın çözüldüğü, fersiz kalıp ayakta havaleler geçirdiğimiz, yaprak gibi titreyip durduk yerde dal gibi ileri geri sallandığımız anlar oldu... Bu

yüzden olsa gerek onca yıl sonra bu gün de, bunca bolluğun içinde özellikle şekerin ve tuzun üstüne bir pintinin mücevherleri üstüne titremesi gibi titrerim... Bugün partimizin tonlarca şekeri, tonlarca tuzu var. Olsun, neme lazım, ben yine de çantamın bir köşesinde bir çıkın tuzumla, bir çıkın şekerimi hiç eksik etmem.

Yıllar sonra bu gün geriye dönüp bakıyorum da; verili tıp ve psikoloji bilimi o koşullar da hayatta kalabildiğimiz gibi, üstelik bir de gerilla savaşı verebilmemizi sanırım kolay izah edemez... İlgili bilimlerin verilerine göre, o koşullarda biz tıbben “ölü”, psikolojik olarak, “deli” olmalıydık... Oysa biz her şeye rağmen hayatta kaldığımız gibi, üstüne üstlük bir de dünyanın en akıllı ve en hayırlı işini yaparak, Kürdistan’da gerilla savaşını uygulayıp geliştirdik. Dünya (insanlık) bunu, Kürdistan’da verdiğimiz gerilla mücadelesinin kendisi için anlamını, değerini gelecekte görecektir ve anlayacaktır... Biz bunun derin ilmindeyiz...

O gece nöbetimi sıradaki arkadaşla devredip yeniden ateşin başına döndüğümde, ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi Çekico arkadaş halen anlatıyordu. Ateşe dönük önümüz kavurga kavuruyor; zemheriye dönük ardımız harman savuruyordu. Bir alamet tat, bir garip duygu ki bu istense de anlatılıp tanımlanamaz. Anlamak için ille de tatmak, yaşamak gerekir bunları... Fakat ben, hiç kimse, karşıtlarım bile asla tatmasın, yaşamasın isterim iliklerdeki o buymuşluğun ince ince balkıyan sızısını...

Siz iyisi mi mesela çocuklarınızla, parmaklarınızın uçları incecikten sızlayıp dik dik atıncaya; soğuktan içiniz efileyip “bırrrrr” diye ürpererek titreyinceye kadar kartopu oynayın. Ve oyunun son hücumunda kızlarınızı ve oğullarınızı, bir güzel karlara basın! Sonra onlarla kucak kucağa, sarmaş dolaş yuvarlanarak karlara belenin. Öyle ki sonunda herkesin yanakları al al, gözleri çakmak çakmak olsun. Yüzleri alev alev yansın. Ardından şen şakrak doygun kahkahalar ve sevgili çığlıklarla, kar soğuşundan buz kesmiş parmak uçlarınızı ısıtmak için avuçlarınıza hohlayarak, pür neşe dönün sıcacık evlerinize.

Aman ha, aklınızda olsun, sakın unutmayın; eve döndüğünüzde çocuklarınızı ve kendinizi sobanın sıcağından bir süre uzak tutun. Onca üşümüşlüğün üzerine

birden sıcak, parmakları öyle acıtır, öyle zonklatır ki buna, değil çocuklar, siz bile dayanamaz, oturur ağlarsınız. Çok üşüdük ne yapalım dersiniz, çivi çiviye söker, karda üşümüş ellerinizi, parmaklarınızı karla ovun. Olmadı, o zaman odanın içinde cümleten kıvrak bir Govend'de durun. Böylece siz de üşümüş olun emi!

Ve ben daha on beşimin sonunda, Gabar'ın doruğunda, zemheri ayazında, ilikleri defalarca buyup çözülmüş biri olarak, ben sizden çocuklarınızı başka türlü hiç ama hiç asla üşütmemenizi dilerim. Çünkü biz, onlar bir daha hiç üşümesinler, soğuk almasınlar diye bir batında bu kadar çok üşüdük, bu kadar çok buyduk...

Nöbetten ateş başına döndüğümde, Çekico arkadaşın dünya devrimlerinden Kürdistan devrimine geçtiğini anımsıyorum. Açık elinin ayasını birbiriyle yarışan yalımlar ve kıvılcımlarla birlikte yukarı doğru savurarak:

"Kürdistan devrimi en bilge dillerin bile anlatmaktan lal kalacağı kadar çok karmaşık ve çok meşakkatli bir devrimdir. Buna karşın sorunumuz nihayetinde bir insanlık sorunu; dolayısıyla hareketimiz de bir insanlık hareketidir. Bu mücadelede kişisel hiçbir amacımız, arayışımız, beklentimiz yoktur ve olamaz. Kimse kendini kandırmasın. Kendisi için çalışanın bu devrimde yeri ve geleceği yoktur. Kürdistan devrimi kendisini ona karşılıksız adayanlar ile halkımızın doğrudan kendi eseri olacaktır. Bunun dışındaki bütün hesapların, arayışların, beklentilerin sonu hüsrandır" demiş ve daha bir kararlılıkla sürdürmüştü:

"Biz bir ilke hareketiyiz. Biz ilke hareketinin ilke sahibi devrimcileriyiz. Bizim her koşulda uyup uygulamak zorunda olduğumuz ilkelerimiz var. Bu ilkelerimizin başta geleni halka dair olanıdır: Halkın canına, inancına, namusuna ve malına dokunulamaz. Halkımızın bütün fertlerinin yaşam hakları kutsaldır. Onun bu en temel hakkına saygı göstereceğiz. Onun bu hakkını çiğnemeye çalışanlara karşı halkımızı koruyacağız.

Hangi dinden ve mezhepten olursa olsun halkımızın inançlarına saygı göstereceğiz. Onun temel ahlaki değerlerine doğru yaklaşacağız.

Kürdistan'da yaşayan bütün halklar Kürt halkıyla eşit haklara sahiptir. Temelde insan olmak gibi yüceltici bir aynılığa sahip olduğumuz bu halklar bizim kardeşlerimizdir.

Zaten yoksulluk içinde olan halkımızın maddi değerlerine, onun rızasını almadan asla ilişmeyeceğiz. Elbette yaşamak ve savaşmak için esasta ve her zaman halkımıza dayanacağız. İhtiyacımız olanı uygun bir yaklaşım ve üslupla anlatıp izah ederek; ona yönelik devrimci bir çalışmanın karşılığı, ürünü olarak isteyeceğiz. Buna rağmen ikna olmazsa, gönüllü vermezse, onun rızası olmadan ondan zorla asla ve hiçbir şey almayacağız. Ona neden vermesi gerektiğini, onu iknada başarısızlığa uğradığımız her defasında, önce kendimize bakıp, kendimizi gözden geçirecek, ona yaklaşımda eksik ve yetmezliklerimizi görüp gidererek, yeni yaklaşımlarla ihtiyacımız olanı ondan yeniden isteyeceğiz. Halkımızı ikna edinceye dek gerekirse bunu sayısız kez tekrar edeceğiz.

Gündelik ilişkilerde halka karşı sert, kaba ve kırıcı olmayacağız. Onun kaygılarını, korkularını ve bunlardan kaynaklı tepkilerini anlamaya çalışacağız ve ona her zaman saygılı olacağız.”

Çekico arkadaş, ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi o gece oturduğu yerden ayağa kalktı. Diriliş ateşimizin başında esas duruşta gibiydi. Üslubu daha tok ve resmiydi:

“Ben Önderlik sahasına iki kez gittim. Her ikisinde de orada, Başkan Apo’ya, şehitlerimize, partiye, halkımıza ve insanlığa bağlılık ve başarı sözü verdim. **Söz vermek, sözleşmek nitelikli moral değer olarak gerekli ve iyi bir şeydir. Fakat yine de asıl olan pratiktir. Asıl söz pratikte eylemle verilen sözdür!** Önderlik sahasına ilk gidişimde, hazırlık çalışmalarımızı tamamlayıp da ülke sahasına geçeceğimiz günlerde, Başkan Apo bizden bağlılık ve başarı sözü istedi. Bunun için düzenlenen toplantıda Başkan Apo’nun çağrısı üzerine platforma ilk çıkan Kemal arkadaş kısaca:

“Ben sözümü ülkede vereceğim! Benim sözüm pratiğim olacaktır!” dedi

Başkan Apo, Kemal arkadaşın bu kısa, sade ve özlü tutumunu anlamlı bir gülümsemeyle ve alkışlayarak onayladı. Kemal arkadaşın ülkede, düşmanın en ağır esaret

koşullarında pratiğiyle sözünü nasıl verdiğini hepimiz yakından biliyoruz. Biz onların Amed zindanlarında, canlarını vererek geliştirdikleri direniş pratiklerinin kazanımları üzerinde yükseliyoruz. Biz de burada kendi özgür dağlarımızda sözümüzü Kemal arkadaşın tarzıyla vermeliyiz, vereceğiz!” dedikten sonra susmuş, ardından uzun parkesinin eteğini altına çekerek geri yerine oturmuştu.

Orada, diriliş ateşimizin başında oturduğu yerde, bir süre sessizce dalıp giden Çekico arkadaş, o dalgınlığının bir yerinde birden canlanarak:

“Birlikte Önderlik sahasından, Filistin’den ülkeye geçerken, Kemal arkadaş bir yerde koluma girerek bana:

“Çekico, bize bir şey olur da hayatta ve özgür kalırsan, PKK’yi sen yaşatıp geliştireceksin tamam mı? Ben senden söz istemiyorum, senin de sözün eylemin olsun! Bu konuda sana inanıyor ve güveniyorum” demişti. Çok sıcak, çok candan ve bambaşkaydı Kemal arkadaş... Biriyle tanıştığı anda onun yaşamına; koluna girdiği anda da onun yüreğine girmiş demektir... Yüreğimizin müdavimi Kemal arkadaş...” diyerek yeniden dalıp gitmişti.

Aradan her biri birkaç on yıla bedel, soluk soluğa yoğun mücadeleyle yüklü, uzun yıllar geçti. 2003 yazıydı. Amed zindan direnişçilerimizden bir grup arkadaş ile Dola Koke üzerinde, Kandil zozanlarındaydık. Orada o kavurucu zozan sığağında, masalar kampında dört bir yana saldırdığı uzun dalları neredeyse bütün kampı kucaklayan asırlık bir ceviz ağacının küfül küfül esintili gölgesinde, geçmiş pratik üzerine söyleşiyorduk. Konu elbette ki Amed direnişiydi. Söyleşinin bir yerinde bir direnişçi:

“Ölüm orucu direnişimizin, artık geri dönüşü olmayan ileri safhalarında bir gün, ‘uğrunda ölünecek kadar’ ölümüne çok sevdiği yaşam için, kararlı adımlarla ölüme giden Kemal arkadaş, yanı başında yatan ve tıpkı kendisi gibi şahadetine sayılı günler kalan M. Hayri Durmuş arkadaş:

“Hayriiii, Hayri! Çekico bir şeyler yapacak! İnan bana, Çekico mutlaka bir şeyler yapacak! Bundan adım gibi eminim!” demişti, dedi.

Yüreklerimizin müdavimi Kemal arkadaş o günleri göremese de ne gam... İnandığı, adı gibi emin olduğu Çekico'su onu mahcup etmedi. Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi Çekico arkadaş 15 Ağustos diriliş atılımımızla Eruh'ta yaptı yapacağını.

O gece sona erip de sabahın ilk ışıklarıyla ortalık ağarırken, arkadaşlar kendilerine ateşin başında biraz uzanıp kestirebilecekleri bir yer hazırlamaya giriştiklerinde, Çekico arkadaş küçük deri çantasını alarak, içinden siyah kaplı ajandasını çıkarıp günlüğünü tuttu. Olağan günlerde hiç aksatmadan tuttuğu günlüğünü yazıp ajandasını geri çantasına koyarken kapıldığı duygularının yoğunluğu içinde:

"İleride imkânımız olduğunda, yaşadığımız her şeyi yazacağız," demiş; sonra gece boyu yanan kalın kütüklerden önümüzde birikmiş büyük köz öbeğine dalıp giderek, kendi kendine sorar gibi:

"Ya biz buna imkan bulamazsak, o zaman bütün bu yaşadıklarımız unutulup gidecek mi? Bütün bunlar anlatılıp yazılmalı," diye eklemişti...

AGİD (MAHSUM KORKMAZ) ARKADAŞ

Her şey, Önderlikten alıp bize kavratmış gibi oldu. Senin öncülüğünde yeniden dirilen halkımız, Kürdistan'dan dünyaya güneş gibi doğdu! Yeniden aydınlanıyor insanlık...

BERKEVER ÖRENİNDE

Berkever 15 ağustos 1984 günü Agit arkadaşın komutasında, Eruh baskınına katılan diriliş atılımcılarımızdan Ali Gün arkadaşın köyüydü. Diriliş

atılımımızdan sonra yakalanan Ali Gün arkadaş 12 Eylül zindanlarında faşistlere yiğitçe direnmiş teslim olmamıştı.

Ali Gün arkadaştan sonuç alamayan faşistler, öfkelerini Berkever'e kusarak halka zulmettiler; bununla da hınçlarını alamayınca Berkever'i yakıp-yıkarak haritadan sildiler. Yirmi yıl boyunca zindanda kalan Ali Gün arkadaşın kardeşi Doğan (Selahaddin Gün)'da o zamanlar aramızdaydı.

Ören yeri Berkever'de nispeten ayakta kalmış tek bina olan camiye yerleştik. İçine biraz çeki-düzen verip, ortasına külüstür bir soba kurduk. Berkever'deki diriliş ateşimizi bu sobanın içinde yaktık.

Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi Agit arkadaş, Berkever camisinin içinde diriliş ateşimizle gürül gürül yanan sobanın çevresinde bize Berkever'i, diriliş atılımcılarımızdan Berkever'li Ali Gün arkadaş ve onun direnişini anlattı. Yukarıda okuyucuya özetlediğim bu bilgilerin ardından coşkulu bir rahatlık içinde:

"Gerilla her zaman düşmanın içinde, yanı başında olmalı, her an onun kokusunu almalıdır... Düşmandan uzaklaşan, kaçan gerilla, gerilla olmaktan çıkar... Yaşamda yozlaşır, mücadelede tükenir...

Gerilla sürekli içinde, her an yanı başında olduğu düşmanı gözleyip, gözeterek onu düşünmeli, değerlendirmeli, zayıf yanlarını bulmalı ve en uygun zamanda onu en zayıf yerinden vurmalıdır!" demişti.

Gerçekten de Gabar'da düşman güçlerinin arasında, tam ortasında, içindeydik. Gabar'da operasyon, çatışma vb. durumlar dışında konumlandığımız her yerde, düşmanın yerleşik güçleriyle, yirmi dakikadan bir saate kadar değişen mesafeler içinde oluyorduk. Buna karşın koşullar ne olursa olsun köylerde yatılı kalmıyorduk, şikeftlere de girmiyorduk.

Berkever'e geliştik, o kış boyu düşmana açıktan meydan okuduğumuz istisnai durumlardan biriydi. Böylesi birkaç istisna dışında kış boyu açık arazide, kar-yağmur almayan büyük kaya duldalıklarında-siperlerinde kaldık.

Berkever'e gelişimizin ikinci-üçüncü günüydü, nöbetçi arkadaşlar ormanda duman gördüklerini bildirdiler. Agit arkadaş ormanda görülen dumanın mahiyetini belirlemek için Sait arkadaş ile beni görevlendirdi. Berkever'in çevresi, yaprakları kışın da dökülmeyen Soredar ağaçlarından

oluşmuş sık ve gür ormanla kaplıydı. Sait arkadaşla dumanın yerini belirleyip dikkatle üzerine gittik. Bir süre sonra ormanın içinde yaktıkları ateşin başında oturan silahlı beş kişi gördük. Uygun mesafeden ve değişik açılardan bakınca hepsi de sakallı olan bu beş kişinin dördünü tanıdım.

Bunlardan biri Komata'da bize siyasi eğitim veren mamosta Cemal Zedayî arkadaş, ötekiler de Bestlerde Piro'da gördüğüm Botan, Musa ve Ferit'ti. Yanlarına gidip, merhaba verdik. Biz böyle üzerlerine geliverince şaşırıp sevindiler. Agit arkadaşın çağrısı üzerine Cudi'den geliyorlarmış. Onları noktaya Agit arkadaşla götürdük.

Berkever camisinde, yanan sobanın çevresinde grubun gelişiyle başlayan hareketlilik, yerini bol demli çay ve sarma tütün sigaralarla ağıdalanan koyu bir sohbete bıraktı. Sohbetin bir yerinde Botan (Nizamettin Taş) Agit arkadaşla:

"Sizde de amma cesaret varmış... Karakolun dibine yerleşmişsiniz. Karakoldan burada olduğunuzu aynı gün gözle görmüşlerdir," dedi.

Botan doğru söylüyordu. Bir güzel yerleştiğimiz Berkever'de, düşmanın gözle görüş alanı içindeydik. Agit arkadaş Botan'a:

"Burada silahsız, savunmasız halkı zorla çıkarıp, köylerini yakıp-yıktılar. Şimdi bizim de silahımız var! Biz de gücüz! Burada gücümüze dayanarak kalıyoruz; gücü olan kalır!" demiş, sonra da gülererek:

"Doğru, onların gözünün önündeyiz... Fakat onlar bizi gördükleri gibi biz de onları görüyoruz... Onlarda bizim gözümüzün önündeler... Bizim gözümüz de onların üstünde... Biz de zaten, onları biraz yakından görmek ve kendimizi onlara biraz yakından göstermek için yerleştik buraya," diye eklemişti.

Sana şunu söyleyeyim ki okuyucu: o zamanlar, atılım komutanımız Agit arkadaşın adı ve grubu düşmana kendi karakolunda uykuyu haram eden derin bir korku; halkımızaysa sağlam bir güven ve coşkulu bir umut kaynağıydı.

Akşam hava kararmadan karakollarına kapanan düşman güçleri, hava karardıktan sonra araziye çıkamadıkları gibi, içine kapandıkları her bakımdan tahkim edilmiş

karakollarında da gözlerine uyku girmiyor, gece sabahlara kadar silahlarıyla karakolun çevresindeki karanlığı tarıyorlardı... Bu yüzden geceleri karakolların çevrelerinde dolaşırken telef olan yaşlı, hasta ya da yaralı olduğundan araziye salıverilmiş yıldı atlarının, eşeklerin, yaban hayvanlarının haddi hesabı yoktu.

Berkever'de, sobanın içinde yanan diriliş ateşimizde pişirdiğimiz akşam yemeğimizi yedikten sonra lojistikçimiz Celal (Şırnak) hepimize ceviz dağıttı. Görevli arkadaşların dışında hepimiz sobanın çevresinde geniş bir çember oluşturmuş, oturuyorduk. Bir süre avucundaki cevizlerle oturduğu yerde anılara dalıp giden Agit arkadaş, imgesinde ta Filistin'den çıktı...

"Filistin'de ki eğitim devremizde, yemeklerden sonra arkadaşlara elma, portakal gibi meyveler verilirdi. Kemal arkadaş bu meyveleri hepimize, bütün arkadaşlara büyük bir özenle tek tek kendisi dağıtır; her arkadaşın meyvesini ona kendi elleriyle sunarak, ikram ederdi.

Tıpkı böyle, yemekten sonra meyveler geldiğinde, Kemal arkadaş bunları alır, ardından hepimizin önünde bu meyveleri, kalitelerine ve ebatlarına göre, büyük bir özen içinde titizlikle ayırıştırarak kümelenendirirdi.

Dağıtılacak meyvelerin kümelenendirilmesi işini bitiren Kemal arkadaş, açık avucuyla, dirseğinden katladığı kolunu göğsüne kavuşturarak, oluşturduğu kucağına, önce birinci kümedeki en kaliteli meyveleri dizerek, bize döner ve:

"Bunlar, her zaman her şeyin en iyisine doğuştan layık olanlarıdır, der; ardından aramıza girip, dolaşarak: kucağında dizili olan en kaliteli meyveleri, yaşamda aramızdaki duruş ve davranışlarıyla yaptığı tanımlamaya uygun düşen (küçük burjuva, feodal aristokratik sınıf özelliklerini aşamayan) arkadaşlara, lüks bir restoranda, yüksek sınıftan müşterilerine servis yapan bir şef garson edası ve inceliği-jestleriyle sunardı...

Ardından bir sonraki meyve kümesini kucağına dizen Kemal arkadaş, bu kez aramıza girip, dolaşmaz, tam karşımızda durur:

"Ver Şaban'a, gitmez yabana," diyerek; kucağındaki bereli, fakat iri elma ya da portakalları içimizde hala istençlerini denetim altına alamayan, ellerine geçen ve

önlerine konan her şeyi “bol olsun da nasıl olursa olsun” diyerek, öğütüveren arkadaşların üzerlerine atarak, dağıtırdı. Kemal arkadaş en son kümedeki tıfıl, celik-cücük, çarık-çürük, döküntü meyveleri de daha onları kucağına dizmeden yerde hepimize göstererek:

“Bunlar da: ne versen razı...” Hatta “biz almasak da, yemesek de olur...” diyen “boynu bükük mülayimlere... Hep çalışır ama hak almaz, tam proleterlere” diyerek, kucağına dizer, bunları da; yaşamda aramızda, her işe koşturan, fakat ortamda hep geride kenarda köşede duran, kaba iş çalışma dışında göze görünmemek için adeta gizlenip, sinen salt emekçi arkadaşlara dağıtırdı...

Kemal arkadaşın bu doğrudan vurucu, eleştiri tarzı, bizim için çok çarpıcı, sarsıcı, sonuç alıcı bir tarzıdı.

Onun, hepimizi kendi somut gerçeğimize uygun grupta değerlendirerek verdiği meyvelerimizi yerken, karmaşıklıktan uzak, somut, aleni ve net duygular içinde kendimizi ve birbirimizi görür... Kendimizin ve birbirimizin gerçekliğinin ayırımına varır... Kendimizle ve birbirimizle tartışır, hesaplaşırdık...

Bütün bu dolaysız, çarpıcı, sarsıcı eleştirilerinden dolayı Kemal arkadaş tepki duymak, itiraz etmek hiç birimizin aklından bile geçmezdi! Çünkü hepimiz bilirdik ki, o, yüreklerimizin müdavimi Kemal arkadaş, her zaman, her konuda ve her koşulda, hepimiz için doğru ve iyi olanı yapardı!”

Agit arkadaş Berkever’de yerleştiğimiz camide bir toplantı yaptı. Toplantının ana gündemi, baharda düşmana karşı yapılacak kapsamlı hamle ve bunun için gereken hazırlıklardı.

Toplantının ardından, bahar hamlesine hazırlık için gerekli düzenlemeler yapıldı. Bu düzenlemelerle birlikte belleğimde kaldığı kadarıyla:

Harun (Dişsiz Mahmut) arkadaşın komutasında bir grubumuz Eruh alanına gitti. Bu gruptan İsmail, Nezir ve Ziver'i anımsıyorum.

Komutasının kimde olduğunu anımsayamadığım, aralarında Xılxıla Kemal, Zana, Xeyri, Mehmet Şah ve Hüseyin’in bulunduğu bir grubumuz Banî Botyan tarafına gitti.

Berkever toplantısına Cudi'den katılan Botan'ın komutasındaki grubumuz, yine Cudi'de kaldı. Benim de içinde bulunduğum kalabalık bir grupta Agit arkadaşın yanında Gabar'da kaldı.

MEYDÎN'DE

Gruplar ayrıldıktan sonra biz de bir haftadır kaldığımız Berkever öreninden ayrılarak, Meydîn tarafına geçtik.

Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi Agit arkadaşın, Meydîn'de yaktığımız diriliş ateşlerimizin başında verdiği bir eğitimin konusu, eğitimdi. Diriliş ateşimizin başında, her zamanki gibi dizlerine kadar inen uzun parkesinin eteğini altına çekerek, oturduğu yerde iç içe koyduğu avuçlarını sol göğsünün üstünden yüreğine bastırarak:

“PKK, inkar edilen halkımızın kimliğidir!”

Hemen yanı başında oturduğu kütüğe dayalı silahına dokunarak:

“PKK, imha edilmek istenen halkımızın kendini savunma silahıdır!”

Bir elinin parmaklarını dudaklarının üzerine bastırarak:

“PKK, halkımızın dünyada başka hiçbir halkın maruz kalmadığı bir biçimde yasaklanan dilidir!”

Ve avuçlarının içindeki bir şeyleri üzerine serper gibi ellerini diriliş ateşimize doğru savurarak:

“PKK, her türlü eğitim olanağı ve hakkı zorla gasp edilerek, elinden alınmış olan halkımızın topyekun eğitim hareketidir!” demişti.

Zaten ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi Agit arkadaşla yaşamın ve mücadelenin her anı kesintisiz, topyekun eğitim sürecinin parçalarıydı.

O her şeyden önce harikulade bir davranış eğitimcisiydi. Şunu bil ki, Agit arkadaş hani egemen dünyada hep olduğu gibi öyle yetki ve güç sahibi olarak ve bunlara dayanarak başımızda duran egemen bir komutan değildi! O dışımızda, üstümüzde ve bu anlamda başımızda değildi.

O, hepimizin ortak, toplu yaşamımızda ve yine hepimizin ayrı ayrı kişisel yaşamındaydı... Bu anlamda hep aramızda, hep içimizdeydi... Onun aramızda içimizde bulunuşu, duruşu, oturuşu, kalkışı, davranışı, tutumu, üslubu her şeyi, her birimize her koşulda ve ayrı ayrı her

konuda geliştirdiği yaklaşımları, bizim çoğu zaman girdiğimiz gerçekten tahammül edilemez durumlarımız karşısında patlayan öfkesi, haykırışlarıyla an be an eğitiyordu bizi.

O günlerde her birimiz namluya sürülmüş mermiler gibiydik... İçinde bulunduğumuz yaşam ve mücadele koşullarında sistemli ve sürekli bir eğitim için sabit bir barınağımız olmadığı gibi; Agit arkadaşın fırsat buldukça, tekrar tekrar yutarcasına okuduğu birkaç kitap dışında eğitim malzemesi sayılabilecek hiçbir şeyimiz yoktu. Genel olarak gerillada ve halk arasında olduğu gibi o zamanlar ve o koşullarda grubumuzda da sonuç alıcı eğitim, davranış eğitimiydi.

Önderlik yaşamının bize taşıyıcısı, Önderlik çizgimizin içimizde uygulayıcısı olan Agit arkadaşın kişiliği, kişiliğindeki toplumsal-kültürel genleri... Bunlar üzerine Başkan Apo'dan aldığı eğitimi, cins bilinçli kadının doğaya-topluma insan ilişkilerine bakış açısı olan Apo'cu kadın ideolojimizin esaslarıyla uyum içindeydi. Kadın ideolojimizin henüz daha oluşum aşamasında olmasına rağmen bu böyleydi. Doğal olarak onun aramızdaki, içimizdeki duruşu, davranışları, tavır ve tutumları, üslubu, oturuşu, kalkışı, her şeyi bizim temel eğitim kaynaklarımızdı...

Agit arkadaş o koşullarda her fırsatta bir kenara çekilerek, okur-yazar ya da kendi başına düşüncelere dalarak, yoğunlaşırdı. Daha çok öğleyin, hava açık olduğuunda fersiz kış güneşi ortalığı azıcık ılıttığında, bulunduğumuz noktada uygun bir kayaya sırtını verip, güneşe karşı oturarak, okurdu.

O böyle okurken, ona karşıdan bakıldığında, elinde tuttuğu kitabın kapağında Pekin'deki Kızıl Meydan'da bugün de asılı duran Mao Zedung'un ünlü portresi, kış güneşinde parlardı.

Bu, Agit arkadaşın elinde defalarca gördüğüm Mao Zedung'un Toplu Eserlerinin bir cildiydi. Bir de yine Mao'nun Askeri Yazıları'nı okuduğunu anımsıyorum.

Çin halkının güzel ruhlu, eşitlikçi, paylaşımcı önderi; emperyalist- kapitalistlerin korkulu rüyası "Kızıl Barbarı..."; dünya devrimcilerinden bazılarının:

“Devrimimiz başlarken
Öğretmenimizsin sen
Uzaklarda ta Çin’de
Başkan Mao bin yaşa!

Devrimimizde önder
Öğretin bize rehber
Korksun revizyonistler
Başkan Mao bin yaşa!

Savaşmak istiyorlar
Kurtuluş bu diyorlar
Halklar haykırıyorlar
Başkan Mao bin yaşa!”

dediği, Başkan Mao'su; Kayserili bir Türkmen halk ozanının, yetmişli yılların ortalarında yaptığı bu “Başkan Mao koçaklamasından” da anlaşıldığı gibi, o zamanların demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde etkili akımlarından biri olarak, bu akım bizde de etkiliydi.

Agit arkadaş, o koşullarda okuduğu konuyu ve çıkardığı sonuçları, yaşamımıza ve mücadelemize, Kürdistan devrimine uyarlama çabası içinde arkadaşlara tanıtıp, anlatır, onları konu üzerinde tartışmaya çekerek bir tür teorik eğitime dönüştürdü.

Agit arkadaş o an koşullar uygunsa, yakınında kim varsa ona, örneğin:

“Cafer arkadaş bak, Kızıl Siyasi-İktidar konusunda Mao ne diyor... Ya da Kemal (Propagandacı) arkadaş “Uzun Süreli Halk Savaşı konusunda bu Mao gerçekten bir dahi,” diyerek okuduğu bu bölümlerden çıkardığı sonuçların Kürdistan somutuyla bağlantılı soyutlamalarını yapardı.

Agit arkadaş, radyosundan olağan durumlarda hiç aksatmadan dinlediği BBC, TRT vb. istasyonlarından aldığı ülke ve dünya haberleri üzerine ortamda tartışma açıp değerlendirme ve yorumlar yapmaya önem verir, özen gösterirdi.

GABAR’DAN CUDİ’YE

Agit arkadaş, PKK 3. Kongresi'ne katılacaktı. Kongre'nin yapılacağı Önderlik sahasına-Suriye'ye geçiş için, Cudi'ye, orada Botan'ın komutasındaki grubumuzun yanına gitmemiz gerekiyordu.

Gabar'dan Cudi'ye hareket ettik. Berkever öreninden geçerken, daha önce bir hafta kaldığımız camiye baktık. Bizden sonra düşman gelmiş, bizim külüstür sobayı taramaya almışlar... Aldığı kurşunlarla emektar soba kevgire dönmüştü... Caminin içinde, duvar diplerinde bizi hayalleyip kurşunladıkları duvarlarda kireç badanalı toprak sıvalar delik-deşikti. İlginç bir durumdu. Bütün bunlar bunca hınç-öfke, düşmanın bizim Berkever'de günlerce kaldığımızı bildiğini... Biz Berkever'deyken korkudan üzerimize gelemediğini... Biz ayrıldıktan sonra köye gelerek, bize olan hıncını, öfkesini, bizim külüstür sobadan, caminin duvarlarından çıkardığını gösteriyordu... Berkever'de bütün bunları görerek, kendimize güven duyguları içinde, düşmana bıyık altından gülerek, geçtik.

O akşam geç saatlerde Gundê Mıtırba yakınlarında bir noktada konumlandık. Şırnak-Cizre asfaltı kıyısında bir ova köyü olan Mıtırba, bölgede o zamanlar etkili olan feodal alçaklığın en fütursuz uygulayıcılarından olan Osman Ağa'nın köylerinden biri olarak biliniyordu.

Mıtırba köylüleri tanrıdan çok, başlarına tebelleş olmuş bu feodal alçaktan korkarlardı. Zihinlerine, ruhlarına ve tenlerine yapışmış bu egemen sülük tarafından aralıksız emilen Mıtırba'lılar, Osman ağa için çalışarak, yaşarlar, başka türlü bir yaşamı düşünüp, göze alamazlardı.

Agit arkadaş, Selim arkadaşın komutasında bir grup arkadaş Mıtırba'dan erzak almaya yolladı. Bir süre sonra köyden dönen arkadaşların getirdikleri erzak o kadar azdı ki... Ortaya konan erzaka hepimiz şaşkınlık ve dikkatle baktığımızdan hala belleğimdedir: Selim arkadaşın önümüze koyduğu şeyler, bir kilo kadar peynir, birkaç demlik kuru çay, iki-üç avuç tuz, neredeyse bir tutam-bir elçim yufka ekmekten ibaretti... O gece Selim arkadaş büyük bir üzüntü-keder içinde:

"Heval, sende varsa bu fukaralara ver... Bunların durumu perişan, bütün köyden çıkan erzak bu... Bazı evlerde hiçbir şey yoktu, veremediler," dedi.

Agit arkadaş Mıtırba köyünden toplanan erzakı görünce çok üzüldü. Derin bir keder içinde:

“Düşman bu halkı ne duruma düşürmüş... Bu halk böyle nasıl yaşıyor?...” diyerek, iç geçirdi. Ve hemen arkadaşlara: “Şırnak-Cizre asfaltında güvenlik almalarını” söyledi. Bize de:

“Hemen çıkalım bu ovadan!” dedi.

Buradan hızla Cudi eteğindeki Nerduş vadisinin sırtlarına çıktık. Burada konumlandığımız noktada Mıtırba köyünden toplanan erzakla kurduğumuz kahvaltı sofrasına Agit arkadaş ilişmedi... En az iki gündür hiçbir şey yememiştik. Açtık, o da açtı, buna rağmen biz birer lokma alırken, o bir kenarda sessizce oturup, Cudi’nin tepesinden üzerimize yeni doğan günün ilk ışınları altında, derin düşüncelere daldı... Kesinlikle Mıtırba halkını düşünüyor, belki de oradan erzak alınmasını istediği için kendisini suçluyor, bu yoksul halkın, çocukların sofralarındaki sayılı lokmalarını almanın sıkıntısını yaşıyor olmalıydı...

Kahvaltıdan sonra, Nerduş vadisinden sırt sırt Cudi’ye çıktık: buradaki grubumuzla buluştuk.

CUDI’DE

Cudi’de Botan’ın komutasındaki grubumuzun durumu görülmeye değerdi... Çünkü siz deyin, "Hint fakirleri", ben diyeyim, "Medine dilencileri" durumundaydılar. Grubun çoğunluğu pek derbeder, perişandı. Kendi haline koy verdikleri saçları-sakalları Cudi’nin sert rüzgarlarında dalgalanıyor, yer yer yırtılıp, sökülmiş şallarından kıllı baldırları, bacakları görünüyordu. Hepsi de birer erkek olarak, anasız, bacısız, eşsiz kaldıklarından tekrar yabanileşmeye yüz tutmuşlardı...

Gurubumuzun komutanı Botan (Nizamettin Taş) bu konularda çok rahat, denizanası gibi esnek, uçak hangarları kadar geniş, anlayış sahibi biriydi... Evet, Botan (Nizamettin Taş) böyle paspal ve şapşaldı.

Saflardayken özellikle o yıllarda Botan’a olan saygımı, sevgimi gizleyecek değilim. Fakat iki çatışma arasındaki Botan temel güdülerinin esiri, bu yönde bir yığın kıytırık zevk sahibi bir keyfiyetçi; bulunduğu ortamda kuralsızlığın

kurallarını uygulama inceliğine, ustalığına sahip, yetenekli bir kuralsızdı...

Nerduş vadisinin Cudi'nin zirveleriyle buluştuğu yerlerinde bir noktadaydık. Agit arkadaş Botan'ın ve grubun bu hırpaniliğini, paspal derbederliğini ağır sözlerle yüzlerine vurarak, eleştirdi:

"Siz böyle, bu halde halkın karşısına nasıl çıkıyorsunuz? Eliniz, ayağınız, suyunuz, sabununuz, iğneniz, ipliğiniz yok mu? Botan, paranız yoksa size para verelim... İğne-ipliğiniz yoksa size iğne-iplik verelim... Üstünüze başınıza, kendinize biraz bakın. İlle de dışarıdan birilerinin yapmasını beklemeyin. Kendi işinizi kendiniz yapın," dedi. Agit arkadaştan bunca paparayı, zılgıtı yedikten sonra Botan'ın sırtını dönünce yıldıştığını anımsıyorum.

Bizim grupta Agit arkadaş böylesi durumlara asla tahammül edemezdi. Ziver arkadaşın suyla hiç arası yoktu... Agit arkadaş ona, neden temiz olmak zorunda olduğunu hem kendisi hem grubumuz için bunun gereğini her defasında değişik biçimlerde defalarca izah etmişti. Ziver buna rağmen suya bulaşmayınca Agit arkadaş onu genel sofradan ayırmış, bir süre tek başına yemekle cezalandırmıştı. Ziver hiç değilse yemeklerden önce ellerini yıkamak zorunda kaldı.

Sonraki yıllarda Ferit arkadaş anlattı:

Bir gün bir pınar başında mola vermişler. Sofra kurulduğunda, yanlarındaki Ziver'e:

"Ziver arkadaş git elini-yüzünü yıka" demişler. Ziver panik içinde ama samimiyetle:

"İkisini birden yıkamama ne gerek var... Birini yıkasam olmaz mı?" diye sormuş. Arkadaşlar da:

"Pekala, olur Ziver arkadaş... O zaman ellerin kalsın, yalnızca yüzünü yıka yeter" demişler. Bunu duyan Ziver sevinç içinde pınara giderek: Yere uzanmış ve yalnızca iki yanağını suya dokundurup, doğru sofraya gelmiş. Ziver böyle bir arkadaştı.

Cudi'de bir süre Agit arkadaş PKK 3. Kongresi için Önderlik sahasına (Lübnan'a) götürecektir bekledik.

SERAV'A KİÇİ KÖYÜNDE

Cudi'de Agit arkadaşı kongreye götürecektir kuryeyi beklerken, Botan, Hacı Musa, İsmail ve ben, erzak almak, bilgi toplamak ve propaganda yapmak amacıyla Cizre yakınlarındaki Serav'a Kıçî köyüne indik. Serav'a Kıçîliler bizi çok sıcak ve candan karşıladılar.

Neredeyse bütün köy bulunduğumuz eve taşındı, ev doldu taşıtı. Pencere muşambalarına, yüklük bölmelerine tünemiş çocuklarıyla balık istif, hınca hınç dolu geniş odada iğne atılsa yere düşmezdi.

Kıçîlerin insanı bütün benliğiyle kucaklayan kendilerine özgü "hoş geldin" faslı nihayete erdikten sonra (insana özgü en temel sevgi saygı ve güven duygularının sunumu olarak bu fasıl, sevgili Kürdistan'ımızın her yerinde uzun olmakla birlikte, Kıçîlerde bu upuzundur...) aheste Botan bu dinamik Kıçî kitlesine bir konuşma yaptı. Dinleyiciler her an coşmaya hazır bir huşu içindeyken konuşmasını noktlayan Botan, onlar üzerinde oluşan bu etkiyi değerlendirmek için, önümüzdeki dinleyici kitlesinin içinden, bir genci gerillaya katılmaya davet etti. Fakat ekimle-biçim-hasat arasındaki doğanın diyalektiğinde olduğu gibi, toplumsal ilişkilerinde kendine özgü bir diyalektiğinin olduğunu (o gün bugün) anlamayan Botan baltayı taşa vurdu. Gerillaya katılım daveti alan genç, Botan'a neşe içinde gülerek:

"Ben daha yeni evlendim," dedikten sonra kalabalığın içinde biraz ötede kucağında süt bebesini emziren genç bir kadını eliyle göstererek:

-Sen olsan böyle güzel bir kadını bırakıp gider miydin? Diye sordu.

Gerillaya katılım çağrısına karşılık gençten aldığı bu yanıtı bayılan Botan, o her zamanki gamsız-kasavetsiz gülüşüyle makaraları koy verince, buna zaten pusuda bekleyen dinleyici Kıçî kitlesinin tümü çingiraklı kahkahalarla karşılık vermişti.

Dinleyicilerin tam karşısında, Botan'ın yanında oturuyordum. Ma, bunca kalabalığın içinde arzu yüklü sadık bakışlarla kucaklaşan bu mutlu çiftte imrendiğimi niye saklayayım...

Cinslerin birbirlerine özel sevgisi ve bu sevgilerinin yoğunlaşmış hali olarak aşk bu muydu? Evet denilebilir... İnsan böylesi bir sevgiye ve aşka ancak saygı duyabilirdi. Sevginin ve aşkın böylesi Botan'da, cinslerin toplumsal evrimin derinliklerine dayalı gizil dünyalarında doğuyor, fakat nedense bir türlü yaşanmıyor, daha doğar doğmaz ölüveriyorlardı...

Botan'da ve bütün egemen dünyada doğan bütün aşklar, mikroplara karşı bağışıklık sistemi, direnci olmayan bebekler gibiydi... Ve kafalarında kavak yelleri esen (cins bilincinden yoksun, kendiliğindenci sınıf alışkanlıklarına mahkum) aşklar "cicim ayından" sonra cehennem yıllarına mahkum oluyorlardı...

Bir de ilginç olan o yeni evli genç ve güzel kadının, o kalabalık ortamda göğsünü açıp, kucağındaki gül yüzlü bebeklerini emziriyor olmasıydı.

Serav'a Kıcı'den güzel duygularla ve bol erzakla yüklü olarak ayrıldık. Seravalılar kaldırılabileceğimizden fazla erzak hazırlamışlardı. Bu yüzden o gece her birimiz normalin çok üzerinde yük almak zorunda kaldık. Bize hazırlanan erzakın tümünü kaldırmak zorundaydık. Herhangi bir gerekçeyle bir bölümünü bırakmaya kalkışsak, Serav'a Kıcıliler, bundan kırk tane olumsuz sonuç çıkarırlar, kırk gün kendilerine gelemesler ve kırk yıl boyunca da bunu unutmazlardı. Ağır olduğunu taşıyamayacağımızı söylesek, kendileri yüklenip istenilen yere kadar taşımaya kalkışarlardı ki, bu güvenlik açısından olanaksızdı. Sonuçta dediğim gibi bütün erzakı yüklendik.

O gece bu koşullarda, Serav'adan çıkıp sırtımda kapasitemi gerçekten zorlayan o yükte yürürken, yolda Nerduş suyuna düştüm. Sudan ancak arkadaşların yardımıyla ve tepeden tırnağa sucuk gibi ıslanmış olarak çıkabildim. Her taraf karla kaplıydı ve sabaha karşı hava iyice ayaza çekmişti. Nokta fazla uzak değildi. Arkadaşlar bana "Noktaya kadar koş, hiç durma" dediler.

Donmayla, koşu temposu arasında nefes kesen duygular içinde noktaya ulaştığımda, üzerimdeki elbiseler donmuş, teneke gibi olmuştu. Nuktada arkadaşlar merak ve kaygıyla başıma toplandılar. Agit arkadaş bütün ayrıntıları sordu. Bir yandan da diriliş ateşimizi bu kez benim için kuru

odunlarla besleyerek harladı. Ateşin başında, başıma gelenleri anlattım; herkes güldü duruma. Bir süre sonra üzerimden tüten buğular arasında kayboldum. İşte o anda ateşin buğunun ve ılık suyun tenimde hissettiğim tadını anlatamam sana... Ya üstüne içtiğim bol şekerli sıcak çay... Yaşamam gerekir diyeceğim fakat hayır! Hiçbir tat tek başına tadılamaz... Ötekilerle birlikte tatmanı da asla istemem...

O gün kurunup toparlandıktan sonra nöbet sıram geldiğinde Agit arkadaş bana:

“Sen kal! Ateşin başından ayrılma, ben tutarım senin nöbetini,” dedi.

Okuyucuya bu abartılı gelebilir... Eğer öyle düşündüysen, kesinlikle hayır! Agit arkadaşın böylesi abartılarla, olumlanmaya ihtiyacı yoktu. O gerçekten böyleydi. Ben olanı, olduğu gibi söylüyorum. Daha sonraları komutanlığı ters kullanan hatta hizmet olarak anlamayanlar da çıktı. Agit arkadaş, yanındakilerden alan biri değil, onlara yaşamın ve mücadelenin ayrıcalıksız her alanında veren biriydi.

Agit arkadaş böyle söyleyince ben bir tuhaf oldum. Benim için anlaşılmaz, inanılmaz ve imkansız bir şeydi... Sorun salt bir saatlik nöbet sorunu değildi, çok köklüydü.

Sorun: Hiyerarşi sorunu, ast-üst, yönetenlerle-yönetilenler, egemenlerle-edilgenler, kölecilerle-köleler, egemen zihniyetle bütünlükçü, paylaşımcı zihniyet sorunuydu...

Her niyeyse Agit arkadaş bana böyle deyince, orada ateşin başında yaşadığım şaşkınlığın altında, bir de mahcubiyetten öte, utanca benzer bir duyguya kapıldım... Tabii, egemenlere ayıp oluyordu... Agit arkadaş asla bir egemen olmasa da, ben onu esasta bir egemen olarak görüyor ve öyle algılıyordum... Kim ne derse desin, bizde zaten tarihsel kökleri, altyapısı zayıf olan, dışarıdan sonradan zorla dayatılmış egemen zihniyet, önderliğimiz ve öncülerimiz tarafından yıkılmıştır! Ben bir insan olarak Agit arkadaşın eşitiydim! Sen de öylesin!

Öteki arkadaşlar, benim yerime nöbete giden Agit arkadaşın önünü keserek, içlerinden başka birini yollamaya çalıştılar...

Biz Serav'a Kîçîden döndükten bir süre sonra bir grup arkadaş beklenen kuryemizle buluşmak üzere Şax köyüne gittiler. Bu arkadaşlar döndüklerinde Agit arkadaşı (öteki birkaç delege arkadaş ile birlikte) PKK 3. Kongresi'ne katılmak üzere Önderlik sahasına (Lübnan'a) götürecektik kuryemizin, Cizre'ye bağlı Şax köyünün muhtarı Kado (Kadir) tarafından komployla vurularak şehit düştüğü haberi ile döndüler.

Belleğim beni yanıltmıyorsa bu muhtar Kado 1987 yılında partimiz tarafından bu haince davranışından dolayı cezalandırıldı.

O zamanlar böylesine önemli ve sınır aşırı yolculuk için kurye bulmak çok zordu. Zaten kongre içinde zaman epeyce daralmıştı. Agit arkadaşı kongreye yetiştirecek yeni bir kurye imkanı olmadığından biz de Cudi'den tekrar Gabar'a geçtik.

PARNAS'TA

Parnas, Gabar'da bizim Deşta Lala, Şerefîye, TRT tepesi, Derşev, Sipîvyan, Xorsê, Berêmirê, Aşilmê, Bînustra ve Meydîn'in ortasında kayalık ve ormanlık bir mıntıkaydı.

O gece diriliş ateşimizi işte bu Parnas'ın Kelhûkê noktasında yakmıştık. Daha biz diriliş ateşimizi tutuştururken akşam saatlerinde patlayan bir fırtınanın ardından, gece korkunç bir tipiye tutulduk.

Yıldızların, yeryüzüne sulu sepken kar kusan, koyu bulutların ötesinde yittiği karanlık bir gecede, üzerimize çullanan Gabar'ın cinnetli tipisi, bulutların kustuğu sulu sepken karla kamçılıyordu hepimizi. Sırılsıklam ıslanmıştık, gömleklerimiz sırtımıza, göğsümüze, şallarımız kalçalarımıza, baldırlarımıza yapışmıştı.

Gabar'ın deli fişek cinnetli tipisi, bizi bir yandan sulusepken karla kamçılarken aynı anda büyük hava türbünü, vantilatör gibi ıslak bedenlerimizi yelliyor, tarifsiz bir üşümenin iliklere işleyen buydurucu tadına eriyorduk...

Çevresinde çember olduğumuz diriliş ateşimizde tipiyle boğulup sönüyordu... Kuru yapraklı çilolarla besleyip yeniden tutuştursak da olmuyordu. O gece kaya dibi

duldalıklar, nerden hangi yönden eseceği belli olmayan, dört bir yanda heydiren estrikli Gabar tipisinde ateş yakmak için elverişli yerler olmaktan çıkmıştı.

Anlayacağın, o gece Parnas'ın Kelhûkê noktasında karanlık göğe, diriliş ateşimizin yalımları, çingıları, kıvılcımları değil, dumanı savruldu...

Halkımızın ve insanlığın çağdaş Prometheus'u Başkan Apo'dan aldığı yeniden diriliş ateşimizi, Kürdistan ve dünyanın yüreği, halkımızın ve insanlığın ana ocağı, oluşum belleği Botan'da tutuşturan diriliş komutanımız Agit arkadaş: silahı omzunda, ellerinin parmaklarını önünde birbirine geçirip kenetlemiş, sulu sepken karla Gabar'ın cinnetli tipisine direnen diriliş ateşimizi izliyordu.

Bu çılgın Gabar gecesinde eğitim konumuz: Doğanın özgün davranışları karşısında gerillanın duruşu ve direnişiydi... Fakat biz o geceki eğitim konumuzun bu olduğunu bilmek bir yana; böylesi bir gecede eğitim olabileceğini bilip anlayacak durumda da değildik. Bize kalsa böylesine azgın bir tipide, başımızı sokacak bir yer bulur, hemen oraya sığınırdık. Nitekim arkadaşlardan, önce:

"Bir köye inelim..." önerisi geldi.

Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi Agit arkadaş bu öneriye sadece:

-Hayır... Dedi. Bir süre sonra:

-Bari bir şikefte girelim... Denildi.

Agit arkadaş yine sadece:

"Hayır..." Dedi

Başımızı bir yerlere sokup sığınma umutlarımızın tamamen kırıldığı, ağızları bıçak açmayan o kurşun gibi ağır ortamda, bizim doğaya karşı duruşumuzu, onun özgün davranışlarına karşı direnişimizi izleyen diriliş komutanımızın dudaklarından:

-Şu yaşadıklarımızı, gelecekte bir gün birilerine anlatsak, bize inanan olur mu acaba... Sözleri döküldü...

Sen! Sen bu satırları okuduğunda, yeniden diriliş komutanımızın o gece, Parnas'ın Kelhûkê noktasında yaşadığımız o koşullarda söylediklerini, bende sana söylemiş oldum! Bilgin olsun, bil ki o böyle söyledi...

O gece Parnas'ta, Kelhûkê noktasında Gabar'ın cinnetli zalim tipisinin sulu sepken saldırıları altında, ikide bir sönen

diriliş ateşimizi her defasında yeniden tutuşturarak sabaha kadar ayakta diriliş ateşimizin başında kaldık.

Sabah, güneşle birlikte sulu sepken karda, cinnetli zalim tipide dindi, kesildi hava açtı. O sabah hepimiz gün ışığında görülmeye değerdik doğrusu... Hepimiz daha gün doğmadan ezip, dumanını kestiğimiz, diriliş ateşimizin ıslak küllerine benziyorduk.

Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi, uygulamalı eğitim dersini doğaya bıraktığı o gün, ikinci kez konuştu:

“Böylesi havalarda köylere inmek, şikeftlere sığınmak, gerilla için bir tür teslimiyettir, ölümdür... Kurt dumanlı havayı sever... Su uyur düşman uyumaz... Düşmanımızı ciddiye alıp onun bu havalarda çevremizdeki köylerde, şikeftlerde pusu kuracağını hesaplayacağız,” dedi.

Parnas'ta kaldığımız Kelhûkê noktası Şerefiye köyünün tam karşısındaydı. Şerefiyede düşmanın özel komando güçlerinin üslendiği sabit karakolu vardı. Düşmanın bizim Parnas'taki varlığımızdan haberdar olmaması mümkün değildi... Başta Agit arkadaş olmak üzere, bizde düşmanın bizim Parnas'ta olduğumuzu bildiğini biliyorduk... Düşman arazide, doğrudan üzerimize gelemiyordu. Biz de düşmanın üzerine gitmek için baharı bekliyorduk... Bizde, düşmanda birbirimizi yakın mesafeden izliyor, gözlüyor, dinliyor, kokluyor ve birbirimizin zayıf yanlarını arıyor, dar gününü kolluyorduk...

Kelhûkê'de öğleyin çayımızı içerken bir ana araziden geldi noktada içimize girdi. Keçileri için güzden kesilip ağaç çatallarına istiflenmiş çilo almaya gelen ana, ansızın içimize girince öyle şaşırdı ki... Bir an öyle durup bize bakakaldı... Sonra inanamayan gözlerle aramızda dolaştı... Agit arkadaşın:

“Hoş geldin ana şöyle buyur” sözlerini, davetini duymadan, “bu kışta kıyamette bu yavruların dertleri neymiş böyle...” diye soran gözlerle süzdü hepimizi...

“Siz talebesiniz zahar...” dedi.

Sonunda biraz toparlanan ananın gözlerindeki şaşkınlık yerini derin bir üzüntü ve hüzne bıraktı. Bu arada, eline tutuşturduğumuz küçük maya tenekesindeki çayını yudumlamayı hiç düşünememişti... Agit arkadaş ona:

“Çayını iç ana soğutacaksın” dediğinde, hiç orali olmadan, Agit arkadaşına:

“Yavrum, sizin bir yuvarınız, barınağınız yok mu? Deli divane misiniz bu kışta kıyamette burada böyle oturuyorsunuz?” diye sordu.

Agit arkadaşta o gözeye basmadan:

“Hangi köydensin sen ana, niye böyle yalnız geldin buralara” dedi.

“Torunum Çavreş aşağıda yükümü o alır. Ben burayı severim oğul, Şerefiye’denim. Cehennemden olaydım da bu Şerefiye’den olmayaydım. Köy Türk askeriyle dolu. Kıran giresice sayıları bizden kalabalık. Bizim namussuzlar da sakız olup yapıştılar bu düşman askerine... Cehennemden olaydım da bu Şerefiye’den olmayaydım oğul,” dedi.

Artık daha sakindi, çayını yudumlarken:

“Herkes sizi görüyor... Köyde ağız ağıza verip gizli saklı herkes sizi konuşuyor... Burada bir savaş çıksa herkes bunu da konuşur, fakat size sahip çıkan olmaz bu Şerefiye’de yavrularım,” dedi. Ana çayını içtikten sonra birkaç dal çilosunu sırtlamadan önce hepimize tek tek sarılarak yanaklarımızdan öptü. Ağlıyordu...

Hemen altımızdan genç bir ses:

“Ana! Ana! Nerdesin ana!” diye seslendi.

“Geldim yavrum Çavreş’im, geldim oğlum!” derken ananın sesi titriyordu...

Gitmeden önce dönüp sevgi, hüznün yüklü gözlerle bir daha baktı hepimize:

“Bari bir şikefte girin yavrularım,” derken hala ağlıyordu...

Çilosunu sırtlayıp uzaklaşırken gözden kayboluncaya dek, defalarca ardına dönüp yaşlı gözlerle baktı bize...

BOTAN’ DA BİR İNSANLIK ANASI

Bir insanlık anamız vardı... İsmi sorma bana, söyleyemem... Diriliş komutanımızın milisiydi. Sınırsız hizmetlerinin yanı sıra bir de şehit evlat verdi bu mücadeleye. Dedim ya zaten o bütün şehitlerimizin ve hepimizin anasıydı. O zamanlar 40-45 yaşlarındaydı.

Köyündeki evi faaliyetlerimizin gizli üssü, güçlerimizin bağlantı ve buluşma yeri idi. Agit arkadaşın, bahar atılımına

hazırlık için Botan'ın derinliklerine yolladığı gruplarımız, değişik hatlardan gelen kuryelerimiz ona gelir, onun üzerinden Agit arkadaşla hemen bağlantı kurulamazsa, arazide uygun yerlere yerleşen küçük gruplarımızın bütün ihtiyaçlarını o karşılardı.

Bizim grubun şehirle bağlantılarını, şehirden sağlanabilecek teknik ihtiyaçlarını, gerekli bağlantı ve haberleri hep o insanlık anamız sağlardı. Çok acil durumlar olduğunda araziye çıkıp yanımıza kadar geldiği de olurdu. İnsanlık anamızı o kış koşullarında bir gün bize ulaştığında anımsıyorum:

Başında kenarları sarı, kırmızı, yeşil boncuk işlemeli, yerlerdeki karlar kadar ak yazmasının ortasındaki sevgili yüzünü yorgunluk ve soğuktan al basmıştı. Sorun neydi bilmiyorum. Daha önce ilgili konuda kendisine gidilmiş uygun zamanda, uygun noktada randevu verilmişti.

Örgütlü egemenler tarafından yarattığı uygarlık değerleriyle birlikte yağmalanıp özel ve genel eve kapatılarak, örgütlü egemen erkeğin ters yüz edilmiş biçimine dönüştürülen kadının, yitirdiği kendisine özgü temel cins değerleri, Botan'daki bu insanlık anamızda nerdeyse olduğu gibi duruyordu...

Her türlü yapaylıklardan-yapmacıklıktan uzak, tamamen doğal, sade, rahat ve çevresine hep ironiyle bakan bir kadındı.

İnsanın örgütlü egemenlik olgusuyla kirlenmediği ya da örgütlü egemenlik olgusunun, örgütlü egemenlerin insanlığı henüz kirletemedikleri o kadın eksenli çağdan kalma, toplumsal kültürel genlerle yüklüydü. Evin önde geleni oydu. Fakat eşine ve çocuklarına karşı egemen değildi. Eşiyle besbelli anlaşmış iki sevgiliydiler.

Bir erkek olarak eşi egemen olmadığı gibi, insanlık anamızın karşısında edilgen bir erkekte değildi. İnsanlık anamızı seviyor ve yaşamda onu izliyordu...

İnsanlık anamızın evi dedim ya, doğal olarak bizim de evimiz, partimizin eviydi. Kuryelerle, güçlerle bağlantı ya da başka işler için geldiğimizde, kendi evimiz gibi rahat ve güvenli bir ortamda kalır, o zamanlar koşullar gereği çok az ulaşabildiğimiz banyo, çamaşır gibi genel temizlik ihtiyaçlarımızı da giderirdik.

İnsanlık anamızın evinde bir gün:

Agit arkadaş banyodaydı. Doğal olarak bulunmaz fırsatı değerlendirip üzerindeki elbiselerini de yıkayacağından, insanlık anamız ona, banyodan sonra yıkadığı elbiseleri kuruyuncaya kadar giymesi için, eşinin yedek pantolonlarından biriyle bir gömleğini vermişti. Banyodan üzerine bunları giyerek çıkan Agit arkadaş, üzerinde kemeri beline bir türlü kavuşmayan, dikişleri patlayacak, düğmeleri kopacak halde duran pantolonu zor bela giyebilmişti.

İnsanlık evimizde bir başka gün: Odada bağdaş kurmuş oturuyordum. İnsanlık anamız yanıma gelerek bana:

“Karşı odaya pantolon bıraktım. Geç orada şalını çıkar o pantolonu giy de, şalındaki söküşü dikeyim,” dedi. Şalım peyiğinden sökülmüş, bir süredir öyle geziyordum.

O her şeyiyle candan gerçekten bir insanlık anasıydı. Bense görünmez egemen ellerde savsaklanıp örselenerek bir kenara itilmiş bir yabancı, yadırgıydım... Sıkıldım, kızarıp bozardım, insanlık anamızın dikmek istediği şalımdaki sökükle oynayarak:

“Cık,” dedim. “Hık, mık” ettim...

İnsanlık anamız başımda dikildiği yerde beni ikna etmeye çalışarak tatlı dille ısrar etti. Fakat ben bir kez “cık” demişim ya... Orada inatla diretiyor, “kem, küm” ederek olmazlanıyordum... Sabrı taştan insanlık anamız, tepemde dikildiği yerden, peyliğimdeki söküşüme doğru eğit duran başımı gövdeme bağlayan enseme okkalı bir şaplak patlattı. Ma, enseme inen şaplağın şiddetiyle elbette soluğu karşı odada aldım...

İnan bana: fizik yapım gereği ta o zamandan bir hayli kalın ve geniş olan enseme patlayan o şaplak harikulade müşvik ve son derece eğitici bir şaplaktı! Ve ben, ne zaman enseme dokunsam o günü, insanlık anamızın sözleriyle onun enseme patlayan o müşvik ve eğitici şaplağını anımsarım...

SAÇLARI SAATTE İKİ YÜZ KİLOMETRE HIZLA BAHAR

RÜZGÂRLARINA SAVRULAN LİSELİ KIZLAR

Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi Agit arkadaş, diriliş ateşimizin başında ya da farklı uygun ortamlarda, eğitimin

yanı sıra kişisel sohbetler de geliştirirdi bizimle. Bu sohbetlerin de her biri etkili birer eğitimdi bizim için.

Daha çok grup içinden, Doktor Cafer, Propagandacı Kemal, Sarı Hüseyin, Xılxıla Kemal, Harun (Dişsiz Mahmut) arkadaşlarla geliştirdiği bu kişisel sohbetlerinde Agit arkadaş tamamen doğal, içtenlikli ve rahat olurdu. Arkadaşlarla candan şakalaşır, onların şakalarına da bayılırdı. Egemen bir kavram olarak komutanlık, ilgili grup-topluluk-kurum üzerindeki iktidar yoğunluğu olduğu bilinir. Bu nedenle egemen komutanların esasta iki ayrı yüzleri-iki ayrı dünyaları vardır. Bۆyleleri Olimpyos'ta başka, yapının, halkın önünde başkadırlar. Atılım komutanımız Agit arkadaş, resmiyetin en gerekli, kaçınılmaz dar zorunlulukları dışında tamamen sade ve olağandı. Söz konusu kişisel sohbetlerinde Agit arkadaş kendinden, kişisel geçmişinden, özel yaşamından söz eder, sohbetin akışı içinde kendisinden örnekler verirdi. Aramıza aşılmaz mesafeler koymaz, kendini gizlemezdi.

Gabar'ın kar deryasında, zemheri ayazında; ay aydınlığında ya da zifiri karanlığın ortasında yaktığımız, sayısız diriliş ateşlerimizden birinin başında girişilen bۆyleleri bir sıcakık sohbetinde:

"Lisedeyken kız arkadaşlarla ilişkilerimiz çok iyiydi. Bizim üstü açık bir cipimiz vardı. Okul dışında, tatilde onları ciple gezdirirdim. Hepsi de çok iyi, çok güzel arkadaşlardı. Zaten o yaşlarda bütün kızlar iyi ve güzeldirler. Kötü ve çirkin kız yoktur.

O zamanlar ben de fena değildim, yakışıklıydım. Fakat o arkadaşların hiçbirisiyle özel bir yakınlığımız, ilişkimiz olmadı. Hepsiyle genel olarak, geniş anlamıyla çok iyi arkadaştık. Kızların arkadaşlığı çok iyi, güvenli ve geliştirici, gerekli ve zorunludur. O arkadaşların hepsinin bende çok güzel anıları var. Onların bendeki bu anıları benim için hep geliştirici anılar olmuştur." demişti.

Siz liseli güzel kızlar:

Bir bahar günü tatilde, candan bir curcuna ve hercümerç içinde, topluca üşüşerek bindiğiniz o üstü açık cipte giderken... Daha yetmişli yıllarda, saçlarınızı saatte iki yüz kilometre hızla, bahar rüzgârlarına savuran,

direksiyondaki güzel ruhlu yakışıklınızı anımsıyor musunuz, demiyorum!

Elbette ki asla unutmadınız! Ve kim bilir ne çok sevdiniz onu...

Onun hep güvenli, her zaman sadık! Bütünlükçü, eşitlikçi, paylaşımcı, komcu varlığını kim bilir şimdi de ne çok arıyorsunuzdur...

Sahi, güzel ruhlu yakışıklı arkadaşınız, hepinizi birdenbire bırakıp, bir gün dağlara çıktığında ne düşündünüz? Kendinize ve birbirinize neler söylediniz?

Kim bilir belki de siz onun, öyle birdenbire apansız gidiverişini, sizlerden hoşlanmayışına, sizleri sevmeyişine verdiniz, buna yordunuz...

Siz liseli güzel kızlar: Küçücük de olsa bu yönde bir ikirciklenmeniz olduysa eğer: Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi, liseli yakışıklılığınızın sizlere olan saf, katıksız sevgisinin ve sonsuz sadakatinin tanıyım ben. O da sizleri hiç unutmadı ve işte size söylediğim gibi, sizlere olan sadık sevgisini Gabar'ın doruklarında yanan diriliş ateşimizin başında alenen söyledi bize!

Ve biliyor musunuz, liseli güzel kızlar: Nihai özgürlüğünüz, yani cins kurtuluşunuz için, saçlarınızın bahar rüzgârlarına, saatte iki yüz kilometre hızla savrulması çok yetersizdi... O bunu anladı... Ve inanın: Siz liseli, üniversiteli öğrenci; çalışan işçi, emekçi ve egemen dünyanın cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminin özel evlerinde, zorunlu hizmet köleliği stajyerleri; bütün güzel kızlar... Siz, saçlarınızı, gelecekte gelen özgürlük rüzgârlarıyla, kendi cins özgürlüğünüze ışık hızıyla, kendiniz savurasınız, savurabilesiniz diye; işte bu yüzden öyle birdenbire apansız bırakıp gitti sizi...

Yaşamda ve mücadelede öyle tarihsel dönemler, anlar vardır ki; kimi zaman doğru, iyi, güzel ve gerçek buluşmalar, bütünleşmeler için, kudurmuştan beter düşürücü egemen alışkanlıkların yanlış, kötü, çirkin ve sahte ilişkilerinden ayrışıp, kopuşmak, bunlardan uzak durmak gerekir...

İşte şimdi, gelecekte gelen ve bütün dünyayı, evreni saracak olan kadın eksenli özgürlük rüzgârları, Kürdistan'da ve Ortadoğu'da esmeye başladı...

Hadi öyleyse liseli, üniversiteli öğrenci; çalışan işçi, emekçi bütün kızlar... Şimdi artık zamanıdır: Egemen zihniyetin ve onun çinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminin pençesinden kurtularak, cins özgürlüğünüze kavuşabilmek için; gelecekte gelen özgürlükçü düşüncelerin rüzgârlarında kendi saçlarınızı, kendi cins özgürlüğünüze, ışık hızıyla kendiniz savurun!

OZANIMIZ HACI MUSA ARKADAŞ

Grubumuzun tek ozanı Hacı Musa arkadaşı. Ondan başka strana duranımız yoktu. Diriliş ateşimizin başında, yolda molalarda, uygun olan her yerde ve her an istenmeye gerek kalmadan o kendi başına dururdu strana. Çünkü koşullarımızdan dolayı stran anları öyle sınırlı, öyle azdı ki, Hacı Musa arkadaş hiç kaçırmak istemezdi böyle sınırlı anları. O sınırlı ve azıcık anlarda birdenbire duruverdiği o güzelim stranları, suyun kuma sızması gibi içimize işler, ruhumuza benliğimize sinerdi.

Hacı Musa arkadaşın o zamanlar Gabar'ın doruklarında zemheri ayazında, karanlıkta yanan diriliş ateşimizin başında söylediği o stranlar içimizde ruhumuzun, benliğimizin bir yanında hep üşüyen; hiçbir ateşin, güneşin bile ısıtamayacağı duygularımızı, özlemlerimizi, ruhumuzu ısıtırdı...

İnsanın içi ısınıp da yüreği, ruhu yumuşayınca canı neler çekiyor... Kuralsız bir savaşın ortasında Gabar'ın doruğunda, bir zemheri ayında da olsan fark etmiyor... Kimi zaman kösele gibi olsa da, yine de yürek her zaman ve her yerde yürek işte... Ozanımız Hacı Musa arkadaşın yüreğinden taşan, sıçrayan, yağın nağmeler, Anka kanatlı büyülü tınılar her birimizi alır, dilediğimiz yerlere götürürdü ve biz, o stranların her birinin Anka kanatlı büyülü tınılarıyla uçup, uçup gittiğimiz her yerde neler yaşar, neler tadardık bir bilsen.

Ruha kendi gıdasını verirsen, bedenın koşulları ne olursa olsun o kendi başına her şeyi yaşamaya muktedirmiş meğer.

Velorandın, lavik, hayranok, payzok, şîn, destan söylerdi ozanımız.

Lavikê Bıyanî, Zembîlfıroş, Lorî Lorî, Dervêşê Avdê, Bablekan, Kurê min Negrî, Çîyayê Sipî, Ez Berfîm Berfîm, Mem û Zîn, Siyabend û Xecê...

Ozanımız Hacı Musa arkadaşın, her parçanın ruhuna uygun yorumla söylediği bu parçalar onun zengin repertuarının gözde parçalarındandı.

Dinlerken insanın içine işleyen ve her parçanın niteliğine göre değişen o içli sesi her defasında daha derinden yorumladığı stranların sıcak, lirik, yanık, hüznü, muzip ezgileri ve tınılarıyla yalnızca bizim içimize değil, içimizin içindeki canımızın içi Botan'a sağalıp giderdi...

İnsanı ansızın alıp, içinde kendinden bile gizlemeye çalıştığı örtülü, içine gömülü özlemlerine götüren Hacı Musa arkadaşın o büyülü ezgileri, yeri gelir önümüzde yanan diriliş ateşimizin kıvrak, fattan alevleriyle oynaşır; yeri gelir çevremizi saran zifiri karanlıklarla ağlaşır; yeri gelir karanlıklarda kol gezen zemheri ayazıyla dalaşırdı...

Ozanımız Hacı Musa arkadaşın, sanat bahsinde en büyük esin kaynaklarından biri, Gülistan'dı. Ben buna defalarca tanık oldum.

Doğa vergisi sanatsal yetileri esinlenip, coşa geldiğinde ozanımız strana duracakken hemen her defasında sanata ve sanatçılara dair sözlü bir açılış-giriş yapar, çoğunlukla da sözü Gülistan'a getirerek, onun sesine ve sanatına övgüler yağdırırdı. Belleğim beni yanıltıyorsa ozanımız Gülistan beni bağışlasın, anımsadığım kadarıyla Hacı Musa arkadaş kendisiyle birlikte aynı ortamda geçen çocukluk anılarından söz eder: Gülistan (Perwer) için:

"Siz onu bir de çocukluğunda dinleyecektiniz. Daha o zamanlar çok güzel bir sesi ve çok derin bir yorum gücü vardı;" diyerek ozanımız Gülistan ile olan ortak anılarını anlatırdı.

Ozanımızın bir sazı yoktu... Koşullarımız gereği olamazdı da... Fakat bunun yerine Hacı Musa arkadaşın yolda yürürken asa; köy girişlerinde üzerimize saldıran yavuz köpekleri yıldıran silah; diriliş ateşimizin başında strana dururken kucağına yatırdığında da saz olan esaslı bir sopası vardı.

Bu sopanın iki yanına çaktığı küçük çivilere (dolamalı iki telli) bir ip germiştii. Strana dururken kucağına yatırdığı

kundağı, sapı bir ve aynı, telden tezeneden yoksun, bu sopadan sazına yumulan ozanımız; imgesinde yarattığı ezgilerin tınlarını genzinden mırıldanarak stranların giriş ve geçiş taksimlerini yaparken, aynı anda kucağındaki sazını çalarmış gibi yapar, biz de sazın ta kendisini, hasını duyup, dinlemiş gibi olurduk...

Hacı Musa arkadaş gruptaki hepimizden farklıydı. Her zaman dingin, durgun içe dönüktü... Bizden, hepimizden ayrı, kendi başına hülyalı bir dünyası vardı... Kimi zaman gündüzleri herkes uyurken, noktada bir kenara çekilir, kendi başına alt perdeden sessizce ve uğrun uğrun stran söylerdi. Bir nöbet dönüşünde yanı başından geçerken duyardık onu... Bizi görmezdi bile... Ya da stran söylemek için sığındığı kayanın öte yanında ondan habersiz yatıyorsak eğer, derinden gelen ezgileri hafif uykularımıza sızar da rüyalarımızı süslerdi. Ortamda yeri geldiğinde tıpkı bir çocuk gibi kaygısız, şen şakrak güler, eylemlerde gözü pek bir yiğitlikle kıyasıya savaşırdı ozanımız.

Bir de Urfa'nın Viranşehir ilçesinden olan ozanımız Hacı Musa arkadaş, çekirdekten isotçuydu... Erzaka gittiğimizde gruptaysa hiç ihmal etmez, İso't isterdi. Grupta olmadığındaysa erzaka giden arkadaşlardan birine:

"Biraz İso't alın, aman ihmal edip, unutmayın" diye sıkı sıkı tembihlerdi.

CELAL'İN ÇİLOLARI

Agit arkadaş ortamda, yaşamda her an hepimizle birlikteydi. Bizimle içli-dışlıydı. Onun konumundan ve kendi geleneksel düzeyimizden dolayı biz kendisine mesafeli dururduk... Fakat o bunu görmezden gelir, resmiyet dışında her an aramızda olur, her şeyini ve her şeyimizi paylaşırdı.

Hepimizin üzerinde kesin ve etkili bir otoriteydi. Fakat asla egemen değildi. Agit arkadaşın yetki algılaması ve kullanımı kesinlikle kendindeki egemenlik olgusunu örgütlemeye ve uygulamaya yönelik değildi. Resmiyet dışında kendisiyle aramıza mesafe koymazdı. Yüreğinin kapısı her an hepimize açıktı. Bunu derinden hissederdik.

Yaşamda her türlü özel işini kendisi yapardı. Özellikle bu konuda çok titizdi. Agit arkadaş, her türlü özel işini kendisi yaptığı gibi, yapı içinde herkesin de kendi özel işlerini

kendisinin yapmasını ister, bu yönde hepimizi ilkesel bir dikkat ve özenle gözeterek, denetlerdi. İçimizden biri kendi özel işlerini diğerine yükleyip, yaptırmaya kalkıştığında Agit arkadaş bundan büyük bir tiksinti ve öfke duyardı. Yapı içinde bulunduğumuz ortamda üzerinde uzanıp, yatacağı bir kucak çılo toplamaktan, önümüzdeki ateşin üzerinde duran çaydanlıktan bir maya kutusu çay alma gibi basit işlerini de yanı başındaki arkadaşına yaptırmayı zekice bir anlayış, kazançlı bir iş olarak görüp, uygulamaya çalışan Zeki (Şemdin Sakık), bu konuda Agit arkadaş tarafından sık sık uyarılırdı. Zeki, grup içinde bu yüzden çok sık gündem oldu.

Eğer olağanüstü bir durum yoksa, gece boyu yanan diriliş ateşimizden kalan közün çevresinde ya da noktada uygun yerlere, üzerinde uzanıp, biraz kestirebileceğimiz bir yer yapardık.

Aramızda, her konu da olduğu gibi bu konuda da rahatına pek düşkün olan Celal (Şırnak), çevredeki ağaçlardan tek tek seçerek; nokta dışına çıkıp, ormanın derinliklerine giderek, oralardan çevredeki çobanların kış için kesip, ağaçların çatallarına istiflediği keçilerin kışlık riski çılları yüklenip getirerek, bunlarla kendisine dışarıdan bakıldığında bir tahtirevan kadar havadar ve havalı, geniş yerler yapardı kendisine.

Zeki de grubumuzun günlük nöbet listesini düzenlemekle görevliydi. Bir gün sabahla birlikte hepimiz noktada uygun bir yere yerlerimizi yapıp, uzandık. Bir süre sonra karşılıklı üslupsuz homurtular, çekiştirilen çılo hışırıltıları, ardından kopan vaveylaya kalkıp, olay mahallinde toplandık.

Ortamızda Celal ile Zeki, aralarında yüklüce bir miktarda çıloyu inatçı ve şirret bir kararlılık içinde çekiştirerek, birbirlerine dış gösteriyor, hır-gür ediyorlardı...

Bize hiç aldırmadan, giderek artan bir öfke içinde dalaşmalarını sürdüren Celal ile Zeki vukuatının üzerine, sonunda Agit arkadaş geldi. Agit arkadaşı görür görmez çılları bırakıveren Zeki, o anda süt dökmüş kediye döndü.. Bir kucak çıloyla karşısında duran Celal'in, yüzünü perdeleyen, kucağındaki çılo aralıklarından yaptığı:

“Heval, kendisine yer yapmıyor. Her gün ilk nöbete kendisini, ikinci nöbete beni yazıyor. Ben nöbete gidince benim yerime yatıyor...” izahını esefle dinlemekle yetinen Agit arkadaş, içinde zaptetmeye çalıştığı öfkeyle, artık bardağı taşırmış, çizmeyi aşmış olan Zeki’ye yöneldi ve ona sert bir üslupla:

-Zeki, sen ağa çocuğu olabilirsin... Fakat geldiğin yerde edindiğin alışkanlıklarını burada sürdüremezsin! Sana burada ağalık yaptırmayız! dedi.

Grupta yaşanan bu çılo vakasının ayrıntılarını Celal daha sonra bir sohbet ortamında anlattı:

Grubun nöbet listesini düzenlemekle görevli Zeki, bu görevini basit rahatı için kötüye kullanarak; her sabah hazırladığı nöbet listesinin başına kendisini, ikinci sıraya da Celal’i yazıyormuş. Kendisi bir saatlik nöbetini tutarken, Celal bu süre içinde, özene bezene yerini hazırlıyor; Zeki de nöbeti biter bitmez doğruca gidip, ikinci sıradaki Celal’in tepesine dikilerek, onu kaldırıp, nöbete yolluyor, böylece Celal’den boşalan o tahtirevana, o yayla gibi yatağa yatıp, horluyormuş!

Bir saat sonra nöbetini sıradaki arkadaşına devredip, şöyle mis gibi deliksiz bir uyku için yerine gelen Celal, her defasında horlarken üzerinde yattığı çılların yapraklarını havalandıran Zeki ile karşılaşmış...

Önceleri kalbini bozmayan, duruma iyi niyetli yaklaşan Celal, keçilerin riskından bir kucak çılo daha alarak kendine yeni bir yer yapmış. Fakat sonra bakmış ki “adamın niyeti kötü...” üç gün değil, beş gün değil, her gün böyle. Uygun bir üslupla uyarmış: “kime söylüyorsun, Zeki bu...” uyarılar tehditler nafile... Zeki’deki yüz değil, birinci sınıf köseleymiş... Adamı, uyarıyorsun tınmıyor; kötü söylüyorsun, yılışıyor; tehdit ediyorsun, dış gösteriyor muş...

Sonunda Celal çok sıkışıp, çaresiz, naçar kaldığında kendiliğinden yapmaya yöneldiği şeyi yaparak, düşünmeye başlamış... Ve sonuçta düşünmeyi akıl edip, üstelik bir de uygulayabilen her Ortadoğulu gibi bu büyük emeğin ürünü olan aklının yemişini toplamış...

Bir sabah yine büyük bir özlemle topladığı seçme çılları, noktanın en uygun yerine döşerken, çılların altına

uzunca bir ip yerleştirmiş. Tahtirevanına uzanıp, Zeki'yi beklemiş. Her zaman olduğu gibi ilk nöbeti tamamlayan Zeki, koşar adım ikinci sıradaki Celal'in tepesine dikilmiş... Zeki'nin masum çağrısıyla kalkan Celal, bu kez çılların altına yerleştirdiği ipi gerip, üstten düğümleyerek denklediği yatağını sırtladığı gibi nöbet yerine doğru yönelmiş... Artık bu kadarına da dayanamayan Zeki de "olur mu ama... Zeki'ye de bu yapılır mı?" dercesine Celal'in sırtındaki çılların üzerine atılmış...

Biz başlarına toplandığımızda, aralarındaki çekişme Celal'in sırtından ikisinin kucağına geçmişti...

Ben saflardayken de birbirimizi hazzetmediğimiz Celal'e bile inkarcı yaklaşmam. Yaşamda ve mücadelede herkes yaptıklarıyla ve bir de kendisine özgü, ayrıksı, seçkin yanlarıyla tanınır, onlarla anılır...

Yeri gelmişken belirtelim: grupta gece yürüyüşlerinde Celal'in üzerine kimse yoktu. Hepimizin şöyle bir bakıp, ürpererek:

"Ne oldu mirate, canımızdan mı bezdik. Durduk yerde ucuz şehit olacağımıza oportünistler gibi aşağılardan dolanırız," diyerek geri döneceği; hestirlere bir adım attırılamayacak, fazla zorlanırsa "sana da senin zihniyetine de" diyerek intihar edeceği... En asi, heybetli uçurumlardan Celal; genç ve Zeki bir keçi çevikliği ve rahatlığı içinde geçirdi...

Sevgili ülkemiz Kürdistan'ın yüreği Botan'ın sayısız zirvelerinde, doğa bir yerden sonra insana geçit vermez. Böylesi yerlerde ya Celal gibi bir öncünüz olur, ilerler geçersiniz ya da teptiğiniz onca yolu arkanıza baka baka, kös kös geri dönersiniz...

Öyle ki Botan'ın o gündüz gözüyle bile geçilmez heybetli doruklarında gece yürürken: bal ya da armut haylazlığına çıkmış ayıların, kendilerinden daha vahşî bir tür tarafından kovalandığında, can havliyle kaçarken bıraktıkları izlerini Celal, gece karanlığında ayaklarıyla yoklayarak bulur ve o izler üzerinden tam bir ayı gibi yürüyüp, geçerek, heybetli Botan'ın geçit vermez doğasına meydan okurdu.

CENNETİN ERMENİLERİ TÎTU VE DEŞTU KARDEŞLER

Agit arkadaşıla Cennet köyüne Tîto ve Deştü kardeşlerin evlerine gittik. Grupta Propagandacı Kemal ve Sarı İbrahim arkadaşlar da vardı. Bir duvarında haçı, ikonu olan öteki duvarında özenle ciltlenmiş kalın kitaplardan oluşan özel kütüphanelerinin bulunduğu, geniş ve ferah bir odada Agit arkadaş ile Tîto ve Deştü kardeşler arasında, sabah saatlerine kadar gece boyu süren uzun ve derin bir sohbet ve tartışma anımsıyorum.

Tartışma bölümü gerçekten çok koyu ve derindi. Daha çok Ermeniler üzerinde durulduğunu anımsadığım bu tartışmalardan, belleğimde kalan hiçbir şey yok. Sohbet esnasında Tîto ya da Deştü'nun eşlerinden biri mi, yoksa kız kardeşleri Şipîn miydi? Anımsamıyorum. Fakat bu üçünden biri Agit arkadaşına:

“Sizler buralara geldiğinizden beri bizler de sayenizde, çevrede rahat dolaşır, bağımıza bahçemize serbest gidip, gelebilir olduk... Sizlerden önce eşlerimizle, çocuklarımızla bile kendi toprağımızda gezip, dolaşamaz, işimize-gücümüze bakamazdık... Evlerimizin dışında bize her türlü kötülüğü yapanlar, sayenizde şimdi evlerinden çıkamıyorlar,” demişti.

Ermeni kadınları, kızları kendi arazilerinde, bağ-bahçelerinde çalışırken bölgedeki düşkün feodal çeteler ve ordu mensubu ırz düşmanlarının tecavüzlerine uğruyorlardı. Cennet köyü bizim Deştü Lala'yla komşu olduğundan, Ermeni kadınların maruz kaldıkları bu alçakça tecavüzler bizim ortamımızda da sık sık gündem olurdu. Harekete katılmadan önce anımsıyorum bunları...

Yüz yılın başında, birinci Emperyalist paylaşım savaşı koşullarında uğradıkları İttihatçı soykırımdan Kürt komşularına sığınarak, hayatta kalabilen Gabar Ermenilerinin sayıları parmakla sayılacak kadar azdı. İttihatçı soykırımdan arta kalan Ermeniler zayıf, güçsüz, arkasız ve yalnızdılar...

O geceki sohbette Tîto bana sevgi ve umutla bakarak:

“Sen dedenin ismiyle birlikte karakterini de almışsın... Deden Avdenazê Abdullah iyi yürekli, mert bir insandı. Babam her fırsatta dualarla anardı dedeni. Katliamda bizimkiler dedene sığınmışlar; deden de onlara kol-kanat germiş... Hanesinde, sofrasında yer vermiş. Deden

sayesinde ölümden kurtulmuşlar. Sen de bu yaşta gerilla olmuştun, maşallah! Gerilla iyi insandır, güzel insandır,” demişti.

Cennetin Ermenileri halkımızın kadim kardeşleriydi. Tîto ve Deştü kardeşler de Agit arkadaşın milisleriydiler. İkisi de bilinçli, aydın, güzel ahlak sahibi Hıristiyan yurtsever insanlardı. Hareketimize bilinçli olarak canı-gönülden katılan Tîto ve Deştü kardeşlerin büyük hizmetleri olmuştur. Bölgede hareketimize karşı gelişen feodal-çetecilik dikkate alındığında Cennetin Ermenileri, üzerlerine düşeni kendi çaplarında fazlasıyla yerine getirmişlerdir. Onları burada saygıyla anıyorum...

Nitekim bu gerçeği gören faşist devlet güçleri Cennet'in Ermenilerini, Botan'dan sürerek Avrupa'da zorunlu iskana tabi tuttu. Baskılara dayanamayan Cennetin Ermenileri 86 yılı sonlarında Gabar'dan Avrupa'ya göç etmek zorunda kaldılar. O günlerde Tîto ve Deştü'dan bize bir mektup ulaştı. Gabar'da bir toplantıda grubumuza ulaşan bu dokunaklı, duygu yüklü, içli mektubun başlığını hiç unutmam. “Agit'imizin Agitleri!” diye başlayan mektuplarında bize başarı ve zafer dileklerinin yanı sıra bir de vasiyetleri vardı. Tîto ve Deştü kardeşler mektuplarında: “Bizim sıhhatimiz, ömrümüz sizin olsun” diyorlardı. Şunu bil ve asla unutma ki: Özgürlük savaşçılarımızın ömürleri Tîtoların, Deştuların, Fehmilerin, Hanuların ömürlerinden alınarak da uzadı... Ve bugünlere parça parça verilen ömürlerle, topyekün verilen canlarla gelindi... Ermeni kardeşlerimizin mücadelemizdeki yerlerini ve emeklerini unutmayacağız!

Agit arkadaş benimle Celal'i (Şırnak) çağırdı. Bize: Cennet köyüne inmemizi; Berkever toplantısından sonra bahar hazırlıkları için Banî Botyan'e giden grubumuzun cennetteki temel yurtseverlerimiz Tîto ve Deştü kardeşlere ulaşip, ulaşmadıklarını öğrenmemizi; Xılxıla Kemal arkadaşın komutasındaki grubumuz ulaşmışsa, onları Dola Kuştıya üzerindeki noktamıza getirmemizi istedi. O mıntıkada bir operasyona karşı da bizi uyararak, “dikkatli olun” dedi. İyi anımsıyorum, Agit arkadaşın bu talimatıyla noktadan henüz ayrılmıştık ki, Agit arkadaş bize seslenerek, geri çağırdı: “Yol üzerinde Besîkê'ye de uğrayıp, orada Sofi

Abbas'a ısmarladığımız elbiseler gelmişse, onları da alıp getirin," dedi.

Celal ile Cennet köyüne indik. Köyde doğruca Tîto ve Deştü kardeşlerin evlerine gittik. Her zaman olduğu gibi bizi yine candan bir sevgiyle karşılayan Tîto ve Deştü kardeşler, daha biz sormadan arkadaşların kendilerine ulaştıklarını, erzaklarını alıp, Cennet'in yakınında bir noktayı buluşma yeri olarak verip, oraya geçtiklerini söyleyerek; arkadaşların bulunduğu noktayı bize verdiler. Biz Tîto ve Deştü ile görüşürken eşleri ve kız kardeşlerinin bizim için hazırladıkları bol ve besleyici erzaklarımızı alarak, Banî Botyan'dan gelen arkadaşların bulundukları noktaya geçtik.

Bugünlere kıyasla, o zamanlar arkadaşlar arasında duygular çok derin, bağlar çok güçlüydü. Bu kısa süreli ayrılık bile bizi birbirimize aratıp, özletmişti: Noktaya ulaştığımızda bu özlemle kucaklaştık, arkadaşlarla. O gece bize arta kalan zamanda, hem Besîke'ye uğrayıp hem de Dola Kuştıya'ya ulaşamadık. Ertesi gün akşam çıkmak üzere noktada kaldık.

Noktada Xılxıla Kemal arkadaş, neredeyse aralıksız şakalarıyla adeta gülmekten kırdı, geçirdi hepimizi. Xılxıla Kemal arkadaşın o gün anlattıklarından birine o kadar çok gülmüştük ki... Aynı zamanda PKK'nin oluşum koşullarına ışık tutan tarihi bir ders olarak, Xılxıla'nın bu anısını seninle paylaşmazsam sana haksızlık etmiş olurum.

Noktada biz geldiğimizde yanmakta olan diriliş ateşimizin başında Xılxıla Kemal (Veli Tayhan) arkadaş öteki şeylerin yanı sıra, bir de grup döneminden şu anısını anlattı bize:

EŞİK KUNDURADAN BİR ÇİFT ISMARLAMA AYAKKABI

Xılxıla Kemal (Veli Tayhan) arkadaş 1980 12 Eylül öncesinde, örgütümüzün grup döneminde Antep'te faaliyetteymiş. Örgüt maliyesi, kadro fonu vb. imkanlar o zamanlar nerde... Hazırda hiçbir maddi imkan yokmuş. Örgüt için çalışan herkes, örgütsel ve kişisel bütün ihtiyaçları kendisi karşılamak, yaratmak zorundaymış. Şimdiki kadrolara masal gibi gelse de gerçek o zamanlar böyleymiş.

İşte bu koşullarda, Antep'te faaliyet yürüten Xılxıla Kemal arkadaşın ayağındaki emektar ayakkabı ömrünü sokakta doldurmuş. Xılxıla'nın ayağındaki külüstür ayakkabının teki, üzerinde durdurarak nedir bilmeden koşturan Xılxılaya daha fazla dayanamayıp, yolda bir yerde kıkırdayarak, kuyruğu titretmiş... Tabanın yarısı Antep'in çarşı kaldırımında, öteki yarısı da ayağında kalmış. Kaldırımında kalan topuk tarafından tabanın yarısını yerden alıp bakmış: ne dikiş tutar ne sülüksüyon, hiç umut yok. Bereket vakitlerden akşamış. Karanlıkta bir ayağının tabanının kaldırımına bütünleştiğini kimseler görmüyormuş. Fakat tıpkı bu gün olduğu gibi, o zamanlar da her akşamın bir sabahı her bir çift ayakkabının da bir fiyatı varmış. Tam takır komün kasasına, öyle ki fare düşse bin parça olurmuş. Kadroların amelelik, hamallık, gündelikçilik yaparak kazandıkları üç beş kuruş, yaşamın idamesi için nefsin körlenmesi ile örgütsel çalışmalara harcanıyormuş. Cep delik, cepken delik... Metelik yok!

Böylesi anlarda kafası zehir gibi çalışan pratik zeka sahibi Xılxıla hemen oracıkta, ayağındaki emektar külüstürün, kendisini Antep çarsının ortasında bıraktığı yerde: "Ne yapalım madem durum böyle, yalın ayak gezecek değiliz ya; bizde gider Eşik Kunduralardan birinden giyiniriz" demiş. Antep'lilerin çoğu o zamanlar şimdiki gibi modern apartmanlara doluşup, ayakkabılarını da evlerinin içine antrede ki ayakkabılığa almıyorlar; daha çok bahçe içinde müstakil evlerde oturup ayakkabılarını da giriş kapısının eşiğinde bırakıyorlarmış.

Eşik Kunduradan giyinme kararından sora Xılxıla biran düşünmüş: "Fukaraya ilişilmez... Orta sınıfa bulaşılmaz... En iyisi gidip zengin bir "Eşik Kundura'dan giyinmeli" diyerek, Antep'in zengin semtlerinden birine yönelmiş. Orada her bakımdan uygun görünen müstakil bir evin bahçesinden geçip, giriş kapısı önündeki kadın, erkek, çocuk ayakkabıları arasında sağlam ve gösterişli bir çift ayakkabıyı, ayağına sinayarak giymiş çıkmış.

Ayakkabı ki ne ayakkabı... Gıcır gıcır, ısmarlama kundura... Bunlar, iyi bir köşkerin (ayakkabı ustası) ayıkken bakınca: "Kundur dediğin böyle olur! Vay gidinin Köşkeri! Kim yapmış bunu?" diyeceği türden, oturaklı

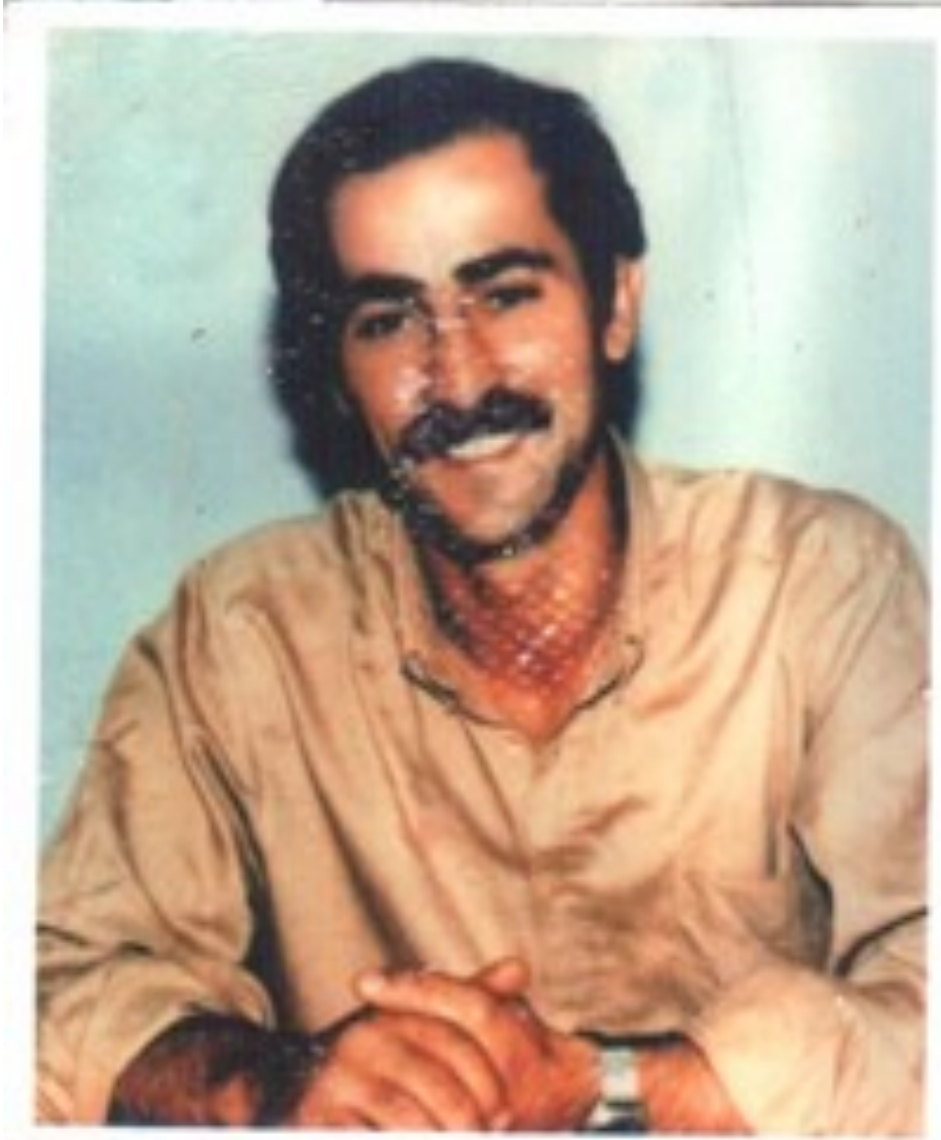
ayakkabıların. Xılxıla Kemal bu sağlam ve gösterişli ayakkabılarla Antep'te bir süre daha çalışmış. Ardından örgüt düzenlemesini kendi memleketi Dersim'e yapmış.

Dersim faaliyetlerinde bir gün, randevu için bir kahvede otururken; Cebrail danası gibi bir polis Xılxılanın tepesine dikilerek:

"Sen şu ayağındaki ayakkabıları nerden aldın koçum, çabuk söyle" demiş.

Xılxıla hemen toparlanıp bazı manevralara giriştiyse de, polisle aralarında çıkan curcuna karakolda bitmiş. Polis karakolda Xılxıla'ya:

"Bana hiç masal okuma aslanım. Bu ayakkabıları ben Antep'in meşhur köşkeri, falanca ustaya ısmarlama yaptırdım. Ben ayakkabılarımı nerde görsem tanırım" diye, dayatmış.

XIRXILA KEMAL (VELİ TAYHAN) ARKADAŞ
PKK'nin insanlık KOM'un da yeniden açan özgürlük
menekşemiz... Soykırıma uğrayan Ermeni halkımızın Apocu
onurusun sen!

BŞKAN APONUN ÖZGÜLÜK ŞAHİNLERİ!
XIRXILA KEMAL ARKADAŞ: (Sağdan ikinci)

Meğer örgüt Antep'teki kadrosu Xılxıla'nın düzenlemesini Dersim'e yaptığında; aksilik bu ya, devlet de Antep'teki ayakkabı sahibi polisinin tayinini Dersime yapmış. Örgütün düzenlemesi ile devletin tayini çakışınca, Xılxıla'nın başı yanmış. Kahvede ve karakolda geliştirdiği manevralardan hiçbirisi tutmayınca, ne yapsın Xılxıla? Bakmış adam haklı ve kararlı, üstelik polis... Kaliteli de olsa bir çift ayakkabı uğruna işleri sarpa sardırmanın gereği yok... Bu kez baltayı taşla vurduğunu kabullenmiş... Bu tatsız durumdan sıyrılabilmek için de:

"Ayakkabıyı, Antep bitpazarında hırsızlardan ucuza kapattığını," söyleyip o mevzide aslanlar gibi direnmiş. Sonunda, hamarat Türk polisi gitmiş, Dersimin Palavra Meydanında ki modern kundura dükkanlarından bir çift ucuz ayakkabı alıp gelmiş. Xılxıla da zaten polisin olan ayakkabıyı ona geri vermiş. Böylece işler tatlıya bağlanmış.

Sabah kahvaltımızı yaptıktan sonra öğleye doğru nöbetçimiz dışında hepimiz gecedan kalan közün çevresine uzandık. O zamanlar genç bedenim uykuya hasretti. Bu yüzden fırsat bulduğum her yerde derin uykulara dalmaya hazırdım. Kuru çilolardan altıma serip, közün başında uzandığım yerde, daldığım uykunun derinliğinde, taramalı silah sesleriyle karışık rüyalar görür gibi oldum. Bu rüyaların birinde kalçama yediğim sert bir tekmeyle yerimden sıçrayarak uyandım. Belli ki "kalk!" çağrısından sonuç alamayan bir arkadaş, çaresiz kalınca böyle nezaket dışı bir yöntemle başvurmuştu. Kendime gelir gelmez baktım ki uyurken duyduğum tarama sesleri rüya değil, gerçek! Noktada kıyamet kopuyor... Silahım uyurken de omuz başımdan çaprazlama sırtımda asılıydı. İçi Tîto ve Deştü kardeşlerin koyduğu leziz erzaklarla dolu çantamı kaparken bir çanta ile yanında bir dürbünün orada kaldığını gördüm. Daha sonra neden onları da almadım diye kendime içerledim... Taramaya alınmış düşman silahlarından fırlayan sayısız mermi çevremde dans ediyordu. İçimden bir güç beni ileri itiyordu, bu itilimle yerimden fırladım. Sonunda kendimi güvenli bir kayanın siperine attığımda, hala hayatta olmanın tuhaf şaşkınlığı içinde, iki elimle tepeden tırnağa kendime dokunup, yoklayarak, mermi alıp,

almadığımı kontrol ettim. Yalnızca başımdan, tam tepemden çizik denilecek kadar küçük bir sıyrıktan başka hiç isabet almamıştım. Yani kıldan ince kılıçtan keskin sırat köprüsünü iki büküm koşarak geçmiştım, yaşıyordum...

Yalnızca yaşanabilir, tarıfsız, tanımsız bir duyguydu bu... Siper aldığım yerden “teslim ol” çağrıları duydum. O zaman hemen toparlanıp, çevremi kolaçan ettim. Kimse görünmüyordu. Hepimiz çil yavrusu gibi dağılmıştık. Bu arada taramaya alınmış silahların tarrakalarını kesik kesik tak taklarıyla bastıran helikopterler belirdi üzerimizde. Hiç unutmam, hepsi de çok yakınımızda altı taneydiler. Ben helikopterleri sayarak, izlerken sırtıma değen sert bir cisimle irkildim. Ne yalan söyleyeyim, insan bu gibi ortamlarda bir yanıyla hep “yandım anam!” psikoza-ruh hali içindedir. Biran ‘vurulduım’ sandım. Hızla arkama baktım, Xılxıla Kemal arkadaş orada: Sakin sakin eliyle bir hat çizip, oradan geri çekilmemi işaret ediyordu. Helikopterler bulunduğumuz noktadan Besîke boğazına kadar bütün sırtlara indirme yapıyordu. Biz de yan tarafımızda bizi ateş altında tutan düşman gücünü tarayarak, Berkever boğazına doğru geri çekildik, hızla boğaza çıktık. Boğazı tutar tutmaz, sayım yaptık. Herkes gelmişti. Düşmanın ilk saldırı mevzilerinin önünden üzerimize yağdırdıkları mermi sağanağının altından geçip, boğaza çıkmıştık. Düşman sürekli tarama altında tuttuğu bu yönü sağlam tuttuğunu, bizim mecburen helikopterlerin indirme yaptığı Besîke boğazına doğru çekileceğimizi hesaplamıştı. Sevinç içindeydik. Özellikle Xılxıla Kemal sevinçten uçacak gibiydi. Hızla yürüdük. TRT tepesi tarafında da yoğun hareket vardı. Düşman çok kapsamlı bir operasyona çıkmıştı. TRT tepesi tarafından gelen askerlerle karşılıklı sırtlarda menzil dışı uzaklıkta birbirimizi görüp, izliyorduk. Ormanlık bir alanda gözden kaybolup, hava kararana kadar zirveye doğru yürüdük. Kararan havayla birlikte Gabar bizimdi. Düşman geceleri üzerimize gelmek bir yana karakoldan dışarı bile çıkamıyordu.

Meydîn üzerinden geçerek, noktaya ulaştık. Orada kimseyi bulamadık. Belli ki arkadaşlar hızla çekilmiş, onlar çekildikten sonra düşman noktadan geçmişti. Çünkü çevrede geniş bir alanda kar çok yoğun çığnenmişti. Bizim

grup bunu yapmaz, istese de yapamazdı. Buradan hızla Agit arkadaşın verdiği buluşma noktamıza Dola Kuştıya'ya geçtik.

Noktaya gelişimizle herkes ayaklandı. Gelişimize herkes, öncelikle Agit arkadaş çok sevinmişti. Agit arkadaş:

“Kaybınız, yaralınız var mı?” diye sordu.

Çatışmaya girdiğimizi biliyordu. Xılxıla:

“Kaybımız, yaralımız yok, heval Agit” dedi.

Agit arkadaş:

“Bu iyi. Çok büyük bir başarı,” dedi sevinçle.

Dipleri doğal oyuklarla dolu kayalık bir noktadaydık. Kural gereği ateş yanmıyordu. Agit arkadaş yüksek bir kaya dibindeki kuru zemine çekerek, orada Xılxıla Kemal'e ve öteki arkadaşlara uğradığımız nokta baskını ve operasyonun bütün ayrıntılarını sordu. Arkadaşlardan aldığı yanıtlardan büyük bir hoşnutluk hatta sevinç duyduğu sesinden belliydi. Operasyon çok kapsamlıydı. Buna rağmen hiçbir kayıp ve yaralı vermemiştik. Dağılmadan grup düzenimizi bozmadan, sayı ve teknik olarak kıyaslanamayacak kadar üstün düşman karşısında, arazide manevra yaparak, çekilmiştik. Düşman binlerce asker ve ileri tekniğiyle geliştirdiği operasyonda bizi yalnızca o an kullandığımız noktamızdan oynatabilmiş, araziden-mıntıkadan çıkartamamıştı.

Xılxıla Kemal arkadaş Agit arkadaşın şaşırtıcı bir yoğunlaşma içinde sorduğu ayrıntılı sorulardan birini yanıtlarken:

“Bir çanta ile bir dürbünü düşmana kaptırdık, heval” dediğinde, Agit arkadaşın tutumu, ses tonu birden değişiverdi:

“Bu kötü işte! O malzemeleri düşmana kaptırmayacaktınız! Düşman bundan büyük moral almıştır, bize karşı kullanır bunu,” demişti.

Daha sonraki günlerde çanta ve dürbün konusunda her şeyin Agit arkadaşın dediği gibi gerçekleştiğini halktan öğrendik. Düşman, nokta baskınında kendilerine kaptırdığımız çantayla içindeki erzak ve dürbünü Gabar'da köy köy dolaştırarak:

“İşte bakın bunlar onların. Daha bir çantalarıyla dürbünlerine sahip çıkamıyorlar” diye propaganda yapmışlardı.

Böylesi gecelerde kural gereği diriliş ateşimizi yakamadığımızdan soğuğa karşı tek sığınak olarak peş peşe sarılıp, içilen sigaralarını, aşırı üşümekten parmakları tütün ve kağıdı birleştiremeyen arkadaşlardan birkaçının sigaralarını ben sarardım. Komata’da Abbas arkadaşına sigara yetiştirme çabası içerisinde edindiğim büyük deneyimimi, parmakları soğuğa yenik düşen arkadaşların sigaralarını sararak, değerlendiriyordum.

En çok Propagandacı Kemal, Sarı İbrahim ve Sarı Hüseyin arkadaşların sigaralarını sarardım. Sevgili İbrahim arkadaş tütün kesesini bana uzatarak:

“Hele sar bakalım Gürcan! Boş oturma öyle. Boş duranı parti de arkadaşlar da sevmez!” derdi. Kesenin içinde zaten neredeyse bir tutam olan tütünün tümünü sarar, sigaraları keseye koyardım. İbrahim arkadaş kesesini alırken her defasında:

“Sen bu zıkkımı sar ama sakın içeyim deme Gürcan arkadaş,” derdi bana.

Propagandacı Kemal arkadaşın parmakları sürekli üşürdü... Kemal arkadaşın kendisi dağa, parmakları tetiğe yatkın değildi... Çok duygulu, incelikliydi... Parmakları uzun ve inceydi, ne bileyim, tetiğe değil de belki de, fırçaya, tezeneye, tuşlara yatkındı bu parmaklar...

Diriliş ateşimizi yakamadığımız gecelerde, neredeyse hiç tutmazdı Kemal arkadaşın ince, uzun, hassas parmakları. Bu yüzden hiç saramazdı tütününü. İbrahim arkadaş gibi benden istemezdi, ben kendim alırdım onun kesesini, bütün tütününü sarıp sigaralarını uzattığımda her defasında ta içten, çok güzel bir gülümsemeyle teşekkür ederdi bana.

BİZİM DÜŞMANA BİLE RASGELE SIKILACAK TEK MERMİMİZ YOK

Agit arkadaş düşmanla girdiğimiz çatışmada sıkığımız mermiler üzerinde de önemle durmuştu:

“Düşmanla çatışmışsınız, onu taramışsınız, bu iyi! Fakat sonuç ne? Kaç düşman askerini saf dışı bıraktınız? Kaç silah

kaldırdınız? Bu önemli! Bizim düşmana da olsa rasgele, boşa sıkılacak tek mermimiz yok! Savaşmak için mermiyi ya halktan ya düşmandan alacağız. Bizim mermi-cephane fabrikamız yok!” demişti.

O dönemde, hiçbir zaman yeterince silahımız ve cephanemiz olmadı. Grubumuzda cephaneliği en yoksun olanlardan biriydim. En son uğradığımız nokta baskınındaki birkaç taramanın ardından, toru topu otuz kadar mermim kalmıştı. Daha sonraki günlerde erzak için indiğimiz bir köyün çıkışında, düştüğümüz pusudan çatışarak kurtulduktan sonra noktaya ulaşır ulaşmaz büyük bir kaygı içinde şarjörümü boşaltarak, hemen saydığım kalan mermilerimin on bir tane olduğunu daha dün saymış gibi anımsıyorum.

Grupta otuz-kırk taneden, yetmiş-yüz taneye kadar mermisi bulunanların yanı sıra, grup içinde parmakla gösterilen, ekstradan bombası olanlarımız vardı ki bu içimizde bir ayrıcalıktı. Silahlarımız da çok çeşitliydi ve bu durum zaten sorun olan cephane teminini daha da zorlaştırıyordu.

Agit arkadaşın bir M-16 silahı ve her biri yirmilik altı şarjörü vardı.

İsmail arkadaşın: Bir B-7 Bisivingi ile buna ait üç güllesi vardı.

Yaşar arkadaşın: Bir Diktiriyof'u vardı.

Harun arkadaşın kalaşnikofunun yanı sıra bir de Agit arkadaşların Şikeftyan karakolundan kaldırdıkları bir lav silahı vardı.

Benim Alman yapımı bir G-3'üm vardı.

Nezir'in İngiliz yapımı bir Burno'su.

Celal'in Kırıkkale yapımı bir G-3'ü.

Doğan'ın Belçika yapımı bir G-1'i vardı.

Anımsayabildiğim farklı silahlar bunlar. Grubumuzda kaleşnikof çoğunlukta olsa da daha başka farklı silahlar vardı.

Erzak ve beslenme sorunumuz, cephane sorunumuzdan daha ağırdı. Kalabalık bir gruptuk. Düşman alanı çok sıkı tutmuştu. İmkanlar çok çok sınırlıydı. Çoğu zaman öğünleri birkaç lokma atıştırarak geçiştiriyorduk. Hiçbir şey yemeden aç kaldığımız günlerin sayısı, hatırlayamadığım

kadar çoktur. Tütün de çok sınırlıydı: Sık sık tütünsüz kalınıyordu.

O koşullarda sağlığını dikkatle gözeten Agit arkadaş lojistikçimiz Celal'e:

"Erzakımız olduğunda, sabahları arkadaşlara sigara altı bir şeyler vereceksin demiş; arkadaşlara da: "sabahları hiçbir şey yemeden aç karnına içildiğinde, sigaradaki nikotin doğrudan kana karışarak, bünyenin direncini zayıflattığını" izah ederek, "sabahları bir şey yemeden aç karnına sigara içmemelerini" istemişti.

Agit arkadaş da tıpkı Abbas arkadaş gibi aşırı sigara içiyordu. Onun da marsis ağacından yontulmuş güzel bir darciğarası (ağızlığı) vardı.

Masiro'da, Hêzil suyu kıyılarında yetişen az bulunur bir ağaç olan marsis ağacından yontulan dar sigaralar için bizde: "Yedi yıl kullan, sonra da en yakın dostuna, kardeşine ver" derler.

Abbas arkadaşın dar ciğarasından bir hayli kısa olan Agit arkadaşın dar ciğarası ebat itibarıyla muayyendi.

BİR NAYLON TORBA...

Köylerden erzak alırken aileler zeytin, peynir, çökelek gibi şeyleri, evlerinde varsa genellikle bir naylon torba içinde veriyorlardı.

Bir noktada, içindekini yedikten sonra naylon torbayı ateşe atmıştık. O sırada bunu gören Agit arkadaş lojistik sorumlumuz Celal'e:

"Bir daha torbalar yakılmayacak! İçindekiler yenildikten sonra bunları temizleyip, katlayarak, bir kenara koyacaksın. Arkadaşlar erzaka giderken onlara vereceksin. Onlar da erzak aldıkları ailelere verecekler. Bu halk bize her zaman torbayı nereden bulsun?!" demişti.

KURTARILMIŞ BİR PARÇA ÖZGÜR VATAN TOPRAĞI TABAKADAKİ TEK SİGARA VE SAĞALTICI-SINIK MAMO

Berêmirê taraflarında bir noktadaydık. Ne bir lokma ekmeğimiz, ne de bir sarımlık tütünümüz kalmıştı. Olağan koşullarda her zaman olduğu gibi diriliş ateşimizin başında

harelenmiş halde, ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi Agit arkadaşı dinliyorduk. Ders konumuz: eli kulağında yaklaşan baharda düşmana karşı yapacağımız atılımdı.

Diriliş komutanımız Agit arkadaş, bahar atılımımıza ilişkin geliştirdiği tasarılarını, planlarını bize anlatıyor, hepimizi bahar atılımına hazırlıyordu.

O gece her zaman olduğu gibi yine uzun parkesinin eteğini altına çekip, oturduğu yerde bir elinin parmaklarını alnına dokundurup, şakaklarında gezdirerek:

“Baharda düşmana burada, Gabar’da vurup, Cudi’ye geçeceğiz. Cudi’de vurup, Besta’ya çekileceğiz. Orada vurup Komata’ya ineceğiz.

Buralarda, sığınaktan lojistiğe her şeyi hazırlayan gruplarımız olacak. Ordulaşacağız ve ordumuzu geliştireceğiz. Bestler, Gabar ve Komata’yı bir parça özgür vatan toprağı olarak kurtaracağız!”

Demiş ve sorunun gerilla, halk ve düşman boyutlarını birbiriyle kapsamlı bir bağ içinde ayrıntılarıyla açmıştı. O gece diriliş ateşimizin başında, bu kapsamlı konu üzerine ateşli tartışmalar olmuştu.

Propagandacı Kemal, Doktor Cafer, Xılxıla Kemal, Dişsiz Harun, Sarı Hüseyin arkadaşları bu ateşli tartışmanın konuşanları, tartışanları olarak anımsıyorum. Zaten grubumuz içinde genellikle bu arkadaşlar konuşup, tartışırlardı.

Tartışmanın durulduğu bir sırada tabakasını çıkarıp, bir sigara yakmak isteyen Agit arkadaş, açık tabakasını bir an elinde tuttuktan sonra, kendisi sigarayı yakmadan tabakayı yanındaki arkadaşına verdi. Agit arkadaştan aldığı tabakanın içine bakan arkadaş, tabakayı yanındaki arkadaşına verdi ve Agit arkadaşın tabakası arkadaşlar arasında sırayla, elden ele dolaşmaya başladı.

Ben, arkadaş çemberinin bu tarafında, Agit arkadaşın yakınındaydım. Sigara içmiyordum fakat sıra bana geldiğinde, yanımdaki arkadaş tabakayı bana uzattı. Arkadaşın uzattığı Agit arkadaşın tabakasını aldığımda, baktım ki tabakanın içinde tek bir tane sarı sigara vardı... Ben de tabakayı yanımdaki arkadaşına verdim. Ve sonunda bütün arkadaşları dolaşan tabaka yeniden Agit arkadaş

ulaştığında, o da tabakasını kapatıp, geri cebine koydu ve hemen ardından gülümseyerek:

“Ordumuzu geliştireceğiz dedikte, bu çok önemli. Bunun için başvurabileceğimiz pek çok yöntem var. Bu çalışmada esas olan yönlerden biri de propagandadır. Bizim bu konuda hatırı sayılır bazı deneyimlerimiz oldu. Bunlardan birini size anlatayım, tecrübe edirsiniz,” diyerek bir anısını anlattı:

HRK’yi kurduklarında, bir avuç arkadaşlarmış... Kurdukları orduyu tanıtmaları, ordunun kuruluşunu, varlığını dört bir yana duyurmaları gerekiyormuş. Daha HRK’nin kuruluş günlerinde bir gün Bestlerde, bütün Botan’ı köy köy, zom zom dolaşan; acil hastası olanların da arayıp, kendisini bulduğu bir ihtiyar, fakat çok sağlıklı, dinamik bir sağaltıcı-sınıkla (hastalarını şifalı otlarla tedavi eden, kırık çıkıklarını saran doğal tabip) tanışmışlar. Çok şakacı ve o yaşta hala çocuksu biri olan bu doğal tabip öyle konuşkanmış ki: Kısa tanışıklıkları içinde bildiği, gördüğü, duyduğu her şeyi olduğu gibi bir çırpıda kendilerine anlatıveren bu gezgin sağaltıcıdan yararlanmayı düşünen Agit arkadaş:

“Mamo, sen bize çok şey anlattın, her şeyden haberdar ettin bizi sağ ol. Ben de sana bir haber vereceğim, fakat sen bunu kimseye söylemeyeceksin, aramızda kalacak, tamam mı?” demiş.

Gözleri parlayan Mamo, birden pür dikkat kesilerek:

“Söyler miyim hiç! De bakalım neymiş?” demiş.

Mamo’yu, dağıtım öncesi yükleme konumuna getiren Agit arkadaş, ona doğru usulca eğilip, biraz daha yanına sokularak fısıltıyla:

“Mamo,” demiş, “biz bir ordu kurduk, düşmanla savaşağız! Ordumuzun adı “Hêza Rizgariya Netawa Kürdistan”dır! Aman ha Mamo, dediğim gibi; haberin olsun, fakat aramızda kalsın, kimselere söyleme!” diye de tembihleyerek iyice pekiştirmiş.

O yaşına kadar Botan’da toplayıp, doğal abonelerine ilettiği haberler; mesela ANF’ye (abonelerine geçmeyip attıkları haber çöpleriyle birlikte) fark atabilecek yoğunlukta olan Mamo, kendini bildi bileli, herkesin inatla ya bir özel ev ve bu evin en uygun yerine kondurulan içi katranla sırlı,

adam boyu küplere, içinde yok yok, karışık leziz turşu... Ya da kendinde gerçekleşmiş tarihsel (potansiyel) egemenlik olgusunu, kendine göre örgütleyerek birbirine egemen olma çabasındaki erkeklerin, birbirlerine komplo kurmakla meşgul olduğu Botan'da... Silahlı birileri, üstelik ciddi olarak "bir ordu kurduklarını..." söylediğinde... Sen söyle: Mamo bu orijinal haberi, bütün doğal abonelerine geçmesin de ne yapsındı? Agit arkadaşına uyup, bu bulunmaz haberi herkeslerden gizleyerek, içinde tutmaya çalışırken çat diye çatlayıp ölsün müydü? Ma olur mu öyle şey... Agit arkadaşın haberi alan Mamo, daha orada duramamış, hemen yollara düşmüş...

O günden sonra, Agit arkadaşlar alanda köyleri, zomları dolaşırken, nereye gitseler daha kendileri propaganda için konuşmaya başlamadan, ev sahibi-hane reisi büyük bir ilgi ve merak içinde:

"Heval bir ordu kurulmuş deniliyor, bu işin aslı nedir? Sizin haberiniz var mı?" diye soruyorlar, onlar da doğal propagandacıları sağaltıcı-sınık Mamo'nun, önceden hazırladığı zeminde doğrudan konuya girerek, propagandalarını derinleştiriyorlarmış...

Agit arkadaş anısını anlatıp bitirdiğinde, diriliş ateşimizin başında sıcacık kahkahalar yükselmişti.

BANÎ BOTYAN'DAN SIKILAN ÇIKSIN

O kış bahar atılımına hazırlık çalışmalarımız, Agit arkadaşın titiz planlamaları ve kararlı uygulamalarıyla, hem zihinsel-moral hem de doğrudan pratik alanlarda derinleştirilerek sürdürüldü.

Baharla birlikte Gabar'daki ilk hedefimizin, belleğim beni yanıltmıyorsa, Kızılsu karakolu olduğunu anımsıyorum. Agit arkadaşın "Kızılsu karakolunu kaldıracamız!" dediğini çok net anımsıyorum.

Xılxıla Kemal arkadaşın komutasındaki grubumuz, daha önce bahar atılımının hazırlıkları için gittikleri Banî Botyan'dan döndükten sonra; bu kez Agit arkadaşla grup olarak topluca Banî Botyan'a geçtik.

Biz grup olarak Banî Botyan'a girerken, bizi karşılayan bir grup Banî Botyan'lı Agit arkadaşın ellerine sarılarak:

“Köyde asker var, girmeyin, geri dönün,” diye yalvardılar...

Agit arkadaş, tedbir için gerekli talimatları verdikten sonra, yalvaran köylüleri yatıştırıp, teskin etmeye çalışarak:

“Olsun, sorun değil... Köy geniş, bir bölümünde de biz kalırız, sıkılan çıksın,” dedi.

Arkadaşlara da:

“Düşman yönelmeden yönelmeyin,” dedi.

Bu arada köyün önde gelenleri yetiştirtiler. Onlar da rica minnet:

“Ne isterseniz, ihtiyacınız neyse, hemen temin edelim ama köye girmeyin,” diye yalvardılar.

Agit arkadaş:

“Yer bizim, yurt bizim! Böyle yapmayın, korkmayın! Sakin olun. Dediğim gibi sıkılan çıkar!” dedi.

Tedbir alarak köyün bir bölümüne de biz yerleştik.

Bir süre sonra, bizim köye girip konumlandığımızı öğrenen köydeki düşman gücünün Banî Botyan'dan çıkıp, gittiği haberi geldi!

Bu gelişme bizde ve özellikle halkta, ifade edilmesi olanaksız, çok farklı ve çok güzel duygular yarattı. Bütün köy ayaklanmıştı. Özellikle düşmanın tabanları yağlayıp, sıvışarak tüyüğü taraftan, gece karanlığında kadınların çektiği zılgıt sesleri geliyordu...

Köyün ileri gelenleri Agit arkadaşını görmeye geldiler. Herkes Agit arkadaşın bulunduğu yere akın etti. Her şey çok farklıydı. Değişmeyen bir Agit arkadaş ve onun dingin, sade ve olağan duruşuydu...

Büyük bir moral ve heyecan içinde ayrıldığımız Banî Botyan, baharda her şeye hazırdı! Banî Botyan'dan döndükten sonra Gabar'ın Mardin'e bakan yamacı Çîyayê Reşe geçtik.

Burada kaldığımız süre boyunca Agit arkadaş bütün grubu küçük birimler halinde düzenli keşiflere çıkardı. Düşmanın gücüne ve arazideki konumuna ilişkin kapsamlı, ayrıntılı keşif yaptık, bilgi topladık.

Daha önce grubumuzun temel gündemi bahar atılımıydı. Çîyayê Reş'te tek gündemimiz bu oldu. Agit arkadaş: “Düşmanın zayıf yanı neresidir? Neresinden ne koparabiliriz?” diye başlıyor, bu yöndeki derin

yoğunlaşmalarını her vesileyle ve her an bize aktarıyor, tartışıyordu...

NEWROZ EYLEMİ

Belleğim beni yanıltmıyorsa o gece 19-20 Mart gecesi idi. Ertesi gün ulusal bayramımız 21 Mart Newroz günüydü. O gece bulunduğumuz Zivinga Şikaka'dan iki saat ötedeki Suadiye ve Fındık boğazları arasında bir noktaya geçtik. Agit arkadaş burada gücümüzü iki gruba ayırdı. Harun arkadaşın komutasında bir grup Fındık boğazını tuttu. Ben Agit arkadaşın komutasında Suadiye boğazını tutan grubumuzdaydım. Bu iki boğaz arasında yarım saatlik bir mesafe vardı. Fındık boğazının hemen altında, içinde yerleşik düşman karakolu bulunan Fındık köyü vardı.

1986 yılının Newroz sabahının dingin sessizliği, saat 5-6 sularında Harun arkadaşın komutasında Fındık boğazını tutan grubumuzun yaptığı tarama tarrakaları ve yoğun çatışma sesleriyle yırtıldı. Fındık boğazında çatışmanın başlamasıyla birlikte, Agit arkadaşın talimatıyla hızla Suadiye boğazından Fındık boğazına hareket ettik. Biz hızla Fındık boğazına ilerlerken yolda helikopterler geldi. Üç-dört taneydiler. Helikopterlerin keşif turları altında Fındık boğazına yetiştik. Arkadaşlar çatışma sonrasında düşmanın üzerine gitmiş, alanı terk etmek için hazırlanmışlardı. Hızla Aşilmê tarafına geçtik, çatışmaya elverişli bir noktaya konumlandık. Burada Harun arkadaş Agit arkadaşla eylemin tek milini verdi. Newroz günü düşmana vurulan darbeye bir MG-5, 5 G3, 5 çanta ve bir telsiz kaldırılmıştı. Grubumuzun kaybı, yaralı yoktu.

Harun arkadaşın tek milini alan Agit arkadaş hepimizle tek tek tokalaşarak, Newroz'umuzu kutladı. O gün Aşilmê'de Şikefta Xew'ın (uyku mağarası) biraz üzerindeki noktada yaptığı konuşmasında:

"Şimdi bütün halk ve arkadaşlar eylemimizi duyacaklar, onların da Newrozlarını en iyi şekilde kutlamış olduk," dedi.

Ertesi gün akşam Agit arkadaş çevreye keşif grupları çıkardı. Faik, Hüseyin ve ben Berêmirê köyüne indik, fakat köye giremedik. Berêmirê kum gibi asker kaynıyordu. Berêmirê köy değil, kışlaydı. Geri dönüp durumu Agit arkadaşla rapor ettik. Keşfe çıkan öteki bütün gruplarımız da

bizimkiyle aynı sonuçlarla dönmüşlerdi. Düşman alandaki yerleşik karakollarını hızla ve yoğun olarak takviye ediyor, yeni ve geçici karakollar kuruyor, arazide çok yoğun hareket ediyordu.

Yirmi üç, yirmi dört mart gecesi Meydîn tarafına geçtik. Burada Deştâbîra'ya konumladık. Deştâbîra, Meydîn, Şerefiyê, Berêmirê, Xorsê, Sipîvyan, Derşev, TRT tepesi ve bizim Deşta Lalaya birer ikişer saat arasında değişen mesafelerde, çatışmaya son derece elverişli stratejik bir yerdi.

Deştâbîra'da bulunduğumuz nokta, geniş ve uzun bir sırtın ortasında oluşmuş, kayalık ve ormanlık büyük bir doğal çökekti. Bulunduğumuz noktanın üstü zirveye doğru karla kaplıydı. Alt tarafında vadiye değin ağaçlar, özellikle bademler çiçek açmıştı. Uzaklardan bakan biri bu yamaçların zirveden vadiye kadar karla kaplı olduğunu sunabilirdi. Çevremiz sabit ve hareketli (operasyon halindeki) düşman güçleri ile sarılıydı. Gündüzleri arazinin her tarafında derinliğine düşman hareketi vardı. Birçok noktada bu hareketleri çıplak gözle görüp, izleyebiliyorduk. Düşman sanki yerimizi biliyor, fakat üzerimize gelemiyor, giderek artan bir yoğunluk ve tempo içinde çevremizde dolaşıyordu... Bulunduğumuz noktada, karşı sırtlarda, çıplak gözle ve dürbünle izlediğimiz düşman bize hemen ve doğrudan yönelmek yerine farklı bir şeylere hazırlanıyor gibiydi. Köylerden erzak çıkarma imkanımız kalmamıştı. Bir miktar Kayseri (kesme) şekerinden başka erzakımız yoktu. Lojistikçimiz Celal'in her öğün birer tane (günde üç tane) dağıttığı bu küp şekerlerimizi kar eriterek sağladığımız sıcak suyla ağızımızda kırtlama eriterek, değerlendiriyorduk. Öğünlerimizin tamamı bu birer parça şekerden ibaretti. Tabii arkadaşlar tütünsüzdüler.

Agit arkadaşın Xılxıla Kemal arkadaş komutasında bir grup arkadaşı, Parnas tarafındaki Sora aşiretinden Koçerlere, hem bilgi-istihbarat hem de erzak için yolladığını anımsıyorum. Ertesi gün gece dönen arkadaşların, getirdikleri bilgilerin teknik boyutunu, detayını bilmiyorum. Fakat ortama yansıyan genel bilgilere göre düşman bulunduğumuz bölgedeki bütün yerleşim birimlerine yoğun takviyelerle yığınak yaparak, bölgeyi adeta yeniden işgal

etmişti. Sora aşiretinden Koçerler, Şırnak tarafından otobüslerle sürekli asker taşındığını, kendilerinin de arazide dolaşamadıklarını söylemişlerdi. Koçerler bize erzak da vermişlerdi. Fakat arkadaşların getirdiği erzak, zaten son derece yoksul olan Sora Koçerlerinin kendi gündelik rızklarıydı. Düşman bütün alanı tuttuğu için bize başka yerden erzak çıkarma imkanları yoktu. Arkadaşların Sora Koçerlerinden getirdikleri erzakları anımsıyorum. Beş kilogramlık evet marka bir teneke yağ vardı. Yarım torba un, birkaç kilo kıtlamalık topak, kelle şeker, tuz, epeyce peynir, miho-çortan, birkaç avuç tütün. Bunların hepsi bizim için o koşullarda hatırı-sayılır olmaktan da öte, yaşamsal düzeyde önemdeydi. Ve yine bütün bunlar, özellikle kış sonu bahar başında yoksul Koçerlerin varı-yoğuydu...

24, 25, 26 Mart günleri Deşta Bîra'da kaldık. Meydîn yakınındaki bu sarp yamacın çöküntüye uğramış sarp kayalık ve ormanlık yerinde, birbirine yakın mesafeli üç noktaya yerleşmiştik. Bu üç noktanın ortasında konumlanan Agit arkadaş, bu süre içinde çok yoğun yazdı. Gündüzleri sık sık bir kenara çekilip, yoğunlaşıyor, defterine notlar alıyordu. O günlerde bahar atılımına ilişkin yoğunlaşmalarını bizimle aralıksız paylaştı. Ayın 25 ya da 26'ında:

"Cudi'ye geçeceğimizi" söyledi. Yanılmıyorsam daha Karadağ'da, ya da Zivinga Şikaka'dayken, Doğan ile isimlerini anımsayamadığım iki arkadaşı Cudi'ye orada Botan'ın komutasındaki grubumuza yollamıştı.

ZİVİNGA ŞİKAKA'DA BİZ KENDİMİZİ VURDUK...

Çîyayê Reş'ten, Zivinga Şikaka'ya geçtik. Zivinga Şikaka Gabar'ın Harran ovasına uzanan kollarından biridir. Dicle suyunun hemen kıyısından yükselen Zivinga Şikaka Harran ovasının Mardin düzlüğüne bakar. Dicle suyunun öte yakasında Mardin düzlüğünün ortasında yükselen Mava dağıyla yamaç yamacadır. O günlerde Zivinga Şikaka'da bulunduğumuz bir noktamızdan karşıımızdaki Mava dağında çiçek açmış badem ağaçlarını gördüğümü anımsıyorum. Zivinga Şikaka'da bulunduğumuz noktadan, aşağıya Dicle'ye dek uzanan vadilerin alt yamaçlarında da ağaçlar çiçeğe durmuştu. Bulunduğumuz noktalardan yaklaşık bir

saat uzakta Zivinga Şikaka köyü vardı. Bu köy bize karşı düşmanın silahını alarak korucu olmuştu. Agit arkadaş Zivinga Şikaka köyünün yeniden kazanılarak, koruculuktan caydırılmaları için ne yapmamız gerektiğini sormuş, bunu tartışmaya açmıştı; bu tartışmada, kendisi Guyınalı olan Selim arkadaş: “Zivinga Şikaka köyünde akrabalarının olduğunu, köyü iyi tanıdığını, bir grupla köye inerse korucu da olsalar kendisine ateş açmayacaklarını, oturup konuşarak, onları silah bırakmaya ikna edebileceğini” söyledi. Selim arkadaşın bu önerisi, aramızda yaptığımız toplu tartışma ve değerlendirmeler sonunda uygun görülerek, onaylandı. Zivinga Şikaka korucularını ikna için oluşturulan grupta Selim arkadaşın yanı sıra Sait, Ferhan, Sarı İbrahim ve Fadıl arkadaşlar ile Bozan’ın olduğunu anımsıyorum. Yarım saat kırk beş dakika aşağıda Zivinga Şikaka köyünün bahçeleri vardı. Korucu olan köylüler buraya kendi bahçelerinde çalışmaya geliyorlardı. Selim arkadaşın komutasındaki ikna grubumuzun bunlarla arazide bahçelerinde görüşmeleri kararlaştırıldı.

Xılxıla Kemal, Mehmet Şah, Zana ve beni de görüşmeye giden grubun güvenliği için aşağıda araziye hakim bir tepeye yollayan Agit arkadaşın, Selim’i ve grubunu çatışmaya girmemeleri için özenle uyardığını anımsıyorum.

Noktadan hep birlikte ayrıldık. Yolda biz grubun güvenliği için belirlenen tepeye konumlandık.

Selim arkadaşın grubu önümüzde bahçelere kadar gitti, orada ana patika üzerinde uygun bir noktaya yerleşti.

Öğleden sonra geç saatlerdi. Akşamüzeri gün batımına doğru bahçelerinde çalışan korucu köylüler işlerini bırakıp, topluca köye, evlerine hareket ettiler. Biz bahçelere giden patikada konumlanan arkadaşları da, evlerine dönmekte olan korucu köylüleri de çok net görüyorduk. Korucular silahlıydılar.

Korucu köylüler arkadaşların bulunduğu noktaya yaklaştıklarında durakladılar. Korucuların içinden arkadaşlara ateş edildi. Arkadaşlar karşılık verdiler, çatışma başladı. Savunma için bize gerek kalmadı. Kısa süren çatışmanın ardından Selim arkadaş grubuyla yanımıza geldi. Noktaya birlikte çıktık. Yanlarında dört silah ve dört raxt vardı. Çatışmada dört korucu ölmüştü...

Noktada Selim arkadaş tekmilini verdiğinde Agit arkadaş taş kesildi adeta, hiç bir şey söylemedi. Geç saatlere kadar sustu. Ağzını bıçak açmadı. Gece ateş başında; kendi kendini yargılayan acılı bir üslup içinde:

“Bu eylemle biz kendimizi vurduk... Önünü almak istediğimiz şeyin önünü açtık,” dedi...

Agit arkadaş, Selim arkadaşla hiç ama hiç bir şey demedi. Fakat buna karşı kendisine çok şey söylediği, çok yüklendiği, o anki duruşundan, derin kaygılar içinde dalıp gitmesinden belliydi... Nitekim Agit arkadaşın şahadetinden sonraki karanlık yıllarda, derin bir zaafa dönüşen bu hatalarımızı çok iyi değerlendiren düşman, karşımıza yüz bin kişilik bir korucu ordusu çıkardı.

AGİT ARKADAŞIN ŞAHADETİ

27 Mart 1986 gününün akşamüzeriydi. Gabar'da Meydîn'in hemen üzerinde “Deşta Bîra” noktasındaydık. Agit arkadaş, Yaşar'ı, Celal'i ve beni yanına çağırarak: “Bu gece Berkever'e geçeceğiz. Siz önden çıkın, keşif yapın. Çok dikkatli olun. Bir şey görürseniz, geri dönüp gelin. Yoksa (Sipîvyan'a giden vadinin üzerinde bir tepeyi buluşma yeri olarak göstererek) orada bizi bekleyin. Siz gelmezseniz yolun açık olduğunu anlayarak, biz size geleceğiz” dedi. Agit arkadaşın bu talimatı üzerine biz, öncü keşif grubu olarak Deşta Bîra'dan Meydîn ve TRT tepesi yönünde hareket ettik. Akşamüzeriydi. Güneş gün boyu meydan okuduğu Gabar'ın doruklarına boyun eğiyor; batan günü perdeleyen tepelerin gölgeleri vadilere iniyordu. Deşta Bîra'daki noktamız ile Agit arkadaşın bizimle buluşmak için verdiği nokta arası yaya yarım saatti. Bu iki nokta arasında araziye dürbünle keşfettik. Meydîn köyü hemen altımızdaydı. Orada Meydîn ilkokul binasına yerleşmiş olan askerlerin hareketlerini gördük. Sona eren günle birlikte sürülerini köye indiren çobanları gördük. Bunların dışında arazide ayrık bir durum ve hareket görmedik. Agit arkadaşın belirttiği gibi tekrar Deşta Bîra noktamıza dönmemizi gerektiren bir durum yoktu. Bu durumda Agit arkadaşın buluşma yeri olarak verdiği tepeye çıktık ve orada onları bekledik. Bir süre sonra arkadaşlar geldiler. Agit arkadaş bizden durumu sordu. Biz de:

“Meydîn’de asker olduğunu, arazide ise köye dönen çobanların dışında hareket ve görüntü olmadığını” rapor ettik. Agit arkadaş burada bir süre bekleyeceğimizi söyledi. Hava kararınca harekete geçtik. Grup öncümüz, bizim Deşta Lala’dan Abdurrahman’dı. Hatırladığım kadarıyla Ferhat, Xılxıla Kemal, Faik, Selim, Agit arkadaş, Harun, Cafer, Sarı İbrahim, ben ve benden sonra Bozan vardı. Ondan sonrada otuz kişilik grubumuzun geri kalanı sıralanıyordu. Yürüyüş kolunda mesafe on-on beş metreydi. Tepeden vadiye inmeye başladık. Yürüyüş kolumuzun önü vadiye indiğinde biz hala sırttaydık. Sırtın üzerinde bir yerde önden: “Karşı sırtta asker var” denildi. Bu bilgi üzerine Agit arkadaşın talimatıyla hepimiz bulunduğumuz yerde mevzilendik. Düşman gücü hemen karşımızdaki sırtta bize çapraz, berrvar yürüyüş halindeydi. Arazideki konumumuza göre saldırı üstünlüğü düşmana aitti. Konumumuzdan dolayı biz onlara saldıramazdık. Düşman gücü kendi yürüyüş hattında kaybolduktan sonra biz de ters yönde Sipîvyan’a doğru hareket ettik.

Sipîvyan, Meydîn, TRT tepesi üçgeninde bir yerde mola verdik. Akşam dokuz-on suları olmalıydı. Orada Selim arkadaştan sonra nöbete ben çıktım. Nöbet sırasında köpek havlamaları duydum. Bir saatlik nöbet süresinde aralıklarla süren köpek havlaması dikkatimi çekmiş, beni rahatsız etmişti. Nöbet boyunca bütün dikkatime rağmen bu aralıklı köpek havlamalarından başka bir şey duyup, hissetmedim. Nöbet dönüşünde ateşin başında Agit arkadaş: “Nöbetim boyunca aralıklarla köpek havlaması duyduğumu” söyledim. Agit arkadaş köpek sesinin yönünü sordu. Ben bunu arazide izah ederken, ateşin başındaki öteki arkadaşlar duyduğum köpek havlamaları için, “köyden geliyordur,” dediler. Ben ısrarla: “Hayır köyden değildi. Ben bu araziye tanıyorum. Çevremizdeki köyler normal köpek havlamalarının bize ulaşacağı mesafede değiller. Bu köpek arazide ve yakınlarda bir yerde havlıyordu,” dedim. Benim ısrarlarıma karşı aynı bölgeden olan Ferhan, Selim, Bozan: “Bu soğukta gece arazide köpek dolaşmaz. Asker de araziye çıkarken yanına köpek almaz,” diyerek havlamaların köyden başka yerden gelemeyeceği üzerine fikir yürüttüler.

Ateş başında süren bu tartışmaları Agit arkadaş dinlemekle yetindi. Gece saat bir sularında hareket ettik. Geçtiğimiz alan hala karla kaplıydı. Hava çok soğuktu, kar donmuştu. Yürüyüşe geçerken Agit arkadaş: “Herkes yanındakini tanısin. Yürüyüş mesafesi on metredir. Öncüler ve yürüyüş düzeni aynıdır. Eğer bir pusu durumu olursa, kopanlar için buluşma noktamız bu nokta ya da Deşta Bîra’dır,” dedi. Agit arkadaş bir de parola verdi. Fakat bunu şimdi anımsamıyorum.

Donmuş kar üzerinde yürüyorduk. Üzerinde yürüdüğümüz kar ağırlığımızı kaldıracak kadar donmuş, neredeyse buz tutmuş olduğundan, yer yer kırılma da ezilip çökmüyordu. Bu şekilde epeyce yürüdük.

Bir yede, arazide yolu çıkaramayan öncümüz Ferhan’ın, bizi epeyce dolaştırdığını anladık. Önden: Yol hattımızda izler görüldüğüne dair bilgiler geldi. Ardından, “herkes yerinde kalsın” talimatı verildi. Bize “sessiz olun,” uyarısında bulunan Agit arkadaş, arazideki izleri inceledi. İzler tazeydi... Bunu dikkate alarak yeniden yürüyüşe geçtik. **Gece geçtiğimiz arazide Ferhan yolu çıkaramayıp bizi dolaştırırken, daha önce çaprazımızdan geçen düşman gücüyle aynı hatta gelmiş olmalıydık... Önümüze çıkan izlerde onların izleri olmalıydı...**

TRT tepe’sinin yan tarafında, tamamen donmuş karla kaplı dik bir sırtı tırmanmaya başladık. Bu tırmanışın bir yerinde, şiddetli bir patlamayla bulunduğum yerden savrularak yere düştüm. Uğradığım basıncın etkisinden kurtulup toparlanınca hemen yanımda ki kayalığa mevzilendim. Aynı kayalıkta Sarı İbrahim arkadaş ile Bozanda mevzilenmişti.

Pusuya düşmüştük. Düşmanla iç içe girmiştik. Düşman MG-3, lav silahı ve ferdi silahlarla aralıksız tarıyordu. Biz de toparlanmış, karşılık veriyorduk. Bu çatışma ortamında Agit arkadaşın: “Herkes geri çekilsin, pusu” diye, bağırdığını duyduk. Bu Agit arkadaşı son duyuşumuz oldu. Pusudaki düşmanla o kadar iç içeydik ki, bize karşı savurdıkları küfürlerden, aralarında çetelerin de olduğu anlaşılıyordu. Yarım saat, kırk beş dakika kadar sonra silahlar sustu.

Bunun yerini derin bir sessizlik aldı. Sabaha çok az bir zaman kalmıştı. Arazideki konumumuz çatışmaya hiç elverişli değildi. Düşmanın ateşi etkiliydi. Fakat çevremiz ve arkamız açıktı. Arkadaşlardan hiç ses yoktu. Agit arkadaş en son verdiği talimatta, herkes geri çekilsin, demişti. Bu durumda inisiyatif kullanıp, buradan çıkmak, çekilmekten başka yapılacak bir şey yoktu. Biz de bunu yaptık. Siper aldığımız kayaların altı daha önce tırmandığımız vadiye iniyordu. Bulunduğumuz yerden vadiye kadar her yer donmuş karla kaplıydı. Siperimizden kar üstünde yuvarlanarak, vadiye kadar inmeye karar verdik. Tek çıkış yolumuz buydu. Önden Bozan kendisini aşağıya yuvarlayacak, İbrahim arkadaşla ben onu taramayla koruyacaktık. Biz taradık, Bozan kendini donmuş kar üzerinde yuvarladı. Düşmanın taraması boşa çıktı, Bozan yuvarlanıp gitmişti. Kısa bir süre bekledik. Ardından İbrahim arkadaş düşmanı taradı. O anda ben kendimi vadiye yuvarladım. Donmuş kar üzerinde yamaçtan vadiye inen dik bir sırtta yuvarlanmak, birkaç devirden sonra ister istemez çok hızlı bir kaymaya dönüştüğünden, o hızla vadinin dibine çakılıp, kaldım. Daha kendimi toparlamadan biri: “Tu kîye,” diye sordu. Selim arkadaşın sesiydi. Ona: “Benim Selim heval, Gürcan,” dedim. Beni yanına çağırıldı. Karanlıkta sesin geldiği yere gittim. Selim arkadaşın yanına ulaştığımda orada Bozan ile Faik de vardı. Yukarıdan gelen yoğun tarama seslerinin ardından İbrahim arkadaş da vadiye inerek, bize katıldı. Son tarama sesinin ardından sessizlik iyice koyulaşıp, yoğunlaştı. Düşman bu sessizlik içerisinde el feneriyle hedef arıyordu. Biz bulunduğumuz yerden durumu değerlendirip, anlamaya çalışırken, vadinin içinden yakınımda bir yerden: “Cık, cık cık” sesleri geldi. Bu gerekli durumlarda kullandığımız tanıdık bir işaretti. Biz de aynı sesle karşılık verdik. Bunun üzerine karşıdan bir arkadaşın tanıdık sesi geldi: “Karşı sırttan tek tek buraya gelin,” dedi. Arkadaşın dediğini yaparak, yanlarına gittik. Ulaştığımız yer çok kalabalıktı.

Bizim gelişimizden hemen sonra Dr. Cafer arkadaş sayım istedi. Yapılan sayımda Agit arkadaş ile Lezgin’in aramızda olmadıkları anlaşıldı. Bunun yanı sıra Metin (Kalender İlhan) arkadaş dizinden ağır yaralanmıştı. Kurşun

diz kapak kemiğini parçalamış, yürüyemeyecek durumdaydı. O an Agit arkadaşın yokluğunu ne kadar hissettik, buna ilişkin bir şey diyemem. Fakat onun yokluğu kendisini hemen göstermişti. Başsız ve koordinesiz kalan grupta, adeta her kafadan bir ses çıkıyor, ne yapmak gerektiği üzerine herkes kendine göre rasgele bir şeyler söylüyordu. Buna rağmen hepimiz iki konuda hem fikirdik. Agit arkadaş ile Lezgin pusu koşullarında gruptan kopmuşlardı. Birincisi daha önceden belirlenmiş buluşma noktamıza geleceklerdi. İkincisi buradan hemen çıkmak zorundaydık. Herkesin kendisine göre yaptığı durum değerlendirmeleri arasında Agit arkadaşın pusuda vurularak, şehit ya da yaralı düşeceği hiç anılmadı. Bu yönde bir ifade ve öneri olmadı. Buna karşın, Agit arkadaşın Lezgin'le birlikte, bizim gibi pusudan çıktıkları ama gruptan koptuğu yönünde varsayımdan da öte adeta kesin bir inanç oluştu. Bu öne çıktı. Hepimiz buna inanmak istiyor ve buna göre davranıyorduk. O koşullarda bunun çok çeşitli ve karmaşık nedenleri vardı. Düşman yamaçta pusu düzenindeydi. Bizse vadinin içindeydik. Bu konumda düşmana doğrudan saldıramazdık. Düşmana farklı cephelerden saldırı için çok geçti. Çünkü artık sabah olmak üzereydi. Gün ağarmadan bulduğumuz vadiden çıkmazsak, bu hepimizin toplu imhası anlamına geliyordu. Bu koşullarda, sabahın ilk ışıklarıyla bize yöneleceği kesin olan düşman karşısında vadiye tutunamaz ve kurtulamazdık. Bu gerçekliklerin dışında bir de yürüyemeyecek durumda olan yaralımız vardı.

Harun arkadaşın inisiyatifiyle harekete geçtik. Harun arkadaş üç kişilik bir grubu, pusudan önce kaldığımız noktaya giderek, Agit arkadaş ile Lezgin'in orada olup, olmadıklarına bakmak için yolladı. Harun arkadaşın kendisi, Ferhan, Mehmet Şah ile Mahir arkadaşlar ve ben, yürüyemez durumdaki yaralı Metin arkadaşı götürecektik. Geriye kalan bütün arkadaşlar hızla Deştâ Bîra'ya yetişerek, orayı tutacaklardı. Agit arkadaş ile buluşma yerimiz orasıydı. Harun arkadaşın yaptığı düzenlemeye göre gruplar halinde vadiden hızla çıktık.

Biz Metin arkadaş taşıyorduk. Metin arkadaş Şırnak'ın Spindar köyündendi. Afarof Mahmut arkadaşın kardeşiydi.

Bir MG-3 mermisi diz kapağına isabet etmişti. Girişte geniş bir yara açan mermi, içeride diz kapağını parçalamıştı. Metin arkadaşın kefiyeyle bağlayıp, sardığımız diz kapağından kemik çıtırtıları duyuluyordu. Vadiden çıkıp, bir süre ilerledik. Tan yeri ağarıyordu, birbirimizi ve çevremizi rahat seçebiliyorduk. Sırayla sırtımızda taşıdığımız Metin arkadaşın durumu hızlı hareket etmemizi engelliyordu. Metin arkadaş ikinci kez sırtıma aldığım da çok ıstırap çekiyor, sürekli su istiyordu. Durmamı istedi, bana: “Gürcan senin boyun kısa, senin sırtındayken ayağım yere değiyor, boyu uzun bir arkadaş taşırsın beni,” dedi. Bunun üzerine Harun arkadaş Metin arkadaş sırtına aldı. Biz bu şekilde ilerlerken, bir helikopter filosu geçti üzerimizden. En az sekiz - on helikopter vardı. Uygun bir yerde mevzilenip, durumu kontrol ettik. Helikopterlerin pusu noktasının çevresine yoğun indirme yaptıklarını gördük. Ayrıca iki helikopter çevremizde keşif dalışları yapıyordu. Gizlendik. Bulunduğumuz yer Deşta Bîra’ya giden sırtın hemen altında bir noktaydı. Gizlendiğimiz bu noktadan sırta çıkıp, dürbünle çevremizi keşfettik. Bu sırttan pusuya düştüğümüz nokta ve çevresi çok net görünüyordu. Pusu noktasının çevresi helikopterlerin yaptığı indirmelerin dışında, düşman alandaki sabit ve hareketli güçlerinin tümünü bu noktaya yığıyordu. Pusu noktasının çevresindeki bütün sırtlarda çok yoğun hareket vardı. Düşmanın pusu noktasında attığı çemberin dışına çıkmıştık. Metin arkadaş çok zorlanıyordu. Buna rağmen hızlı hareket etmek zorundaydık. Bu koşullarda sabah saat dokuz sularında Deşta Bîra’ya ulaştık.

Arkadaşlar noktayı tutup, savunma pozisyonunda mevzilenmişlerdi. Agit arkadaş ile Lezgin bir önceki noktaya da, Deşta Bîra’ya da gelmemişlerdi. Metin arkadaş uygun bir yere yerleştirdik. Bütün grubun kalan ekmeğini toplayıp (bunlar sekiz-on parça irili-ufaklı kuru ekmek parçasından ibaretti) Metin arkadaşın yanına bıraktık. Kendisinin bir askeri matarası vardı, onu da şekerli suyla doldurduk. Bir tane de bomba verdik ve kendisine “akşam buradan çıkarsak seni de götüreceğiz” dedik. Metin arkadaştan ayrılıp, biz de arkadaşların yanında mevzilendik. Grubun koordinesini Harun arkadaş yapıyordu. Sarı İbrahim, Dr.

Cafer ve Mahir arkadaşlar da etkindiler. Deşta Bîra noktası belirttiğim gibi, üzerinde bulunduğu dağın zirvesiyle eteği arasında, ortalarda bir yerlerde uğradığı geniş bir çöküntü alanı olduğundan, çökeğin içi zirveden de, karşı yamaçlardan da görünmüyordu ve savunmaya son derece elverişliydi. Düşmanın bugünkü teknikten yoksun olduğu o günlerde sağlam bir grup, sınırlı bir lojistikle, orada aylarca tutunabilirdi. Deşta Bîra Gabar'ın içinde uzun süre direnip, tutunabileceğimiz sayılı noktalardan biriydi. Deşta Bîra'da savunma pozisyonunda düşmanı beklerken aklımız Agit arkadaş ile Lezgin'deydi. Pusudan önce mola verdiğimiz noktaya gelmemişlerdi. Gruptan kopma durumunda buluşma yeri olarak Agit arkadaş tarafından belirlenen Deşta Bîra'ya da gelmiyorlardı...

O gün bizim için dünyanın en uzun günü oldu. 28 Mart 1986 günü dünyanın en uzun günüydü. Agit arkadaş ile Lezgin'i beklerken aynı zamanda her an düşmanı da bekliyorduk. Yüreğimiz ve parmağımız tetikte Agit arkadaş Lezgin'i ve düşmanı beklediğimiz o dünyanın en uzun 28 Mart 1986 gününü, Agit arkadaşın yokluğunun her an artarak, yoğunlaşan ağırlığı altında ezilerek tükettik... 28 Mart günü hava karardı, akşam oldu. Agit arkadaş ile Lezgin gelmediler. Düşman da gelmedi. 28 Mart günü batan günle, aslında umutlarımız da neredeyse batmış, kararan havayla umutlarımız da kararmıştı. Ama yine de Agit arkadaşın Lezgin'le birlikte bir yerlerden çıkıp, gelmesini inatla istiyor ve bekliyorduk. Onsuz bir yaşam ve mücadeleyi hiç düşünmemiştik. Çünkü biz onunla var olmuştuk. O bizim yalnızca komutanımız değil, ortak aklımız, ruhumuz, yaşamda ve mücadelede ki en güveli dayanağımız, her şeyimizdi...

Deşta Bîra'da o gün batan güneş bizim güneşimizdi... Kararan hava da kararan umutlarımız oldu... Batan güneş ve kararan havayla birlikte, artık içten içe anladığımız o ürkütücü gerçeği, kendi kendimize ve birbirimize asla söyleyemezdik. Harun arkadaş, Deşta Bîra'ya geldiğimizden beri, saat başı bütün haberleri radyodan dinliyor, her haber bülteninin sonunda biraz daha umutlu, Agit arkadaş ile Lezgin'in geleceklerine dair öngörülerde bulunuyordu. Bu yöndeki son öngörüsü, ikisinin pusudan çıktıkları fakat

düşmanın arazideki yoğun hareketliliğinden dolayı noktaya ulaşamadıkları; eğer başka bir yere, Berkever'e geçmedilerse bu gece noktaya gelebilecekleri yönündeydi. Saat altıda BBC'yi dinledik, bir şey yoktu.

Harun arkadaş, akşam on dokuz haberleri için TRT'yi açtı, Dr. Cafer arkadaş da aynı kanalı açtı. İkisi ellerinde radyoları ayaktaydılar. İlk haberdirdi... Spiker daha haberlere girişte: "Çatışma da Apo'nun sağ kolu, PKK'nin askeri sorumlusu, Agit kod adlı Mahsum Korkmaz," dedi...

28 Mart günü akşam saat on dokuz. Deşta Bîra'da radyodan duyduğlarımız karşısında kanımız dondu. Hiçbirimizde ne bir ses, ne de bir hareket... Hepimiz Deşta Bîra'da olduğumuz yerde donduk, kaldık. Harun ve Cafer arkadaşlar yabancı ajansları, BBC'yi, Amerika'nın sesi vb. kanalları aradılar. Zaman içinde bu kanallardan da aynı haberi aldık.

O akşam Deşta Bîra'da aldığımız şahadet haberinin şokunu tanımlayacak görüntüler ve sözler belleğimde yeterince net değildir. Ortalık karanlıktı. Şahadet haberinin ilk sonucu kesin bir sessizlik ve hareketsizlik oldu. Harun arkadaş ile Dr. Cafer arkadaşın radyoları ellerinde, silüetleri oldukları yerde taş kesilmişti. Eminim o an bulunduğumuz yerde hepimiz benzer duygular içinde aynı durumdaydık. O bizim sadece komutanımız değil, gerçekten her şeyimizdi. Onsuz sadece komutansız değil aynı zamanda yetim ve öksüzduk...

Uluslar arası kanallardan da aynı haberi aldıktan sonra aramızdaki derin sessizliği Harun arkadaş bozdu. Elinde radyosu saat başı haberleri tarayarak uzun süre ayakta durduğu yerde:

"Naaş'ını düşmana bırakmamalıydık... Biz alıp ateşle yıkamalıydık..." dediğini anımsıyorum. Buruk sesiyle bize değil de ortaya konuşuyor, daha doğrusu sesli düşünüyordu...

Gece geç saatlerde Harun arkadaşın Dr. Cafer, Sarı Hüseyin vb. arkadaşların inisiyatifinde bundan sonra nasıl hareket edileceğine ilişkin durum değerlendirmesi ve tartışmalar yapıldı. Agit arkadaş yoktu... Bir yaralımız vardı. Moral üstünlüğü ele geçiren düşman yönelecekti... İlginçtir o gece Zeki'nin de (Şemdin Sakık) tartışmalara katıldığını;

kimden geldiğini anımsamadığım Çiyayê Bızına'ya çekilme önerisini destekleyen yönde konuştuğunu anımsıyorum. "Bunda ilginç olan ne var" denilecektir. Bu ilginç ve dikkat çekici bir durumdu. Çünkü Agit arkadaşın şahadetinden önce ama Agit arkadaşın inisiyatifinde hatırlayamadığım kadar çok konuda ve sayılamayacak kadar çok resmi toplantı, değerlendirme, tartışma ve sohbet olmuştu. Heval Agit bu durumlarda hemen her konuda ve ortamda bizden tek tek ya da genel olarak yönelttiği sorularla görüş ve öneri ister, bizi yaşama, kararlara ve örgüte katmaya büyük özen gösterir, bunun için gruptaki her birimizin genel özelliklerine uygun ve denk düşen çok bilinçli bir çaba harcardı. Zeki'nin bu toplantı, tartışma ve sohbetlerde esamesi yoktu. Onun Agit arkadaşın toplantılarında doğrudan kendisine sorduğu somut sorulara verdiği kısa yanıtlar dışında tartışmalara, örgüte ve yaşama kendi isteğiyle katıldığını anımsamıyorum. Buna karşın kalabalık grubumuz içinde Agit arkadaşın denetim ve inisiyatifi dışında gelişen günlük olağan ilişki ve sohbetlerde Zeki her zaman atak ve baskındı. Zeki'nin o geceki durumumuzu değerlendirme tartışmalarına katılımı resmiyet ve düzey açısından bir ilkti. Zaten Agit arkadaşın şahadetiyle birlikte Zeki'de tam bir moral patlama oldu. Zeki, Agit arkadaşın şahadetinin ardından adeta kabak çiçeği gibi açtı. Önü, bahtı açılmışlara, kendine gün doğmuşlara özgü bir atılğanlık içinde hep başa gureşti. Hiçbirimiz onu tutamayacaktık ve Önderlik bile onu çok zor zapt edecekti... Ta ki yoğun ve derin kişilik çözümlemeleri karşısında tükeninceye kadar kendindeki egemenlik olgusunu PKK'de örgütlü egemenliğe dönüştürmek için Makyaval'e bile parmak ısırtacak her şeyi yaptı. En son ipini koparıp, düşkün bir berduş, iflah olmaz bir serseri ve itirafçı olup çıktı...

Yapılan tartışma ve değerlendirmelerin sonunda, yaralı Metin arkadaşın Propagandacı Kemal, Cemal Zedayî ve Ferhan arkadaşlarca, Parnas tarafında bir noktaya götürülerek, bakımının sağlanmasına, geri kalanlarımızın da Çiyayê Bızına'ya geçmesine karar verildi. Belirlenen arkadaşlar yaralı Metin arkadaşı, Parnas yakınlarındaki noktaya götördüler. Biz de hızla Çiyayê Bızına'ya doğru yola

çıktık. Deşta Bîra'dan gece temposuyla normalde üç saat olan Çîyayê Bızina'ya beş saatte ancak ulaşabildik. Düşman araziye tutmuştu. Bunun yanı sıra Agit arkadaşın şahadetiyle içine düştüğümüz moral eziklik bizi zorluyordu. Gabar'dan Şeyh Şerî vadisine indik. Geçtiğimiz hatta karakol ve pusu noktaları olduğunu biliyorduk. Buna rağmen Gabar'dan Şeyh Şerî vadisiyle kopmuş bir dağ olan Çîyayê Bızina'ya sorunsuz geçtik.

29 Mart günü Çîyayê Bızina'da konumlandığımız noktada gün boyu düzenli olarak haberleri dinledik. TRT'de: "Belleri kırıldı... Dağıldılar... Kalanlar da açlıktan gelip, teslim olacaklar" minvalinde propaganda yapılıyordu. Agit arkadaşın şahadetiyle o koşullarda bize vurabileceği en büyük darbeyi vuran düşmanın beklentisi böyleydi...

Daha sonraki günlerde alandaki milislerimizden edindiğimiz bilgilerden Agit arkadaşın pusu yerinde başının arkasından aldığı bir G-3 merisiyle şehit düştüğünü öğrendik. Milislerimizin bilgi kaynağı, askerlerle birlikte pusuda yer alan çetelerdi.

Agit arkadaşın şahadeti üzerine o gece orada olupta 2006 yılında şehitler kervanına katılan, Sarı İbrahim - Ramazan Toptaş arkadaşın anlatımlarının da, yararlı olacağı inancıyla okuyucuya sunuyoruz.

AGİT ARKADAŞIN ŞAHADETİ ÜZERİNE SARI İBRAHİM

(RAMAZAN TOPTAŞ) ARKADAŞIN ANLATIMI

Kayalık bir sırtı tırmanarak ilerliyorduk. Geceydi. Hava soğuktu. Mart ayı sonlarında olmamıza rağmen tırmanmakta olduğumuz Gabar'ın yüksekleri hala karla kaplıydı. Kar gecenin ayazından donmuştu.

Bir yerde izlere rastladık. Agit arkadaş eliyle dokunarak izleri inceledi:

"Bu izler taze ve düşmana ait izler. Dikkatli ilerleyin" diyerek uyardı... Yeniden yürüyüşe geçtik.

Yürüyüş kolumuzun öncüsü, Deşta Lalalı Abdurrahman'dı. Daha sonra düzenli olarak kimler vardı, şimdi anımsamıyorum. Fakat Agit arkadaş ile aramızda Xılxıla Kemal (Veli Tayhan) ile Selim (Fevzi Aydın) arkadaşların olduğunu anımsıyorum.

Tırmandığımız sırtta bir yerde silahlar üzerimize çalışmaya başladı. Pusuya düşmüştük ve pusudaki düşmanla iç içe girmiştik. Önümüzde büyük bir kayalık yükseliyordu. Düşman önümüzü kesen bu kayalıkta pusuya yatmıştı. Saat gece yarısından sonra 2-3 suları olmalıydı.

Çatışma sırasında bulunduğum siperden ön hatlara bakarken Selim ile Hayri'nin donmuş karın üzerinde parende atarak aşağı vadiye doğru çekildiklerini gördüm. Bir süre sonra onlardan biraz daha ilerde Agit arkadaşına benzeyen uzun parkeli birinin daha kar üzerinde parende attığını gördüm. Bu arada, daha sonra akademi sahasında intihar eden Ferhat (Ömer Kaya) yanıma geldi. Ben grubu korumak için düşmanla bir süre daha çatıştım. Bu süre içerisinde yanımda duran Ferhat yanımda çatışmıyordu. Nedenini sordum. Mermisi bitmiş. Bir pusuda bütün mermileri bir anda atmak olacak iş değildi. Gerilla açısından bu kuralsızlıktı. Üstelik huzursuz ve heyecanlıydı... Bütün bunlar normal değildi.

Çatışma fazla sürmedi. Sanırım en fazla yirmi dakika yarım saat sürmüştü. Bizde donmuş karın üzerinden parende atarak aşağı vadiye indik. Vadide arkadaşlar toplanmıştı. Orada Metin (Kalender İlhan) arkadaşın yaralı olduğunu gördüm.

Bizim de gelmemizle birlikte sayım alındı: Agit arkadaş ile Lezgin yoktu. Metin arkadaşın dışında başka yaralımızda yoktu. Agit arkadaşın şahadeti aklımızdan bile geçmedi. Sanırım asla istemediğimiz bir şey olduğu için Agit arkadaşın şahadetini düşünmeden onun daha önceden belirlenmiş buluşma yerimize geleceği inancıyla pusu noktasından hızla çekildik. Agit arkadaşın Lezgin ile gruptan koptuğuna ve buluşma noktasına geleceğine inanıyorduk. Akşam BBC haberlerine kadar buluşma noktasında bekledik. Agit arkadaş gelmedi. Akşam BBC'den şahadet haberini aldık.

yanımızda olan daha sonra kaçıp JİTEM'de kontralık yapan Bozan (Kemal Emlik) Agit arkadaşını kendisinin vurduğunu söyledi.

Pusu gecesi yanıma gelen Ferhat (Ömer Kaya) bir süre sonra Önderlik sahasına gitti. Sahada Önderlik Agit arkadaşın kişiliği, mücadelesi ve şahadeti üzerine

değerlendirme ve çözümlemeler yaparken; bunları dinleyen Ferhat sahada intihar etti.

Aradan bunca zaman geçmesine rağmen Agit arkadaşın yokluğunu bugün daha çok hissediyorum... Onu her zamankinden daha çok arıyorum...

O bir insan sarrafıydı. İnce, derin ve keskin bir gözlemci; titiz ve kararlı bir uygulayıcıydı. Alışlagelmişin dışında sade, paylaşımcı, eşitlikçi, bütünlükçü bir komutandı. Aramızda asla ayırım yapmazdı. Kimseye günü birlik yaklaşmaz, her birimizle gerçekliğimize uygun düşen örgütlü, ileriye gören, kalıcı ilişkiler kurup geliştirdi.

Ast-üst, emir-komuta kalıplarının dışında ve çok ötesinde; sanırım üzerinde özel olarak durulup mutlaka tanımlanması gereken karşılıklı ilişkilerimiz, bağlarımız ve bağlılıklarımız vardı. Bu bağları, bağlılıkları ve ilişkileri büyük bir emekle kuran, özenle besleyip geliştiren o idi.

Bir komutan olarak: Herkese gücüne, imkanına göre yaklaşırdı. Hiç birimizden gücümüzü aşan bir çalışma, görev istemezdi. Kimi, hangimizi, nerede ve ne zaman değerlendireceğini bilirdi. Hepimizi yeteneğimize, gücümüze göre örgütleyip çalıştırırdı.

İnsan onun yanında kendini görebiliyor, pratikleşip işlev kazanıyor, yaşamda ve mücadeledeki gerçek yerini bularak, gerçek rolünü oynayabiliyordu.

Agit arkadaş yaşamda ve mücadelede ciddiydi. Yaşamda alabildiğine şakacıydı. Koşullar uygunsa bize her fırsatta takılırdı. Kendisine yapılan yerinde şakalara da bayılır, özellikle kendisi hiciv edildiğinde de kahkahalarla gülererek bundan büyük bir haz duyardı. Yaşamın ve mücadelenin her alanında önde ve öncüydü. Her zaman titiz, örgütlü ve planlıydı.

Bize inisiyatif tanır, gelişmemiz için hepimize ayrı ve özgün yaklaşımlar gösterirdi. Gelişip irade sahibi olmamızı, bu temelde özgürleşmemizi ister, bizde bu yönde küçükte olsa bir gelişme gördüğünde buna memnun olur, bu alanda beklenmedik gelişmeler olduğunda adeta çocuklar gibi sevinir, gelişme gösteren arkadaş ile daha yakından ilgilenir, ona daha çok güç verirdi.

Tıkandığımız yerde inisiyatifliydi. İşin, görevin mahiyeti ne olursa olsun, geçer kendisi yapardı.

Doğru bildiğini uygulamada ısrarcıydı. Bazen bu yüzden yalnız kaldığı oldu. Fakat doğru bildiğinde ısrar ederek bunu aşmayı başardı.

Hemen her konuda bize danışır, görüşümüzü alır, ısrarla görüş belirtmemizi isteyerek bizi yaşamın ve mücadelenin doğrudan içine çekerek her alanına katmaya sorumluluk yüklenmeye, hesap alıp hesap vermeye büyük özen gösterirdi.

Çevresiyle ortama ve koşullara göre paylaşabileceği şeyleri paylaşır, ötesine geçmezdi. Zayıf yanlarını dışa vurmazdı.

Duyguları ve mantığı, vicdanı ve akli birbirinden kopuk değildi. Küçük ya da büyük, basit ya da karmaşık, her konuda karar öncesi süreçte duyguları ile mantığını, vicdanı ile aklını iç içe bütünlüklü olarak kullanırdı. Onun kararları her zaman sağduyunun kararları olurdu.

Yaşamın ve mücadelenin her alanında ölçü ve ilke sahibiydi. Agit arkadaşın sahip olduğu ölçüler ve ilkeler Önderliğin ve örgütümüzün ölçü ve ilkeleriydi. Onun bu ölçü ve ilkelerin dışına çıktığını hiç görmedim. Aramızdan hiç birimizin bu ölçü ve ilkelere karşı duruş ve davranışımızı, onun hiçbir zaman ve hiçbir biçimde kabul ettiğine tanık olmadım.

Bu ilke ve ölçülerin dışına çıkıldığında tamamen katı ve kesinlikle ödünsüzdü. Bu ölçü ve ilkelerin dışına çıkan kim olursa olsun, Agit arkadaşın kararlı duruşuna ve ödünsüz uygulamalarına çarpardı. Agit arkadaş bu alanda öteki bütün alanlardan çok ve kesin bir eşitlikçiydi. Ölçülerin ve ilkelerin aşındırılıp aşılarak çiğnenmek istenildiği yerde Agit arkadaş kişisel ya da siyasal ayrıcalık, denge, kişisel bağ ve ilişki gözetmezdi. İlkesiz ilişki ve politika yoktu onda.

Grup içinde kullanmacı bir zihniyetle kendine özel yaşam alanı açmaya çalışan Zeki (Şemdin Sakık)'ye:

"Yetiştğin ve geldiğin ortamı biliyoruz. Ağa çocuğu olabilirsin. Fakat burada ağalık yapamazsın! Sana burada ağalık yaptırmayız!" demişti. Bu Zeki'nin kişiliğinde ortaya çıkan zihinsel pislğe karşı ilkesel tutumuydu.

Grup içinde Ziver'in bedensel temizlik sorunu vardı, gerçekten bir çete (bit) torbasıydı. Ortamda Ziver'in bu durumuyla yakıdan ilgilenirdi. Onu bir yandan bedensel

temizliğin gereği ve önemi üzerine bilgilendirirken, pratikte de yemeklerden önce yanında götürüp birlikte ellerini yıkayarak banyo fırsatı olduğunda yanında banyoya götürerek eğitmeye çalışırdı.

Ölçüler ve ilkeler içinde tamamen sakin ve olağan üstü paylaşımcı, verici bir insandı. Ölçülerin ve ilkelerin dışına çıkanlar için ise asla baş edilemez bir karşıt, yenilmez bir savaşıydı.

Ölçüler ve ilkelerde dogmatik değildi. Ölçü ve ilkelere karşı süreklilik gösteren kararlı ve sübjektif bir aşındırma durumunda müsamahasız ve ödünsüzdü. Bunun dışında kişi farkında değilse, bilmiyorsa ölçüleri tutturup ilkeleri uygulamada gerçekten güç getiremiyorsa, o zaman sonuçları itibarıyla en ağır durumlarda bile anlayışlı, şefkatli, kazanmacı, elden tutucu, güç vericiydi.

Katılıkla esnekliği, ikna ile sertliği iç içe başarı ile uygulardı.

Her şeyde ve her konuda çok doğal çok büyük bir paylaşımcıydı. Agit arkadaş için paylaşmak, paylaşımın özellikle verme boyutu, mutluluk ve sevinç kaynağıydı.

Ağustos 2005 Zap

AGİD ARKADAŞIN ŞAHADETİNDEN SONRA

Kendi egemen varlıklarını, Kürtlerin inkarı ve imhasına koşullayan Neo-İttihatçıların (Klasik İttihatçılar varlıklarını Ermenilerin imhasına koşullamışlar ve bunu hunharca uygulamışlardı) 1934 yılından beri geliştirip, uygulaya geldikleri kuralsız asimilasyon strateji ve politikalarıyla tarihin musalla taşına yatırılan halkımızın, Başkan Apo'nun önderliğinde yeniden dirilişinin atılım komutanı; Yüreğimizin müdavimi Kemal Pir arkadaşın sevgili Çekico'su ve ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi Agit arkadaşın şahadetiyle birlikte, yaşam ve mücadele kaynağımız Başkan Apo ile olan bağlarımız da koptu...

Çünkü Agit arkadaş, Başkan Apo'nun belirlediği yaşam ve mücadele ilkelerimizi bize taşıyarak, bunları yaşamın ve mücadelenin doğrudan gerçek süreçleri içinde, ülke zemininde uygulayarak, sarsılmaz bir inanç ve sabırla bize gösterip, kavratarak bizi eğiten bilge öncümüz, buram buram Önderlik kokan bir Önderlik havarimizdi.

İnan bana: gerekçesi ne olursa olsun, bizim için Başkan Apo'dan kopmak, egemen dünyanın cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminin şu veya bu versiyonundan birinde kimliksiz, kişiliksiz, zehir-zemberek ve ucube bir "yaşam"dır!

Agit arkadaşın şahadetiyle Başkan Apo'dan kopunca, yaşama ve mücadeleye kadın eksenli bakış açımızı, çizgimizi, ufkumuzu yitirdik... Önderliksiz ve öncüsüz kaldık. Yaşamda ve mücadelede amaçtan koptuk, içimize kapandık... Ve bu tür durumlarda her zaman olduğu gibi, kişiliklerimizde tarihsel olarak gerçekleşmiş ve ağırlıklı olarak sömürgeciler tarafından yoğrulup işlenerek şekillendirilmiş olan potansiyel egemenlik olgusunun, geleneksel alışkanlıklarımızın, egemen zihniyetin eksenine girdik...

Başkan Apo'dan kopuş koşullarında, büyük ve çok derin sapmalara uğradık, karanlıklara savrulduk. Özellikle 87-88-89 yılları partimiz ve halkımız için her bakımdan zifiri karanlık yıllar oldu.

Mücadelenin savaş gibi yalın ve çıplak koşulları içinde düşmanı bıraktık, düşmanın bize yüklediği sömürge kişilik özelliklerimizle birbirimize düştük, kendimizin kurdu olduk...

Başkan Apo'nun önderliğinden yoksun kaldığımız bu zifiri karanlık yıllarda, daha önceki toplumsal yaşam ve mücadele süreçlerimizde Neo İttihatçıların kuralsız asimilasyon çarklarında hunharca parçalanan kişiliklerimizdeki kör kuyulara düştük, oradan da 87-88-89'un karanlık yıllarına savrulduk. Bu karanlık yıllar bizde çeteciliğin oluşup örgütlendiği yıllar oldu.

İşte, Agit arkadaşın şahadetiyle Başkan Apo'dan kopunca, bizdeki potansiyel egemenlik olgusunun kendiliğinden, objektif arayışları ile düşmandaki örgütlü egemenlik olgusunun sübjektif-bilinçli yönelimleri, genel egemen zihniyet zemininde buluşunca birçok şey tersine döndü...

Başkan Apo'nun önderliğinden, atılım komutanımız Agit arkadaşın öncülüğünden yoksun koşullarda içimizdeki potansiyel egemenlik olgusunu yakından gözleyip, kontrol eden örgütlü Kemalist gücü, düşman o karanlık yıllarda üzerimizde ince ince hesaplar yapıp, kapsamlı konseptler

geliştirerek, bizdeki potansiyel egemenlik olgusunu besleyip, palazlandırıdılar...

Önderliğin bu yıllarda sahadan müdahale olarak gönderdiği arkadaşlar Agit arkadaşın yerini dolduramadı. Başkan Apo ile aramızdaki kopan yaşam ve mücadele bağlarını yeniden kuramadılar.

Örgütümüzün grup döneminden sonraki ikinci kuşak öncülerinden Bedran-Mehmet Sevgat, Şiyar-Kazım Kulu, Erdal-Mustafa Yöndem vb. öteki arkadaşlar da peş peşe şehit düştüler... Ve meydan Kör Cemallere, Hogırlara, Metinlere, Ebubekirlere, Sarı Baranlara ve Zekilere kaldı. Bu karanlık yıllarda örgütümüzün içinde ve tümünde bu çetelerin, halka ve kadroya karşı geliştirdikleri kıyımı düşmanın sübjektif ajanları asla yapamazdı, yapamadı.

Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgisi Agit arkadaşın şahadetinden sonra Başkan Apo'dan koparak savrulduğumuz bu çeteci, karanlık yıllar için Başkan Apo: "Bu yıllarda örgüt benim denetimimden çıktı..." dedi. Bu yıllarda örgüt, örgüt öncesi süreçte halkımıza karşı uygulanagelen inkar-imha ve kuralsız asimilasyon stratejisinin dönem politikalarıyla parçalanıp yoğrularak yeniden, ama bu defa İttihatçı egemen kalıplara dökülen; ya da kalıpsız olarak ortalıkta darmadağınık kalan kişiliklerimizdeki egemenlik olgusunun denetimine geçti. Kemalist egemenlik olgusu ve bu olguyla bütünleşmiş işbirlikçi Kürt feodalitesinin sınıf kültürünün toplumsallaşmış lümpenizmiyle zehirli binlerce bağ ve köklü alışkanlıklarımızı, bunlardan kaynaklı ağır kişilik sorunlarımızı birbirimize, halka dayatarak uyguladık...

Yeniden diriliş komutanımız Agit arkadaşın şahadetinden sonra koptuğumuz Başkan Apo'ya ancak 1989 sürecinde yeniden kavuşabildik. Bu hem örgütümüz hem de benim için böyle oldu.

O zifiri karanlık, cehennem yıllarının ardından, 1989 yılının aralık ayında yaşam ve mücadele güneşimiz Başkan Apo'ya kavuştum. Önderlik sahasında Başkan Apo'nun akademideki güvenlik biriminde görev aldım.

Akademideki yoğun çalışmalarından fırsat buldukça, arazide yürüyüşlere çıkan Başkan Apo, bu yürüyüşlerinin birinde bana Ağid arkadaşın şahadeti üzerine sorular sordu.

Benden aldığı yanıtların ardından patika kenarında bir kayaya usulca ilişen Başkan Apo burada, bana çok uzun gelen bir süre boyunca, dirsekleri dizlerinin üzerine dayalı; öne eğik başını iki avucuyla çenesinin altından tutarak; gözleri, önünde sabit bir noktaya dalıp gitmiş halde yoğunlaştı...

Sonunda genzinden derin bir nefes alıp, ardından iç geçiren Başkan Apo bana:

“Agit arkadaşsa sahip çıkamadınız, onu koruyamadınız... Onu koruyabilseydiniz, şimdi her şey bambaşka olacaktı...” dedi.

O bunları söylerken, ben Başkan Apo’nun yüzüne bakamadım. Orada, Önderliğin yüzüne bakacak yüzüm de, gücüm de yoktu...

Biliyorum, Başkan Apo’nun yüzüne bakacak yüzü ve gücü olmayanın, senin yüzüne bakacak yüzü ve gücü de yoktur!

Yönetim düzeyinde doğrudan sorumluluğum olmasa da, bu benim için de böyledir. Fakat ne çare ki artık her şeye rağmen yüzleşmek zorundayız.

O karanlık yıllar için şimdi, hemen burada, bir çırpıda ben ne diyeyim sana?

“Masallar utanır

Anlatsam,

Sen bile deliye dönersin...”

Bundan daha fazlasını, hiç değilse şimdilik isteme benden. Senden bir şey gizlediğimden değil! Benim senden gizli neyim olabilir ki?

Agit arkadaşın şahadetinden sonra, Başkan Apo’dan koparak savrulduğumuz o karanlık yılları anlatmak bu çalışmanın çerçevesini aşan, her bakımdan çok kapsamlı ve çok çetrefilli, başlı başına bir tarih çalışmasının konusudur... Zamanı geldiğinde bu çalışma da yapılır.

Ben, Agit arkadaşın şahadetinden, 1987 sonuna kadar bu çalışma çerçevesine uygun olanların genel bir dökümünü verdikten sonra, 1989 yazın da, yaşam ve mücadele güneşimiz Başkan Apoyla buluşmamla bu çalışmayı noktalamak istiyorum.

Karanlık yıllar, gerçekten çok ama çok ağır yıllardır. Bizim Guyânalı Selim (Fevzi Aydın) arkadaşı tanırsın; hani şu

yeniden diriliş atılımımızda, Eruh baskınında atılım komutanımız Agit arkadaşın şervanlarından Fevzi Aydın arkadaş. Hah, işte onunla o karanlık yılların cehennem dehlizlerinden geçtikten yıllar sonra bir gün, o yıllar üzerine dertleşirken tarifsiz bir hüznün, kahr ve hayıflanma içinde, bana:

“Eee, Gürcan, en iyilerimizin hemen hepsi şahadete ulaştılar... Aramızda değiller, yoklar artık. Sen, ben ve birkaç arkadaş kaldık o günlerden bu günlere. Nasıl oldu da sağ çıkabildik o süreçten? Neden bize de ötekiler gibi bir şahadet nasip olmadı? Yok, Gürcan yok! Biz, ya çok yüreksiz, korkak, ya da çok gereksiz insanlarız ki, her şeye rağmen bugün hala hayattayız...” dedi bana.

İnan bana: Selim arkadaş yiğitlik bahsinde Siyabend u Xecê, ahlak bahsinde de Derveşê Avdi gibidir.

Velakin o karanlık yıllar onun da yüreğinin pınarında, yaşam ve mücadele gözesinde ağdalı bir tortudur... Onu böyle kahrlandıran da yüreğinin pınarına, yaşam ve mücadele gözesine çöken bu lanetli tortudur işte.

“Eşi dostu verdik birer birer toprağa
Kimisinden bir taş bile kalmadı geriye
Sen yorgun katır hala bu kallesiz çöldesin
Sırtında bunca yük yürü bakalım hala...”

Ortadoğu’muzun çilekeş, batkın şairi Ömer Hayyam’ın, ta 1100’lerden gelen bu dizeleri, o kahrolası karanlık yıllardan arta kalan bizler için söylenmiş gibidir... Karanlık yıllar gerçekten ama gerçekten çok ağır ve pek yaman yıllardır... Sana bir örnek daha vererek kapatayım konuyu.

CAHİDE ARKADAŞI TANIYAMADIM

Daha önce belirttiğim gibi, 1990 başında Lübnan-Bekada Önderlik sahasında, önderliğin güvenlik biriminde görevliydim. O gülerde ülke sahasından gelen bir grup arkadaş önderlikle görüşmeye götürürken, bunlardan bir kadın arkadaş beni kucaklayıp öperek, durumumu sordu.

Önce hiç tanıyamadığım bu arkadaşın, dört yıl önce Komtada birlikte olduğumuz Cahide (Necla Çelik) arkadaş olduğunu ancak o zaman, büyük bir şaşkınlık ve üzüntü içinde anlayabildim...

1985'te Komatada birlikte olduğumuz Cahide arkadaş, yirmili yaşlarının ilk yarısında genç bir arkadaştı. Aradan geçen dört yılda Cahide arkadaş fiziken çökmüş, kapkara saçlarına aklar düşmüş, fiilen yaşlanmıştı...

Uğradığım büyük şaşkınlık ve üzüntü içinde sorduğum:

"Ne oldu size böyle, neyiniz var heval Cahide? Hastamısınız?"

soruma karşılık Cahide arkadaş, acı ve hüznün yüklü bir gülümseme içinde:

"Hakurkeden, Kör Cemalin güvenliğinden çıktım, geldim heval Gürcan..." dedi.

Sümer çağından beri örtülü fakat kıyasıya ve dolu dizgin sürüp gelmekte olan "tarihsel cins çelişkisi ve cins mücadelesi", örgütümüzün önderliğin denetiminden çıktığı o çeteci karanlık yıllarda, tarihsel olarak düşürüldüğü yerde ayağa kalkan özgür kadına karşı, iyice derinleşip, keskinleşerek şiddetlenmişti... Cahide arkadaş bu süreci genç yaşta saçlarını ağartıp, erken yaşlanarak atlattı... Fakat bu vb. süreçlerdeki şiddetli ve eşitsiz cins çelişkisi ve cins mücadelelerinin bedelini, Dr. Cihan ve Komando Ayşe arkadaşlar örneğinde olduğu gibi, daha bir çok kadın arkadaş canlarıyla ödedi...

Cahide arkadaş, Hakurkeden geldikten sonra Beyrutta bir süre tedavi gördü. Bende aynı yerde disk ameliyatı oldum. Birgün çamaşırlarımı yıkamaya hazırlanırken Cahide arkadaş kendisi yıkamak için müdahale etti. Ben, "olmaz" dedim... O, "belin sakat, ameliyatlısın" diyerek ısrar etti. Epey cebelleştikten sora Cahide arkadaş beni kolumdan tutup banyodan zorla çıkartarak çamaşırlarımı yıkadı. Cahide arkadaş böyle yodaş canlısı biriydi.

AGİT ARKADAŞIN YOKLUĞUNDA

Agit arkadaşın şahadetiyle birlikte düşman bize karşı tuhaf bir propagandaya başladı. Agit arkadaşın şahadetiyle "belimizin kırıldığını" söyleyen düşman; bizim "arazide

dağıldığımızı, açlıktan gelip kendilerine teslim olacağımızı” söylüyordu.

Bütün örgütlü egemenler gibi, İttihatçı egemenlerin de yaşamdaki varlık nedenleri, temel güdülerinin sınırsız doyumudur. Kendi zihniyetleri bu ve bu zihniyetlerine göre de tuzları kuru olduğundan, halkımızın kimlik ve varlık-yokluk sorununu da temel güdülerin doyumuna indirgeyerek, radyolarında bizim için bu yönde propaganda yapıyor, alandaki kurmayları da bu ucuz propagandalılarını köy köy dolaşıp, halk içinde yaygınlaştırarak bize karşı, psikolojik savaşı geliştiriyorlardı.

İnan bana, özellikle karanlık yıllarda bize karşı savaşan ittihatçı kurmaylar, çatışmanın en şiddetli anlarında bir yolunu bulup, bize cihazdan ya da megafonla “sıcak çorba” çağırısı yapıyorlar, kadın ve özel ev vaadinde bulunuyorlar, yani bizim temel güdülerimize hitap ediyorlardı. Bir ittihatçı ve kemalist için vatan, millet, kimlik, insanlık söylemleri temel güdülerinin doyumuna hizmet ettiği sürece bir anlam taşır, bundan öte bu kavramların zihniyetinde hiçbir yeri, değeri ve anlamı yoktur. Bugünde ‘Kürt Sorununu’ ekonomik kalkınmaya; yani çorbaya, makarnaya indirgemeye çalışıyorlar. Kendileri çorbacı,-makarnacı ya...

Zaten cinsiyetçi, sınıfçı zihniyet bileşkelerine bakıldığında bunların orta Asya’nın, Kafkasların, Küçük Asya’nın (Kürdistan ve Anadolu’nun), Balkanların yağmacıları, talancıları, yeniçeri ocağının devşirme çorbacıları; bütün bu alanların cinsiyetçi, sınıflı yaşam versiyonlarından gelen egemen elitlerin ve uşaklarının, kışkırtılmış temel güdülerinin doyumunu temelinde oluşmuş, köksüz bir ittifak olduğu görülür... Biz dar anlamıyla açlıktan ya da artık ürüne el koyma dalaşının örgütlü toplumsal dışa vurumu olarak sınıfsal nedenlerle değil, kimlik ve özgürlük sorunumuzdan dolayı atılmışlık bu mücadeleye. Biz bu tarihsel gerçeğimizi, Yeniden Diriliş İçin Atılım Komutanımız Agit Arkadaşın ateş başı eğitimlerinde ideolojik, politik, teorik muhtevasını anlamasakta, pratik yaşam içeriğini algılamıştık. Zaten algıladığımız bu içerik bizim toplumsal, kültürel genlerimizin içeriğiyle özdeştiler.

Elbette ki hiç erzakımız yoktu ve sorunumuzu çözmek zorundaydık. Alanda ki bütün köyleri, takviye edilmiş sabit

ve seyyar karakollar ve hareketli taburlarla tutan düşmanın, bizimle en küçük bir ilişkisini sezmesi halinde bile, ölümlerden ölüm beğenmeye zorladığı halkımız ve onların arasında Halilê Avdilerimiz, Sofî Abbaslarımız, İnsanlık Analarımız, Tîto ve Deştü, Fehmi ve Hanu gibi Ermeni kardeşlerimiz ve şimdi işinde-gücünde olduğundan isimlerini veremeyeceğim, daha pek çok ilişkilerimiz vardı.

Haberin olsun, sen de bil! Bu harikulade güzel ruhlu, çatal yürekli insanlar ırkçı, şoven faşist, inkarcı zalimlerin bizimle ilişkilenen ayrımsız herkesi ölümlerden ölüm beğenmeye zorladığı, ölümü özlemle aratan sınırsız zulmü altında, bize kapılarını açarak, bizi çatal yüreklerine bastılar! Bunların uyguladığı sıkı gıda ambargosu altında bizimle kendi sayılı lokmalarını, çocuklarının rızkını paylaştılar. Özgürlük hareketimizin bu görünmeyen insanlık emekçilerini sen de tanı, sev ve asla unutma.

Özgürlük hareketimizin bu görünmeyen insanlık emekçilerini unutmak büyük nankörlük ve sapma olur! İşte biz halkımızın sade ve her bakımdan besleyici lokmalarıyla, bazlamasıyla, çortanıyla beslendik. Lezzeti ne olursa olsun Apocuların kursağından bu tür lümpen veya herhangi bir sınıf lokması geçmez!

PUSU GECESİ KAYBOLAN LEZGİNİN DÖNÜŞÜ

Sekiz, dokuz Nisan günleriydi. Dr. Cafer arkadaşın komutasında bir grup arkadaş Bêsikê köyüne indik. Selim arkadaş ile Celal ve Faik vardı grupta.

Bêsikê'de bizi her zamanki gibi tek tek kucaklayıp, öperek çatal yüreğine basan güzel ruhlu milisimiz Halile Avdi içeride Dr. Cafer arkadaşına:

"Burada köyde sizi arayan bir arkadaşınız var," dedi. Halilê Avdi'nin tarifinden bizi arayanın Agit arkadaşını yitirdiğimiz pusu gecesi kaybolan Lezgin olduğunu anladık. Dr. Cafer arkadaşın isteği üzerine Halilê Avdi gitti, bulunduğu yerden Lezgin'i alıp, yanımıza getirdi; Lezgin'di gelen. Pusudan sonra geçen on gün boyunca Lezgin'in akıbetini öğrenmek için çaba harcamış, ulaştığımız ilişkilerden sormuş, onlardan durumu çevrelerinden sorup, araştırmalarını istemiştik. Fakat bütün bu çabalarımızdan

Lezgin'in akıbetine ilişkin hiçbir sonuç alamamış, en küçük bir ipucu bile bulamamıştık. İçeri girdiğinde bize bezgin bir üslupla neredeyse mırıldanarak, kupkuru bir “merhaba” diyebilen Lezgin bitip, tükenmiş bir haldeydi... Oysa aynı Lezgin pusu öncesinde kıpır kıpır hareketli, canlı, hayat dolu, dinamik biriydi. Dr. Cafer arkadaşın “neredeydin Lezgin arkadaş, nasılsın” sorularına Lezgin'in verdiği üstünkörü, ürkek yanıtlardan, pusudan sonra geçen on gün boyunca “arazide tek başına saklandığı ve bizi aradığı” yanıtını anımsıyorum.

O gece Bêsikê'deki işlerimizi bitirip, erzaklarımızı yüklenerek, Lezgin'i de alıp, Halilê Avdi'nin hayır duaları, serkeftin temennileri altında noktaya döndük.

Noktamız bin metreden daha yüksek bir uçurumun üzerinde, bütün çevreye hakim bir yerdeydi. Deşta Gabar düzlüğü hemen altımızda uzanıyordu. Çîyayê Serxwebun, Cudi, Kela Memê, Herekol, Çırav gibi Kürdistan zirvelerini çıplak gözle görebiliyorduk.

Lezgin'in bitkin duruşu arkadaşlar üzerinde olumsuz etki yarattı. Lezgin'in bu duruşundan hepimiz huzursuz, rahatsız olmuştuk. Lezgin'in pusu gecesini koptuğu gruba on gün sonra dönüşü ve özellikle bu rahatsız edici duruşu olağan ve zorunlu bir soruşturma konusuydu. Örgütsel yaşam ve işlerlik bunu gerektiriyordu.

Bu nedenle aynı gün aralarında Dr. Cafer ve Selim arkadaşlar ile Zeki ile Bozan'ın yer aldığını anımsadığım bir soruşturma komisyonu kuruldu.

Bu komisyon Lezgin'in soruşturmasını, noktada bütün grubun, hepimizin önünde açık yaptı. Soruşturma boyunca Lezgin neredeyse ölü gibiydi. Pusu gecesinden sonra geçen on gün boyunca nerede olduğuna, ne yaptığına ilişkin sorulara yanıt olarak, Halile Avdi'nin evinde Dr. Cafer arkadaşın sorusuna verdiği aynı yanıtı vererek “on gün boyunca arazide kalıp, bizi aradığı” yanıtını verdi. “Ne yediği” sorusuna önce hiçbir şey yemedim,” dedi. Oysa fizik durumu ve gücü bunu yalanlıyordu. Soruda ısrar edilince “bir çobandan yiyecek aldığını söyledi” fakat çobanı tanımiyordu, hangi köyün çobanı olduğunu da bilmiyordu...

Soruşturma derinleşip, sorular yoğunlaştıkça Lezgin'in kaçamak yanıtları çelişti. Komisyondan sanıyorum Selim arkadaş, Lezgin'in ellerini tutup, öne çıkararak, ona:

“Bileklerinde ki bu izler ne izi,” diye sordu.

Lezgin'in bileklerinde kan oturmasıyla oluşmuş, mor halklar vardı. Aynı arkadaş Lezgin'in ayak bileklerini açtı, aynı mor halkaların ayak bileklerinde de olduğu görüldü. Lezgin bu izlerin nedenlerine ilişkin sorular karşısında sustu, kaldı. Hiçbir yanıt veremedi. Ama renk verdi, boynundan kulaklarına dek görünen teninin her yanı korku ve utançla kızardı... Hepimizin önünde bu halde susup kalan Lezgin'e Dr. Cafer arkadaş:

“Bu durumunla ve duruşunla sana güvenemeyiz,” diyerek, Lezgin'i gerçeği söylemeye çağırdı. O zaman Lezgin çözöldü:

“Beni ister öldürün, ister öldürmeyin,” diye başlayarak her şeyi itiraf etti.

Lezgin, Agit arkadaşını yitirdiğimiz pusuda gruptan kopunca kendi iradesiyle düşmana gitmiş. Orada çok ağır işkence görmüş. Lezgin'in kol ve ayak bileklerindeki bu derin izler de bu işkenceler boyunca kollarından ve ayaklarından bağlanarak, askıya alınmasından oluşan izlermiş. Bu koşullarda düşman Lezgin'e teklifte bulunmuş. Kabul ettiği teklife göre Lezgin:

“Uykudayken sizi tarayıp, kaçacaktım, buraya bunun için geldim,” dedi ve bir daha da hiç konuşmadı, kimse de bir şey sormadı.

AGİT ARKADAŞIN GÜNCESİNİ YAKMAK ZORUNDA KALDIK

Sabah saat dört beş sularında her gün düzenli olarak belirlenen iki arkadaş tarafından yapılan arazi keşfine o gün Zeki ile Celal Şırnak çıktı. Ortalık alacakaranlıktı. Bulunduğumuz noktada sabah sisleri pamuk öbekleri gibi üzerimizde dolaşıyor, çevremizdeki kayalara çarparak, daha küçük öbeklere ayrışiyordu. Noktada uygun bir yerde kahvaltı hazırlıkları yapıliyordu. Bu koşullarda tam üzerimizde yükselen kaya kütlelerinin üzerinden ayaklarımızın dibine düşen küçük taş parçalarıyla yukarı baktık. Zeki ile Celaldı. Sessiz olmamızı işaret ederek,

fısıltıyla; “hemen toparlanıp, çekilin, sızma var, biz tarayacağız” dediler. Biz hızla toparlanıp, hemen üzerimizdeki kel tepeyi tutmak için manevra yaparken Zeki ile Celal’in yaptıkları taramaların tarrakaları sabahın dingin sessizliğini yırtarak, altımızdaki uçurumun derinliğinde yankılandı. Zeki ve Celal bize yetiştiklerinde öndeki arkadaşlar tepeyi tutmuştu. Düşman burada saldırdı. Neredeyse içimize girmiş olan düşmanın ateşi çok yoğun ve etkiliydi. Biz daha tepeye ulaşmadan mevzilenmek zorunda kaldık. Çatışmanın yoğunluğu içinde grup dağılmıştı. Ben, Cafer, Yaşar ve Sait arkadaşlar ile mevzilenmişim. Çatışma içinde Cafer arkadaş çevredeki arkadaşlarla bağlantı kurmak için defalarca seslendi. Kimseden yanıt gelmedi. Üzerinde bulunduğumuz tepenin adı “kel” olsa da tepe ormanlık ve sarp kayalıktı. Zeki ile Celal’in söylediği gibi bu bir sızma değildi, üzerimize adeta bir ordu geliyordu. Tarama o kadar yaygın ve yoğundu ki bir süre sonra kuşatıldığımızı anladık, durumumuz, umutsuz denilecek kadar kritikti. İlk kimden çıktı, nasıl oldu anımsamıyorum fakat bir an içimizde “intihar” tartışması oldu. Cafer arkadaş: “Cephanemiz bitinceye kadar savaşaacağız! Herkes son mermilerini kendisine bıraksın, çıkamazsak öyle yaparız,” dedi.

Yoğun çatışma ve ateş altında her şeye rağmen yaptığımız çıkış çabalarımız sonuç vermiyor, düşmanın çemberi an be an daralıyordu. Teslim ol çağrıları ve küfürleri “hemen burnumuzun dibinde” denilecek kadar yakından geliyordu. Cafer arkadaş bu koşullarda bize “savunmayı güçlendirmemizi ve kendisini korumamızı” istedi.

Agit arkadaşın içinde günlük defteri, notları ve resmi belgeleri bulunan küçük siyah çantası Cafer arkadaştaydı. Cafer arkadaş Agit arkadaşın üstten fermuarlı, küçük siyah el çantasını açarak, içindekileri yere boşalttı. Sayfa yeri belirlemek için kırmızı ipek şeritli ipi olan siyah kaplı bir ajanda ile kabı çağla yeşili orta boy bir defter ve bir tomar kağıt döküldü yere. Cafer arkadaş Agit arkadaşın ait bütün bu tarihi değerleri, yırtıp parçalara ayırarak, yaktı. Yanan belgelerden çıkan dumanı gören düşman, daha yoğun saldırıya geçti. Belgeler yanıp kül oluncaya kadar, bütün

gücümüzle direndik. Agit arkadaşın belgeleri tamamen yanıp, kül olduktan sonra, hemen yakınımızda kayalığın arasında hepimiz ellerimiz tetikte neredeyse nefes bile alamadan bekledik. Bizim ateş kesilince, çevremiz kısa sürede askerle doldu. Aralarında bizi konuşuyorlardı. Seslerini çok net duyuyorduk.

Altında gizlendiğimiz kayalığın üzerine çıkan bir askerin buradan aşağıya küçük su döktüğünü anımsıyorum. Bu askerin ihtiyaç için ayrıldığı grubu, yan taraftan tam üzerimize doğru geliyordu. Cafer arkadaş burada altımızda bir hattı göstererek:

“Gelenleri tarayıp, bu hattan manevra yapacağız, işaretimi bekleyin,” dedi.

Cafer arkadaşın işaretiyle peş peşe, yaygın taramayla, belirlenen yönde Gurdula vadisine doğru hızla koştuk. Gür ve sık ormanlık olan Gurdula'ya doğru koşarken, üzerimize mermi yağıyordu. Aynı anda bir düşman kolu aşağıdan önümüzü kesmek için tarayarak, üzerimize yöneldi. Bu düşman koluyla aramızdaki kıyasıya yarışı, onlardan önce Gurdula ormanına girerek, biz kazandık.

Ormanın derinliğinde uygun bir noktada konumlandığımızda, düşman çemberinden çıkışımıza inanmadık. Gün ortasında yaşadığımız bu olayı bugün bile anlamakta zorlandığımı belirtmek isterim. Düşman güçleri çok sık ve gür Gurdula ormanında peşimizden gelmeyi göze alamamıştı. Gabar'ın bu kesimi de Berkever çevresinde olduğu gibi, yaz kış yapraklarını dökmeyen Soredar denilen ve turuncgillerin, narenciye'nin anası, yabani turunc, narenciye ormanı ile örtülüydü.

Ormanın derinliğinde konumlandığımız noktada dinlenirken Cafer arkadaş Agit arkadaşın günlüğünü ve öteki belgeleri yakıtı için duyduğu pişmanlığı dile getirerek, hayıflandı. Ne var ki olan olmuştu. Fakat o koşullarda yapılacak en doğru davranış buydu. Gerçekten görünürde hiçbir umut yoktu.

Gruptan kopmuştuk. Arkadaşları merak ediyorduk. Şehit, yaralı var mıydı? Bunları konuştuk. Bunun yanı sıra yiyecek hiçbir şeyimiz yoktu, arkadaşlar tütünsüzdü. Orada Gurdula ormanında bulunduğumuz noktada Zizalag yedik.

Akşam Cennet, Zırvın, Zehê köyleri üzerinden geçip, Kîrim köyüne indik. Kîrim'nın Ermeni halkı bize çok sıcaktılar. Kîrim'de, Parnas ve Berêmîrê'de iki çatışma olduğunu öğrendik. Sonuçlarına ilişkin bilgi alamadığımız bu çatışmalar bizi kaygılandırdı. Parnas'ta Agit arkadaşın şehit düştüğü pusuda dizinden yaralanan Metin arkadaş gizleniyordu. Özellikle onun için kaygılandık. Berêmîrê ve Parnas'taki çatışma haberlerini bize veren Kîrim'in Ermenileri gerçekten çok sıcak, candan ve cesurdular. Bize hazırladıkları erzaklarımızı sırtlanıp, çıkarken, ittihatçıların soykırımından nasıl olduysa hayatta kalabilen bu güzel ruhlu sevgili Ermeniler: bir yandan bizi "aman dikkatli olun, kendinizi koruyun" diye uyarırlarken bir yandan da "yürüyüş boyunca iyi olur, güç verir" diyerek, ceplerimizi kuru incirle doldurarak, İsevi dualarla uğurladılar bizi. Kirinin Ermenileri de yoklar artık. Hayatta kalanlar şimdi Avrupa'nın kim bilir neresinde Kirini sayıklayarak, çile dolduruyor...

Kirinin Ermenileri beni bağışlasınlar. Daha önce hiç tanışıklığımız olmadığından onlardan kimseyi ismen anımsamıyorum, anamıyorum. Fakat hepsi yüreğimdedirler. Kîrim'in Ermenilerine sen de yüreğinde bir yer aç! Bakma şimdi yurtsuz oluşlarına, insanlığın ana yurdu sevgili Kürdistan'ımız onların da kadim yurdudur. Zalim İttihatçılar sana bugün yapmak istediklerinin aynısını daha önce Ermenilere yaparak, inkar ve imha ettiler onları. Bunun için tanı, anla sev ve yüreğinde yer ver Kîrim'in, Gabar'ın, Kürdistan'ın ve Anadolu'nun Ermenilerine! Onlar kadim kardeşlerimizdir bizim!

O gece ceplerimizdeki kuru incirleri yiyerek, Kîrim'den Dara'ya çıktık. Dara, Çîya Bızına ile Kasırkê arasında balıksırtı gibi uzanan bir silsiledir. Dara'da uygun bir noktada mola vererek konumlandık.

Gecenin geç saatleriydi. Açık gökyüzünde hemen üzerimizde Amedli bakırcı ustalarının elinden çıkmış siniler kadar geniş ve kocaman bir dolunay vardı. Ortalık, buğulu bir aydınlık içindeydi. Dolunaydan yağın toz gibi foton sağanağı hemen önümüzde aşağıda, salınarak giden Dicle'nin içinde yakamozlanıyor... Yakamozların baştan çıkarıcı oynaşı içinde akan fettan Dicle gecenin o saatinde

bir Haran'a, bir Gabar'a göz kırparak, naz edip, cilve döküyordu. Barış olsa da... Dicle, Harran, Gabar özgür olsa... Fırat'ta gelse... Kim bilir o zaman ne kadar yaşanılabilir ve doyumsuz olur yaşam, değil mi?...

Dara'da bulunduğumuz noktada bir ara hemen yakınımızda bir yerden üzerine basılan kuru dal kırılmalarından çıkan çıtırtılar duyduk. Hemen toparlanıp, mevzilendik. Bize üzerimize doğru gelen çıtırtıları dikkatle dinleyince yerdeki dalları ezenlerin yürüyüş tarzı ve temposundan üzerimize doğru gelenlerin bir hayvan sürüsü değil, bir grup insan olduğunu anladık. Cafer arkadaş mevzilendiğimiz yerde bize:

"İyice yaklaşınlar. Beni bekleyin, benden önce ateş etmeyin," dedi.

Ay ışığı, özellikle dolunay gerilla için makbul değildir. Fakat o gece dolunay bizi yoldaş katlinden kurtardı. Ormanın içinden tam üzerimize doğru gelen grup iyice yaklaşıncı önümüzdeki bir kayanın üzerinden geçen sopa sazlı hozanımız Hacı Musa arkadaşı ay ışığında tanıdık. Bunlar çatışmadan koptuğumuz ana gruptaki arkadaşlardı. Bize sessizlik işareti veren Cafer arkadaş sert bir sesle:

"Hun kîne!" diye sordu.

Cafer arkadaşın bu kısacık sorusu bitmeden bütün grup neredeyse aynı anda kendini yere atarak mevzilendikleri yerde silahlarının mekanizmalarını açtılar. Hemen ardından bir ses umutla:

"Heval Cafer tu yî," diye sordu.

Artık dayanamayan Cafer arkadaş:

"Doğrudur heval biziz," dediğinde hemen bir araya gelip heyecan ve özlemle kucaklaşarak sarmaş dolaş olduk. O zamanın ve koşulların arkadaşlıkları, yoldaşlıkları bambaşkaydı... Her şey çok içten ve sıcaktı. Birbirimizi sorduk. Çatışmada onlara da hiçbir şey olmamıştı. Erzaksız ve fena halde açtılar... Kîrim'den aldığımız erzakı ve ceplerimizdeki kuru incirleri koyduk önlerine. Kîrim'li emekçilerin alın teri Ermeni lokmaları kan oldu, can oldu, yaşam ve güç verdi hepimize... Çatışmada kaybımız olmamıştı. Buna karşın arkadaşlar düşmanın ciddi kayıpları olduğu bilgisini verdiler.

Ertesi gün, o gece aldığımız çatışma haberlerine ilişkin bilgi almak için Dera (kilise) köyüne indik. Dera da bir Ermeni köyüydü. Burada Fehmi ve Xanu kardeşler, Parnas'taki çatışmada bir arkadaşın bombasını kendinde ve düşmanda patlatarak şehit düştüğünü, arkadaşın şehit düşerken düşman birliğinin komutan ile bir asker ve düşmanla işbirliği içindeki Meydîn köyü muhtarının kardeşini de öldürdüğünü; ayrıca Parnas tarafından gelen ve köyün dışında güvenli bir noktada kalan üç arkadaşın bizi aradığını söylediler.

Bu bilgiler üzerine erzaklarımızı alıp, Ermeni yurtsever kardeşlerin verdikleri noktaya gittik. Burada, Agit arkadaşın şehit düştüğü pusuda dizinden yaralanan Metin arkadaşın bakımı ve korunmasından sorumlu olan Propagandacı Kemal, Cemal Zedayî ve Ferhan arkadaşlar ile buluştuk. Grup sorumlusu Propagandacı Kemal arkadaş bize: bakımından ve korunmasından sorumlu oldukları yaralı Metin arkadaşın, Parnas'ta kendisini yerleştirdikleri doğal sığınakta 15 Nisan günü, bombasını kendisinde ve üzerine gelen düşmanda patlatarak şehit düştüğünü, patlamada düşman birliğinin komutanı bir subay, bir er ve bir de işbirlikçi çetenin öldüğünü söyledi. Kemal arkadaş ayrıca, Metin arkadaşın bu kahramanca eyleminden iki gün önce kendilerine: "Bulunduğu sığınakta bir çoban tarafından görüldüğünü belirterek, yerinin değiştirilmesi önerisinde bulunduğunu; bu süre içinde uygun bir yer bulamadıklarını" söyledi. Metin arkadaşın bakımı ve korunmasından sorumlu grup komutanı olarak Propagandacı Kemal arkadaşın grup ortamında yaptığı bu ilk bilgilendirme, grup içinde tepkiyle karşılandı. Bazı arkadaşların, Metin arkadaşın zamanında yaptığı bilgilendirme ve öneriye rağmen önlem alınmamasına tepki olarak, özellikle Propagandacı Kemal arkadaşına karşı sert üsluplarla çıkıştıklarını anımsıyorum.

KERAŞA KÖYÜNÜN MUHTARI

Nisan ayının sonlarıydı. Bölgedeki milislerimizden Keraşa köyü muhtarının düşmanla işbirliği içinde bize karşı kapsamlı çalışma yürüttüğü yönünde bilgi aldık. Söz konusu bilginin grup içinde ateşli tartışmalara yol açtığını, bu tartışmaların başını çeken Zeki (Şemdin Sakık) ile Bozan'ın

(Kemal Emlik) muhtarın derhal cezalandırılması yönünde ısrarlı olduklarını anımsıyorum. Agit arkadaşın şahadetinden hemen sonra, esas düşman perspektifimizde hızla bir kayma ve giderek kaybolma durumu yaşandı ve o karanlık yıllarda artık öyle bir konuma geldik ki; orada doğrudan düşmanı bırakıp, içe kadroya ve halka yönelim durumuna düştük...

Ajanlara yönelik mücadele elbette ki gerekli ve belirleyici bir mücadele boyutuydu. Fakat bu boyut bizde karanlık yıllarda tarz haline geldi ve o yıllar boyunca at iziyle it izi birbirine karıştı. Durumu çok iyi değerlendiren düşman bundan çok yararlandı. Karanlık yıllar boyunca düşmana yönelik bilinçli, planlı eylem sayısı inanılmayacak kadar az ve sınırlıdır... Ve bunların çoğu da başarısız, sonuçsuz eylemlerdir. Kör Cemal, Ebubekir, Botan, Sarı Baran, Metin, Hogır, Zeki ve ötekiler mücadeleyi, bunun çıplak hali, fiili savaşı içe dönük bir ajanlık olgusuna karşı mücadeleye ve savaşa indirgediler... Başlangıçta bu durum bu kişiliklerdeki bu içe dönük kavga düşmandaki örgütlü egemenlik olgusuyla objektif buluşmasıyken, süreç içinde bu objektif buluşma düşmanla sübjektif işbirliğine ve bütünleşmeye dönüştü. Zeki özgürlük hareketimizde yaşanan bu gerçeğin en çarpıcı, en tipik örneklerinden biridir. PKK ve özgürlük hareketimizde ajanlara karşı mücadele, asıl düşmana karşı yürütülen örgütlü, planlı ve sürekli bir ideolojik-siyasi-askeri mücadele ve savaş içinde bu savaşın bir parçası olarak yürütülmüştür.

Agit arkadaşın şahadetinden sonra karanlık yıllar boyunca, esas düşmana karşı mücadele ve savaş bir yana bırakılarak, salt ajanlara karşı mücadeleye dönüşmüş ve bu Metin-Botan-Ebubekir üçlüsünün döneminde resmen karar altına alınarak “esas mücadele ajanlara karşı mücadeledir” denilmiştir.

Milislerimizin verdiği bilgilere göre muhtar evindeki bir büyük cihazla bize ilişkin topladığı bilgileri düzenli olarak düşmana aktarıyordu. Halk da bu kişiden ziyade rahatsızdı.

Konu üzerine yapılan toplantıda muhtarın cezalandırılması kararı çıktı. Cezalandırma grubunda bende vardım. Grup komutanımız Cafer arkadaştı. Gruptan bu işlere aşırı hevesli Zeki ve Metin’i anımsıyorum. Kararın

alındığı günün gecesinde Keraşa'ya indik. Dicle suyunun kıyısındaki Keraşa'nın girişinde rastladığımız bir köylüden, "bizi muhtarın evine götürmesini" istedik. Köylü bizi iki katlı bir evin önüne götürerek, "muhtarın evi budur" dedi. Hemen denetim altına aldığımız evin her yerini didik didik aradık. Muhtarı bulamadık. Fakat milislerimizin verdikleri bilgiler fazlasıyla doğru çıktı. Muhtarın evinde özel bir bölmeye yerleştirilmiş büyük bir sırt cihazının yanı sıra, muhtarın el koyduğumuz özel evraklarının arasında Gabar'daki grubumuzda yer alan hemen hepimizin künyelerinin kayıtlı olduğu kapsamlı bir liste bulduk. Alçak muhtarın bize karşı pek hamarat olduğu anlaşılıyordu...

Muhtarın o gece samanların altına girerek, elimizden kurtulduğunu ve bizden sonra da köyü terk edip, kaçtığını daha sonra milislerimizden öğrendik.

Agit arkadaşın şahadetinden sonra esasta düşman üzerimize geldiğinde onunla çatıştık. Bilinçli, planlı ve kararlı olarak esas düşman üzerine yönelme durumumuz hemen hemen olmadı. Fakat karanlık yıllar boyunca esasta hep bu tür "işlerle" uğraştık, uğraştırıldık. Bu da bizi sapmadan da öte savrulmaya götürdü...

Dedim ya, Agit arkadaşın şahadetinden sonra karanlık yıllara savrulduk da kadro ve halk olarak birbirimizin kurdu olduk...

DOLA GURDULA'DA HALKA KARŞI

Keraşa'dan sonra Dera'dan Bêsîkê yakınlarına, oradan da Gurdula vadisine geçtik. İçinden Nehîk suyunun aktığı sık ormanlık Gurdula vadisi, Botan'ın bağrından başlayıp, oradan Harran'a kadar uzanır. Vadinin iki yamacında Nehîk, Banî Botyan, Çelka, Zıvıngok, Bîava, Bîrkê, Memîroka, Gîver gibi köylerin yanı sıra vadiye serpilmiş "Gov" denilen tek evlik yerleşimler vardı.

Dera'dan beri dört beş gündür yakınlarından geçtiğimiz köylerden hiçbirine girmemiştik. Köylerde çok yoğun düşman gücü vardı.

Agit arkadaşın sağlığında düşman bizden korkuyordu. Psikolojik ve moral üstünlük kesinlikle bizdeydi! Halktan yana gerekli önlemi almakla birlikte öyle belirgin bir kaygımız yoktu. Şimdi ise Agit arkadaşın şahadetinden

sonra, daha bir ay geçmemişken işler tersine dönmüştü. Alanı bu kadar yoğun tutan ve Agit arkadaşın şahadetiyle yaşadığımız sarsıntıyı ve gerçekliğimizi çok iyi bilen düşman bölgedeki hareket sahamızı daraltarak bizi boğmaya çalışıyordu, fiili durum böyleydi. Biz de Agit arkadaşın bütün kış boyu tasarlayıp, planladığı “bahar atılımı” çerçevesinde düşmana bilinçli, örgütlü saldırma istek ve gücünden yoksun bir gerçeklik içindeydik.

Düşmanın çok kapsamlı, derin ve uzun vadeli amaç ve hesaplarına karşın biz Agit arkadaştan yoksun, önderlikten kopuk koşullarda amaçsız ve hesapsız kendiliğindenci bir sürüklenme içindeydik...

Bu düşmandan ve onunla savaşmaktan korktuğumuz için böyle değildi! Hayır, asla! Zeki ve Bozan gibi ipini koparmış kişilikler de içinde olmak kaydıyla o koşullarda hiçbirimiz savaştan ve düşmanla savaşmaktan korkmuyorduk!

Rakip karşısında duyulan bir tür eziklik, kompleksi mi? Bundan kaynaklanan bir kendimize, kendi gücümüze güvensizlik mi? Bilmiyorum, başta edebiyat, ilgili bütün sanatları; psikolojinin, askerliğin ve tarih biliminin ele alıp, işleyerek, açığa çıkarması gereken konudur bu... Karmaşık ve tuhaf bir kişilik bunalımı içindeydik...

Düşman deneyimli ve donanımlıydı... Buna karşı biz öncümüzden yoksun, önderliğimizden kopuk, parçalı, deneyimsiz ve sorunlu kişilerdik... İşte bu koşullarda düşmanla egemen zeminde yani, düşmanın kendi zemininde karşı karşıyaydık... Her şeyden önce bu en başta kişiliklerimizde böyleydi.

Dola Gurdula'da bir eve gittik. Kapıyı çaldık. Ev sahibi “kim olduğumuzu” sordu. Kimliğimizi söyledik. Ev sahibi kapıyı açmadı. Arkadaşların makul ikna çabalarına, ısrarlarına rağmen kapı açılmadı, bu durumda gitmekten başka çare yoktu.

Bu arada karanlıkta kırılan cam çerçeve sesleri duyuldu; ardından içeriden küfür ve çığlık sesleri geldi. Ardından yine ağır ve küfürler eşliğinde önümüzdeki kapı açıldı. Pencereyi kırıp içeri girerek, ev sahibine küfür ve dayakla kapıyı zorla açtıran Bozan'dı.

Bozanın (Kemal Emlik) halka karşı kullandığı dil bizim dilimiz, bizim üslubumuz, kültürümüz değildi. Onunki şimdi birlikte yaşadığı Kemalistlerin ağzı, dili, kültürüydü!

O gece ona neden tavır koymadık, neden hesap sormadık? Dedim ya Bozan'daki gibi pazalanıp, çizgileşmiş olmasa da potansiyel olarak aynı egemen davranışlar bizim kişiliklerimizde de vardı... Ve bizler öncümüzü ve önderliğimizi özümseyememiştik.

O gece orada atılım komutanımız Çekico arkadaş başımızda olsaydı, Bozan alçağı halka karşı böyle davranmayı aklından bile geçiremez, bu alçaklığı asla yapamazdı.

Yaşam ve mücadele kaynağımız Başkan Apo ile doğrudan bağımız olan öncümüzden yoksun kaldığımız koşullarda böyle oldu.

Ateşbaşı eğitimlerimizin yiğit bilgesi Agit arkadaşın, Gabar'ın zemherisinde yaktığımız diriliş ateşimizin başında içimizdeki donmuşluğu çözüp, egemen kiri temizlemek için bize inanılmaz bir sabır ve özenle anlatıp, kavratmaya çalıştığı ilkelerimizi, daha onun kanı kurumadan unutuvermemizi ve bu kavrayış sığlığımızın, vefasızlığımızın; karanlık yıllar boyunca ödediğimiz ağır bedellerini ben burada sana bir çırpıda nasıl anlatabayım...

O "halkın canına, namusuna, inançlarına, malına dokunmayacağız. Bunu yapanlara karşı halkımızı koruyacağız, bu bizim temel ilkelerimizin başta gelenidir" demişti.

CİNLER VE DÜŞMANIN PKK TANIMI

Ailenin bir torba unu vardı. Yarısını alıp kendimize eklemek yaparak, o gece Çırav'a çıktık. Daha önce Eruh tarafına geçen Harun arkadaşlar ile buluşma zamanımız gelmişti. Onlarla Nehik köyü yakınlarında bir noktada buluşacaktık. Nehik köyü Çırav'da konumlandığımız noktaya gece yürüyüşü ile iki saatlik mesafedeydi. Harun arkadaşlarla buluşacağımız gün bütün gün boyu (gece-gündüz) yağmur yağdı. Akşam Nehik'e doğru yola çıktık ve iki saatlik yolu beş saatte zor aldık. Bardaktan boşanırcasına yağın yağmurla balçığa dönüşen Çırav'ın çamurunda bata-çıkla yürümeye çalışırken tepemizde

kükreyen gökyüzünde şimşekler çakıyor; Çırav'ın gövdesine çakılan yıldırımlar kudurmuş bir öfke ile çatırdıyordu. Nehik'e ulaştığımızda iliklerimize dek sucuk gibi ıslanmış, yol boyu defalarca düşüp-kalkmaktan, her yanımız çamura belenmişti...

Bu halde ulaştığımız Nehik'te Selim arkadaşın tanıdığı bir aileye gittik. Alt katı ahır, iki katlı bir evdi. Selim arkadaş kapıyı uzun süre çaldı. Fakat ses-seda çıkmadı. Yağmur bütün hızıyla sürüyordu. Aralıklarla Gurdula vadisine çakılan yıldırımların çatırtıları vadinin derinliğinde yankılanıyordu. Bir süre sonra üst katın penceresinde, elinde gaz lambası ile biri belirdi. Selim arkadaş bu kez ona seslendi. Fakat penceredeki kişi elinde gaz lambasıyla orada öylece duruyor, hiçbir yanıt vermiyor, hareket etmiyor, orada öyle, dışarıya, bize bakıyordu.

Bu tuhaf durumda da boş durmayan düşkün Bozan, alt kattaki ahırdan üst kata geçilen bir baca delikten girerek, üst katın kapısını açtı. Sonunda yine Bozan'ın sömürgecilere özgü meskene tecavüz tarzıyla açtığı kapıdan eve girdik. Evin içinde elinde gaz lambasıyla hala pencerenin önünde sessizce durmakta olan ev sahibi bizi öyle çamurlara belenmiş silahlı halde karşısında görüverince, bulunduğu yere hışadan yığılarak, yere düştü...

Korkudan bayılarak yere düşen adamın elinden yuvarlanan gaz lambasını denetim altına aldık. Bir yerlerden bulunup getirilen suyu ev sahibinin yüzüne serptik. Selim arkadaşın "mamo" diye seslendiği ev sahibi ihtiyar bir adamdı.

Selim arkadaşın baştabipliğinde uygulanan kaba gerilla konsültasyonuyla neden sonra biraz ayılıp, kendine gelebilen mamo gaz lambasının o herkesi ve her şeyi abartarak, gizemli kıldığı görüntülerine (bize, silahlarımıza, belendiğimiz çamurlara ve arkadaşların gür sakallarına...) bakarak: hiç beklemediği bir anda Azrail tarafından enselenerek, öbür dünyayı boylayan ve orada hemen ahret sorgusuna alınanların dünyevi şaşkınlığı içinde yarı ölü bir sesle:

"Siz cin misiniz?" diye sordu...

Doğrusu ev sahibi mamonun bu tamamen içten ve pek samimi sorusuna verebilecek peşin bir yanıtımız yoktu, olamazdı...

Ayılan mamoyu odaya taşıdık. İçeride mamonun ihtiyar eşi ile yetişkin bir kızı vardı. Yan odadan oğlu ile gelini geldiler. Hepsi hala şok içindeydiler. Mamonun eşi uğradığı şoktan bir parça sıyrılanlara özgü şaşkınlık içinde: "Kim olduğumuzu, evlerine nasıl girdiğimizi" sordu.

Selim arkadaş öne çıkarak kendini tanıttı. Evin hanımı:

"Wii, sizler de bizim gibi insanlarmışsınız... Bende sizi 'bizden iyiler' (cinler...) zannettim," dedi, büyük bir şaşkınlık içinde.

İşte ancak o zaman Mamo ile ailesi biraz rahat nefes alarak, kendilerine gelebildiler. Selim arkadaş:

"Kapıyı uzun uzun çaldık, açan olmadı. Penceredeyken sana el ettim, seslendim, görüp duymadın Mamo," dediğinde Mamo:

"Allah kuran aşkına duymadık evladım. Bahardır gün boyu çalışıyoruz, hepimiz yorgun düşüyoruz. Bir de bu rahmet (yağmur) bu gök gürültüsü olunca şeref namus duymadık. Ben uyku arası bir ses duyunca kalkıp pencereden baktım. Fakat oradan yağmurun altında karanlığın içinde öyle görünce, sizi onlardan sandım... Şey belledim, kusura bakmayın" dedi.

Bizim "kötü huylu" cinler olmadığımız anlaşılınca hane halkı seferber oldu. Yemekten sonra çaylarımızı içerken ev sahibi Mamo ile hanımı bizimle ilgili tuhaf şeyler anlattılar. Yörede subaylarla işbirlikçi şeyhler evleri dolaşarak, PKK karşıtı propagandalar yaparlarken, devletin örgütleyip, gezdirdiği bu düşmanla işbirliği yapan şeyhler bizim olağan ve normal insanlar olmadığımızı, alnında tek gözü, başında çift boynuzu olan kötü huylu Ermeni cinleri olduğumuzu söylüyorlarmış... Dola Gurdula'nın kuytuluklarında "bir lokma bir hırka" yaşayan halkımızın bu en saf kesimleri de bu hurafelere inanıyorlardı. O zamanki halk gerçekliğimizin bir boyutu da buydu. Tabii devlet olmanın fitneliğinin de bir boyutuydu...

Nehik'ten, Çırav'a çıktık. Harun arkadaşın komutasındaki grubumuzla daha önceden belirlenen noktada birkaç gün gecikme ile buluştuk. İki grup

birleşerek, yine Çırav'da bir başka noktada konumlandık. Bu noktada birleşen gruplar, karşılıklı birbirini bilgilendirirken, Harun arkadaşın, Metin (Kalender İlhan) arkadaşın şahadetini öğrendiğinde, onun şahadetinde ihmalden dolayı sorumluluğu olan Propagandacı Kemal arkadaşına karşı, açıktan büyük tepki gösterdiğini, Kemal arkadaşına hepimizin içinde “panikçi” diye bağırıldığını anımsıyorum.

TİM KOMUTANIMIZ KAZIM ARKADAŞIN BALONLARI

Harun arkadaşın komutasında bir grup arkadaş erzak için Nehik köyüne indik. Komata’dan-Gabar’a gelirken tim komutanımız olan Kazım arkadaş da gruptaydı. Erzak yüklerimizi sırtlanıp, Nehik’ten çıkarken, bazı ihtiyaçlar için hemen yakındaki köy bakkalına uğradık. Bakkalda Harun arkadaş bize:

“Ne istiyorsanız alın,” dedi. Biz de o zamanki Nehik’in mütevazı bakkalında kendimize göre bisküvi, lokum, şekerleme; arkasında horoz resmi olan yuvarlak küçük teneke kaplamalı ayna, plastik tarak vb. şeyler aldık. Biz aldıklarımızı sırayla bakkal sahibine gösteriyorduk, o da elimizde tuttuğumuz şeylere bakarak, Harun arkadaşına hesap çıkarıyordu.

Sıra Kazım arkadaşına geldiğinde bakkal sahibi, bize yan dönüp iyice kendisine sokulan Kazım arkadaşın avucuna bakarak:

“Kaç tane” diye sordu. Ardından da şu kadar balon, şu kadar lira diyerek hesaba geçti. Bakkalın balon hesabı üzerine Harun arkadaş:

“Balonu ne yapacaksın Kazım arkadaş,” diye sordu.

Raftan aldığı balonları bakkal sahibi ile arasındaki avuçlarının içinde, sadece bizden değil, omzunda asılı silahı, belinde takılı raxtı ve sırtında yüklü erzak dengiyle kendisinden de gizleme çabası içindeki Kazım arkadaş, bu soruyla sanki suçüstü yakalanmış gibiydi...

Onun bizden ve kendinden gizleme çabası içinde, elindeki balonları bakkal sahibine göstermek için sokulduğu yerde, yanan gaz lambasının turuncu ışığında usulca avucuna eğdiği yüzünde doğuverip, silahlı-raxtlı-erzak yüklü vücuduna dağılarak, duruşuna hakim olan o ayıpsı, o

mahcup, o biçare, çocuksu gülümsemesini sana ben nasıl anlatayım...

Bunu benim burada yazıyla ya da bir yerlerde buluşup, sana sözle anlatmamın mümkünü yoktur... Fakat sana şunu söyleyeyim ki: Harun arkadaşın sorusu üzerine Kazım arkadaşın yüzünde beliriveren o suçüstü gülümsemesi, çocukluğunu yaşamamış olan senin, benim, Kürdistanlı bütün yetişkinlerin ve yetişmekte olan çocuklarımızın ortak gülümsemesidir... Ve bu gülümseme henüz anlatılmamış, anlatılamamış, tanımlanamamıştır... Kürdistan'da kim yaşamış çocukluğunu? Sen mi? Bak işte sen de Harun arkadaşın sorusu karşısında Kazım arkadaşın suçüstü gülümsemesi gibi gülümsüyorsun... Bir tek çocuğun bile çocukluğunu yaşayamaması, uğranılmış toplumsal bir haksızlığın sonucu olarak toplumsal bir suçtur! Ve bu suçun suçlusu çocukluğunu yaşamamış olanlar değil, mesela onlara çocukluğunu zehir edip, sonrasında devir-teslim törenlerinde çektikleri tumturaklı söylevlerinin sonunda, kendi çocuklarını anarak, ağlamaklı olan sömürgeci, mizevir generallerdir! Bu ağır toplumsal suç bizde o kadar yoğun, yaygın ve o kadar kolay işleniyor ki...

Komata'dan Gabar'a gelirken, kendisiyle birlikte hepimizi ölümlere sürükleyen tim komutanımız Kazım arkadaşın kişiliğinin bir tarafı, belki de her tarafı çocuktan daha... İnsanlığın çocukluk bahçesi, sevgili yurdumuz Kürdistan'da bize, hiçbirimize çocukluğumuzu yaşatmadılar ve hala da yaşatmıyorlar... Kazım arkadaşın gerçeği hepimizin ortak gerçeğidir...

Kazım arkadaş şişirip, bir iple bağladığı balonlarıyla, değişik noktalarda gündüzleri uykusundan feragat ederek oynadı. Gündüzleri arkadaşlar yatarken, o balonlarıyla oynuyor, gece yürüyüşlerinde söndürüp, cebine koyduğu balonlarını bir sonraki noktada yeniden şişirip, oyununu sürdürüyordu.

Senden niye saklayayım:

Kazım arkadaş uykusundan feragat edip balonlarıyla oynarken; ben de uykumdan feragat edip, uzandığım uygun bir yerde uyuyormuş gibi yaparak, gıpta, kıskançlık arası gidip-gelen acıklı bir sevinç içinde dikkatle onu izledim... Sarı, kırmızı, yeşil ve mavi renklerde dört balonu vardı

Kazım arkadaşın. Lanet olsun, Komata'dan Gabar'a gelirken yolda olanlardan dolayı hala konuşmuyorduk, küstük birbirimize... Bir bu yüzden, bir de yapının diline düşmekten korktuğumdan Gabar'da gözümün önünde, burnumun dibinde uçuşan balonlara bir kez olsun uzanıp dokunamadım... "Birlikte oynayalım mı heval Kazım," diyemedim... Benden birkaç yaş büyük olan Kazım arkadaş on sekiz, yirmi yaşlarındaydı. Ona göre ben tam çocuktum... Şimdi kırkımı aştım, bir çok yanımla hala çocuk durumdayım... Ne olacak, ne yapacağınız bilmiyorum...

Ortamımızda uygun olmayan bir durumdu bu balon oyunu. Fakat nedense yönetimde, yapıda (arkadaşlar da) engel olmadı Kazım arkadaş...

Arkasından tefe konup çalındı elbette bu yüzden. Belki de bütün yapı gündüzleri yattığı yerden tıpkı benim gibi gizliden, uğrun uğrun Kazım arkadaş ve balonlarını izlediğinden kimse bir şey demedi, herkes sustu, sessiz kaldı...

Kazım arkadaşın balonlarının patlamasını hiç istemediğimden midir nedir, ne zaman nerede patladı hiç anımsamıyorum, fakat Kazım arkadaş balonlarıyla uzun süre oynadı; ben de onu hep aynı duygularla hiç kaçırmadan aralıksız izledim... Anımsamaktan da öte hala yaşıyorum, yaşıyorum bunu...

DİPNOT: okuyucu uygun bulursa; bu bölümü Kürdistan'da savaşta ana-babalarını yitirmiş yetim ve öksüz Kürt çocuklarıyla boy boy fotoğraflar çektiren Doğan Güreş ile kara kuvvetleri komutanlığı devir-teslim töreninde okuduğu konuşma metninin sonunda çocuklarını anarken, ağlamaklı olan İlker Başbuğ'a atfedebiliriz... Fakat sen "hayır!" dersen okuyucu, bu dipnot tamamen geçersizdir.

Kazımlarımızın alyanaklarını busesiz... hokka burunlarını fiskeziz... damaklarını şekersiz... ellerini balonsuz... bırakmayın! Ve koşullar ne olursa olsun, hiç değilse arada bir kucaklayıp, hokka burunları yamyassı oluncaya dek bağrınıza basın, kollarınız arasında çığlıklar atıncaya dek cıtırdatın onların kemiklerini...

Sorarım sana:

O patlıcan burnunun ucunu, onlardan birinin hokka burnunun ucuna sürtmüşlüğü var mı? O, böylesine büyülü bir sürtünmeyle esriyip başını geriye atarak, kahkahalarla şakırken, apansız kıvrak bir hamleyle o kocaman belalı başını, onun o küçücük çenesinin altına sokup, tam gıdğından öperek, onu sevgiden çıldırtmışlığın oldu mu hiç?

İleride, yetişkin yaşlarında yaşamda yarım-yamalak, kırık-dökük kavruk kalmamaları; doyumsuz, hırçın, saldırgan; ya da himbıl, mıymıntı, pısırik, zavallı olmamaları için sevgiyle mayalayıp, sevgiyle besleyerek, sevgiye doyurulmalı çocuklar... Egemen zihniyetin yaydığı sevgisizliğin panzehiri, genelden özele üretilip paylaşılan toplumsal ve bireysel sevgidir...

Sen çocukluğunu yaşadın mı?

Çocukluğunda kıyamayan dokunuşlar hissettin mi teninde? Elinden tutulup, badi badi gezdirilmişliğin; yakalandığında öpülmek için paytak paytak kovalanmışlığın; güvenli ellerde tutulup, çevik kollarla kaldırılarak, havalara atılmışlığın; çığlık çığlığa yere düşerken son anda sıkı sıkı tutulmuşluğun; sonra sımsıkı bastırıldığın bir bağırda yüzünde dolaşıp, genzine dolan reyhan ya da tütün kokulu sıcacık, ılık bir nefesle yatışmışlığın oldu mu hiç?

Sevinçlerinde ve korkularında ipek saçlarının arasında şefkatli parmaklar dolaştı mı? Yumuşacık, güvenli, alev sıcaklığında bir avuç, tokmak başındaki ipek saçlarından ensene inip, incecik boynunu, omurunu, çenenin altından gıdğını okşadı mı hiç?

Doğru söyle! Çakır, kömür, kahve, yeşil, menekşe, ela ya da gök mavisi gözlerinden, gamzelerinden, kiraz yanaklarından öpüldün mü hiç?

Oyunların oldu mu senin? Hangi oyunları ne kadar oynadın? Hiç oyuncak alanın oldu mu, ya da sana hiç oyuncak yapanın var mıydı? Bir kez olsun bir oyuna ve bir oyuncağa "doydum" diyebildin mi?

"Ya sen?" deme bana! Biliyorsun, sen nasılsan ben de öyleyim işte.

Bu sevgi ve oyun bahsinde, seni bilmem ama şahsen benim fevkalade takdir ettiğim ana ve yavru kedilere imrenmişliğim, onları gıpta etmişliğim vardır...

Ömürleri yalnızca kendileri için fare ve ciğer peşinde koşmakla geçen baba-erkek kediler de tıpkı biz... Neyse, evet biz de (Ortadoğu'da) düşünce ve onu ifade özgürlüğü, kuvvetli tahminlere göre şimdilik buraya kadar... Bundan ötesini söyleyerek şu tümcemizi tamamlasak, maazallah kıyamet kopar...

"Biz hayvan mıyız?" diye başlanır... Politika mutfağımızın her zaman son tazyikle püsküren papuru üzerinde merhem gibi oluncaya kadar haşlanır, ardından az yağda pespembe oluncaya kadar parpılanarak, kavrulur ve artık tam yenilecek kıvama geldiğinde:

"Kimmiş (erkek) kör kedi? Görün bakalım!" denilerek, kuyruklarına teneke bağlanan anlatıcı ile derleyen tefe konulup çalınırlar...

Bu tef namelerinin tınlarına biraz dikkatle kulak veren herkes kolaylıkla anlar ki; bunlar herkesin kendinde yaşayarak bildiği, ama nedense birbirinden gizlediği gerçekleri açıkça ifade edenleri "deli" ilan etme "akıllılığının" en eski ve en yaygın icraatlarından biridir...

Hadi gel, sen de yap bir delilik de itiraf et. El ne der, alem ne der diye korkup, pısma... Kendini bastırıp, içine sinme artık... Biz kendimizi, birbirimizi görüp, anlayalım da buna kim ne derse desin...

Çocukluğumuzu yaşayamadığımızdan mı hep böyle çocuk kaldık? Bu yüzden mi yaşama ve mücadeleye hep çocukça baktık, çocukça yaklaştık... Yaşını-başını almış yaşlı- yetişkin, genç insanlar olarak bu kadar çok çocukluk yapmamızın nedeni, zamanında hiç çocuk olamayışımızdan mıdır?

O kuralsız savaş koşullarında tim komutanımız Kazım arkadaşın ellerinde balon ve silah bu nedenle mi buluştu...

Ma ne yapayım olmuyor, bari aramızda kalması kaydıyla her şeyi göze alarak sana söylüyorum: Bu sevgi ve oyun bahsinde biz (Ortadoğulular) ana kediden geri, yavru kedilerden bahtsız durumdayız... Doğru değil mi okuyucu?

PROPAGANDACI KEMAL (VEYSİ GÜZEL)ARKADAŞIN İNFAZI

Alana yeni gruplarımız gelecekti, Çırav'a erzak yığıp, lojistik hazırlık yapmamız gerekiyordu. Bunun için küçük

gruplar halinde sık sık göreve çıkıyorduk. Doktor Cafer arkadaşın komutasında küçük bir grupla Gîver'e gittik. İki gün sonra Gîver'den Çırav'a döndüğümüzde noktada dinlenirken bir kenarda Çift Kol Rusi Kaleşnikof silah, elbiseler ve bir çanta ilişti gözüme. Bunları hemen tanıdım. Bunlar Propagandacı Kemal arkadaşın silahı, elbiseleri ve çantasıydı. Kuşku ve heyecan içinde Harun arkadaş'a:

"Heval Harun Kemal arkadaş nerede?" diye sordum. Harun arkadaş bana hiç bakmadan:

"Göreve gitti," diye yanıtladı sorumu.

"Kiminle gitti ki?" diye sordum.

Fakat bu kez sorumu Harun arkadaş değil, yanındaki Zeki yanıtladı.

"Bazı şeylerin peşine çok düşüyorsun sen Gürcan, her şeyi kurcalama öyle!" dedi. Çok sert ve kırıcıydı. Zeki'nin bu sözleri karşısında kuşku ve heyecanım korkuya dönüştü. Zeki bana gözdağı veriyordu...

Saflara katıldığımdan o ana dek ilk kez orada, izahı çok zor hiç tanımadığım, tuhaf ve derin bir korkuya kapıldım.

İnan bana o ana kadar saflarda, örgüt ortamında arkadaşlar arasında kendimi evimizden, aile ortamından daha güvende hissediyordum! O gün orada Harun arkadaş'a sorduğum ikinci soruya karşılık olarak Zeki'nin yüzüme çemkirdiği o anda bu güven ta dipten sarsıldı... O ana dek hiç tanımadığım, tatmadığım çok farklı ve tuhaf bir korkuyla iç huzurum bozuldu...

O gün, gün boyu bir kenarda duran silahına, giysilerine ve çantasına bakarak, Propagandacı Kemal arkadaş'ı düşündüm. Kendi kendime onu andım, onu aradım...

Grup ortamında arkadaşlar arasında da ağır bir sessizlik vardı... Durumu sorup dertleşebileceğim Fadıl, Faik gibi bizim Deşta Lala'lı arkadaşlar yoktular, görevdeydiler. Özellikle Zeki'nin gözdağından sonra, içimi kemiren kaygılarımı, kafamda ki sorularımı her arkadaş'a rasgele sormayı göze alamazdım. Agit arkadaşın şahadetinden hemen sonra bu hallere düşmüştük... Oysa Agit arkadaşın varlığında böyle bir mesafe, yabancılaşma olamazdı.

Sonunda dayanamadım, bizim o taraflı olan Bozan'a sordum:

“Boş ver, işe yaramaz, panikçinin biriydi. Metin’i düşmana kaptırdı. Biz de infaz ettik...” dedi. Bozan’ın sözleri beni öylesine sarstı ki kararsızlığa sürüklendim, kararsız düşme noktasına geldim.

Propagandacı Kemal arkadaş, mücadeleye yetmişli yıllarda Batman’dan katılan ve hareketimizi orada Agit arkadaşla tanıtan çok değerli, yetenekli ve sadık bir arkadaşıtı.

Böyle bir arkadaşın, yaşama ve savaşıma hakkı, bizde pek çok savaşı da görülebilen aşılabılır ve çeşitli önlemlerle etkisiz zararsız hale getirilebilir bir psikolojik yetmezlik ve eksiklikten dolayı sorgusuz, yargısız elinden alınıvermişti. Propagandacı Kemal arkadaşın yaşamı bir çatışmada aldığı düşman kurşunuyla değil, örgüt adına ve örgüt kurşunlarıyla, yargı ve savunma haklarından yoksun olarak son bulmuştu... Acılarımı, öfkemi, korkularımı içime atmak hiç göstermemek zorundaydım...

Ateş başı eğitimlerimizin yiğit bilgesi, sevgili komutanımız, her şeyimiz Agit arkadaş yoktu! Ve Başkan Apo bize, biz Başkan Apo’ya ulaşamayacak uzaklıklardaydık.

Bunca yıllık mücadele yaşamım boyunca üç kez çok zorlandım: bunlar Başkan Apo’yla aramızdaki yaşam ve mücadele bağımız, sevgili öncü öğretmenimiz, Agit arkadaşın şahadeti.

Propagandacı Kemal arkadaşın “panikçi olduğu” gerekçesiyle infazı.

Ve Başkan Apo’nun esareti.

Biliyor musun: Agit arkadaşın şahadeti ile Başkan Apo’nun esareti beni çok sarsmakla birlikte, onların şahadet ve esaretleriyle yaşadığım bu köklü ve derin sarsıntılar benim kişiliğimde yeni güç ve direnç noktaları, alanları oluşturdu, açığa çıkardı... Beni mücadeleye daha sıkı bağladı.

Fakat Propagandacı Kemal arkadaşın infazıyla yaşadığım sarsıntı, beni örgütten kopma noktasına kadar sürükledi... Çünkü bu arkadaşlara, yönetime ve kendime güven duyguma indirilen beklenmedik ve ağır bir darbeydi. İnsan darbeyi böyle içeriden yiyince perişan oluyor...

Sevgili Veysi Güzel (Propagandacı Kemal) arkadaş 85, sürecindeki Hakkari pratiğimizde anlatmaya çalıştığım gibi, ana dilimiz Kürtçeyi halk diliyle en iyi konuşan; halkla ilişkilerde en iyilerimizdendi. Gerçekten çok yetenekli bir hatipti. Propagandacı Kemal arkadaş konuşmaya başladığında halkımızın bütün kesimleri onu dinler, söylediklerini anlar ve yeri geldiğinde, coşar; yeri geldiğinde, kahkahalarla güler; yeri geldiğinde, hüzünlenir, öfkelenir, kızardı.

Zaten bu yeteneğinden dolayı Bedran (Mehmet Sevgat) arkadaş ona “Propagandacı” unvanını vermişti.

Propagandacı Kemal arkadaşın kişilik özellikleri hepimizden farklıydı. Çok heyecanlı ve duygulu bir arkadaştı. Bu yanılla grup içinde hozanımız Hacı Musa arkadaş gibi ayrıksıydı.

Arkadaş ortamında sıradan günlük diyaloglarda, sohbetlerde bile kendine özgü vurgulu, etkili bir üslupla konuşur, en basit konuları bile yine kendine özgü bir heyecan ve coşku içinde anlatırdı.

Doğruydu, Veli Tayhan arkadaş bütün bu belirttiğim kişilik özelliklerinden dolayı gerilla-savaş koşullarına kıyasla panikçiydi. Grup sorumlusu olarak Metin arkadaşın şahadetinden ihmalden dolayı sorumluydu. Bu sorumluluğunu kendisi de kabulleniyordu.

Veysi Güzel arkadaşın duygusallığı heyecanı, panikçiliği orada, Çıray'da ortaya çıkmış bir durum değildi. Propagandacı Kemal arkadaş, sevgili komutanımız Agit arkadaşın sağlığında, onunla birlikteyken de aynı kişilik özelliklerine sahip olan bir arkadaştı.

Metin arkadaşın şahadetindeki ihmali ise görmezden gelinecek bir durum olmamakla birlikte, başta yönetim olmak üzere, arkadaş yapısında yer alan hepimizin defalarca ve her konuda üst üste tekrarladığımız bir gerçeklikti!

Ben bunca yıl sonra, bugün de Propagandacı Kemal arkadaşın bu gerçeyle infazını anlamıyor ve kabullenemiyorum.

Propagandacı Kemal arkadaş, karanlık yıllara savrulan hareketimizin bu lanetli sürece girerken ilk kurbanı oldu...

Propagandacı Kemal arkadaşına ilişkin ben bunları belirtebilirim. Halkımızın sevgili propagandisti, sevecen ajitatörü Veysi Güzel arkadaşına ilişkin parti belgelerimizden Batman'daki ailesine kadar sen de bilgi toplayarak onu tanı, anla ve tanıt. İnan bana çok seveceksin onu!

ŞERÊ KOZİKA- MEVZİ SAVAŞI...

Biz Çırav'da hazırlıklarımızı sürdürürken, beklediğimiz gruptan önce Botan'ın komutasındaki Cudi grubumuz geldi. Bu grubumuz daha önce kış sürecinde Agit arkadaşla Cudi'ye geçtiğimizde birlikte kaldığımız grubumuzdu. Bunlardan birkaç gün sonra aralarında Halil, Orhan (Hüseyin Sarı Çiçek) o günlerde Parnas'ta şehit düşen Metin arkadaşın ağabeyi Afarofçu Mahmut, Eruh'un Avni köyü imamı Mele Yusuf, Şırnak'ın Şelarût köyünden Mehmet, Omyanuslu Veli arkadaşları anımsadığım, ikinci grubumuzda Çırav'da bize ulaştı.

Çırav'da biz grup olarak otuz kişi kadardık. Bu iki grubumuzun da gelişyle birlikte yaklaşık altmış kişi kadar olduk. Geceleri yüksek bir yerden bakıp da Çırav'da konumlandığımız yerde yaktığımız ateşleri görenler, orada hayli kalabalık bir Koçer aşiretinin yerleştiğini sanarak "hımm, iyi iyi maşallah... Şunların yanına gideyim de biraz taze keçi sütü içip, otlu peynir yiyeyim" diyebilirdi... Gerçi Koçerler bile araziye bizim gibi toplu, rahat ve kaygısız yerleşemezlerdi ya; neyse... Biz yerleşmiştik işte.

Halil arkadaş önderlik sahasından gelmişti. Çırav'da yoğun yönetim toplantılarının yanı sıra yapıyla da kapsamlı uzun toplantılar yapıldı. Çırav'da sarp kayalık ve sık ormanlık bir yamaçta gerçekleşen bu toplantılarda bahar yağmurları üzerimize çiselediğinde buna divanda yapı da aldırıyor, toplantı sürüyordu. Fakat hışırım gibi Gabar dolusu boşaldığında en önde divan hepimiz kaçıyor, toplantı yerinden bir anda toz oluyorduk.

Bu toplantılarda, önderlik sahasından gelen Halil arkadaş, o süreçte gerçekleşen PKK 3. Kongresi'nin aktarımını yaptı.

Her fırsatta belirttiğim gibi politik konulara kapalılığımın yanı sıra, Propagandacı Kemal arkadaşı bu şekilde yitirmenin etkisinden de kurtulamamış olduğumdan söz

konusu toplantıların içeriğine ilişkin belleğimde bir şey kalmamış.

Toplantılar boyunca çok güzel bir Kürtçe'yle konuştuğunu anımsadığım Halil arkadaş:

“Önderliğin, Agit arkadaşın şehit düştüğü Pusuda, orada olan herkesten pusu üzerine bireysel raporlarını istediğini” söyledi. Benim bireysel raporumu Cemal Zedayî arkadaş kaleme aldı.

Uzun süren toplantılar bittikten sonra da, bu gün de anlayamadığım nedenlerle toplantıları yaptığımız aynı noktada kalmayı sürdürdük. Çırav'da adeta bir piknik havasındaydık. Çevremizdeki komşu zomlara ziyaretlere gidiyor, onlara rasgele ve genel olarak ajitasyon propaganda yapıyorduk. Zom sahiplerinin, halkın bize verdiği keçi-koyunları noktada kesip yiyorduk.

Baharda Çırav hoştan öte harikuladedir. Yaktığımız ateşlerin közleri üzerinde cızbız yaptığımız Çırav'ın enfes mantarları ile çevremizdeki Koçerlerin birbirleriyle yarışarcasına bize hibe ettikleri hayvanların etleri arasında tercih yapmakta zorlanıyorduk... Ma bundan iyisi can sağlığıydı... Gel keyfim gel, durumundaydık...

Atılım komutanımız Agit arkadaşın şahadetinden sonra, ateş başları bizim için eğitim yeri olmaktan çıkıvermiş: başı sonu belli olmayan genel konuşmalar, hoş sohbetler eşliğinde, ocak başı-cızbız yerlerine dönüşmüştü.

Toplantıların sonunda, bütün yapının düzenlemeleri yapılmıştı. Cudi'ye, Eruh'a, Besta'ya gidecek gruplarımız ile Gabar'da kalacak grubumuz belirlenmişti. Bu düzenlemeye göre ben Cafer arkadaşın komutasındaki grubumuzla Gabar'da kalıyordum.

Yönetim ve yapı toplantıları tamamlanmış; düzenlemeler yapılarak alanlara pratiğe çıkacak gruplar belirlenmişti. Bunca çalışmanın ardından sıra gelmişti hak edilen keyfiyete.

Yaklaşık altmış kişilik gerilla gücümüzün hala Çırav'da ve aynı noktada kalıyor olmasının sebebi hikmeti bu olsa gerekti...

Gabar'ın zemherisinde, bizi bahar atılımına hazırlayan atılım komutanımız Agit arkadaşın olağanüstü çaba ve

emeklerine karşın, Çırav'da baharın tadını çıkararak “düşman çatlatıyorduk”...

O günlerde “bir ordu” sayılabilecek bir güçle, en az on beş gündür Çırav'da aynı noktada olduğumuzu, yalnızca çevremizdeki komşu Koçerler değil, Gabar'ı tamamen işgal eden düşman da biliyor ve görüyordu elbette. Bu kadar güçle, bunca zamandır aynı noktada kalıyor olmamızı düşmanın bilmemesinin olanaksız olduğunu bilerek kalıyorduk...

Sonunda bir sabah kuşluk vaktinde, düşmanı nöbetçilerimizden önce karşımızda gördük. Çırav'da en az on beş gündür kök saldıığımız noktanın tam karşısında Nitê, Bikat ve Aval köylerinin hemen üzerindeki en yüksek tepede, bir grup asker peyda oldu. Askerler orada bize poz veriyorlar; biz de hemen bütün yapı, onlara bakıp aramızda onları konuşuyorduk. Çevrede görüş alanımızın içinde arazide başka hareket yoktu. Biraz da bunun verdiği rahatlıkla, hepimiz aramızda hemen karşımızdaki tepede poz vererek bize caka satan bu askerler üzerine, giderek karmaşaya dönüşen tartışmalara giriştik. Askerler gitmiyorlar, orada karşımızda duruyorlardı. Hepimizin dikkati üzerlerine takılmış yapışıp, kalmıştı...

Bazı arkadaşlar “hemen toparlanıp gruplara bölünerek dağılmayı” öneriyorlardı. Bu yöndeki görüşleri umursayan olmadı. Bazı arkadaşlar: “Şimdiye kadar hep gece savaştık. Nolmuş, bu gün de gündüz savaşalım; gündüz gözüne savaşmak daha hoştur...” diyorlardı. Harun arkadaş, Zeki ve Botan gündüz gözüne savaşta istekli ve ısrarlı olanların başını çekenlerdi.

Karşımızdaki tepede bize poz verip caka satan askerlerin önünde, bu büyük curcuna sürerken, arkamızdan kuşatıldığımız, kuşatma altına girdiğimiz haberi geldi... Bu durumda biz istesek de istemesek de gündüz ve üstelik cepheden savaşıyorduk... Düşman da böyle istiyordu. Zeki ile Botan'ın o koşullarda ancak politik hafiflik olarak nitelenebilecek ısrarlı hevesleriyle, düşmanın son derece bilinçli-iradi isteği, pratikte aynı noktada buluşup çakışmıştı...

Sabahın erken saatleri, kuşluk vaktiydi. Hepimiz karşı tepede, bize poz verip caka satan yemlik askerler üzerine,

boşboğazlık yaparken arkadan kuşatılmıştık. Bulunduğumuz noktada mevzide savaşıcaktık, başka seçeneğimiz yoktu.

İşte, sevgili komutanımız Agit arkadaşın şahadetinden sonra, gerilla taktiğini bir yana atıp, o karanlık yıllar boyunca inanılmaz bir inatla kendimizi tekrarlayarak sürdürdüğümüz o ünlü kozık savaşları böyle başladı.

Düşmanın geriden kuşatma haberi gelince hemen mevzilendik. Ben Harun arkadaşın yanında mevzilendim. Bizim kozıkta yanımızda Yaşar ile şimdi adını anımsayamadığım Amedli bir arkadaş vardı. Kuşatılmanın da ötesinde ağır bir durumla karşı karşıya olduğumuzu mevzilendikten hemen sonra kavradık. Biz karşıımızdaki tepede peyda olan askerlere bakarak, “günün hangi saatinde, karanlıkta mı aydınlıkta mı savaşalım” diye abes tartışmalar yürütürken, düşman bizi kuşattıktan sonra içimize kadar sızmış, iç içe girmiştik. Daha biz Kozık'larımıza yerleşirken düşman taradı. Ve karanlık yıllar boyunca ancak kalıtık alışkanlıklarla izah edilebilecek bir inat ve aymazlıkla sürdürdüğümüz “kozık savaşlarının” birincisi böyle başladı. Çatışmayla birlikte Çırav'da kıyamet koptu. Çatışma sırasında baktık ki düşmanın geri hattından üzerimize karınca gibi asker geliyordu... İttihatçılar ile bu Memedin ilişkisi büyük ve derin edebiyat konusudur. Doksan beş binini bir batında, bir kalemde birden Sarıkamış'ın zemherisinde; sayısı belirsiz olanını Yemen'in sarı sıcağında; Trablusgarp'da, Balkanlarda, Kore'de ve Kürdistan'da kırdırdılar... Her zaman vatan millet kisvesine bürünmüş olan itttihatçılar aslında şöyle düşünürler: “Tohumuna para mı verdik bu Meme'din...”

Çatışmanın başlamasından hemen sonra, helikopterler iki yanımıza yoğun indirme yapmaya başladılar. Arkamız, kuşluk vakti bize görüntü veren yemlik askerlerin tuttuğu yüksek tepenin sırtlarıydı; oradaki askerler menzil dışındaydı, fakat tutuluydu. Önümüz karınca gibi asker kaynıyordu. İki yanımıza da yoğun indirme başlayınca ancak o zaman içine düştüğümüz durumun ciddiyetini kavrayabildik. Adım gibi eminim mutlaka sende de böyledir bu... Yani yeterince sıkışmadan toparlanamamak... Toparlanabilmek için yeterince sıkışma ihtiyacı duymak...

Biz niye böyleyiz? Daha ne zamana kadar yaşamın anlamını ve değerini Azrail'in suratından okuyacağız...

İki tarafımızda yoğun indirme başlayınca yönetim ve yapı olarak toparlanı verdik. Ön cepheden üzerimize gelenler durdurulup, kontrol altına alındı. Yanlardaki arkadaşlar, yapılan indirme güçlerine yöneldiler. Her iki yandan atış menzilimizin içine kadar giren helikopterlerden, adeta arkalarından itilerek zorla indirilen askerler, iyice aşağıya süzölmüş helikopterlerden yere ulaşmadan pisipisine vuruluyor; yere, helizlerin arasına ölü ya da yaralı olarak düşüyorlardı...

Harun arkadaş, yan tarafımızdaki mevzide çatışan Orhan arkadaşla görüştüktan sonra "geri çekiliyoruz" dediğinde güneş tamamen yükselmiş, hava iyice ısınmıştı; öğle saatleri olmalıydı.

Yakınımızdaki bir tepeye doğru çatışarak geri çekilmeye başladık. Önümüzden ve yanlardan üzerimize yağın mermi sağanağı altında sürünerek bir yere kadar geri çekildik. Buradaki büyükçe bir kayalıkta, aralarında Orhan, Halil, Melle Yusuf ve Veli arkadaşlar ile Celal ve Bozan'ın da olduğunu anımsadığım kalabalık bir grup toplanarak mevzilendik. Burada toplandığımızı gören düşman, bulunduğumuz yeri A-4, lav silahı ve MG-3'lerle çılgınca dövmeye başladı. Burada tutunmamız olanaksızdı. Üzerimizdeki tepeye ulaşp, orayı tutamazsak, bu en azından bizim grup için, kesin imha anlamına geliyordu. Üzerimize klasik piyade saldırısıyla gelen düşman karşısında, bu konumumuzla tutunma şansımız hiç yoktu. Hedef tepeye ulaşabilmek için, önümüzde hemen ve hızla geçmemiz gereken on, on beş metrelik bir açık sırt vardı. Bu sırtı geçip hızla tepeye ulaşabilirsek, önümüzde ve iki yanımızda araziye yayılarak üzerimize gelen düşmanın piyade saldırısını rahatlıkla kırıp, geri püskürtebilirdik. Orhan arkadaş, düşmanın yoğun ateş altında tuttuğı önümüzdeki açık sırtı sırayla tek tek ve hızla yuvarlanarak geçeceğimizi söyledi. Bunun üzerine arkadaşlar sırayla kendilerini açık sırtta atıp, yuvarlanarak sırtın ötesine geçmeye başladılar. Durumu gören düşman zaten genel ateş altında tuttuğı sırtı, daha yoğun dövmeye başladı. Sıra bana geldiğinde silahımı bağrıma basıp gözlerimi

kapatarak, kendimi hızla sırtta, kurşunların arasına atarak yuvarlandım. Sırtın ötesine yuvarlandığımda, yattığım yerde kendimi dinledim... Sonra sırtta yuvarlanırken kayalara, taşlara çarparak berelenen vücudumun ağrıyan yerlerini elimle yokladım. İsabet almamıştım. Aramızdan bir tek Celal (Şırnak) baldırından bir mermi almıştı.

Sırtın bizim tarafımızda mevzilenen Harun arkadaş, öbür tarafta kalan arkadaşlara çağrı yapıyor, ısrarla “hadi atın kendinizi bu tarafa” diye bağıırıyordu. Harun arkadaşın ısrarlı çağrılarına rağmen, yoğunlaşan düşman ateşinden sırtı geçemeyen iki arkadaş, orada daralan düşman çemberi içinde kalarak şehit düştüler. Arkadaşlar orada şehit düşerlerken, bizim hedef tepeye doğru hızla çekilmekten başka yapabileceğimiz bir şey yoktu.

Burada şehit düşen arkadaşlardan biri Şırnak’ın Sîpîndarok köyünden Yaşar arkadaştı. Şehit düşen öteki arkadaşın Amedli olduğunu anımsıyorum. Fakat bu şehidimizin ismini anımsamıyorum.

Ölümüne bir yarış içinde tepeye ulaşmaya çalışırken, bizden önce aynı tepeye ulaşan başka arkadaşlar, oradan düşmanın araziye yayılmış piyade saldırı güçlerini taramaya başladılar. Bu gelişme üzerine düşmanın üzerimizdeki ateşi zayıflayarak kırıldı. Biz de daha rahat koşullarda hızla tepeye ulaştık. Bir süre sonra, hemen bütün gücümüz tepede toplanıp mevzilenerek, arazi üstünlüğünü yitiren düşmanın piyade güçlerini taradık. Kuşatma düzeni içindeki düşman güçlerinin geri çekilip kaçmaktan başka seçenekleri yoktu. Çünkü bizim tepedeki kozık, onların arazideki kozıklarından üstündü...

Duruma hakim olununca hemen sayım alındı. Yaşar ve Amedli arkadaşın dışında bir de sevgili ozanımız Hacı Musa arkadaşın şehit düştüğü anlaşıldı.

Tuttuğumuz tepe bütün Çırav'a hakim, çok yüksek bir tepeydi. Yan tarafımızda ileride çıplak gözle görülebilen Şırnak merkezi uzanıyordu.

Sabahın erken saatlerinde başlattığı saldırıda, çok fazla kayıp veren düşman, bizim bu tepayı tutarak düzenli mevzilenmemizle birlikte, arazi üstünlüğünü tamamen yitirmiş oldu. Bu gelişmeyle birlikte sayısal-teknik üstünlüğü işlevsiz kalmış olan düşman, üzerimize gelmeyi göze

alamadı. Öğleden sonra geç saatlerdi. Düşmanı tepeden dürbünle izledik. Geri çekilerek toparlanan düşman, akşam hava kararınca kadar cenazelerini, yaralılarını, ağırlıklarını topladı.

Biz de tepede yaralılarımızla ilgilendik. Xılxıla Kemal ve Kazım arkadaş ile Zeki ve Celal yaralıydılar. Yaralılarla Orhan arkadaş bizzat ilgileniyordu. Bende pratik tabibimiz Orhan arkadaşın yardımcı (asistan) sağlıkçılarındandım.

Xılxıla Kemal arkadaşın alnını, bir kurşun yanlamasına, boydan boya sıyırmıştı. Kemal arkadaşın yüzünün tümü ve göğsü kanlar içindeydi. Çok kan kaybetmişti. İki arkadaşın kolları arasında, bitkin bir halde inleyerek yürümeye çalışan Kemal arkadaş, Orhan arkadaşın:

“Diren Kemal arkadaş, direnmek yaşamaktır!” dediğini anımsıyorum.

Sargı bezimiz ya da herhangi bir tıbbi müdahale malzememiz, ilacımız yoktu; Kemal arkadaşın alnındaki yarasını bir şutik parçasıyla sardık.

Celal’in yarasını sarmaya gerek kalmamıştı. Bir M-16 mermisi Celal’in dolgun baldır etine girip çıkmıştı. Baldırının iki tarafında iki delik olmasına karşın, bir damla kan akmamıştı. Kemikte ve kasta hiçbir sorun yoktu. Celal yürüyebiliyordu.

Zeki’nin, sağ elinin başparmağı, çatışma sırasında silahın mekanizması üzerinde dik dururken, yan taraftan gelen bir mermi bu parmağı kemikten biçmişti. Elini Orhan arkadaşına uzattığında, Zeki’nin parmağı avucunun içindeydi. Orhan arkadaş, Zeki’nin avucunun içindeki kana bulanmış et parçasını tutup kaldırdığında, parmakla el arasında küçük bir parça derinden başka bağ kalmadığı anlaşıldı.

Elini cebine atıp bıçağını çıkaran Orhan arkadaş Zeki’ye:

“Bu parmaktan sana artık hayır gelmez Zeki. Başını öte yana çevir,” dedi.

Durumu anlayan Zeki başını çevirdiğinde, Orhan arkadaş elindeki bıçakla Zekinin başparmağını tutan deriyi kesti, elinde kalan parmağı da tepeden aşağı fırlattı.

Yaralının tedavisinde, anestezi (operasyon) aşamasını böylece bitirdikten sonra, Orhan arkadaş bu kez hijyen gereği dezenfekte için Zeki’ye:

“Git yaranın üzerine işe,” dedi.

Zeki yaratıcı tabip Orhan arkadaşın tavsiyesine uyup, dezenfekte için yanımızdan ayrılırken, Harun arkadaşın bütün bu olaylara karşı patlattığı kahkahaları hala kulaklarımdadır. Dezenfekteden dönen Zeki'nin yarasını da şutikle sardık. O günden sonra Zeki 'Parmaksız Zeki' olarak anıldı.

Yaralılarımızın içinde durumu en ağır olan Kazım arkadaştı. Bacağına isabet eden mermi kemikte tahribat yapmıştı; yürüyemiyordu. Onun bacağını da şutikle sardık. Orhan arkadaşın baştabipliğinde, yaralılara ilk müdahaleyi bu şekilde yaptıktan sonra yeniden mevzilerimize geçtik. Hava kararırken, düşman helikopterleri, arazinin değişik yerlerinde hala ölü ve yaralıları topluyordu.

Akşam saat altıda BBC Türkçe haberlerini dinledik. Haberlerde spiker kozık savaşımızı:

"Türk ordu güçleri ile PKK militanları arasında, Gabar dağının Çırav mıntıkasında çıkan çatışmada otuz asker öldü, yirmi beş asker de yaralandı." diye verince, tepede hepimiz büyük bir sevinçle ayağa fırladık.

Önderlik ve PKK üzerine atılan sloganlarla, cephane sıkıntımıza rağmen havaya sıkılan silahların tarrakaları birbirine karıştı.

Üç şehidimize karşılık otuz ölü, dört yaralıma karşılık yirmi beş yaralı vermişti düşman! Aynı akşam TRT haberlerini de dinledik. TRT'nin: "Teröristlerle çıkan çatışmada yirmi terörist ölü ele geçti" dediğini anımsıyorum.

Gerçek bir zaferdi bu! Ne var ki o gün Çırav'da düşmana karşı kazandığımız bu kozık (mevzi) zaferi, sonraki bütün süreçte, o karanlık yıllar boyunca bize; partimize, hareketimize ve halkımıza pahalıya mal olacaktı. O gün zafer sarhoşluğu içinde olduğu gibi, daha sonra da bu gerçeğin farkına varamadık. Bu zafer bizi düşman karşısında gerilla taktiğinden saparak, kozık çatışmalarını (kendiliğindenci bir şekilde) esas almaya götürdü...

Gecenin ilerleyen saatlerinde, yaralılarımızdan kan kaybından dolayı halsiz düşen Xılxıla Kemal arkadaş ile yürüyemeyen Kazım arkadaşları Çırav'ın zirvelerinde uygun bir noktaya yerleştirdik. Yaralı arkadaşların yanında görevli olarak dört beş arkadaş kaldı. Aynı gece bütün güç hep

birlikte çatışma noktasından bir saat uzaktaki Sulê vadisine indik. Buradaki zomlara erzak için gittiğimizde şaşkınlıkla karışık büyük bir sevinçle karşılandık. Sulêdeki halkımız bize “zafer ziyafeti” çekti. Halk eylemin ayrıntılarını biliyordu.

Ertesi gün Sulê vadisinde gün boyu süren bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda Gabar’dan Bestlere geçme kararı alındı. Görevli arkadaşlar, yaralılarımızı arkamızdan getirecekler, onlarla Bestlerde Elma Tepesinde buluşacaktık. Koskoca Bestlerde niye mesela ahlât, alıç yada Çöğürdük tepesi değil de ille de Elma Tepesi? Şimdi ben bunun bizdeki nedenlerini okuyucuya izaha kalkışırsam konu dağılır... Bu nedenle içinden bana kim bilir neler söyleyecek olan okuyucunun son derece haklı eleştirilerine maruz kalırım. Buna hiç gerek yok çünkü okuyucunun kendisi de sivil yaşamda aynı durumdadır. “Nasıl yani?” diyen okuyucuya derim ki: Diyelim ki Amed’in Hançepek semtinden bir okuyucu, faaliyetleri için bulunduğu bir başka okuyucu ile tekrar buluşacağına hep aynı çay ocağını göstermiyor mu? Heval bir kez de gidip Mardin Kapıda, Sur içinde buluşsan adam mı ölür?... Biz Elma Tepesinden nerelere açıldık... Ma, sen de açıl...

ERDAL ARKADAŞLA BESTA’DA SON KEZ

Besta’da Piro’nun yamacındaki Elma Tepesinde konumlandık. Burada iki gün boyunca yaralılarımızın gelmesini bekledik. Bu süre içinde Çırav’daki eylemimizi duyan alandaki Koçerlerden olağanüstü bir ilgi, sevgi, saygı gördük. Bu halk önderlik çizgisini uygulayan doğru bir öncülükle her şeye hazırды.

Yaralılarımız geldikten sonra Belatê’ye geçtik. Belatê Hezil çayı boyunca Sêgirkê’ye kadar uzanan son derece sarp ve heybetli bir arazidir. Araziyi hiç tanımayanın yolu buraya düştüğünde, onun buradan bir daha çıkabilmesi, ancak inatçı bir sabra ve rastlantıya bağlıdır.

Belatê’de Kela Mêmê dağı eteklerinde, Hezil suyu kıyısında, Mîjîn ve Grek köyü yakınlarında bir noktada buluştuğumuz arkadaşlar arasında; Komata’dan ayrıldığımızdan beri görmediğim Erdal arkadaş vardı. Öyle

işte Erdal arkadaşın benim yüreğimde ayrı bir yeri vardı, o bugün de yüreğimde her zamanki seçkin yerindedir...

İkiz eşim, benzeşim, adaşım ve başımın püsküllü belası sevgili yoldaşım Piling (Kıçî) de oradaydı.

Belatê'de Erdal ve Piling arkadaşların yanı sıra Bedran, Sadun, Zeydin, Rojhat, Dr. Baran, Ahmet Rapo, Enver (Omyanus), Emin (Omyanus), Aslan (Mijîn), Akif (Bacrît), Şahin (Bacrît), Nuri (Gundê Melê), Cihat (Şelarût), Mehmet (Şelarût), Rıza (Gundê Şax) arkadaşları anımsıyorum. Kadınlardan Azime arkadaş kalmış aklımda.

Belatê'deki gücümüzün sayısını anımsayamıyorum. Fakat biz onlardan daha kalabalıktık. Belatê'de birleşince seksen doksan kişilik bir güç olduk.

Alanda halkın bize karşı yaklaşımı, tutumu güvenden de öteydi. Gerilla olarak halkın baş tacıydık. Güvenlik ve erzak sorunumuz yoktu. Düşman alanda, Segirkê, Bişêreş ve Xırbık Bestê köylerinde konumlanmıştı. Fakat bu güçlerin bize karşı herhangi bir yönelimi yoktu ve o koşullarda olamazdı. Bu koşullarda Belatê'de bir hafta kadar kaldık. Bu süre, yoğun toplantı ve günlük işlerle geçti.

Toplantıların esas gündemi Agit arkadaşın şahadeti ve PKK 3. Kongre kararları oldu.

Toplantı dışında Erdal arkadaş bana Agit arkadaşın şahadetini, pusuyu sordu. Bildiğim ve anladığım kadarıyla anlattım.

Bu toplantıların önemli gündem maddelerinden biri de bizim Gabar'daki kozık savaşımız oldu. Erdal, Bedran ve Sadun arkadaşlar Çıravdaki çatışmayı, elde edilen sonuçlarına rağmen kesin ifadelerle eleştirerek, mahkum ettiler. Gabar yönetimini Çırav'da aynı noktada on beş gün süreyle toplu olarak kalmakla, düşmanla taktik dışı mevzi savaşına girmekle eleştirdiler. Gabar pratiğine ilişkin Harun arkadaş ile Botan'ın öne sürdükleri bazı gerekçeler toplantıda kabul görmedi.

Aynı toplantılarda, Propagandacı Kemal arkadaşın sorgusuz-yargısız infazı da gündeme geldi. Fakat sorunun üzerine fazla gidilemedi. Bu toplantılarda Agit arkadaşın intikamının alınması karar altına alındı.

Belatê'deki toplantıların sonunda düzenlemeler yapıldı. Bu düzenlemelere göre: Harun arkadaşın komutasında bir

grup Eruh'a gitti. Sinanê Sor arkadaşın komutasında bir grup Mergumar'a gitti. Botan her zamanki grubuyla yine Cudi'ye gitti. Orhan arkadaşın komutasında yaralı-hasta bir grup Güneye, Haftanîn'e gitti. Orhan arkadaşına ilişkin, bize Gabar'da kendisinin anlattığı önemli ve ilginç bir bilgiyi- olayı sana duyurmam gerek: Orhan arkadaşın düzenlemesinin Haftanîn'e olmasının özel bir nedeni vardı.

Cafer ve Xılxıla Kemal arkadaşların komutasında Gabar grubu oluşturuldu. Grupta Faik, Ferhan, Bozan, Ziver, Mehmet, Hüseyin, Mehmet Şax ve ben vardım. Bu düzenlemeler açıklanınca ben Erdal arkadaşına giderek, "Belatê'de kendisiyle kalmak istediğimi" söyledim.

Propagandacı Kemal arkadaşın 'panikçi' gibi bir gerekçeyle sor-gusuz, yargısız gizlice infaz edilmesi, daha önce de belirttiğim gibi beni çok derinden sarsmış, neredeyse kararsız düşme noktasına ge-tirmişti. Belatê'de düzenlemem yeniden Gabar'a olunca, açıkçası ürkmüştüm... Erdal arkadaşına bütün bu duygularımı, korkularımı açıkça ifade ettim. Söyledim ya, Agit arkadaşla aynı iplikten dokunmuş olan Erdal arkadaşına karşı kaygısız ve rahattım. Ben bütün kaygılarımı, korkularımı, doğrudan ve teklifsiz bir saflıkla, kendisine anlatıp, ifade ediverince, sorumluluk yüklü bir suskunluk içinde, kolunu sırtımdan omzuma atarak, beni yanına çekip, sevgiyle sıktı... Yan yana oturduğumuz yerde bir süre böyle kaldık. Düşmandan ve onunla savaşmaktan korkmuyordum. Fakat Propagandacı Kemal arkadaşın bu şekilde infazı ve Zeki'nin adice çemkirmesiyle "kendimize" ve kendime güvenim sarsılmıştı...

Benim aradığım, istediğim sevgili Erdal arkadaşın orada bana sessizce veriverdiğinden ibaretti... Bir parça ama candan ilgi, güven ve sevgi...

Erdal arkadaş orada bana, Gabar'a neden gitmem gerektiğini, bölgenin çocuğu olarak orada partiye daha faydalı verimli olaca-ğımı vurgulayarak anlattı.

Propagandacı Kemal arkadaşın infazına ilişkin olarak da "sabırlı ve dikkatli olmamız" gerektiğini söyleyerek, "bu sorunları mücadeleyle aşacağız," dedi.

Şunu içtenlikle söylemeliyim: İnan bana Erdal arkadaşın bu çok sevgili yaklaşımı, kucaklayışı olmasaydı;

Propagandacı Kemal arkadaşın infazıyla yaşadığım sarsıntıdan kurtulamaz, büyük olasılıkla yıkılır, safların dışına savrulurdum...

Toplantılarda PKK 3. Kongre kararları ve Agit arkadaşın şaha-detî üzerine alınan kararlar çerçevesinde faaliyet yürütmek amacıyla Belatê'den ayrıldık.

Grubumuzun esas görevi Gabar'da halk içinde propaganda yü-rütmek, ajanları sınırlandırıp, cezalandırmaktı. Esasta bu çalışmaya göre oluşturulan grubumuzun Gabar'da düşmana karşı doğrudan saldırı eylemleri yapması öngörülmemişti.

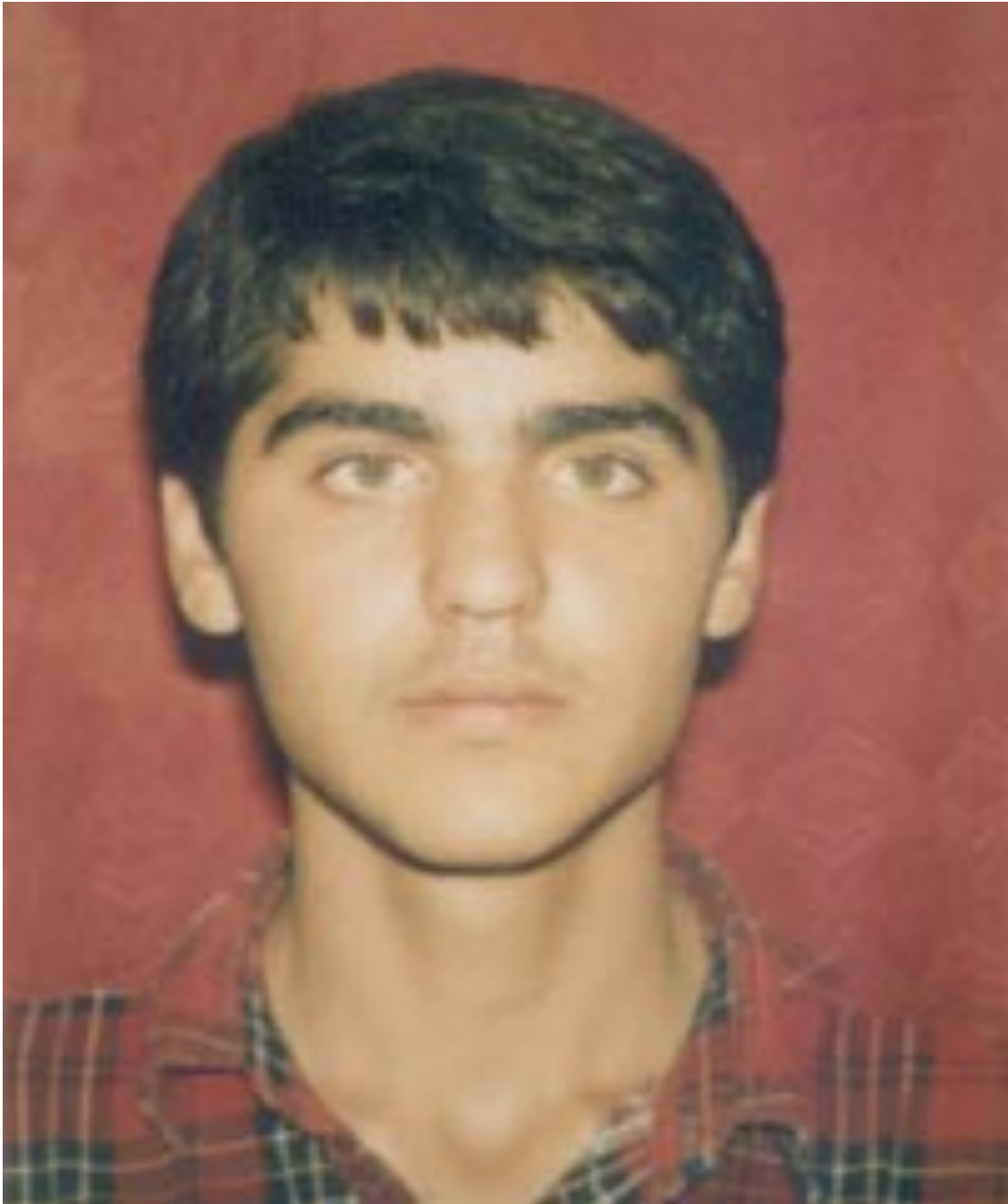
Grup olarak Belatê'den çıkıp Gabar'a geçerken, Elma Tepesinde bir gece kaldık. O gün, gün boyu temizlik yaptık. Gerillada bu imkanlar çok sınırlıdır. Uzun süredir banyo, çamaşır gibi temizlik ihtiyacımız vardı. Pasaklı Ziver arkadaş, örgütsel, kişisel baskı ve tehditlerimizin hepsine göğüs gererek boşa çıkarıp, banyo yapmak-tan kendini imtina etti; suya bulaşmadı... Biz tabii ki soğuk suyla banyomuzu yapıp, giysilerimizi yıkarken porsuk Ziver arkadaş, gün boyu (ceza olarak) nöbet tuttu.

Elma Tepesinden sonra faaliyetlerimize Rusor vadisinden başla-dık. Alandaki bütün zomları, govları dolaştık. Arazide halk "Kon" denilen siyah kıl çadırlar açıyordu. Yol boyu bunların hepsine uğra-dık. Propaganda yaptık. Düşman, Agit arkadaşın şahadetinden sonra: "Artık belleri kırıldı, bir daha toparlanamazlar, bittiler" şeklinde propaganda yapıyordu. Gittiğimiz her zomda, kon'da hem varlığımızla hem de halkın bu yöndeki sorularını yanıtlayarak, düşmanın propagandasını kırıp, boşa çıkardık.

Rusor vadisinden Şırnak alanına geçerek, burada merkeze bağlı Şilyan, Bılmat, Mendîkera, Duhok, Bermîkûrê köylerini dolaştık. Bu köylere uzun süredir uğranmamış, ulaşılmamıştı. Düşman propagan-dasının hayli etkili olduğu bu köylerde de özellikle somut varlığımızla çok etkili olduk.

ORHAN ARKADAŞA DAİR

Orhan arkadaşın gözleri, akşam hava karardıktan sonra görmüyordu. Sürekli geceleri hareket edilen gerillada, Orhan arkadaş bu yüzden zorlanmanın da ötesinde

Orhan (Hüseyin Sarıç  ek)

SALMAN ARKADAŞIN ŐAHADET  VE CAFER ARKADAŞIN
DRAMİ

1987 Ekiminde Cafer, Harun, Melle Salman, Fadıl, İsmail, Ziver, Lezgin arkadaşlar ile Doğan ve Bozandan oluşan bir grupla Berkever köyüne gittik. Aramızdan Doğanın köyü olan Berkeverde onların evine konumlandık. Dolunayla aydınlanmış bir geceydi. İki noktalı nöbet sistemimiz vardı. İlk nöbete Melle Salman arkadaş ile Bozan çıktı. Onların nöbet süreleri dolduğunda, ikinci nöbet için ben, Bozanın yerine; Cafer arkadaşta Melle Salman arkadaşın yerine nöbete çıktık. Ben, Bozandan nöbeti devralırken Cafer arkadaşın Melle Salmandan nöbeti devralacağı noktadan bir seri tarama sesi geldi. Silah sesiyle birlikte, bütün grup köyün dışına çıkarak bir noktada buluştuk.

Cafer arkadaş:

“Melle Salman arkadaştan nöbeti devralmaya giderken, nöbet yeri yakınında bir düşman askeri gördüğünü ve onu tarayarak vurduğunu,” söyledi.

Duyduğumuz tarama sesi buydu. Cafer arkadaşın verdiği bilgi üzerine, biz aramızda durumu değerlendirip, anlamaya çalışırken, köyden çıkıp gelen halktan birkaç kişi:

“Heval, vurulan sizin arkadaşınız Melle Salmandır. Köyde asker yok, siz kendiniz vurmuşsunuz,” dediler.

Köylülerin sözlerini duyunca, Cafer arkadaş, o anda dizlerinin üzerine, yere yığıldı... Hepimiz sarsıldık, çok kötü olduk. Daha biz toparlanıp, kendimize gelemeden; Harun arkadaş, dizleri üzerine çökmüş durumdaki Cafer arkadaşın üzerine atıldı, onunla boğuşarak, silahını elinden aldı. İçine düştüğü durumu kaldıramayan Cafer arkadaş, silahıyla kendi canına kıymaya kalkışmıştı. Cafer arkadaşın raxtında indiren Harun arkadaş, onu yanında denetimde tutuyordu.

Toparlanarak, tekrar köye döndük. Yaşanan durum karşısında halkta ne yapacağını bilmez halde sarsılmıştı. Melle Salman arkadaşın naşını, köyün dışında bir noktada toprağa verdik. Gabarın Zıvinga Şikaka köyünden olan Mell Salman, özlü Kürt nitelikleriyle aramızda doğal öncü konumunda olan, hepimiz tarafından çok sevilip, sayılan bir arkadaşı.

Nöbeti devralmaya giderken, ayışığı alacasında, ağaçların arasında gördüğü Melle Salman arkadaş, düşman askeri zannederek vuran Gabar Bölge Komutanımız Cafer

arkadaş, o geceden sonra ruhen çöktü, kahroldu... yemeden, içmeden kesildi, uykuları bölündü, uyuyamaz oldu. Cafer arkadaş, Melle Salman arkadaşın şahadetine neden olduğu bu kazadan sonra, vicdanen bir daha iflah olmadı, toparlanamadı. Harun arkadaşın onu sürekli gözetip, denetim altında tutması, bizim ortamda Harun arkadaşın yönlendirmeleriyle gösterdiğimiz özel yaklaşımlar ve çabalar da, Cafer arkadaşın toparlanmasına yetmedi.

1988 YILBAŞI GECESİ ÇATIŞMASI

Cafer arkadaşı kahreden bu elim kazadan iki ay sonraydı. Çiya'yé Bızına'nın (Keçidağı) Dicle nehrine ve ötesinde uzanan ovaya bakan yamacında, Geliya Gazri köyünün yakınında, zeytin ağaçlarının arasında bir noktada konumlanmıştık. Gabarın güney yamaçları ve Dicle kıyısı olduğundan, burada daha az olan kar, diz boyundaydı. Havada kuru bir ayaz, ısırğan bir soğuk vardı. Düz bir zemin üzerinde, gece boyu yaktığımız ateşten kalan tepeleme yoğun köz öbeğinin üzerine ve çevresine naylon çekmiş; kuru çılolardan kendimize yaptığımız yerlere oturarak, közün çevresinde çember olmuştuk. Çemberin bir yerinde, Metin (Şahin Baliç) ile Zeki (Şemdin Sakık) divan olarak oturmuştu. Divanda Metin, Önderliğin "Kürdistan Devriminin Yolu-Manifesto" eserini okuyordu. Bu, bizim olağan eğitimlerimizden biriydi.

1987 yılının 31 Aralık günüydü. Rutin aralar ve yemek saati dışında, artık harflerin seçilemediği gün batımına kadar eğitim gördük. Akşamüzeri eğitim sona erdi. Araziden, gece ateşi için odun, kalın kütükler topladık. Hava iyice kararınca, bunlarla ateşimizi yaktık. Kalın kütüklerle beslenerek harlanan gür ateşimizi, hemen aşağıda, önümüzde akan Diclenin ötesinde uzanan ovaya serpilmiş Bafe, Cizre, Herzax tan, gayri ihtiyari Çiyayé Bizina'ya bakan herkes görürdü. Yemekten sonra, ateşin başında, günboyu gördüğümüz eğitim üzerine konuşup, tartıştık. Gerillada, temel kural gereği geceleri yatılmıyordu. Nöbetçiler dışında hepimiz ateşin başındaydık. Gece boyu

atıştırarak similik kar taneleri, kaçışmaya çalıştıkları gür ateşin aydınlığında ürkek, yılmış yere düşüyorlardı.

Ülke gücümüzün neredeyse hepsi oradaydı. O gün orada olanlardan anımsayabildiklerim:

Ülke Sorumlusu ve Hareketli Anabirlik Komutanı Metin (Şahin Baliç), Yerel Birlik Komutanı Zeki (Şemdin Sakık);

Gabar Bölge Sorumlusu, Cafer (Süleyman-Serhat) arkadaş, Gabar Bölge Sorumlu-Yardımcısı olarak ben, Ali (Giçi) arkadaş, İsmail (Rojava-Derik) arkadaş, Harun (Dişsiz Mahmut) arkadaş, Şerif (Mijini) arkadaş, Pıng (Giçi) arkadaş, Hazım (Mijini) arkadaş, Agid (Hilali) arkadaş, Şerwan (Qılaba-Zevyan) arkadaş, Şoreş (Şırnax-Serédi) arkadaş, Abdullah (Umyanus) arkadaş, Selman (Eruh) arkadaş, Salih (Serhat) arkadaş, İsmail (Urfa) arkadaş, Ziver (Urfa) arkadaş;

Çatışmadan önce, Ekim, Kasım, Aralık aylarında Botandan “zorunlu askerlik yasasıyla” alınan: Yaşar (Perwari-Evrah), Yusuf (Nihiki), Edip (Nihiki), Selehaddin (Nihiki), Rıza (Şırnax-Heştan), Osman (Şırnax-Giver), Adıl (Biliki), Ohan (Biliki), Tahir (Biliki), Hüseyin (Şırnax-Kiran) arkadaşlar (Zorunlu askerlik yasasıyla alınan bu arkadaşların yarısına, imkansızlıktan dolayı heniz birer silah verilememişti);

Celal Şırnax), İbrahim (Ezidi), Hogir (Cemil Işık).

1987 yılından, 1988 yılına böyle girdik. Yılbaşı günü, sabahın kuşluk vaktinde, soluk soluğa koşarak gelen nöbetçi arkadaşlardan biri, Metine:

“Düşman içimize girdi!” dedi.

Bu vb. durumlar karşısında gücün nasıl hareket edeceği, daha önceden planlanmış; çevrede belirlenen araziye hakim, stratejik tepe, boğaz ve sırtlara kimlerin, nasıl konumlanacağı düzenlenmişti. Nöbetçi arkadaştan bu bilgiyi alan Metin:

“Herkes düzenlendiği yerine gitsin, çatışma düzeni alsın,” dedi.

Metin’in talimatını yerine getiremedik, çünkü biz harekete geçtiğimiz anda düşman saldırdı, bizde bulunduğumuz yerde mevzilenerek çatışmaya başladık. Yardımcısı olduğum Cafer arkadaşla yan yana mevzilenmiştik, aramızda birkaç metre vardı. Gece boyu

atıştıran karın ardından, üzerimize tül cibinlik gibi inen sabah sisinden yararlanan düşmanın öncü güçleri, içimize bomba mesafesine kadar sızmışlardı fakat biz nöbetçimizin haberiyle hareket edinceye kadar, nöbetçilerimizi de bizi de görememişlerdi.

Bomba mesafesinde giriştiğimiz içiçe çatışmada, karşılıklı sıkıştığımız silahlardan püsküren barut dumanları, karıştığı sabah sisini koyulaştırıyordu. Siperlenirken üzerine uzandığımız diz boyu kar ve sabah ayazı, silahı kavrayan ellerimizi tırmalıyordu. Çatışma çok yoğundu. Bu yoğun çatışmanın içinde megafondan bir ses, askerlere:

“Haydi aslanlarım, saldırın! Ölü ya da diri, onları bana getirin!” diyor, bize de: “Teslim ol!” çağrısı yapıyordu.

Komutanlarının megafondan yaptığı yoğun ajitasyonuyla galeyana gelen askerler, birbiriyle yarışarak, bomba mesafesi mevzilerinden üzerimize saldırı üstüne saldırı düzenliyorlar; bizde her saldırılarında mevzilerinde hareket edenleri, görüntü verenleri vurarak, adeta sinek gibi kırıyoruz. Askerlerin, sinek gibi kırıldığı her saldırıdan sonra, megafondan alçakça ve aptalca yaptığı ajitasyonlarıyla, yeniden saldırı emri veren düşman komutanı, belliki bizi “ölü yada sağ ele geçirip” tasfiye ederek, terfi alma peşindeydi.

Sabah saat dört, beş sularında başlayan çatışma aynı yoğunlukta sürerken, öğleye doğru pazumdan aldığım bir mermiyle yaralandım. Yaram soğuduğunda bir kolumu kullanamaz olunca, tek kolumla ancak savunma ateşi yapabildiğimden, çevremi ve olup biteni daha ayrıntılı görebildim. Yakınıımızdaki iki asker, komutanlarının megafondan “haydi aslanlarım!” diye başlayan ucuz, hamasi ajitasyonlarıyla transa geçmiş halde, bize karşı ölümüne saldırıyorlardı.

Şoreş arkadaş ile yanında yeni arkadaşlardan biri, on beş, yirmi metre sağ çaprazımda bir mevzide, “kahramanlıkta” birbiriyle yarışan, trans halindeki bu iki askerle, göğüs göğüse çatışıyorlardı. Karşımızda ağır kayıplar veren düşmanın direnç notalarından biriydi bu mevzi. Bize kadar duyulan, karşılıklı ağız dalaşı ve küfürleşmelerle süren bu çatışmada, askerlerden biri vuruldu. Şoreş arkadaş, tek askerin kaldığı düşman

mevziine, aradaki kısa mesafeyi sürünerek sızdı ve birden ayağa kalkarak, silahını mevzideki askerin üzerine sıktı. O anda, öteki düşman mevzilerinden açılan ateşle vurulan Şoreş arkadaşıta orada şehit düştü. Şoreş arkadaşın bu fedai hamlesiyle en etkili direnç noktalarından biri kırılınca, düşmanın moral gücünde bozulup, kırıldı ve komutanlarının megafon eyyamcılığına rağmen, psikolojik üstünlük bize geçti. Şoreş arkadaşın fedai hamlesiyle sağladığı bu kazanımla, bütün mevzilerden karşı saldırıya geçtik. Karşı saldırıya dayanamayıp ezilen düşman gücü, birkaç kademe geri çekilmek zorunda kaldı. Düşman komutanı, geri çekilen güçlerine megafondan kışla kültürünün en yoz küfürlerini savurarak “kaçmamalarını, saldırmalarını; kaçanların idam edileceğini” haykırarak, yırtınıyordu.

Düşman, öğleden sonra helikopterlerle indirme yaparak aldığı takviyelerle mevzilerini güçlendirerek, saldırılarını daha da yoğunlaştırdı. Gün boyu kar içinde yıpranmıştık. Bundan daha önemlisi, zaten çok az olan cephanemiz bitmek üzereydi ve takviye imkanımız yoktu. Mevzisinde görüntüsünü yakaladığımız düşmanı vurmak için tek tek attığımız halde durum buydu. Düşman, çevremize indirdiği güçleriyle bizi kuşatmıştı. Geceye kadar idare etse bile, gece kuşatmadan çıkabilmek içinde mermi gerekliydi. Kalan sayılı mermilerimizle ertesi gün, uzun süre çatışmamız mümkün değildi. Gün boyu çatışmada, düşmana ağır darbe vurmuş, büyük kayıplar verdirmiştik fakat bizim durumumuz da buydu. Düşman komutanı megafondan, vaadlerde bulunduğu askerlere:

“Ha gayret aslanlarım! Hava kararmadan bitirin işlerini!” diye haykırıyordu.

Bu koşullarda üzerimizde batan akşam güneşiyle bilikte, umutlarımızda karardığı bir sırada, birkaç metre ötemde çatışmakta olan Cafer arkadaş, mevzisinden ansızın ayağa fırlayarak, şarjöründeki son mermilerle karşıda gördüğü bir hedefi taradı. Aynı anda, düşman mevzilerinden yapılan taramalarla vurularak, yanıbaşına düştü. Sürünerek yanına ulaştığımda, onun şehit düştüğünü gördüm. Cafer arkadaşın mevzisinden ansızın ayağa kalkarak, hedefe yaptığı bu tarama, gün boyu süren çatışmayı bizim lehimize sonuçlandıran bir fedai hamle oldu. Cafer arkadaşın bu

fedai hamlesinden sonra, gün boyu haykıran megafondan, bir daha çıt çıkmadı... düşman saflarında ateşi keserek, derin bir sessizliğe gömüldü. Cafer arkadaş, düşman gücünün komutanını vurmuştu! Cafer arkadaşın vurduğu bu yıkıcı darbeyle perişan olan düşman gücü, bir daha bize tek mermi sıkamadı.

Cafer arkadaş, iki ay önce düşman askeri sanısıyla, Melle Salman arkadaşları tarafından düşüğü kahredici hatasını, çatışmanın içinde ayağa fırlayıp, düşman komutanını tarayarak gösterdiği fedai hamlesiyle aşmak istemişti...

Kısa bir süre sonra gün battı. Havanın kararmasıyla birlikte toparlandık. Sayım alındı. Şoreş ve Cafer arkadaşların yanısıra Hüseyin (Şırnax-Séridi) arkadaş ta şehit düşmüştü. Emin (Umyanus) ve Tahir (Biliki) arkadaşlar ile Hogır de (Cemil Işık), benim gibi o koşullarda ayakta kalabilecek kadar hafif yaralanmışlardı. Bizim üç şehitdimize ve dört yaralımıza karşılık; düşmanın, güc komutanı Binbaşıyla birlikte 35 ölü verdiğini, daha sonra halktan öğrendik.

Şehitlerimizin naaşlarını naylonlara sararak, kayalıklar arasında uygun bir yere kaldırdık. Gece, düşman çemberinden geçerken, şehitlerimizin naaşlarını yanımızda götüremezdik; orada toprağa versek, düşman gündüz geldiğinde onları kabirlerinden çıkaracaktı.

O gün öğleden sonra yağmaya başlayan karla birlikte, akşam hava iyice bozmuş, ayaza çekmişti. Tarifsiz yorğunduk, açtık ve gittikçe kar fırtınasına dönüşen akşamın ayazı iliklerimize işliyordu. Düşmanın, çevremizde içiçe attığı en az iki çemberin içindeydik. Hepimizin birkaç atımlık mermisi kalmıştı. Erzaksızdık, yiyecek hiçbir şeyimiz yoktu. Gecenin karanlığında, düşmanın içinden geçerek, çemberden çıkmak zorundaydık. Bu koşullarda Metin, bana:

“Öne geç, gücü çemberden çıkar,” dedi.

Öğleyin pazumu delip geçen mermiyle yaralanan kolum, soğğun etkisiyle davul gibi şişmiş, durmaksızın zonkluyordu. Ağrı kesici ve pansuman malzememiz yoktu. Bu durumda gücün önüne geçtim. Düşmanla çatıştığımız bölge ve bütün Gabar, benim içine doğduğum ana yurdumdu. Buralardaki her vadi, her sırt, her kayalık, her

zirve, her kuytuluk benim çocukluğumun oyun alanıydı. Çiyayé Bızına'yı, buralarda otlayan keçiler kadar iyi bilirdim. Gücü, sadece çobanlarla keçilerin, birde yanlarındaki çocukların bildiği, sarp uçurum kayalıklar arasında, çocukluğumdan bildiğim, ayakkabı genişliğinde bir patikadan geçirerek, düman çemberinden çıkardım. Aşimli ile Guina köyleri arasındaki xavı şikeftine (uyku mağarasına) götürdüm.

ÖNDERLİKLE BULUŞMA

1989 Temmuzunda, Cudi dağının zirvesinde, Nuh Nebi noktasındaydık. Tek Tanrılı semavi dinlerin Sümer mitolojisinden aldıkları "tufan söylencesine" göre, tufandan sonra, suların çekilmesiyle birlikte Nuhun gemisi burada karaya oturmuş.

O günlerde Sinan (Sor) arkadaşla beni çağıran genel sorumlumuz Şiar (Kazım Kulu) arkadaş, görüşmede bize:

"Sizin, Önderlik Sahasına gitmenizi uygun bulduk. Kuryemiz Xabat (Rojava-Derik) arkadaş götürecekt sizi. Hazırlıklarınızı yapın, en kısa zamanda yola çıkacaksınız. Önderliğe selam ve saygılarımızı iletin. Bize ağır silahlar ve para yollasın," dedi.

Şiar arkadaş "Önderlik Sahasına" gideceğimizi" söylediğinde kapıldığım sevincimi, heyecanımı anlatamam. İçim içime sığmaz oldu. Daha öncede dedim ya, ben böylesi duygularımı göstererek yaşayamam; böyle anlarda sığamadığım kabımdan dışarı taşarak sevincimi, heyecanımı yanımda, yöremdekilerle paylaşamam. Şiar arkadaşın yanından ayrılınca, bulunduğumuz zirvenin sıfır noktasındaki Nuhun gemisinin fosilleşerek, taşlaşmış hali olduğu söylenen kayalığa gittim. Gerçektende bir gemi silüetine benzeyen kayalıkta oturup içime bakarak, kendimi dinlemeye; orada zihnimde, ruhumda ayaklanan duygularımı ayrıştırıp, anlamaya çalıştım. Fakat bunu başaramadım. Agid arkadaşın şahadetinden sonra, Önderliğin denetiminden çıkarak savrulduğumuz karanlık yıllar boyunca yaşadıklarımız, zihnime ve ruhuma karabasan gibi çöreklenerek, beni, ağırlığının ve derinliğinin

ayrımında olmadığım kadar büyük ve derin bir karamsarlığa, umutsuluğa sürüklemişti. Bu nedenle, karanlık yılların dehlizlerinden çıkıp, yaşam güneşimize kavuşabileceğim, Şiar arkadaş bu muştuyu verinceye kadar aklımın ucundan bile geçmemişti. Fakat işte şimdi yaşam güneşimize gidiyordum! Sayılı günler sonra ona kavuşacak, ona dokunacak, zihinsel ve ruhsal olarak ondan beslenecektim!

Bu gün olsaydı, Şiar arkadaşın yanından çıkar çıkmaz, sevincimi sadece arkadaşlarla değil Cudiylede paylaşabilmek için avazım çıktığı kadar haykırır, sevinç ve mutluluk çığlıkları atardım. İnsan, bu gibi durumlarda kendi iradesiyle birşeyler yapamazsa, içinde kaçınılmaz olarak olanlar oluyor... Yıllardır "içimizdeki kurtların arasında hayatta kalma çabamda" bir yandan bastırılıp, bir yandan yay gibi gerilen sinirlerim orada zembereğinden boşalıverdi ve ben, Cudinin zirvesinde omuzlarımı sarsan hıçkırıklarla, katıla katıla ağladım... Bunlar benim sevinç ve mutluluk gözyaşlarım olduğu gibi, yıllardır içimde biriken, dışarı atamadığım acılarımın safrasıydı. Döktüğüm bu gözyaşlarım, "içimizdeki kurtların" arasında hayatta kalabilmemin hem bedeli hemde semeresiydi...

Kendimi toparlayıp yanlarına döndüğümde, durumu Sinan arkadaştan öğrenen arkadaşlar beni gıptayla kutlayarak, tebrik ettiler.

Milislerimizden yol için sivil giysiler istendi. Sivil giysilerimizi beklerken, Otamatik Mervan, Salman ve Gazi arkadaşlar Sinan arkadaşla beni aralarına alarak, sahaya ulaştığımızda Önderlikle buluşma anında nasıl davranmamız, ne yapmamız gerektiği üzerine, birifing niteliğinde ayrıntılı bilgilendirme ve izahatlarda bulundular. Bu arkadaşların, Cudinin zirvesinde, Nuh Nebi düzlüğünde, sözü birbirinin ağzından alıp uygulamalı olarak anlattıklarına göre; Önderliğin Karşısında:

"Tığ gibi dik; çakı gibi keskin bir esas duruşta olmalıydık!"

"Önderliğin karşısında dururken, doğrudan onun gözlerine ya da sağa sola bakmamalı; yere, onunla aramızdaki boşlukta bir noktaya bakmalıydık!"

"Önderlik, tokalaşmak için elini uzattığında duruşumuzu hiç bozmadan, kolumuzu dirsekten hiç kırmadan, askeri

nizama uygun düzgünlük içinde hızla uzatarak, sertçe tokalaşmalıydık!”

Öderliğin sorularına:

“Sağolun Başkanım! Evet Başkanım! Doğrudur Başkanım! gibi kısa fakat tok ve sert askeri yanıtlar vermekle yetinmeliydik!”

Arkadaşların verdikleri bu “Önderlikle buluşma perspektifleri” aklıma pek yatmamakla birlikte yinede beni huzursuz etmişti. Benim gönlümdeki, zihnimdeki Önderlik ile “tecrübeli” arkadaşların çizdikleri Önderlik imajı, ak ile kara, gece ile gündüz kadar farklıydı. Hani başkaları söylese hiç dikkate almazdım fakat arkadaşlar söyleince biraz kafam karıştı...

Beklediğimiz sivil giysiler birkaç gün içinde geldi. Sivil giyinmek çin, gerillaya katıldığım 1984’ten beri her gün yatarken uykuda da belimden çıkarmadığım raxtımla, artık “üçüncü koluma” dönüşmüş olan silahımı bırakırken içimden, ruhumdan birşeyler koptuğu duygusuna kapıldım. Bu duygu içinde, askeri giysilerimi çıkarıp sivil giysileri giydiğimde, üzerimdekilere rağmen örtünme duygusuna hemen erişemedim.

Arkadaşlarla vedalaşarak, akşamüzeri kuryemiz Xabat arkadaşla Cudiden Silopi ovasına doğru indik. Yolumuzun üzerindeki Hevler köyünde verdiğimiz kısa bir moladan sonra, Cudinin eteğindeki ipek yolunu geçerek, Silopi ovasına girdik. Ovada, gece boyu süren üç dört saatlik bir yürüyüşün sonunda Türkiye, Suriye sınırını oluşturan Dicle nehrine ulaştık. Burada, kuryemiz Xabat arkadaşın nehir kıyısındaki sazlıklara gizlediği kekle (kamyon içlastığı-şamdel) Dicle’nin karşı kıyısına, Suriye’ye geçtik; sabaha karşı ulaştığımız bir sınır köyünde kaldık. Burada, Xabat arkadaş bize Araplara özgü, omuzlardan topuklara kadar inen beyaz cebinlik giysiler giydirdi. Ertesi gün andivere, birkaç gün sonrada Kamışlo’ya geçtik.

Buralarda karşılaştığımız kadın, erkek, yaşlı, genç bütüm insanlarımız bizi, adeta “Cudiden inen kutsal kişiler mişiz...” gibi karşıladılar!

Kamışlo da, Kurdo adında bir yurtseverimiz, yeşil bir taksiyle gelerek Sinan arkadaşla beni alıp Şam’a götürdü. Şam da, Kurdonun bizi bıraktığı evde kuryemiz Xabat

arkadaşla buluştuk. Xabat arkadaş bizi Önderliğin evine götürdü.

Önderliğin evi, Şam'ın Zahir El Kadim mahallesinde, üç katlı bir binanın ikinci katıydı. Evde Veysi, Hamit ve isimlerini anımsayamadığım iki yurtsever vardı. O gün evde banyo yapıp, çamaşırlarımızı yıkadıktan sonra Hamit, bize "Önderliğin ertesi gün sabah, bizimle görüşmek için geleceğini" söyledi. Bunu öğrenince kalbim daha hızlı çarpmaya, kanım damarlarımda daha hızlı dolaşmaya başladı. İçim kıpır kıpırdı; ne bir yerde oturabiliyor, ne bir yerde durabiliyordum. Yatma saatine kadar evin içinde dolaştım. Yattığımda, bu defada uyku tutmadı, gözüme bir damla uyku girmedi. Sabaha kadar, yatakta bir o yana, bir bu yana döndüm durdum. Arada bir yatağın içinde oturmuma gelerek, sabah Önderlikle buluşma anımızı hayal etmeye çalışıyordum; fakat bemim zihnimde ve yüreğimdeki Önderlik ile "tecrübeli" arkadaşların Cudide aklıma çizdikleri "Önderlik imajı" birbirine karışarak, çeliştiğinden bunu bir türlü başaramıyordum.

Sonunda o an, benim kişisel yaşam tarihimin en önemli anı geldi çattı. Sabah, evdeki herkes oturma odasından çekildi, Sinan arkadaşla Önderliği beklemeye başladık. Ben, kalbimdeki Önderlik ile arkadaşların Cudide verdikleri "Önderlikle buluşma perspektifleri" arasında sıkışmış, sıkıntıdan terlemiş halde "esas duruş provaları" yaparken; işte tam o anda içeri giren Önderlik, bütün insanlığı kucaklayacak kadar geniş ve engin yüreğinden taşan sınırsız bir gülümsemeyle bize:

"Hoş geldiniz!" dedi.

Aynı anda iki yana açtığı kollarıyla önce beni, sonrada Sinan arkadaş sınırsız kucaklayarak, bağrına bastı. Yanaklarımıza içimizin, ruhumuzun ağusunu alıp, arındıran diriliş öpücükleri kondurdu. Önderlikle aramızda, insanın özüne, niteliğine ilişkin hiçbir fark-ayrım, en küçük bir mesafe yoktu!

Önderlik, yakın mesafeli koltuklardan ortadakine otururken, bizde iki yanında yer gösterdi, iç içe oturduk. Sinan arkadaşla kısa tanışma diyalogundan sonra bana dönen Önderlik:

"Gürcan senmisin?" diye sordu. Ona:

“Benim, Başkanım,” derken Cudide “tecrübeli” arkadaşların “bakmamam gerektiğini” söyledikleri gözleriyle buluştum. O an evren kadar sonsuz genişlikte bir sevgi deryasında yunup, yıkanarak gönendim. Daha sonra güvenlik biriminde görev aldığım da, hiç kimsenin gözlerini Önderliğin gözlerinden kaçırmamasının mümkün olmadığını gördüm. Önderlik, ayrıcalıksız her ilişkisinde herkesin gözlerinin içine bakıyordu ve Cudide arkadaşların bana sıkı sıkı tembihlediği gibi, ondan gözlerini kaçırana büyük bir öfke ve kuşku duyuyordu. Bir defasında, bir grup arkadaşla buluştuğunda başını önüne eğerek, gözlerini kendisinden kaçırana bir kadın arkadaşına öfkeyle:

“Nesin sen, kölemisin? Benim karşımda böyle duramazsın! Burada kölelik olmaz, kaldır başını ve gözlerime bak!” dedi.

Önderliğin, ilişkide göz göze gelmede gösterdiği bu kararlı tutumundan anladım ki, gözler insan ruhunun aynasıydı... Göz göze gelmek, karşılıklı ilişkide içtenliğin ve gerçekliğin ifadesiydi. Özellikle, pratiğini bilme, görme imkanı olmadığında, bir insanı tanımak ve anlamak için, onun sözlerine değil gözlerine bakmak gerekti.

Önderlik, gözleri gözlerimin içinde, gülerek:

“Saçlarını niye böyle usturaya vurdun?” diye sordu.

“Pratikte, temizlik için su imkanı bulmakta zorlandığımızı, uzun saçın sorun olduğunu” söylediğim de, başını usulca sallayarak:

“Doğru, o koşullarda bende böyle yapardım,” dedi.

Katılımımı sordu. Gerekli bilgilendirmeyi yaptığım da:

“Tam zamanında katılmışsın,” dedi.

Sağlık durumu mu, yaralanıp yaralanmadığımı; pratikte kimlerle kaldığımı sordu.

Kısa tanışma diyalogundan sonra Sinan arkadaş, Önderliğe Şiar arkadaşın selamlarını, saygılarını ileterek; ağır silah ve para isteğini bildirdi. Şiar arkadaşın “ağır silah ve para talebine” öfkelenen Önderlik:

“Ben onlara, orada bana bir yer hazırlayın, bende oraya geleceğim diyorum; onlar benden silah ve para istiyorlar (!) Orada, halktan ve düşmandan ihtiyaçları olan her şeyi temin edebilirler!” dedi.

O gün öğleden sonra geç saatlere kadar birlikte olduğumuz Önderlik bize, arkadaşları, yaşamı ve mücadeleyi, halkı, dağı ayrıntılarıyla sordu. Öğle yemeğini birlikte yedik. Önderlikle her şey çok doğal ve çok güzeldi. Önderlikle buluşmam böyle gerçekleşti.

Önderliğin evinden, o zaman Lübnan'ın Beka vadisinde olan Önderlik Sahasına geçtik. Sahada düzenlemem Önderliğin güvenlik birimine oldu. Bu görevimin yanı sıra, düzenlenen eğitim devresine katıldım.

Güvenlik biriminde yaptığım görev boyunca, hemen yanıbaşında bulunduğum Önderliğe ilişkin özgün anılarımı aşağıdaki başlıklar altında sunuyorum.

GÜDÜLERİN EĞİTİMİ VE RÜYALARDA BİLE DERS

Önderlik, bir grup arkadaşla yaptığı diyalogta:

“Burada, gün boyu ders veriyorum, eğitim yapıyoruz. Size verdiğim dersler, yaptığımız eğitim benim temel çalışmamdır. Ben, sadece sizi değil, kendi güdülerimide her gün eğiterek, terbiye ediyorum.

Ben, her günün sonunda, gece yatmadan önce kendime: ‘Bu gün neler yaptım? Ne kadar sonuç aldım? Eksik ve hatalarım neler? Bunların nedenleri ne? Eksik ve hatalarımı nasıl tamamlar ve giderebilirim?’ diye sorarak, o günün değerlendirmesini yaparım. Çıkardığım sonuçlara göre, ertesi gün yapmam gerekenleri planlarım. Ancak bundan sonra yatar, uyurum.

Ben, uykudaykende boş durmuyorum. Rüyalarımda da sizlere ders veriyorum, sorunlarınızla boğuşuyorum. Bunu nereye kadar götüreceğimi bende kestiremiyorum...

Ben, her gün T.C.’yi yiyerek tüketiyorum... Siz, her gün birbirinizi yiyerek, kendinizi tüketiyorsunuz...” dedi.

ÖNDERLİKLE İNTİŞARDA

Güvenilir bir kaynaktan Önderliğe, “T.C.’nin ve İsrail’in birlikte, PKK’nin kuruluş yıldönümü günlerinde, Önderlik Sahasına hava saldırısı düzenleyebileceği” bilgisi ulaştı.

Sahadaki bütün arkadaşlar, Önderlikle birlikte, 1989 yılının 26 ve 27 Kasım geceleri intişara çıktık. Kampta bulunan yaklaşık dört yüz arkadaş Bekada, kampın çevresindeki Golan tepesi, Şehit Ahmet ve Balyas mntıkalarında askeri olarak konumlandı.

Önderlik, yanında çocukluk arkadaşı Hamza Bindal arkadaş, Mehmet Şener ve Sarı Baran unsurları ve aralarında Mustafa arkadaş (Cuma arkadaşın kardeşi) ile benimde bulunduğum on kişilik güvenlik birimiyle; 26 Kasım gecesi Helvi köyü yakınlarında, 27 Kasım geceside Cebel Şeyh tepesi eteklerinde bir noktada konumlandı. Önderlik iki gecelik intişar boyunca çeşitli konular ve sorunlar üzerine değerlendirme ve çözümlemeler yaptı, yanında bulunanlara sorular sordu, diyaloglara girdi.

Önderliğin bir sorusu üzerine M. Şener, Amed zından direnişine ilişkin bazı anlatımlarda bulundu. M. Şener bu anlatımlarında, zorlukları öne çıkaran yakınmacı ve yılgın bir üslup ve psikoloji sergiledi. M. Şener'in bu durumu üzerine Önderlik:

“Bizde bu süreçte, yokluklar içinde pek çok sorunu aşarak geldik bu günlere. 1981’de, Beyrutta evinde kaldığım Mardinli Mehmet ve

eşinin benden istediği her işi yaptım. Beni tanımıyorlar, kim olduğumu, amaçlarımı bilmiyorlardı. Evde, okuyup, yazarak çalışmalarımı sürdürürken, biryandan da sofrayı kaldırıp, bulaşıkları yıkadım, evi süpürdüm; annesinin sokağa çıkarken bana bıraktığı bebeğe baktım.

Buraya (Bekaya) geldiğimizde hiçbir şeyimiz yoktu. Çoğu zaman, bir pilav pişirip yiyorduk. Şimdi sahip olduğumuz her şeyi dişimizle, tırnağımızla çalışarak yarattık.

PKK’de, kim ne kadar çalışırsa o kadar hak ve yetki sahibidir. PKK’de, çalışmayanın söz ve eleştiri hakkı yoktur! Çalışmaya yetki vermeyin, yemek vermeyin! PKK militanının aynası iştir. Bize gelipte çalışmadan hak ve yetki sahibi olmaya çalışanların gözlerini enselerinden çıkarırım!” dedi.”

“Kürt kişiliğinde kendini gösteren sorunların kaynakları, kökleri esasta tarihseldir. Tarihsel nedenlerden kaynaklanan sorunlarımız çok yoğun ve çok derindir. Sorunlarının tarihsel kaynağını görüp

anlayamayan Kürt toplumunda ve ortadoğuda insan gelişip, olgunlaşmıyor; yaşamın ve mücadelenin ciddiyetini kavrayamıyor; ciddi olamıyor.

1982’de buraya geldiğimizde başımızı sokacak bir yerimiz bile yoktu. Şu ilerde, kampın girişinde, kayalıkların arasındaki küçük düzlük ilk eğitim yerimizdi. Orada eğitim veriyordum. Bedran (Mehmet Sevgat) bir eğitimde söz alarak, bana:

“Başkanım, bize eğitim verirken sizi dinliyor görünüyoruz fakat durum öyle değil. Siz gittikten sonra arkanızdan taklidinizi yapıp, sizinle alay ediyoruz; bunu bende yapıyorum...” dedi.

Bedran, özlü, pırıl pırıl tertemiz bir Kürt kişiliği idi. Ben, Kürt yaşamını esas almasaydım, hiçbir şey yapamazdım. Burada sizi, koparıldığınız gerçekliğinize, Kürt yaşamına yeniden kazandırmak için çalışıyoruz,” dedi.

“Burada, disiplin adına bazı yaşam ve mücadele kurallarını, ilkelerini uyguluyoruz. Disipline gelmiyorsunuz. Sanıyorsunuz ki, bunlar olmasada olur... Burada hiçbir şey anlamsız ve karşılıksız değildir. Bu kadar parçalanmış, darmadağın olmuş kişiliklerinizi başka türlü toplayabilir miyiz? Düşman, kendi zihniyet özelliklerini, güdüsel alışkanlıklarını içinize, zihinlerinize sindirmiş ve bunlar toplumsal-kültürel genlerinize kadar sızmış... Size uyguladığımız disiplin kuralları ve ilkeler olmadan bunları nasıl aşabilirsiniz? Size kazandırmak istediğimiz bu yaşam ve mücadele ilkeleri, kuralları olmadan; bu durumlarınızı aşmak bir yana, bunların içinizdeki, kişiliğinizdeki varlıklarını bile fark edemezsiniz.

Siz, geleceği değil, burnunuzun ucunu bile göremiyorsunuz. Burada gördüğünüz eğitimden sonra, hiçbir kural tanımayan bir düşmana karşı savaşa atılacaksınız. Burada sizlere kazandırmaya çalıştığımız yaşam ve mücadele ilkelerinin, kurallarının gereğini ve önemini orada görüp, anlayacaksınız; fakat orada imhayla yüz yüze kalmadan, gerçeği burada görüp, anlayın ve gereğini yapın,” dedi.

“Sizi burada kendi halinize bıraksak, hemen eşleşir ve en az birer düzine çocuk yaparsınız. Sonrada bunun sonuçları altında ezilerek, düşmana kul, köle olur, ondan iş ve ekmek istersiniz.

Size bakıyorum, dokunduğunuz, kucağınıza aldığınız çocukları sevmiyorsunuz. Başlarına dokunarak, kucağınıza alarak çocuklara

yansıttığınız duygularınız sevgi değil, çocuk sahibi olamamaktan duyduğunuz üzüntünüz, hüznünüz...” dedi.

KEMAL VE AGİD ARKADAŞLARIN MANGALARI

Önderlik, intişardan kampa dönerken, kamp ile Şehit Ahmet arasında uzanan sırtın eteğinde kurulu, iki oda bir aradan oluşan mangaya uğradı. Mangada kendisini karşılayan arkadaşlara:

“İçinde barındığınız bu yeri, bu duvarları, şu çevreden topladıkları taşlarla Kemal ile Agid inşa etti. O zaman, barınacak bir yer yapmak için doğadaki taş ve çamurdan başka hiçbir malzememiz yoktu. Şimdi her şeyimiz var.”

Eliyle taş duvarı sıvazlayarak: “Ben onlarla yaşıyorum, sizde onları ve emeklerini unutmayın,” dedi.

DİRENÇ VE DİSİPLİN SINAVI

Akdenizi perdeleyen Lübnan dağlarının doğu eteklerindeki Beka vadisine, yazları çok sıcak ve kurak, kışları çok soğuk, yarı çöl kara iklimi hakimdi. Yazları, ortalama sıcaklık kırk derecenin üzerindeydi. Önderlik, verdiği genel eğitimin bir parçası olarak, bütün arkadaşları arazide uygun bir yerde toplayarak, kırk derece sıcak altında, esas duruşta fizik ve psikolojik direnç ve disiplin sınavına tabi tutuyordu. Önderliğin kendisinde, her defasında bu sınava doğrudan katılıyordu.

Önderliğin aralıklarla yaptığı bu direnç ve disiplin sınavları, sabah kahvaltısından sonra saat yedide başlıyor, öğleyin saat on ikiye kadar sürüyor; verilen bir saat yemek arasından sonra, saat ikide başlayıp akşam altıda sona eriyordu. Bu direnç sınavında, arkadaşlardan fenalaşarak, bayılıp düşünler oluyordu. Bir defasında, öğleden önce üç arkadaşın, öğleden sonrada dört arkadaşın fenalaşarak düştüğünü anımsıyorum. Bu durumlarda, daha önceden görevlendirilen arkadaşlar sınav sırasından çıkarak, yerdeki arkadaşları kenarda uygun bir yere kaldırıp, yeniden sıralarına geçiriyorlardı. Arkadaşların önünde kendisinde sınavda olan Önderlik:

“Hepiniz düşsenizde, ben düşmeyeceğim!” dedi.

Güvenliği olarak hemen birkaç adım çaprazında bulunduğum yerden, her defasında arkadaşların önünde verdiği bu sınavlarda Önderliğin başından, yüzünden, ensesinden sicim gibi akan terinin tanığı oldum.

ÖNDERLİĞİN MÜZİK ZEVKİ ARAM TİGRAN VE ZEKİ MÜREN

Önünde gece nöbetlerini tutarken, Önderliğin odasında dinlediği müzikleri, bazende kendi söylediği türkülerini duyardım. Gün boyu olağanüstü yoğun bir tempoyla, aralıksız çalışan Önderlik; gün sonunda odasına çekildiğinde de, gecenin çok geç saatlerine kadar çalışır ve günde en fazla dört, beş saat uykuyla yetinirdi.

Önderlik, odasında sürdürdüğü gece çalışmalarının aralarında kaset çalarından müzik dinlerdi. Önderliğin çoğunlukla, hatta işittiğim kadarıyla hemen her defasında, “Ortadoğunun bülbülü” olarak nitelediği Aram Tigran’ı ve birde Zeki Müren’i dinlediğini anımsıyorum.

Önderlik, çalışma aralarında bazan kendisinde Kürtçe sıtran ve Türkçe türkü söylerdi. Önderliğin, çalışma aralarında kendi başına ve kendisi için yeterli tonda söylediği bu sıtran ve türkülerin neler olduğunu, yeterince duyamadığım için; onun, kendi başına, kendisi için söyleyecek kadar sevdiği sıtran ve türkülerin neler olduğunu sana söyleyemiyorum.

HELAL Mİ HARAM MI

Önderlik, genel teftişte kamp mutfağına gitti. Metin (Şahin Baliç) ile M. Şenerde, kamp yönetimi olarak Önderliğin yanındaydı. Önderlik, bütün kamp yapısına yemek yapılan büyük karavana kazanının başına gitti, kepçeyi alarak karavanadaki yemeği karıştırdı. Arkadaşlar öğle yemeği için tırşık (türkü) pişirmişlerdi. Elindeki kepçeyi kazana daldırıp çıkaran Önderlik, yanında duran o günkü mutfak görevlisi arkadaşlardan Şılan (Kobani) arkadaşına, kepçenin içindeki yemeği göstererek:

“Şılan, bunlar helal mi, haram mı?” diye sordu. Şılan arkadaş:

“Bilmiyorum Başkanım,” dedi.

Önderlik, bu defa Metine:

“Metin, sen ne diyorsun? Bunlar helal mi, haram mı?” diye sordu.

Metinde, Şilan arkadaş gibi “bilmediğini” söyledi. Bunun üzerine Önderlik, elindeki dolu kepçenin içinden kısa sapıyla pişmiş bir patlıcan başını aldı, onu Şilan arkadaşına göstererek:

“Bunlar, helaldir Şilan! Bunları, on bin yıldır başkaları yiyordu, artık biz yiyeceğiz!” dedi. Sonrada, sapından tuttuğu patlıcanı iştahla yedi.

GERİLLANIN ÜRÜNÜ

Önderlik, her fırsatta çıktığı arazi yürüyüşlerinden birinde, düz toprak bir yerde birden durdu. Burada bir süre başı öne eğik, tespihini bir eliyle öteki elinin başparmağına dolayarak, yürüyüşlerde de sürdürdüğü yoğunlaşmasını derinleştirdi. Yoğunlaşmasının bir yerinde, bir ayağını aniden kaldırıp, bir süre önce yağın yağmurla tavlansın, kabarmış topraktaki tümseğe hızla vuran Önderlik:

“Bu yıl gerillanın ürünü çok az oldu!” dedi.

Önderlik ayağını, önündeki tümseğe öyle sert vurmuştu ki, tavlı toprak uzağa savruldu.

ÖNDERLİĞE MESAJ

Önderlik, yanında M. Şener, Faik ve şoförü Hamit ile kamptan ayrıldı. Kısa bir süre sonra, Önderliğin Suriyeli askerler tarafından gözaltına alındığı haberini aldık. Kaygı içinde geçirdiğimiz birkaç gün sonra, Önderlik kampa döndü. Gelir gelmez düzenlediği genel toplantıda, maruz kaldığı duruma ilişkin arkadaş yapısını bilgilendiren Önderlik, şu değerlendirmeyi yaptı:

“Yolda Suriyeli askerler tarafından çevrildik. Silahlarını çekip, askerlerle çatışmaya kalkışan yanımdaki arkadaşlara kalsa, orada vurularak imha olurduk. Onlara “silahlarını indirip, yerine koymalarını” söyledim. Bizi alan askerlerle Şam’a gittik.

Orada bize: “Bir yanlış anlaşılma olduğunu; askerlerin bizi, kim olduğumuzu bilmedikleri, tanımadıkları için Şama getirdiklerini” söyleyen Suriyeli yetkililer, özür dileyerek bizi serbest bıraktılar. Fakat durum hiçte öyle değil. Yaşadığımız durum bu kadar basitçe izah edilerek geçirilemez. Elbetteki yetkililer ne yaptıklarını çok iyi biliyorlar... Bu uygulamayla bize: “Sen, demir bir kafestesin, her an avucumuzun içindesin... İstedğimiz her an seni alabiliriz...” diyorlar.

SİYASALLAŞMA

Önderlik, bir grup arkadaşla yaptığı görüşmede:

“Ben, Şamda siyasallaştım...” dedi.

KESKE SORU ZER

Önderlik, yanında Hamza Bindal, Mustafa ve Sinan (Sor) arkadaşla yürüyüşe çıktı. Hava parçalı bulutluydu. Yağmur çiseliyordu ve biryandan da güneş açmıştı. Gökyüzünde, çiseleyen yağmur damlalarının içinden geçerken kırılan güneş ışınlarıyla keske soru zer (gökkuşağı) oluşmuştu. Önderlik, gökyüzündeki “keske soru zer’i” göstererek:

“Sinan, bu keske soru zer’in üzerinden atlayan erkek kadın, kadında erkek oluyormuş, doğru mu?” diye sordu. Sinan arkadaş:

“Başkanım, ben bilmiyorum,” dedi.

Önderlik, aynı soruyu Mustafa arkadaşına sordu, o da “bilmediğini” söyledi. Önderlik esefle:

“Bunlar, halkın hayal gücüyle ürettiği kültürüdür. Her yerde anlatılır. Siz hiçbir şey bilmiyorsunuz, sizden bir şey çıkmaz,” dedi.

Yürüyüşten dönüşten sonra voleybol oynadık. Önderlik bana:

“Sen, geç servis at,” dedi.

Mustafa arkadaş’ta Önderliğin takımındaydı. Karşı takım, Mustafa arkadaşın üzerine üst üste attığı iki topla, iki sayı kazandı. Bu durum üzerine Önderlik:

“Mustafa git, kendini eğit gel!” diyerek, Mustafa arkadaşını takımından çıkardı.

BİÇİMCİLİK

Bir Şerwan (Savaşçı) vardı. Önderlik ona:

“Sen adını neden Şerwan koydun? Sen savaşabilirmisin?” diye sordu.

Şerwan: “Savaşabileceğini” söyledi. Önderlik:

“Sen hiç savaştın mı?” diye sordu. Şerwan:

“Hiç savaşmadığımı” söyledi. Önderlik:

“Savaşın sorunları, zorlukları var; oraya (ülkeye), kurtların arasına gideceksin... Adın Şerwanda olsa, bu halinle parçalarlar orada seni. Bunları biliyormusun?” dedi.

Önderliğin dikkat çektiği “oradaki kurtları”, içimizdeki çetecilik değilse, belkide dağdaki gerçek-vahşi kurtlar olarak anlayan Şerwan, sessiz kaldı. Önderlik, derin düşünceler içinde:

“Ne yapacağız sizleri...” diye söylendi.

Bizde, Önderliğin her fırsatta vurguladığı gibi, tarihsel nedenlerden dolayı biçimcilik hakimdi. Adımız “Şerwan (Savaşçı) olunca” savaşçı, “Rewşen (Aydın) olunca,” aydın olduğumuzu sanıyorduk...

Eğemen yazılı tarih öncesinde, kadın eksenli prototip Kürtlerle, erkek eğişmen Sümerler arasında yaşanan tarihsel cins çelişki ve cins mücadelesinde kaybeden kadın ve kadın eksenli Prototip Kürtler, yaşamın ve mücadelenin kaynağından, özünden savruldu. Önderliğin tarih sahnesine çıkışına kadar, binlerce yıl analitik zekalarını geliştirme olanağı bulamadılar; çocuksu, mitolojik, duygusal zekalarıyla hareket ettiler. Kadın eksenli prototip Kürtlerin ve onların nezdinde insanlığın parlak duygusal ve analitik zekası, ortak aklı, ortak ahlakı ve ortak vicdanı olarak; günümüzün Kuantum Çağında tezahür eden Önderlik, bizim, bugünde hala derinliğine yaşadığımız bu tarihsel gerçeğimizi ve temel sorunumuzu sorguluyor, buna dikkat çekiyordu.

KADDAFİYE MEKTUP

Önderlikle görüşmek üzere sahaya, Libya lideri Muammer Kaddafi adına, üç kişilik bir heyet geldi. Önderlik, heyetle görüşmelerinden sonra, bütün arkadaş yapısını kampa hakim bir sırta topladı. Güneşin, Beyrut tarafında, Lübnan dağlarının ardına süzıldığı bir akşamüzeriydi. Görevliler dışında, yaklaşık üç yüz elli arkadaş, anfi usulü Önderliğin karşısında, sırta oturmuştu. Ben, her zamanki gibi, Önderliğin hemen yan çaprazında, güvenlik görevimdeydim.

Önderlik, Libya heyetiyle yaptığı görüşmeler üzerine arkadaşları bilgilendirdi ve Libya üzerine genel bir değerlendirme yaptı, ardından söz arkadaşlara vererek:

“Sayın Muammer Kaddafiye bir mektup yazacağız. Bunu birlikte yapalım. Bu konuda görüş ve önerisi olan belirtebilir,” dedi.

Söz yapıya veren Önderlik bekledi, yapıdan söz alan olmadı. Bunun üzerine Önderlik:

“Ben gerekeni yazar, gönderirim fakat böylesi doğru ve iyi olmaz. Sizde, görüş ve önerilerinizle katılmalısınız,” dedi.

Önderliğin katma çabasına ve katılım çağrısına rağmen, yapıdan yine söz alan olmadı. Yapının bu sessizliğine, katılımsızlığına öfkelenen Önderlik, bu defa:

“Katılımsızlığınızla beni yalnız bırakıyorsunuz. Bu doğru olmadığı gibi, tehlikelidir...” diyerek, yapının bu durumu üzerine genel bir değerlendirme yaptıktan sonra, sözü yeniden yapıya vererek katılım bekledi. Bu defada yapıdan söz alan çıkmadı. Yapının ısrarlı sessizliğine ve katılımsızlığına çok hiddetlenen Önderlik, yapıya:

“Bu halinizle sizden ancak köle çıkar!” dedi.

BÜLBÜL

Önderlik, Kamp ile Şehit Ahmet arasında çıktığı bir yürüyüşte yüksek bir kaya kütesinin önünde durdu, orada bir yeri dikkatle inceledi. Sonra, yakın çevreden iki büyük kaya parçasını getirdi, bunları üst üste koyarak üzerine çıktı ve dikkatle incelediği yere uzanarak, oradan bir şey aldı. Biz, ancak o zaman, Önderliğin uzandığı yerde bir kuş yuvası olduğunu fark ettik. Önderlik, kaya parçalarının üzerinden aşağı indiğinde avucunu açıp, bize uzatarak:

“Bu, bülbül yavrusudur,” dedi.

Henüz uçamayan, avucundaki bülbül yavrusunun başını, parmağının ucuyla gagasının altından kaldırıp bakarak, derin bir şevkat ve özenle inceleyen Önderlik; o anda bir bülbül yavrusuyla değilde, sanki bir mucizeyle karşı karşıya gibiydi... Bir süre sonra, avucundaki yavruyla bize dönen Önderlik:

“Doğadaki hayvanları, yavrularıyla birlikte vurup, öldürdüğünüzü; onların yuvalarını dağıttığınızı biliyorum... Her hayvanın, yaşamda bir yeri ve rolü vardır. Hayvanlar kendi yerlerinde rollerini oynayamazlarsa, doğanın ve toplumun dengeleri sarsılır, bütünlüğü bozulur. Doga, sarsılıp, bozulan dengelerini ve bütünlüğünü; başka biçimlerde yeniden kurup, oluşturur. Doğanın gücünden yoksun insanlık için bu durumun sonuçları, bir daha toparlanamayacak düzeyde yıkım olur. İnsanları olduğu gibi hayvanları da sevmeli, onların yaşamdaki varlıklarına saygı duymalısınız,” dedi ve avucundaki bülbül yavrusunu, yuvasına koydu.

AĞALIK

Kampta, Önderliğin yeriyle yönetim yeri arasındaki düzlükteydik. Sonbahardı. Selcan (Dersim), Zelal (Pazarcık), Sinan (Sor) arkadaşlar ile Metin de Önderliğin yanındaydı. Önderlik:

“Bir ateş yakın,” dedi.

Yaktığımız ateş harlandığında, ayaklarını yıkamak için su istedi. Bir ibrikle getirilen suyla ayaklarını yıkayan Önderlik, Selcan arkadaşın çoraplarını getirmesini istedi. Selcan arkadaş, hemen birkaç metre ötemizdeki Önderliğin yerine gitti, geldi. Önderliğe, çoraplarını bulamadığını söyledi. Önderlik, bu defa Sinan arkadaşına:

“Sinan, git sen getir,” dedi.

Sinan arkadaş döndüğünde Önderliğe:

“Başkanım, çoraplarınızı bende bulamadım, size yeni bir çift çorap getirdim,” dedi. Sinan arkadaşına ve elindeki yeni çoraplara dikkatle bakan Önderlik:

“Sinan, siz orada (ülkede) ağalık yapıyorsunuz, burada benide ağa yapmak istiyorsunuz. Ayağımdaki çorapların nesi varmışta yenisini giyeyim? Gidin, çoraplarımı bulup, getirin bana,” dedi.

Arkadaşlar gittiler, Önderliğin çoraplarını bulup, getirdiler. Önderliğin odasında bir çift yedek çorabı yoktu. Ayağındaki çorapları, artık kullanım imkanı kalmayınca kadar giyiyordu.

LÜBNANIN HAVASI

Önderlik, bir yürüyüş sırasında durup bize dönerek:

“Bu Lübnan’ın havası çok oportünist...” dedi. Biz:

“Başkanım, meteorolojik havası mı, siyasi havası mı?” diye soramadık.

Aslında sorabilirdik. Önderliğin her konuda ısrarlı bir özlemle istediği bir şeydi bu. Fakat biz, sanki o bir egemenmiş gibi, onu öyle algıladığımızdan, Önderliğin bu özlemli çabalarına rağmen, onunla aramıza, onun adına koyduğumuz edilgen mesafelerden dolayı bunu yapamıyorduk...

ÇOK ALÇAK BİRİ

Gece nöbetindeydim. Çalışma odasından çıkan Önderlik benden, M. Şener’i çağırmanı istedi. M. Şener’i getirdiğimde hala çalışma odasının önünde olan Önderlik, ona kısa bir süre baktıktan sonra:

“Sen, çok alçak birisin!” dedi ve başka hiç bir şey demeden, dönüp odasına girdi.

Önderliğin, suratına söylediği bu sözlerle ydırım çarpmışa dönen M. Şener, Önderlik odasına döndükten sonrada, oradan hemen gidemedi. Bir süre sonra kendine geldiğinde tükenmiş, yıkılmış bir halde, adeta sürünerek gitti... Önderlik aslında, suratına çarptığı bu sözlerle M. Şener’e “artık defol git!” demişti. Zaten öyle oldu. M. Şener, kısa bir süre sonra ülke sahasına düzenlenince, Haftaninden kaçtı. M. Şenerle birinci dereceden bazı yakın akrabalarının, zindan sürecinden beri düşmanla sübjektif ilişki ve işbirliği içinde oldukları açığa çıktı.

DEVİRİMCİ İRADA VE MÜCADELE ANILARI

Önderlik, çalışma odasının önünde nöbet görevimdeyken beni odasına çağırdı. Odaya girdiğimde, çalışmasına ara vermişti. Ara verdiğinde, başka bir çalışmayla dinlenen Önderlik, çalışma masasının yanında, oturmam için bana yer gösterdi; sobanın üstünde ki çaydandan bir bardak çay verdi. Ben çayımı içerken, eğitim durumum ve dağda eğitim imkanlarımız üzerine sorularının ardından:

“Kitap okuyabiliyor musun?” diye sordu.

Sistemli ve seri okuyamadığımı, zorlanarak ta olsa okuyabildiğimi söyledim. Benim bu yanıtım üzerine, Önderlik, odasındaki özel kitaplığın dan aldığı bir kitabı bana vererek:

“Bunu oku. Devrimci irade, devrimci yaşam ve mücadele anılarıyla beslenerek güçlenip, gelişir. İleride, sende anılarını yazmalısın,” dedi.

Önderliğin okumam için bana verdiği, Nikolay Ostrovoyski’nin “Ve Çeliğe Su Verildi” kitabıydı. Önderliğin verdiği kitabı hemen okudum. Kitapta, 1917 Sovyet Devrimine katılan Nikolay Ostrovoyski, kışın ağır iç savaş koşullarında, önce felç oluyor, sonra gözlerini kaybediyor. Bu koşullarda zihin ve ruh sağlığını, mücadele azmini yitirmeyen Nikolay Ostrovoyski, devrimci mücadeleye katılmanın bir yolunu arıyor. Bunun, mücadele anılarını anlatarak mümkün olabileceğini düşünüyor. Partinin görevlendirdiği bir arkadaşına mücadele anılarını anlatıyor; ve Önderliğin 1990 yılında bile okumam için bana verebileceği kadar anlamlı ve değerli bu anı çalışması ortaya çıkıyor. Anılarda “çelik,” devrimci irade; “su” da, devrimci yaşam ve mücadele anıları oluyor.

Bu çalışma da, Önderliğin o gün odasında bana verdiği “Devrimci irade, devrimci yaşam ve mücadele anılarıyla beslenerek gelişip, güçlenir,” perspektifi ile “sende anılarını yazmalısın” talimatının ürünü oldu.

HAMZA ARKADAŞIN ŞAHADETİ

Sahada gördüğümüz askeri eğitim sırasında rahatsızlandım. Bar Elyas’a tedaviye gittim. Burada Cahide (Necla Çelik) ile Sakine (Karakoçan) arkadaşlar vardı. Bir akşam M. Şener ile Şerwan geldi. M. Şener zehirli bir üslupla, bana:

“Hemen çantanı al, kampa gidiyoruz!” dedi. Cahide arkadaş:

“Elbiseleri yaşı, sabah gidersiniz,” dedi. M. Şener, aynı zehirli üslupla:

“Olmaz, hemen gitmemiz gerekiyor!” dedi.

Bana karşı çok sert ve üslupsuz davranan M. Şener’in morali, iyidende öte yüksekti... O gün akşam üzeri, Cahide arkadaşın “sen rahatsızsın

diyerek” elimden zorla alıp yıkadığı, henüz yaş elbiselerimi giyerek M. Şener ve Şerwanla birlikte kampa gittim.

Bar Elyastan Bekaya, kampa geldiğimizde M. Şener beni, tutukluların bulunduğu güvenlik yerine bırakıp gitti. Burada görevli arkadaşların moralleri çok düşüktü. Kimsenen “ağzını bıçak açmıyordu...” M. Şener ve güvenlikte görevli arkadaşlar bana hiçbir şey demeselerde, fiilen tutuklanmışım. Ben ne yapmışım, ne olmuştu? Bimiyordum ve bana söylenmiyordu. Ben, kendimden emin ve vicdanen rahattım fakat mücadele gerçekliğimizde bunun yeterli olmadığına, pratikte hem kendime, hemde pek çok arkadaşına yönelik inanılmaz uygulamalarla, defalarca tanık olmuşum. Burası Önderlik Sahasıydı ve burada kimse kendine göre uygulama yapamazdı. Bu nedenle, benzer durumlarda Ülke Sahasında kapıldığım kadar değil ama yinede kaygılıydım. Bir süre sonra, güvenlikten sorumlu Halil (Rojava) arkadaş geldi, bana:

“Önderliğin çocukluk arkadaşı Hamza Bindal arkadaşın, Metin (Şahin Balıç) tarafından vurularak, şehit düştüğünü; Metin ile, o sırada sahada bulunan üç kardeşinin içeride tutuklu olduklarını; benimde bu olayla ilgili olarak tutuklandığımı,” söyledi.

Halil arkadaşın verdiği bilgilerle sarsıldım! Daha önce belirttiğim gibi, Önderliğin çocukluk arkadaşı, can yoldaşı olan Hamza arkadaş hiç kirlenip, bozulmamış yalın bir Kürt, dünyalar iyisi bir insan, çocukluğundan beri özden bir Apocuydu. Apocu bir savaş örgütünde şahadet, hepimiz için her an mümkün ve anlaşılabilir bir durumdu. Fakat Hamza arkadaşın, Önderlik Sahasında ve Önderliğin yanibaşında gerçekleşen şahadeti, anlaşılır ve kabullenilebilir bir şahadet değildi. Ben Bar Elyastayken gerçekleşen, bu her bakımdan alçakça olayla ilgili olarak tutuklanmamın nedeni neydi? Olayın soruşturulmasında, Metinle memlekette ve ülke pratiğinde gerçekleşen, özel ve örgütsel uzun süreli ilişkilerimizden dolayı, elbette burada sorulacak pek çok soru vardı. Fakat bu durum benim tutuklanmamı gerektirmezdi. Buna rağmen tutuklanmam, Hamza arkadaşın şahadetinden daha derin bir sarsıntı yarattı içimde. Çünkü bu durumda Hamza arkadaşın şahadatından sorumlu oluyordum! Yaşadığım bu ağır ve derin sarsıntıların yanı sıra, olayda hiçbir dahlim yokken, parti dışı bir uygulamayla tutuklanmam, Agid arkadaşın şahadetinden sonra savrulduğumuz karanlık yıllarda hayatta kalmak için pençelerinde çırpındığım “içimizdeki kurtlar’ın” burada, Önderliğin yanında da bana pençesini attığını gösteriyordu... Bu durum yıllardır içe

dönük yaşayarak bastırđığım eski korkularım la beslenen çok büyük bir korkuya kapılmama neden oldu.

Tutukluluğumun ikinci günü, M. Şener ile Sarı Baran geldiler. Sarı Baran bana:

“Metinle memleketten ilişkilerinizi ve pratikte neler yaptığınızı, bütün ayrıntılarıyla yazacaksınız,” dedi. Ben:

“Sahaya gediğimde, partiye yazdığım raporumda bütün pratiğimizi ayrıntılı yazdım. Bunun dışında yazacak bir şey yok,” dedim. Sarı Baran, o zamanki Anabirlik ve Cudi gücümüzden Botan (Nizamettin Taş), Celal (Şırnax) vb. kişilerden oluşan bir grubun adını sayarak:

“Siz, bir grup çetesiniz. Metinde sizin başınızdı! Yaptığınız her şeyi yazacaksınız!” diye dayattı.

Metin, o süreçte ülke sorumlusu ve Anabirlik Komutanıydı. Bende, anabirlikte takım komutanıydım. Sahaya gelen her arkadaş Önderliğe olabildiğince kapsamlı bir özeleştiri raporu sunuyordu, bende bu temelde sunduğum raporumda, pratikte yaşanan her şeyi ifade etmiştim. Metinle olan pratiğimize ve şahsına ilişkin yazacak başka bir şey yoktu. Sarı Baranın “rapor dayatmasını” bu temelde reddettim. Benim bu tutumum karşısında M. Şener çok öfkelen di, üslupsuzca üzerime geldi. Benim tutumum değışmeyince çıkıp gittiler.

Dışarıda yoğun kar yağıyordu. M. Şener ile Sarı Baran gittikten bir kaç saat sonra Cihat (Şırnax-Şelerit) arkadaş geldi, “Gür can arkadaş, Önderlik seni istiyor,” dedi. Ruhum da, zihnimde darmadağın ık ve karmakarış ık tı... Cihat arkadaşla güvenlik ten, Önderliğ in odasına vardığımız da M. Şener ile Sarı Baranda kapının önünde bekliyorlardı. Ben Önderliğ in kapısını çalı p, içeri girdim. Önderlik odada yalnız dı. Sobanın baş ında oturduğ u yerin yanında bana yer göstererek:

“Gel, buraya otur,” dedi.

Yanında gösterdiğ i yere oturduğ umda Önderlik, bana:

“Korkuyorsun, periş an haldesin, çökmüş sün, bu ne hal böyle? Korkma, rahat ol,” dedi.

Önderlik, beni böyle kanatlarının altına alınca, kendi başıma başedemediğim içimdeki yangın söndü... O anda, Önderliğin talimatıyla değil, hemen kapının arkasında bekleyen “içimizdeki kurtların” işgüzarlığıyla tutuklandığımı; Önderliğin kanatları altındayken, “içimizdeki kurtların” bana hiçbir şey yapamayacaklarını anlayarak rahatladım. Sobanın üstünde kestaneler vardı. Odanın içini hoş bir kestane kokusu kaplamıştı. Televizyon açıktı. Önderlik, sobanın üzerinde pişmekte olan kestanelerden birini alıp, avucunda hoplatarak bana verirken:

“Elini yakma,” dedi.

Önderlik kendisinde bir kestane aldı. Sobanın başında kestanelerimizi yemeye başladık. Önderlik, kestaneyle bana yeniden hayat ve güç veriyordu... Kestanelerimizi yerken, bana:

“Seninle biraz sohbet edelim. Biliyorsun, Metin, Hamza arkadaşı şehit etti. Sen onu evden de, partiden de tanıyorsun. Bana, Metini ve ailesini anlat,” dedi.

Metine ilişkin, evde ve partide bildiğim her şeyi Önderliğe, anlatımın içerisinde sorduğu pek çok detay sorularıyla anlattım. T.C. devletin kuruluşundan beri, değişen koşullara ve ihtiyaçlarına göre yeniden düzenleyip, geliştirerek uygulayageldiği “Kürtleri inkar, imha ve asimilasyon stratejisi ve dönem politikalarının” kurbanı ve aleti olan Metin’in akibeti, bir Kürt ve insanlık trajedisiydi:

Metin’in annesi ile babam teyze çocuklarıydı. Yakından tanıdığım Metin, Deştalala da benden bir önceki kuşaktandı. Türkçe ilk eğitimini Deştalala da gördükten sonra; orta, lise ve üniversiteyi Türkiye metropollerinde okumuş; oralarda aldığı eğitim ve yaşam ilişkileriyle atomlarına kadar parçalanan Kürt kişiliği, ittihatçı resmi Türk kalıplarına dökülerek, yeniden şekillendirilmişti. Daha önce aileme ilişkin bölümde değindiğim gibi, Metin, Deştalala’ya döndüğünde, içine doğduğu, içinden geldiği ve içinden çıktığı kadın eksenli Kürt halk gerçekliğine (onun nezdinde insanlığa) yabancılaşarak, karşıtlaşmıştı. Metin, Kürt halkının Sümerle başlayan resmi egemen tarih öncesinde, Kürdistanda yerleşik yaşam uygarlığını yaratırken oluşturduğu Kadın eksenli tekil (başka ahlak yoktur) ahlakına, ananesine, inançlarına alenen ve küfürle saldırıyı,”Sosyalizm ve Komünizm” adına “devrimci bir çalışma, eylem” olarak gören ve uygulayan biriydi. Metin’in marksizmden ütopya olarak

öğrendiği “Sosyalizm ve Komünizm’in” aslı, kaynağı, kadın eksenli prototip Kürtlerin Sümer öncesi çağda, Kürdistanda yaratıp, geliştirerek, zamanın dünyasında ulaşılabilir bütün yaşam alanlarına taşıyıp inşa ettikleri yerleşik yaşam uygarlığının ilkesel özü, tekil kaynağıydı. Marks’ın, Marksist yaşam ve mücadele çizgisine, dünya görüşüne “Fransız Sosyalizminden” aldığı “Komünizm,” içerik ve kavram olarak kadın eksenli Kürt “KOM’U” dur ve bunun Kürt dilindeki kadim ifadesi KOM; KOM’un tanımında “insanların kalıcı, yerleşik olarak biraraya geldikleri yerin adı, orada birleşme, grup ve toplum olma, toplumsallaşma halleridir. Kürtçede, nesnelerin biraraya getirilmeside KOM’la ifade edilir. Maksizmin de nesnel olarak Modernizmin bir türevi olduğunun, gerçekleşen sınıf mücadeleleri ve sınıf devrimlerinde ödenen olağan üstü hesapsız bedellerle açığa çıktığı koşullarda, Metin aslında hiçbir dünya görüşü olmayan, “Stokholm sendromuna” (celladına hayranlık) yakalanmış, kimliksiz biriydi ve bu erkek egemen zihniyete ve onun cinsiyetçi, sınıflı yaşam kumpasına düşen her Kürt için, şu yada bu düzeyde yaşanan bir geçeklikti. Önderlik, bu yumuşak karnımız, hassas noktamız üzerine yaptığı kapsamlı çözümlemelerinde (mesela Zeki kişiliğini çözümlerken “hepiniz biraz Zekisiniz” diyerek,) bu gerçeğimizi bize defalarca gösterdi.

Metin, Agid arkadaşın şahadetinden sonra savrulduğumuz karanlık yıllarda da, ülke sorumlusu ve Anabirlik Komutanı olarak, “içimizdeki kurtların” önde gelenlerinden oldu. Düşmana karşı tek bir eylem planlayıp gerçekleştirmeyen Metin, döküldüğü “İttihatçı- Kemalist kişilik kalıplarının” itisiyle kapıldığı “iç düşman” vehmi ve hezeyanıyla, kadro ve halka karşı sayısız ve çok ağır suçlar işledi. Gerilla pratiğimizde tanık olduğum ve arkadaşlardan dinlediğim her şeyi Önderliğe bu çerçevede anlattım.

Önderlik, Metine ilişkin bilgileri aldıktan sonra bana, Agid arkadaşın şahadetini sordu. Bu çalışmanın ilgili bölümünde verdiğim bilgileri de, o gün, sorduğu çok ayrıntılı sorularını yanıtlayarak Önderliğe anlattım. Agid arkadaşın, başının arkasından aldığı tek kurşunla şahadetine ilişkin anlattıklarını dinleyen Önderlik, bu defa:

“Bedran (Mehmet Sevgat) nasıl şehit düştü?” diye sordu.

Bedran arkadaş, 1987 baharında, Şemzinan’ın Benavik mıntıkasında, aralarında Şahin Şırnax ve Agide Gamêş arkadaş, Metin, Sarı Baran ve

Zeki'ninde (Şemdin Sakık) bulunduğu 12 kişilik bir grubumuzla, düşmanın bölgedeki Komando Taburunun gönüllü, seçme güçleri arasında çıkan çok şiddetli bir çatışmada şehit düşmüştü. Ormanın içindeki küçük bir düzlüğü kesen alçak bir sırtın iki yakasında mevzilenen güçler arasında, göğüs göğüse yaşanan çatışmada, Bedran arkadaş arkasından, sırt çantasından girip, çantasında bulunan “Küçük Peşmerge” kitabını delerek, sırtına saplanan bir mermiyle şehit düşmüştü. Bedran arkadaşın bu şekilde şehit düştüğü çatışmada, Sarı Baran göğsünden aldığı bir mermiyle ağır yaralanmıştı. Grubumuzun başka kaybının olmadığı çatışmada düşman, seçme komando güçlerinden, biri Tabur Komutanı Binbaşı olmak üzere yetmiş beş ölü vermişti. 1987 gibi bir süreçte, bizim içinde, düşman içinde derin etkileri ve sonuçları olan bu çatışmayı bize, Şahin Şırnax ve Agide Gamêş arkadaşlar ile Metin ve Sarı Baran, değişik ortamlarda defalarca anlatmıştı.

Metin, bu çatışmanın sonuçlarını, kendi hesabına “iyi” kullanarak, örgüt içinde “Ülke Sorumluluğu ve Anabirlik Komutanlığına” kadar yükseldi. Bu görevler Metin’e, onun yukarıda ifade etmeye çalıştığım kişilik niteliği görülmeden verildi... Oysa, Sarı İbrahim (Ramazan Topbaş) arkadaş, 1983’te ilk keşif grubu olarak Botana girdiklerinde, “Deştalala da ilk ilişkilerimize ‘buralarda görüşebileceğimiz kimler var’ diye sorduğumuzda, bize Şahin Baliç’in adı da verildi. Tanımak için özelliklerini sorduğumuzda, ‘yüksek okul okumuş biridir, hakkın yüzüne karşı inançlarına söver...’ denilince, öyleleri bize yaramaz diyerek görüşmedik...” dedi.

Bedran arkadaşın şehit düştüğü bu çatışmaya ilişkin, Agide Gamiş, bize:

“Grupta bulunan Zeki’nin (Şemdin Sakık) bu çatışmaya katılmadığını; kendileri düşmanla göğüs göğüse çatışırken, Zekinin hemen arkalarında bir yere sinerek, silahı kucağında, çatışma boyunca oturduğunu; çatışmadan sonra, Bedran arkadaşın sırtından aldığı bir kurşunla şehit düşmüş olduğunu gördüklerini, Bedran arkadaşın sırtına saplanan kurşunun düşman mevzisinden gelme olasılığının zor olduğunu; gece çatışma noktasından çıkmak için, düşmanın kuşatma güçlerinin içinden geçerlerken, hemen yakınlarında bir yerden, düşman tarafından “Zeki! Zeki!” diye çağrıldığını,” anlattı.

Bedran arkadaşın şahadetine ilişkin anlattıklarımı dinleyen Önderlik, bu defa da:

“Ya Erdal... o nasıl şehit düştü?” diye sordu.

Erdal (Mustafa Yöndem) arkadaş ta 1987 yılının Haziran ayında, Qılaban’ın (Uludere) Aluş mıntıkasında yaşanan bir çatışmada şehit düşmüştü. Bu çatışmada, Celal Şınax’ın Erdal arkadaşın şahadetine neden olduğu, çatışmada bulunan arkadaşlar tarafından, farklı ortamlarda dillendirilmişti. Önderliğe bunları da anlattım. Önderlik, Erdal arkadaşın şahadetine ilişkin anlattıklarımı da dinledikten sonra:

“Ben şimdiye kadar durumların böyle olduğunu bilmiyordum. Bu arkadaşların şahadetleri karanlıktır... hala da aydınlatamadık. Ben burada olmasaydım, Hamzanın şahadeti de “Metin’in kazası olarak” aynı bu arkadaşların şahadetleri gibi karanlıkta kalırdı.

Peki, gerillada kalmış, savaşmış, Metini pratikten tanıyan biri olarak sen ne diyorsun? Bu olay, Metinin iddia ettiği gibi bir kazamıdır?” diye sordu. Önderliğin sorusuna yanıt olarak:

“ Başkanım, Metinin dağ pratiği, buradan kazandığı silaha hakimiyeti olmasaydı, kazadır diyebilirdim. Metin, altı yıldır dağda silahı ve raxtıyla yatıp kalkıyor. Ülke sorumluluğu ve Anabirlik Komutanlığı yaptı. Bu durumda ve konumda birinin, üstelik Önderlik Sahasında basit bir askeri eğitim sırasında kaza yapması düşünülemez. Birde, Hamza arkadaş göğsünden vurulmuş, hedef olduğu açık,” dedim. Önderlik:

“Doğru, bende aynı görüşteyim. Gittim, olayı yerinde uygulamalı olarak inceleyip, değerlendirdim. Bu, kaza değil! Aslında hedef bendim...” dedi.

Bu uzun görüşmenin sonunda Önderlik, bana:

“Ben, seni anlıyorum, ne kadar zorlandığını görüyorum. Fakat kendini toparla, sakın ve rahat ol, korkmana gerek yok. Ailen, Metin’in ailesiyle akrabaymış, bir mektup yaz, onları bilgilendir. Metin’in Mahkemesine katıl, mahkemeden sonra Şam’a, benim yanıma gel,” dedi.

Önderlik, son derece müşvik ve nazik bir yaklaşımla, kapıldığım korkularımı, elimden tutmasa beni savuracak sarsıntımı aştırdı. Hani, insanın bazan “mutlak özgürlüğü” tattığı anlar olur ya... İşte ben, Önderliğin yanından çıkarken o haldeydim... Kuşlar gibi hafiflemiş halde, adeta uçarak çıktım odadan. Önderlikten habersiz, beni kendi “kurt kanunlarına” göre tutuklayan M. Şener ile Sarı Baran, hala kapının önünde, sandalyalarında oturuyorlardı. Önderliğin odasından çıktığımda bana hiçbir şey diyemediler. Besbelliydiki, beni tutukladıklarını öğrendiğinde Önderlik, ikisinin de üzerine gitmişti.

Metin’in yargılanması için hazırlıklar sürerken, Önderlik beni yeniden çağırdı. Yanına gittiğimde, durumumu sordu, “korkma, sakın ve rahat ol,” diyerek bana yeniden güç ve moral verdi. Ardından M. Şener ile Sarı Baranı çağırarak:

“Gürcan, Metin’in mahkemesine katılacak, mahkemeden sonra da Şam’a, benim yanıma gelecek,” dedi.

Önderlik, Hamza arkadaşın şahadetiyle sarsılan ortamda, bunca yoğun ve çetrefilli işlerinin arasında benim durumumu gözetip, izliyor ve düzenliyordu. Elbetteki, bu durum benim şahsımla ilgili ve sınırlı bir durum değildi. Önderliğin kurumsal niteliğinin belirgin bir özelliği olan bu durum, hepimizi kapsayıp, kucaklıyordu. İnsanlığı yeniden toplumsallaştırma uğraşında olan Önderlik, kendisi için ve kendine göre yaşayan, cinsiyetçi ve sınıfçı egemenler gibi seçici ve dışlayıcı değil, kazanımcı ve bütünleyiciydi. Önderliğin kurumsal nezdinde, Deştalala’lı Gürcan da, yeniden toplumsallaştırılarak, bütünleştirilmesi gereken insanlığın asal bir parçasıydı ve bu herkes için böyleydi.

Metin, sahada eğitim gördüğümüz okulda kurulan mahkemede yargılandı. Mahkeme Divanında M. Şener, Şerwan ile adını anımsayamadığım bir kadın arkadaş vardı. Bütün kamp yapısı mahkemede, katılımcı olarak hazır bulundu. Mahkemenin açılışıyla, M. Şener’in okuduğu iddianamede “Metin’in suçunu ihanet olarak niteleniyor; cezasını da idam olarak belirliyordu.” İddianamenin ardından, Metin’in olaya ilişkin yazdığı savunma raporu okundu. Metin, raporunda özgeçmiş açılımı içinde, kendisini bu durumlara düşüren nedenlerini kişilik yapısında açma çabasında, sonuç olarak “ihanet etmediğini, savaş suçu işlediğini ve buna göre yargılanmayı” talep ediyordu. Mahkeme Divanı, Metin’in raporunun değerlendirilmesi için, sözü arkadaş yapısına verdi.

Arkadaşlar, Metin'e yönelttikleri yoğun sorulara aldıkları yanıtlarla değerlendirdikleri raporu kabul etmediler. Yapılan eleştiriler doğrultusunda, Metin'in yeniden rapor yazması kararlaştırıldı. Metin, yeni raporunda da "ihamet etmediğini, savaş suçu işlediğini ve buna göre yargılanmayı" talep etti. Metin'in ikinci raporunu değerlendiren arkadaş yapısı, onun "savaş suçuyla yargılanma talebini" kabul etmedi. Metin'in ihamet ettiğine karar vererek, idamla cezalandırılmasını istedi. Metin, verilen bu karar doğrultusunda infaz edildi.

Deştalala'lı Baliç ailesinden Abdullah ve Mustafa Baliç arkadaşlar, Amanoslarda verdikleri özgürlük mücadelelerinde şehit düştüler. Şoreş, Kawa ve Hasan Baliç kardeşler, ağabeyleri Metin'in akıbetinden sonra, saflardan kaçtılar. Amca oğullarından Yusuf Baliç, Önderliğin Uluslararası Büyük Komployla esaret altına alınmasını protesto amacıyla, İstanbul da kendini yakarak şehit düştü. Resul ve İsmail Baliç, Cizrede yürüttükleri yurtsever faaliyetler sırasında, JİTEM tarafından vurularak şehit düştüler.

Şahin Baliç'i (Metin'i) böylesine gözükara ihanete götüren onun, Botan'ın, Gabar'ın, Deştalala'nın özlü, yalın Kürt gerçeğinden çocuk yaşta koparak, T.C.'nin ittihatçı egemen eğitim sistemi ve cinsiyetçi, sınıflı yaşam ilişkileri içinde, kürt kişiliğinin atomlarına kadar parçalanıp, ittihatçı kişilik kalıplarına dökülmüş olması gerçeği idi! Önderliğin ve partinin olağanüstü emeklerine karşın, Şahin Baliç bu gerçeğini görüp, aşamadı.

Heval Gürcan;

Yazdıklarınızı okuyunca, içimden "hemen size yazmam gerek" dedim. Bizim anlamlı, esprili, doğal dağ dilimizle yazdıklarınızı okurken çok

duygulandım, çok güldüm. Bir kitabı okurken gülmek içinde, ağlamak içinde yaşamak gerek...

Benim adım Beriwan. Pırsusluyum. Bizimkilerde tıpkı sizinkiler gibi Şengalden gelmişler. Ben, 1981 doğumluyum. Oysa sen, benim yaşama katıldığım ilk yıllarda gerillaya katılmışsın. Bende 1995-96 sürecinde Başkan Aponun yanında, onun çocuk grubundaydım.

Heval Gürcan, bende tıpkı senin gibi heval Abbas hayranıyım. Heval Abbası ilk Zagroslarda gördüm. Onun, yanında iki genç arkadaşla, ateşlerin ortasında Qurojahro'ya tırmanışını hayranlıkla izlemiştim. Bende senin gibi, Abbas arkadaşın derin sevgisini yaşayarak tadanlardayım. Bu sevgiyle bir gün, bir ortamda ona:

“ Heval Abbas, ben kendimi ruhsal olarak size çok yakın hissediyorum,” dedim.

O sırada bizimle olan şehit Beriwan (Semsur) arkadaş, bana:

“Heval, sen Abbas arkadaşla ilan-ı aşkıta bulundun...” dedi.

Doğrudur ve bizim kollektif bir aşk içinde yaşadığımız kesindir! Bir gün zindandan çıktığımda ikinizi birlikte görmeyi çok isterim. Çünkü bende sizlerle birlikte yeni bir dünyaya uçan özgür bir göçmen kuşum... Kitabında ki bu betimleme adeta içimi okudu... Heval Abbasın senin şahsında hepimiz için yaptığı “devrimin kuşları” tanımını da çok güzel!

Heval Gürcan, senden bir ricam var. Heval Halit senin eski arkadaşın, benim bir haftalık arkadaşım. 2007 Nisanında Zaptan ayrılırken resmimi çekmişti. Onun o sıcak yoldaşlığını hiç unutmadım. Onu benim yerime kucaklayıp öper misin?

Heval Gürcan, içine kapanma. Bizler, birbirimizin yüzünü görmeden, ismini bilmeden; birlikte yeni bir dünyaya, yeni bir yaşama uçuyoruz... Birlikteyiz, birlikte yaşıyoruz! Sana daha uzun yazmak isterdim. fakat imkanım olsaydı da yazacaklarımın özü bunlar olurdu.

Bizim Pırsus'un sıcaklığıyla, güzelliğiyle, sizin eşsiz Deştelala'yı kucaklıyorum...

16 Şubat 2017 Gebze Cezaevi

Beriwan (Pirsus)